

Erdogan Ercivan
**ZAKÁZANÁ
EGYPTOLOGIE**

Záhadná věda
a špičkové technologie
doby faraonů

DIALOG
knižní velkoobchod
a nakladatelství
Liberec
2005

© Jochen Kopp Verlag, Graf-Wolfegg-Str. 71,
D-72108 Rottenburg, 2004
© Dialog, knižní velkoobchod a nakladatelství,
Markova 348/3, 460 14 Liberec 14, 2005
Translation © Mgr. Tomáš Kurka, 2005
ISBN 80-86761-40-1

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
Kapitola 1 STARÁ MOUDROST	9
Kapitola 2 PRVNÍ OBDOBÍ	35
Kapitola 3 ZAŠIFROVANÁ POSELSTVÍ	56
Kapitola 4 ZNAMENÍ BOHŮ	84
Kapitola 5 SEDM MUDRCŮ	109
Kapitola 6 KOSMICKÉ SPOJITOSTI	129
Kapitola 7 KOTOUC Z ATLANTIDY	150
Kapitola 8 ZÁŘÍCÍ FARAONI	172
Kapitola 9 USÍROVO DĚDICTVÍ	193
Kapitola 10 KOMORY PYRAMID	213

Předmluva

„Chytrému stačí jediné slovo, hlupák však pochopí až tehdy,
když slepíš z jednotlivých střepů celý hrnec.“
(Si-Sobek, papyrus Ramesse I.)

Již od pradávnych dob bylo lidstvo posedlé hledáním důvodu „stvoření“ lidského druhu. Pátrání po vlastním původu započalo již za časů neandrtálců a pokračovalo až do středověku. Díky touze po poznání vlastních kořenů se evropští králové 15. století rozhodli financovat nespočetné výzkumné expedice i do těch nejdlejších koutů zeměkoule. Během renesance byla slova bible brána ještě velmi vážně. Proto se úsilí hledajících zaměřovalo především na tajemnou „zahradu Eden“, v níž měl být kdysi dávno před velkou potopou světa stvořen náš praotec Adam.

Katastrofické motivy se neobjevují pouze v bibli, ale známe je i ze scénářů moderního filmového průmyslu. Námětem mnoha filmů je zničitelská zkáza, kterou přežijí jenom osamělé skupinky lidí, jež se postupně mění v hordy zdivočelých ubožáků, nuceně vegetujících v troskách kdysi velkolepé civilizace.

Moderní astrofyzici se stále ještě ptou o to, zda existovalo něco jako strategie stvoření, ovšem stále se množí indicie a důkazy, že toto tajemství bylo od pradávna známo úzké elitě zdělaných kněžských zsvěcenců a do dnes je střeženo různými bratrstvy, tajnými spolky a řády.

Podle nejnovějších poznatků dokázal Kryštof Kolumbus objevit americký kontinent jen díky tomu, že získal staré mapy z dávno zapomenutých dob, jež mu ukazovaly správný směr při jeho plavbě.

Jistě ne náhodou oznámil v prosinci 1998 egyptský ministr turistického ruchu Mamdouh el-Beltagi, že během silvestrovské noci roku 2000 chce Velkou pyramidu v Gíze korunovat zlatým pyramidionem, aby tak dostal staré legendě a zrekonstruoval původní stav stavebního díla.

Dr. Zahi Havás, ředitel správy gízské plošiny, navrhl počátkem roku 1999 egyptskému ministrovi kultury, aby byl turistům zakázán vstup do všech pyramid. Takový zákaz se mu již podařilo prosadit ve Venisově (Unasově) pyramidě. Tímto opatřením mělo být zajištěno, aby „nerozumní“ turisté neroztrušovali o starověkých monumentech „nesmyslné fámy“.

Přitom právě laici se často vyznamenali skvělými výkony na poli vědy,

7

především archeologie. Vědci se v mnoha případech dostali na správnou stopu k vyřešení záhad naší minulosti jen díky laikům a jejich teoriím. A právě jim by chtěl dr. Havás zakázat vstup do pyramid a dovolil by jim nahlédnout do jejich nitra pouze prostřednictvím monitoru.

A skutečně, již od února 1998 je veřejnosti nepřístupná pyramida, kterou naši vědci připisují egyptskému faraonu Cheopsovi a jež patří k sedmi divům světa.

Kde hledat důvody tohoto zákazu? Odpověď úzce souvisí s odkazem starověkých Egyptanů a s prvními technickými krůčky lidstva. Tvrzení, že egyptské pyramidy byly stavěny proto, aby byla zabezpečena práce pro nezaměstnané rolníky, je totiž pouhou zavádějící a zmanipulovanou novověkou teorií. Jedinými „svéprávnými“ představiteli, kteří rozhodují o tom, jak vlastně probíhala naše vlastní minulost, jsou totiž univerzitní učenci se svými oktrojovanými stanovisky. Z historie dobře víme, jak evropští dobyvatelé zničili celé civilizace. Úplatní a úslužní kronikáři se pak již postarali o to, aby tehdy sice známé, ale do evropské kultury nezapadající znalosti zmizely ze světa. Pravděpodobně proto napsal anglický historik Samuel Butler: „Bůh minulost měnit nemůže, historici však ano.“

Antičtí učenci zřejmě disponovali neuvěřitelnými znalostmi. Elita egyptských kněží o sobě dokonce prohlašovala, že před mnoha tisíci lety mohla disponovat „boží moudrostí“. Vzestup starověkého Egypta, měnicího se na významnou civilizaci, zřejmě probíhal jinak, než jak to dnešní profesoři vykládají svým studentům. Již vcelku bezpečně víme, že faraoni znali nejen elektřinu, ale že ve svých dolech těžili vedle zlata i uranovou rudu. Pokud můžeme věřit starým legendám, nejsou ani rentgeny, mikroskopy a dalekohledy ničím novým. Nejen egyptologové, ale také pracovníci amerického vesmírného úřadu NASA vědí, že nitro Velké pyramidy skrývá s velkou pravděpodobností radioaktivní energii odpovídající ničivé síle atomové bomby!

Tyto a podobné znalosti jsou však odpovědnými místy drženy pod zámkem a střeženy jako vzácný poklad. Dnešní archeologie zatajuje před širokou veřejností významné nálezy a mysticky působící výzkumné poznatky. Proto vedle historicky bezesporu významného vědeckého odvětví – egyptologie – vznikla jeho odnož: zakázaná egyptologie.

Podívejme se proto na některá tajemství starého Egypta a dnešní zákazy blíže a pokusme se jim přijít na kloub.

KAPITOLA 1

Stará moudrost

Pokud chtějí naši historici označit nějakou zemi za kolébkou západní civilizace, zpravidla s úctou spojí tento přídomek s antickým Řeckem. Starí Řekové nejméně se stejnou úctou vzhlíželi k Egyptanům, jejichž prapůvodní znalosti sahají podle kronik do dob před více než 23 000 lety. Tehdy v Egyptě žily velmi vzdělané osobnosti, jež byly pokládány za bohy a jimž jsou připisována mimořádně dlouhá období vlády. Starí Egyptané byli strážci nejstarší lidské civilizace, jež nám své skvělé poznatky a zkušenosti zanechala nejen na papýrech, ale i v podobě kamenných staveb – chrámů a pyramid.

Řekové se o této skutečnosti dozvěděli zřejmě velmi brzy a neustále se pokoušeli odhalit počátky tajuplné egyptské civilizace. Řečtí učenci a historici navštěvovali Egypt poháněni mimořádnou zvědavostí. To, co v zemi na Nilu našli, přesahovalo jejich představivost. Imenujme alespoň některé z těchto návštěvníků Egypta – Homér, Solon, Herodot, Platon a Pythagoras, ti všichni cestovali do říše faraonů, aby pátrali po původu moudrosti. Ale již v letech 391-404 po Kristu, za vlády Theodosia I., křesťanská církev prohlásila staré egyptské památky za pohanské a zakázala jejich výzkum. Ovšem nejen proto se na starověký Egypt téměř zapomnělo a čekala nás dlouhá cesta k jeho znovuobjevení.

V roce 1638 se britský profesor John Greaves (1605-1652), třiatřicetiletý absolvent Oxfordu, astronom vyučující matematiku v Londýně, rozhodl, že podnikne cestu do Egypta. Jeho zájem nevyvolala pouhá zvědavost, sledoval i vyšší cíl. Chtěl v egyptských stavbách objevit vodítko pro konkrétní výpočet rozměrů naší zeměkoule. K této domněnce dospěl studiem knih milánského

Starověký Egypt.

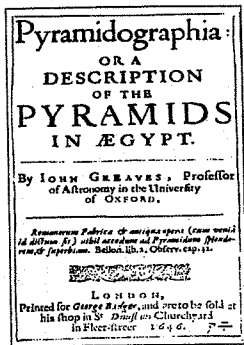
lékaře a matematika Girolama Cardana, který byl na počátku 16. století přítelem univerzálního učenice Leonarda da Vinci. Cardano se domníval, že pozoruhodnými přírodovědeckými znalostmi disponovaly před Řeky již i starší civilizace. Už tisíce let před nástupem alexandrijských učenců byl znám pojem zeměpisná šířka a tehdejší matematici ji dokázali spočítat přesněji než Eratosthenes nebo Ptolemaios.

Greaves si nejprve přečetl veškerou tehdy dostupnou literaturu a potom se vypravil do Egypta, aby prozkoumal především Velkou pyramidu v Gíze. Zavrhl všechny povídky o tom, že pyramidy byly postaveny biblickými hrdiny nebo legendárními králi. Na základě studia klasických pramenů dospěl k přesvědčení, že pyramidy nechali vybudovat faraoni Cheops, Chefren a Menkaure jako bezpečný úkryt pro své tělesné schránky. Podle víry starých Egyptanů bylo totiž zachování těla nutným předpokladem pro další život duše.

Před výpravou si opatřil nejlepší dostupné pomůcky a nástroje a na místě se pustil do měření pyramid pomocí přísně vědeckých metod. V později publikované práci popsal, jak se přes hromady sutí dostal k původnímu vchodu ve výšce šestnácté vrstvy kamenů. Vylezl na Velkou pyramidu a napočítal 208 stupňů – z toho odvodil svislou výšku stavby 152 metrů (ve skutečnosti pyramida měří 146,59 metru). Změřil také délku jednotlivých stran a jejich sečtením mu vyšla hodnota 211,23 metru, to znamená, že se zmyšlil o pouhých 19,15 metru. Důvodem této nepřesnosti nebyla malá pečlivost při měření, ale skutečnost, že Arabové odvezli značnou část kamenných bloků a použili je na stavbu vlastních příbytků. Zbývající základová terasa neumožnila Greavesovi přesnější rekonstrukci.

Kvůli chybně zjištěným rozměrům základů stanovil nesprávně velikost základny na 44 615 čtverečních metrů (ve skutečnosti 54 300 m²).

Přes určité nedostatky vzbudily závery profesora Johna Greavesa v tehdejší Anglii nebyvalý zájem a postaraly se o bouřlivé diskuze. Souhlasné i nesouhlasné hlasy

Greavesova kniha o pyramidách.

10

byly přibližně v rovnováze. K egyptologické problematice se vyjádřil i sám dr. William Harvey, objevitel krevního oběhu. S údivem konstatoval, že Greaves neobjevil žádné větrací šachty, kterými by mohl během výstavby proudit do pyramidy vnější vzduch. Podle Harveyova názoru takové šachty musely existovat, což zdůvodnil následujícími slovy:

„...jak již víme, nemůžeme stejný vzduch vdechovat dvakrát. Vždy potřebujeme přísun čerstvého vzduchu!“

Greaves sice větrací šachty neobjevil, avšak na jižní a severní stěně královské komory si povšiml dvou výklenků. Podle stop tam nalezených sazí usoudil, že sloužily k odkládání olejových lamp. Saze však zřejmě nepocházely ze svítidel původních stavebníků, nýbrž patřily do výbavy vetřelců, kteří do pyramidy vnikli v 9. století.

Dnes víme, že architektonická připomínka dr. Harveye byla oprávněná. Britský badatel Richard William Howard Vyse (1784-1853) a jeho spolupracovník John Shea Perring (1813-1869) totiž dvě stě let po Greavesovi objevili na vnější zdi pyramidy výstupy šachet z královské komory. Nejprve se domnívali, že průduchy vedou do nějakých dalších prostor. Brzy však svou původní teorii opustili, protože po uvolnění jižní šachty od sutě zřetelně pocítili, jak do královské komory začíná proudit vzduch. Z toho mylně usoudili, že šachty sloužily k ventilaci, a jako první použili od té doby rozšířený pojem „větrací šachty“.

Poněkud překvapivě bylo jejich vysvětlení již v 19. století některými uznávanými vědci odmítnuto.

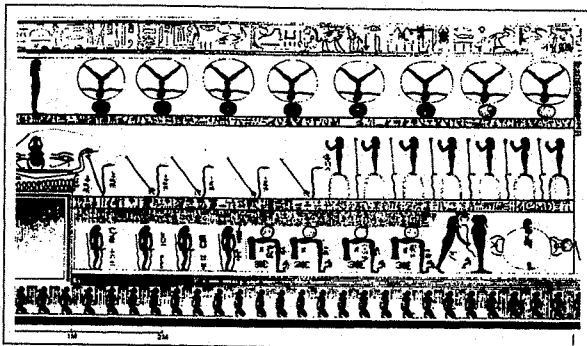
Před návratem do Anglie přenechal John Greaves svoje nástroje mladému Benátčanovi jménem Tito Livio Burattini, který ho k pyramidám doprovázel. I on se stejně usilovně jako Brit snažil zjistit přesné rozměry Velké pyramidy a především určit délkové jednotky, podle nichž se původně stavělo – „loket“, „stopa“ nebo „píd“. Mladý Ital byl na své egyptské cestě finančně podporován německým jezuitským páterem Athanasiem Kircherem (1602-1680). Ten v té době přesídlil do Říma, aby se s Galileem Galileim (1564-1642) mohl radit o otázkách univerzálně platných délkových jednotek a jejich spojitosti s Egyptem.

Již řecký učenec Pythagoras ze Samu (580-501 př. n. l.) se domníval, že antické míry byly odvozeny ze starších egyptských vzorů a jsou založeny na neměnném standardu. Dodnes je však záhadou, jak mohly tak významné vědecké výkony starých Egyptanů upadnout na tak dlouhou dobu do „zapomnění“.

11

Byl v tom snad úmysl?

Egyptské tradice zřejmě detailně znali významní představitelé americké revoluce. Tehdejší prezident George Washington a jeho ministr obrany Peyton Randolph totiž nechali v listopadu 1777 na zadní straně velkého pečeti USA zobrazit zednářský symbol – „pyramidu“. Pokládali ji, stejně jako Řekové, za článek, který je spojuje s dávnými předchůdci. Když se Francouzi roku 1789 chystali přebudovat svůj stát podle revolučních myšlenek, jež byly mimo jiné ovlivněny svobodným zednářstvím, zrušili sedmidenní biblický týden a nahradili ho desetidenním rytmem starých Egyptanů. Napoleon Bonaparte se při tažení do Egypta řídil historickým vzorem Alexandra Velikého a Julia Césara. Korsičan se snažil nejen o vojenské a politické podrobení země na Nilu, ale také o oživení pradávnych znalostí.

Tyto staré vědomosti revolucionáře v mnohém inspirovaly.

Společně s imámem Muhammadem a dvanácti průvodci navštívil Napoleon 12. srpna 1799 královskou komoru ve Velké pyramidě. Stejně jako Alexander Veliký požádal, aby ho tam nechali samotného. Když se Napoleona druhého dne dotazovali, jestli v komoře zažil něco tajemného, odpověděl svému adjutantovi Lasu Casesovi: „Nemá smysl cokoli vykládat, stejně byste mi nevěřili!“

Francouzští sansculoti kromě jiného zrušili i dosavadní církevní svátky a místo nich pořádali oslavy k počtům přírody a nejvyšší podstaty lidstva.

12

Nahradit bylo třeba i starou měrnou jednotku „sáh“. Proto nechala Francouzská akademie věd změnit oblouk poledníku z Dunkerque do Perpignanu a na základě antické desetinné soustavy stanovila jako základ nové délkové míry metr, který je podle výpočtů přesně čtyřicetimiliontinou zemského obvodu na rovníku.

Setkání Napoleona Bonaparta se staroegyptskými památkami.

Francouzi vyrazili koncem 18. století s 328 loděmi do Egypta také proto, aby se dříve než Angličané dostali ke zdroji prastarých znalostí. Dne 19. května 1798 se na egyptské půdě vylodilo nejen 35 000 vojáků, ale rovněž skupina 500 civilistů, mezi kterými byli členové Francouzské akademie věd. Ke gízským pyramidám se Francouzi dostali 21. července 1798, ale jejich situace nebyla nijak skvělá. Byli napadeni 10 000 mameluckými jezdci kalifa Murada Beje. Podle rozkazu se francouzští vojáci sešikovali do osvědčených čtvercových formací a respektovali přitom zásadu „učenci a osli doprostřed!“

Bitva u Gízy.

Došlo k masakru, při němž byla mamelucká armáda naprosto rozprášená. Během dvou hodin bylo bitevní pole pokryto dvěma tisíci padlých mameluků, zatímco Francouzi ztratili pouze čtyřicet mužů.

Avšak o pouhý měsíc později to s francouzskou armádou vypadalo podstatně hůře. Do děje zasáhlo britské loďstvo pod velením pouze 1,57 metru

13

vysokého admirála lorda Horatia Nelsona a u Abukiru potopilo nejen 13 ze 17 francouzských lodí, které se zde držovaly, ale zajalo i všechny vojáky, kteří nestačili uprchnout. V bitvě padlo 1 700 Francouzů a 3 105 jich bylo zraněno. Zdevastované pozůstatky francouzského loďstva nalezl 4. června 1999 v jedenáctimetrové hloubce pařížský archeolog Franck Goddio z Evropského ústavu podmořské archeologie. Zbytky lodí spočívaly v bahních nánosch. Vraky se nacházely přibližně 20 kilometrů severně od dnešní Alexandrie a část z nich byla v létě roku 2000 vyzdvížena.

Napoleonova výprava sice skončila vojenským fiaskem, ale přispěla k založení nového vědního oboru, egyptologie. Svět začal poznávat staroegyptskou civilizaci, i když vědci stále naráželi na zdánlivě nepřekonatelnou překážku v podobě nerozluštěných hieroglyfů. Jedním z nejbystřejších účastníků expedice byl Edmé Francois Jomard. Díky jeho líčení víme, jak obtížně se francouzským badatelům pracovalo v úzkých stólahách egyptských staveb. Jomard mnohokrát prolezl zasypaný chodby, sužován horkem, kouřem z pochodní a zcela udušen nedostatkem vzduchu. V pyramidách mu byl častým průvodcem plukovník Jean-Marie Coutelle. Jomard píše o tom, jak je soužila hejna vyplašených netopýrů, kteří je škrábali v obličejích a svým štiplavým zápachem jim brali dech.

Při průzkumu Velké pyramidy si Edmé Jomard stěžoval na množství sutě a jemného písku, který se časem nahromadil prakticky všude. Za přispění 150 pomocníků se mu nakonec podařilo odkryt severovýchodní a severozápadní roh stavby. Přitom učinil významný objev.

Původní vstup do Cheopsovy pyramidy.

Nalezl totiž základnu, kterou profesor John Greaves přehlédl. Na ní byla pyramida vybudována. Bezprostředně při základové plošině byly v písku odkryty dvě ploché pravouhlé prohlubně o rozměrech $3,05 \times 3,66$ metru. Byly vytesány přibližně padesát centimetrů hluboko do skály. K čemu sloužily?

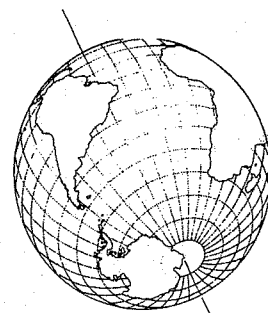
Nejprve musela být celá stavba pečlivě změřena, aby se dalo přijít na kloub smyslu oněch architektonických prvků. Jomard změřil každý jednotlivý stupeň, aby zjistil skutečnou výšku pyramidy, a dospěl k hodnotě 144 metrů. Z jednoduchého trigonometrické-

ho výpočtu vyplynula délka hřbetní strany 184,722 metru a úhel sklonu $51^{\circ}16'14''$. Jomard následně nahlédl do klasických spisů, jež do Egypta přivezla vědecká část expedice. Zjistil, že délková jednotka – stadium – alexandrijských Řeků dosahovala délky 185,5 metru. Jeho domněnka o možné souvislosti jím vypočítané hřbetní strany pyramidy a antického stadia byla později podpořena výsledky měření Napoleonových zeměměřičů. Jomard totiž přišel na to, že určité vzdálenosti mezi staroegyptskými sídly se shodují se zmíněnou jednotkou míry, pokud budeme vycházet z předpokladu, že stadium měřilo 185 metrů. Francouzský učenec měl dojem, že staří Egyptané používali univerzální soustavu měř a vah, která by mohla být pokládána za vyspělý model měření času a délek. Skutečně se nemýlil. Staroegyptská soustava je založena na zdánlivém otáčení nebe kolem prodloužené zemské osy a představuje model, jenž byl v západních zemích poprvé představen britským astronomem sirem Johnem Herschelem (1792-1871). Staroegyptští stavitelé velmi pravděpodobně znali nejen střední délku oběžné dráhy Země, ale i specifickou hustotu naší planety a cyklus takzvané precese (tj. dlouhodobý periodický pohyb zemské osy kolem pólu ekliptiky, který způsobuje, že rovnodennost se dostavuje každý rok o něco dříve) v délce trvání 25 826,6 roku. Měli i dobré informace o tíhovém zrychlení a rychlosti světla.

Za zakladatele matematiky jsou pokládáni Eratosthenes, Hipparchos z Alexandrie a další řečtí učenci. Ti však zřejmě jen shromáždili úločky prastarých vědeckých znalostí, k nimž tisíce let před Řeky dospěli buď samotní Egyptané, nebo dokonce už jejich neznámí předchůdci. Pythagorova věta vznikla teprve v 5. století př. n. l., a to pravděpodobně jen proto, že řecký učenec strávil předtím dvaadvacet let svého života v Egyptě. Pak upadl do babylonského zajetí a teprve po svém osvobození založil v Řecku svou Akademií!

Jak se dostaneme dál?

Ve staroegyptském městě „Iwnw“ (opory nebes), kterému Řekové říkali

Precese.

„Heliopolis“ a autoři bible „On“, existovala kdysi nejvýznamnější univerzita světa. V dobách faraona Ramesse III. (1191-1159 př. n. l.) zde údajně působil 13 000 kněží. Dnes již opět dokážeme přečíst záznamy starých heliopolských učenců. Vypovídají, že geografie jako vědní disciplína nebyla založena starořeckými průkopníky, jak se dlouhou dobu předpokládalo. Řekové se z velké části opírali o vědecké poznatky starých Egyptanů, kterým však rozuměli pouze částečně, stejně jako naši dnešní egyptologové.

Moderní věda například připisuje výpočet obvodu Země řeckému učeneci Eratosthenovi, který v době letního slunovratu měřil v Alexandrii úhel dopadu slunečních paprsků. Je však prokázáno, že své znalosti o obvodu Země čerpal z egyptských pramenů, třebaže nechápal význam údajů, které mu Egyptané poskytli. Rozměr jednoho stupně zeměpisné šířky totiž představuje padesát stadií, ale Eratosthenes tvrdil, že jich je sedm set.

Teze o sedmi stech stadiích se roku 1997 chopil kunsthistorik dr. Florian Huber a na základě antických údajů prokázal, že se ve skutečnosti jedná o údaj rozměru obvodu Země.

Eratosthenes si nárokoval objev, že slunce nad Alexandrií vrhá stín $7^{\circ}12'$, když na jižní hranici Egypta žádný stín nevytváří. Řecký učenec ovšem vyčetl z egyptských záznamů, že obratník souhvězdí Raka se nachází na zeměpisné šířce $23^{\circ}51'$ a že slunce v Elefantině nevrhá stín. Nemohl však vědět ani pomocí měření zjistit, že se obratník v průběhu času kvůli rotaci zemské osy posunul na $23^{\circ}45'$. Současně netušil, že musí číselné hodnoty upravit podle poloměru slunce. Navíc se Eratosthenes domníval, že města Alexandrie a Elefantina leží na stejném poledníku, ačkoliv jsou od sebe vzdálená více než 300 kilometrů.

Eratosthenes tedy opisoval od Egyptanů, ale jak k těmto poznatkům dospěli oni?

Mýlí se ten, kdo se domnívá, že pohádku o Popelce vymyslel Walter Elias Disney nebo bratři Grimmové. Její kořeny musíme zřejmě hledat v dobách čtvrté staroegyptské dynastie (2505-2348 před Kristem), kdy před 4 500 lety vzniklo vyprávění o egyptské princezně jménem Nitokris. Legendu o ní nám zanechal řecký zeměpisec a historik Strabon (63 př. n. l. až 27 po Kristu). Příběh souvisí se stavbou nejmenší gízké pyramidy. Strabon píše v 17. knize svého díla „Geographica“ (zeměpis):

„Když se Rhodopis (Nitokris) jednou koupala, vyrval orel služebnicím jeden z jejích střeoviců a odnesl ho pryč. Odletěl s ním do Memfidy, kde právě seděl v zahradě faraona a soudil. Orel se vznášel nad jeho hlavou

a upustil střevic do panovníkova klína. Faraon byl vzrušen souměrností střevice i neobvyklou událostí a rozeslal posly do celé země, aby našli dívku, které střevice patřil.“

Po rozsáhlé pátrací akci byla princezna objevena v oblasti delty a vše skončilo svatbou. Z fragmentu legendy nevyplývá zcela jasně, zda oním faraonem byl Menkaure (2389-2364 př. n. l.). Každopádně byla princezna podle legendy po své smrti pohřbena v Gíze, aspoň podle Strabona, a sice v malé pyramidě, kterou naši egyptologové připisují Menkaurovi. Řecký autor napsal:

„Říká se, že pyramida je hrobkou hetéry, kterou jí nechal postavit její milenec...“

Velmi oblíbenou činností bylo v celých dějinách lidstva ničení zakázaného vědění a všech záznamů, z nichž by se příslušné znalosti daly vyčíst. Proto se výjimečné poznatky do dnešních dob dochovaly jen ve velmi útržkovité podobě. Například papež Řehoř I. Veliký, který vykonával svůj úřad po dobu čtrnácti let od roku 590 po Kristu, nechal spálit celou knihovnu Apollonova chrámu na Palatinu. Nejstaršího zdokumentovaného zločinu tohoto druhu se dopustil krutý čínský císař Š'-chuan-ty, který vládl železnou rukou mezi lety 246 až 221 př. n. l. Ministr Li Šu ho přemluvil, aby dal zničit veškeré knihy ve všech podrobených zemích, protože nebyly v souladu s ideologií prosazovanou ústřední vládou. Císař dokonce nechal popravit 460 učenců, protože se protivili jeho rozkazům. Ale i ve 20. století bychom našli dost příkladů svědomělého ničení důležitých hodnot. Vzpomeňme jen na Maa, Stalina nebo Hitlera. Heinrich Himmler uspořádal své SS podle vzoru středověkých rytířských řádů a právě on a další Hitlerovi pomahači, jako například Joseph Goebbels, dali roku 1933 pokyn k velkému berlínskému pálení knih. Nacisté měli ovšem také sklon k okultismu a chtěli Třetí říši přetvořit v duchu starogermských představ. Prastaré znalosti a vědomosti nebyly samozřejmě sprovzovány ze světa jen takto hromadně organizovaným způsobem. K falšování, zamlčování a upravování poznatků docházelo i v případech, kdy se vědci snažili vydávat získané vědomosti za vlastní objevy. Není proto divu, že mnohé myšlenky pokládáné za výtvar západní civilizace mají svůj skutečný původ u starých Egyptanů. Ze staroegyptských tradic se dnes „vyloupili“ mnozí velcí muži, jimž vědčíme za významné poznatky. Příkladem může být moudrý Egyptán Hesy („Ijtj“), který žil v dobách třetí dynastie a v dnešní době ho v podstatě nikdo nezná. Ještě dlouho po své smrti však byl obdařován nejrůznějšími oslavnými titu-

ly, protože vykonával výjimečné činy, mimo jiné i na poli lékařství. Tento učený kněz například bojoval proti hemeroidům lékem nazývaným „bm“, což znamená „strážce řiti“.

Jméno tohoto egyptského učenice lze přeložit jako „dvakrát pozhnaný“. Hesy působil ve službách prastaré lvi bohyně Mehit, která stejně jako Sechemet panovala nad staroegyptským kněžstvem. Jeden z jeho titulů zněl „větší než deset z Horního Egypta“ a pravděpodobně se vztahoval k deseti soudcům, kteří tvořili nejvyšší egyptský soudní dvůr, zasedající a přijímající svá rozhodnutí pod záštitou mocné bohyně Maat.

Zpracování kovů mělo v Egyptě dlouhou tradici.

Profesor Hermann Junker objevil roku 1926 v Gíze stělu s nápisem, z něhož vyplývá, že Hesy byl zřejmě knězem, lékařem, soudcem a zastával ještě několik dalších funkcí. Kněží, k nimž přináležel, byli označováni jako „hemu-Netjer“ (služebníci bohů). Byli přímými prostředníky mezi faraonem a mystickými bohy. Z „abuserského papýru“ víme, že toto staroegyptské kněžstvo

bylo organizováno podle hierarchické pyramidové struktury. Na jejím vrcholu stál velekněz. Ptahův nejvyšší postavený kněz z Memfidy se nazýval „velký vůdce Artisané“. Velekněz Atumu se honosil přívlastkem „ten, jemuž je dovoleno spatřit velkého boha“. Velekněz boha Re byl „tím, který daleko dohlédne“.

Nejnižší vrstvu mocenské struktury představovali kněží web s titulem „zpisovatel“. Následovala kasta cheri-heb, což bylo označení „vlastníků Thovtových knih“. Cheri-heb byli proto také nazýváni předčítající kněží, ale staří Řekové jim říkali jednoduše „okřídlené“ (pteroforoi). Moderní egyptologové odvozují vznik řeckého výrazu od dvou per, která egyptští velekněží nosili na pokrývce hlavy. O stejnou tradici se pravděpodobně opírá symbolické ztvárnění římského boha Merкура. Cheri-heb je archetypem egyptského kněze s dohola ostříhanou hlavou a leopardí kožešinou kolem těla. Tito kněží hráli ústřední roli při všech státních ceremoniacích

losti zaznamenávali na papýrové svitky a v případě potřeby do nich nahlíželi, aby z nich vyčetli potřebné informace. Vedle poznatků zapsaných na papýrech používalo egyptské kněžstvo v praxi „astronomickou geometrii“, která se uplatňovala při zakládání významných staveb. Egyptské vědění bylo rozšířeno nejen mezi starověkými národy Předního východu, ale rovněž ve středověké Evropě. Křesťanští architekti dokonce během renesance egyptskou moudrost přenesli – byť v nepochopené podobě – do nových stavebních děl.

Ale z jakého důvodu?

Důvody byly náboženské povahy a úzce souvisely se vznikem člověka. Již ve středověkých kláštrech byla zachráněna velká část antické literatury tím, že ji mniši usilovně přepisovali a rozmnožovali. Spisy sice vybírali podle přísných křesťanských měřítek a některé pasáže v tomto duchu upravovali, ale i tak se zasloužili o záchranu mnoha antických pramenů. Z těchto zdrojů povstala i jedna z nejstarších křesťanských tradic. Věřící dodnes zbožně přihlížejí tomu, jak farář zkrápí čelo novorozence několika kapkami svěcené vody. Následuje ceremoniál, který je ve všech křesťanských církvích téměř totožný: „Křtím tě ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého...“ pronáší při něm farář slavnostně. Po tomto obřadu je dítě s okamžitou účinností přijato do společenství věřících. Dnešní křesťan je samozřejmě křesťanským kultem, který se z velké části opírá o Nový zákon. Existuje však celá řada národů, jež při svých ceremoniacích používají zcela odlišné praktiky, pro nás někdy velice nezvyklé.

Slovo „kult“ je odvozeno z latinského „cultus“ a znamená „uctívání“ nebo „péče“. Vždy se jedná o přesně stanovené úkony, které souvisejí s uctíváním boha nebo nějaké nad lidmi stojící vyšší bytosti. Průběh kultu určuje rítus (obřad) obsahující pokyny k jednotlivým úkonům.

Kde však máme hledat původ těchto rozdílných úkonů a jevů?

V berlínském Národopisném muzeu Dahlem je vystaveno kamenné božstvo z Havaje pod katalogovým číslem VI 7287. Má na sobě typický evropský nabíraný límeček a paruku z 18. století. Božstvo se nazývá „Kii Akua Pohaku“ a naši archeologové mu říkají „Španěl z Havaje“. Podle názoru etnologa dr. Karla Wernharta se jedná o duchovního, současníka britského mořeplavce Jamese Cooka (1728-1779), který na Havaji přistál roku 1779. Obyvatelé Havaje zřejmě pokládali bílého muže za jakéhosi svého boha, jehož příchod již dávno očekávali. Ovšem ani španělští dobyvatelé, ani James Cook a jeho námořníci nemohli být originálními bohy domorodců,

a mysteriích. Do funkcí ochránců a strážců kněžské moudrosti byli zasvěcováni v „domě života“, na rozdíl od hodnostně nižšího kněžského stupně, který plnil pouze liturgické úkoly.

K dalším významným kněžím patřil moudrý Pet-Osiris, který byl Thovtovým veleknězem. Již za svého života byl uctíván a po smrti putovaly k jeho hrobce zástupy poutníků, stejně jako v případě Hesyho.

Ke kněžským specialistům se řadili „horuskopi“, z čehož odvozujeme dnešní pojem horoskop. Byli seznámeni s mytologickým kalendářem Egyptanů. Kromě nich existovali ještě kněží sem, kteří vykonávali speciální pohřební rituál otevírání úst.

Egyptský kněz ovšem nebyl v první řadě teologem, ale expertem ve vymezené oblasti působnosti. Existovali kněžští astronomové, lékaři anebo architekti. Od dnešních kněží bychom samozřejmě neočekávali, že by se kromě teologie věnovali ještě jiným profesím. Na rozdíl od ostatních úřadů, například královského, nebyl kněžský úřad dědičný.

Dlouhou cestu od nejnižšího stupně web ke kariéře velekněze můžeme sledovat na příběhu Bek-Nechona z 13. století př. n. l. Ten byl od svých pěti do šestnácti let vychováván jako jízdní voják pro armádu faraona Sethiho I. (1303-1292 před Kristem). Při výcviku prokázal svou mimořádnou inteligenci a v sedmnácti letech byl jakožto web povolán do Amonova chrámu v Thébách. Již po čtyřech letech postoupil v hierarchii Amonových kněží na další stupeň. Jeho služba na druhém stupni trvala dvanáct let, až poté Bek-Nechon postoupil do třetího stupně. Trvalo dalších patnáct let, než se stal druhým nejvýznamnějším knězem města Théby. Po dalších dvanácti letech – Bek-Nechonovi bylo již šedesát let – ho slavný faraon Ramesse II. (1292-1225 př. n. l.) jmenoval nejvyšším Amonovým knězem. Tuto funkci pak vykonával až do svých sedmaosmdesátilet. Jakožto velekněz byl Bek-Nechon současně představeným tamější školy, kterou bychom mohli označit jako univerzitu. V Thébách existovala stejně jako v Heliopoli umělecká akademie, hudební vysoká škola a technická vysoká škola.

Dalším nám známým významným knězem byl Pentu, osobní lékař faraona Amenhotepa IV. (Achnatona, 1370-1350 př. n. l.). Ten nejenže patřil k vládcovým nejbližším důvěrníkům, ale byl i prvním služebníkem Atona. Kněží jeho druhu byli mocnými muži, jimž faraonové vpodstatě nadbíhali, protože disponovali vědeckými znalostmi, k nimž neměl nikdo jiný přístup. Představovali spikleneckou kastu zasvěcenců staré moudrosti a své poznatky nikomu dalšímu nepředávali. Svoje okultní, přírodovědné a lékařské zna-

kterí byli uctíváni již tisíce let. Přesto byli zástupci technicky vyspělejších evropských národů zaměněni za staré bohy.

Proběhlo podobné setkání i v oblastech západní civilizace?

Pokud navštívíte italskou metropoli Řím, neměli byste opomenout návštěvu Piazza della Minerva ve starém městě. Před kostelem Panny Marie stojí monument navržený velkým umělcem Berninim. Představuje barokně ztvárněného slona, který na svém hřbetě nese obelisk, což je opravdový egyptský originál, zhotovený za vlády faraona Psametika I. (664-610 před Kristem). Nejužasnější je na obelisku latinský nápis, pořízený italskými badateli. V překladu zní takto:

„Moudrost Egypta, jež je vytesanými znaky zaznamenána na tomto obelisku a nesena slonem, nejsilnějším ze zvířat, může tomu, kdo na ni pohlédne, sloužit jako důkaz, že prospívá duševní síle a pomáhá nést moudrost.“

Když papež Alexandr VII. nechal na Minervině náměstí tento památník postavit, nebyl v západním světě nikdo, kdo by uměl přeložit cizorodé znaky vytesané na všech čtyřech stranách egyptského obelisku. Jak víme, hieroglyfy dokázal díky svému nesmírnému talentu rozluštit až roku 1822 francouzský vědec Francois Champollion (1790-1832).

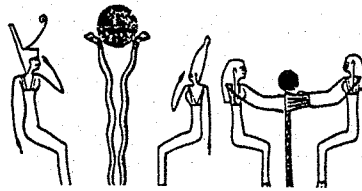
Odkud tedy autoři latinského nápisu věděli, že hieroglyfický text pojednává o moudrosti?

Egyptologie byla založena společným úsilím francouzských, britských a německých vědců. Ale již o 1 500 let dříve zavedl řecký učenec Herapollon pro staroegyptské znaky název „ta hieroglyphica“ a sepsal o nich dvě knihy. Nikdy se mu však nepodařilo egyptské hieroglyfické písmo rozluštit. Další Řek, známe ho pod jménem Herodot (485-430 př. n. l.), zanechal ve svých devítisvázkových „Dějínách“ informace o tehdy již prastaré tradici egyptské vědy:

„Dokázali mi, že mezi prvním králem Egypta a oním naposled jmenovaným knězem uběhlo tři sta čtyřicet lidských věků. Právě tolik velekněží a králů se v průběhu tohoto času vystřídal. Tři sta generací čítá dohromady deset tisíc let. Tři lidské věky se rovnají stovec let. K těm třem stům patřijí ještě tisíc tři sta čtyřicet let. To tedy znamená, že v průběhu 11 540 let panovali v Egyptě pouze lidíť králové, ne bohové v lidské podobě.“

Podle Herodota tedy Egyptané o svou zemi pečovali již 11 500 let (!) před jeho návštěvou. Během té doby jistě mohla vzniknout vyspělá civilizace s mnoha vědeckými poznatky. Podobné číselné údaje jako Herodot uvádějí i seznamy egyptského kněze Manetha ze Sebennytu (325-245 před

Kristem). Seznamy jsou uvedeny v pouze zlomkovitě dochovaném díle „Aigyptiaka“, k němuž se rádi vracíme i dnešní egyptologové. Současní vědci kladou počátky egyptské říše někde k roku 3 000 před Kristem. Učenci 19. století byli velkorysejší a první dynastii datovali do podstatně dávnějších dob. Francois Champollion do roku 5867, August Böckh do roku 5702 a William Flinders Petrie do roku 5546, samozřejmě před naším letopočtem.

Nejstarší zobrazení dvou sluncí.

(3032-3000 př. n. l.) bylo nalezeno 121 nožů, 7 pil, 32 jehlic, 256 jehel, 15 šidel, 79 dlát, 102 zahnuté sekery, 68 nádob a 75 pravouhlých kovových desek, vesměs z mědi. V roce 1895 otevřel francouzský koptolog hrob faraona Chaschemueje (2671-2644 před Kristem) a o svém nálezů napsal:

„V první části hrobky jsem našel četné kovové objekty. Ve velkém množství se vyskytovaly bronzové vázy, mírové i válečné nástroje. Během jediného dne jsem z hrobu odnesl 1 220 malých votivních darů z mědi.“

Na jedné straně v této době převažují neželezné předměty, ale přesto již ve starších epochách lze nalézt i železo. Zřejmě je právě zde zapotřebí učinit první korekturu dosavadních názorů.

A jak vypadá tradice egyptské matematiky?

Míry a váhy určují již od pradávných dob naše společenské uspořádání a vytvářejí cosi jako univerzální jazyk. Řecké slovo metrologie označuje vědní obor zabývající se měřením, měřicími soustavami a příslušnými měrnými jednotkami.

Vědu vzniklou z měření, počítání a určování rozměrů dnes nazýváme matematikou, což je rovněž slovo odvozené z řečtiny. Západní matematika má podle názoru našich vědců dva zdroje: První představují mezopotamské kultury, především babylonská, které se k matematickým úvahám zřejmě dostaly přes astronomii. Druhým zdrojem je nilská civilizace. Podle míně-

ní egyptologů byli Egypťané každoročními nilskými záplavami přinuceni k přesnému zeměměřičství. Teprve z těchto prastarých poznatků vytvořili Řekové skutečnou matematiku.

Jen díky dávným základům dokázal Pythagoras ze Samu vybudovat geometrickou soustavu a ve svých jedenapadesáti letech založit bratrstvo, k němuž patřila i přírodněfilozofická Akademie. „Pythagorejský spolek“ se mimo jiné zabýval putováním duší a za podstatu všech věcí a univerzální princip pokládal číslo. Pythagorova geometrická věta zní: Součet obsahů čtverců nad odvěsnami pravouhlého trojúhelníka je roven obsahu čtverce nad přeponou, což je totéž jako $c^2 = a^2 + b^2$. Pythagorejská Akademie však již roku 440 př. n. l. padla za obětí krvavým vnitropolitickým nepokojům, při nichž byla vypálena. Podle Pythagorova vzoru založil v Aténách roku 387 před Kristem svou Akademii také Platon (427-347 př. n. l.). Existovala více než devět století. Účelem vzdělávacího institutu mělo být mimo jiné „rozpomenutí“ na staré doby, kdy na zemi ještě vládli bohové.

Co říkají egyptologové?

Doposud tvrdili, že neznají žádné matematické spisy z doby gýzských pyramid. Ovšem v „Rhindově papýru“ z dob faraona Amenehmeta III. (1861-1853 př. n. l.) je výpočet svahového úhlu jedné z egyptských pyramid označován jako „seqed“. „Moskevský papýrus“ navíc obsahuje výpočet objemu čtvercového základu pyramid. „Berlínský papýrus“ zase opravňuje domněnku, že starí Egypťané znali přinejmenším u rovnoramenných pravouhlých trojúhelníků relace ploch příslušných čtverců.

Samotní Řekové pokládali Egypťany za praotce geometrie, přesto se dnešní egyptologové domnívají, že teprve Řekové vytvořili geometrii založenou na důkazech. Jak ještě uvidíme, je to nesmysl.

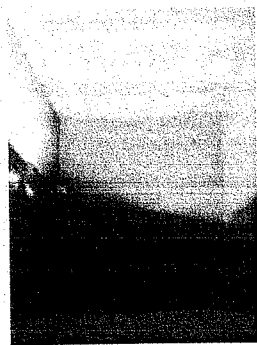
Herodot žil mnoho set let po vzniku Velké pyramidy a vlastně neměl mít o jejích rozměrech ponětí. Přesto ve svých „Dějínách“ zaznamenal jednu pozoruhodnou informaci, již sám zřejmě zcela neporozuměl:

„Je čtyřstranná a každá její strana je osm plethron široká a stejně tak vysoká.“

Herodotovu poznámku lze interpretovat tak, že každá ze čtyř bočních ploch Velké pyramidy byla velká jako čtverec, jehož strana tvoří výšku pyramidy. Tuto aplikaci lze navíc sledovat i u královské komory.

Abusirský papýrus.

Pohřební komora

Mnoho vědců uvažujících o účelu pěti tzv. „odlehčovacích komor“ nad královskou komorou se domnívalo, že stavitelé je do pyramidy zabudovali jen proto, aby snížili zatížení stropu tohoto prostoru. Avšak v komoře královen a v hlavní komoře Chefrenovy pyramidy to šlo i bez odlehčovacích komor, třebaže na nich spočívá ještě daleko větší masa kamení. Již v 19. století si badatelé v královské komoře Velké pyramidy povšimli, že její půdorys lze vyjádřit v celočíselných měřítcích, její výšku však ne. Dr. Heribert Illig se na toto téma vyjádřil:

„Přestože to egyptologové, například profesor Rainer Stadelmann, odmítají, není tento rozměr nahodilý, ale není ani důsledkem nedbalé práce egyptských stavitelů. Jednalo se o velmi pečlivou úvahu architektů, kteří i v uzavřené komoře chtěli dosáhnout absolutně pravých úhlů. Jako základní měřítko si nevolili výšku, ale úhlopříčku úzké strany s patnácti lokty, čímž vznikl sudý trojúhelník, který je přesně kontrolovatelný a zaručuje vertikální hrany.“

Proto musí mít zabudování odlehčovacích komor logický smysl! Právě se nám podařilo prokázat, že staroegyptské znalosti se nezastavily pouze u jednoduchých relací vzdáleností, ale dokázaly zohledňovat i plochy. Ke srovnání ploch trojúhelníků a čtverců má co říci i známý řecký Pythagoras: „Čtverec nad výškou postranní plochy minus čtverec nad polovinou základní strany se rovná čtverci nad výškou pyramidy.“

Co tedy bylo skutečným účelem královské komory?

Možná představuje zázračné dílo matematiky, jak tvrdí i koptští kněží. Egyptolog Edmé Francois Jomard prohlásil již roku 1824: „...královskou komoru a sarkofág nelze pokládat za pohřební místo, ale za úložné měřicí nástroj.“

Současně zjistil, že bez ovlivnění turistickým ruchem tehdy ve Velké pyramidě nedocházelo k žádným výkyvům teplot a vlhkosti vzduchu. Právě proto dospěl k názoru, že toto místo by bylo ideální pro uchování cejchovaných a jistě citlivých měřicích nástrojů. V roce 1964 sice ještě nebyli egyptologové ochotni uznat, že pyramidy nebyly hrobkami, avšak dr. Virgi-

nia Trimbleová a dr. Alexander Badaway už připustili, že tzv. „větrací šachty“ královské komory možná původně sloužily k astronomickým účelům. Jsou totiž orientovány na Polárku, odchylují se jen o 1 stupeň. Směr šachet musel být bezpochyby určen předem. Teplota uvnitř královské komory měla být neustále udržována na 20 °C, bez ohledu na počasí vně stavby.

Antické znalosti upadly na dlouhou dobu do zapomnění. Právě z toho důvodu byla v roce 1977 založena Projektová skupina Plinius. Čtrnáct filologů, archeologů, historiků, přírodovědců a inženýrů se začalo zabývat prvním naprosto přesným překladem sedmatřiceti svazků díla „Historia Naturalis“ Plinia Staršího (23-79 po Kristu). Jenom při korektním překladu lze jeho dílo správně porozumět. Dosud se totiž o přeložení Plinia pokoušeli filologové, kteří však neměli ponětí o technice, nebo naopak inženýři, kteří zase dokonale neovládali latinu.

Proč Plinius?

Protože právě tento římský učenec shromáždil největší výtah z antických pramenů. Sám nebadal, nic kriticky nezkoumal, prostě jen celý život s příznačnou posedlostí shromažďoval všechny dostupné informace. Ve svém díle cituje téměř 500 antických autorů. Zmiňuje se i o naprosto chabých nesmyslech, např. jednorozčích nebo okřídlených koních. Současně však zachytil celou řadu významných poznatků. Zahynul v roce 79 po Kristu v sírovém mračnu po výbuchu Vesuvu a při zkáze Pompejí. Stalo se tak ve chvíli, kdy se pokoušel popsat tento přírodní úkaz a všude kolem něj přšely kameny a padal déšť popela.

Spisy antických autorů – mezi nimi i Pliniovy – měly přinejmenším od poloviny 14. století rozhodující vliv na tehdejší učence a určovaly základy naší dnešní vědy. Někteří badatelé se pustili do studia Aristotelových (384 až 322 př. n. l.) spisů a vyjadřovali se k filozofickým otázkám. Patřil k nim například Giovanni Pico della Mirandola (1463-1494). Italský filozof Marsilio Ficino (1433-1499), vedoucí osobnost Akademie Cosima de Medici, přeložil již o několik let dříve díla Pythagora, Platona a Plotina (205-269 po Kristu). Věda byla tehdy určována působením univerzálního génia Leonarda da Vinci (1452-1519).

William Howard Vyse. Kvůli jeho úmyslnému podvodu je pyramida zařazována do chybného období.

Da Vinci zahájil svou kariéru roku 1482 ve věku třiceti let jako malíř ve Florencii. Neovládal latinu ani řečtinu. Potom poznal Marsilia Ficina, který ho seznámil se starými spisy. Zcela nečekané nakreslil Leonardo da Vinci letuschopný létající stroj. Jeho poznámkové sešity jsou z velké části psány zrcadlovým písmem a dochovaly se v nich dokonce skici vrtulníku poháněného silou lidských svalů. Jeho géniu je připisován mimo jiné také vynález ponorky a potápěčského zvonu. Během pítév mrtvol se dobře seznámil s lidskou anatomíí... Ve výčtu jeho všestrannosti by se dalo pokračovat. ale na druhé straně se mu nikdy nepodařilo tyto technické stroje skutečně postavit a vyzkoušet.

Proč da Vinci nedokázal své vynálezy realizovat v praxi?

Možná proto, že nebyl skutečným duchovním otcem zmíněných technických myšlenek. Možná je pouze opsal v medicéjské knihovně. Poté, co některé osoby získaly přístup k utajovaným překladům, založili Medicejští koncem 15. století ve Florencii instituci nazvanou Academia Platonica, která byla vybudována podle vzoru Platonovy Akademie. Pozorování a měření přírodního světa se od té doby rozběhlo milovými kroky. Z ničeho nic byl roku 1609 objeven dalekohled, roku 1618 mikroskop, roku 1622 logaritmické pravítko, 1641 teploměr a 1644 barometr. Nejvýznamnějších poznatků bylo dosaženo, když začali vědci pomocí dalekohledů pozorovat oblohu. V roce 1610 zveřejnil Galileo Galilei (1564-1642), tehdejší profesor na univerzitě v Padově, svá pozorování Měsíce a planet. Vyvodil z nich závěr, že Měsíc, Země i planety se otáčejí kolem Slunce. Již dánský astronom Tycho de Brahe (1546-1601) sledoval dráhy planet, ale bez dalekohledu. Ovšem teprve Galileiho teorie vzbudily větší pozornost a sám papež je formálně odsoudil a zakázal. Galileiův současník Giordano Bruno (1548 až 1600) byl dokonce za stejné myšlenky upálen na hranici. Dovolil si totiž tvrdit, že lidský život na Zemi není jedinečný a že ve vesmíru může existovat řada podobných planet, na nichž mohou žít rozumem obdařené bytosti.

Lze všechny zmíněné skutečnosti vysvětlit pouze opětovně získaným přístupem k prastarým znalostem?

Ve Francii, Anglii a Německu se začali učenci skutečně zamýšlet nad starými vědomostmi prvotního období existence lidstva. Jedná se o dobu, kdy měl člověk k bohům nejbližší. V antické literatuře je označována jako „zlatý věk“. Ostatně za to, že se tyto znalosti dostaly v 8. století přes podrobené Španělsko do celé Evropy, vděčíme militantní energii islámu. Když v 15. století Španělé svou zemi znovu osvobodili, pokoušela se inkvizice

zlikvidovat všechny cizí, tj. židovské a islámské, vlivy. V té době však ve Španělsku panovali ezotericky naladěni králové, kteří kromě jiného nechali pátrat po legendárním ráji a prameni života. Roku 1511 byl guvernérem ostrovů Hispaniola (Haiti) a Puerto Rica jmenován španělský dobrodruh a důstojník Ponce de Leon. Ten se významným způsobem podílel na zmíněném hledání.

Při jednom z výslechů zajatých domorodců se Leon dozvěděl o prameni, o němž se tvrdilo, že „...když se z něj napije starý člověk, vrátí se mu jeho mužná síla“. Pro Ponce de Leona to byl jasný důkaz existence biblického pramene mládí. Na španělském dvoře i jinde v Evropě visely četné obrazy významných malířů, na nichž byla vedle milostných scén a sexuálních alegorií vždy zobrazena studna se zázračnou vodou.

Španělský král byl guvernérem o nových poznatcích informován, a tak 23. února 1512 obdržel Ponce de Leon dopis povolující expedici, která měla nejprve prozkoumat severní část ostrova Hispaniola. Oficiálním důvodem výpravy bylo pátrání po ušlechtilých kovech. V roce 1513 byla expedice ukončena, protože „...žádný z objevených pramenů neměl zázračné účinky“. Přes neúspěch výpravy napsal duchovní Petrus Martyr rok po de Leonově ztroskotané misi do dopisu určeného papeži Lvu X. (17. června 1514) tyto věty:

„...325 mil severně od ostrova Hispaniola prý existuje ostrov Boyuca, na němž se nachází výjimečná studna, jejíž voda navrací starcům mládí. Vaše Svatost si možná pomyslí, že něco takového se snadno a bez rozmyslu řekne. Ovšem tuto informaci pokládají všichni u dvora za pravdivou.“

Zatímco v Novém světě probíhalo pátrání po prameni života, v Evropě došlo k rozkolu v křesťanské církvi. Lidé typu Martina Luthera (1483 až 1546), profesora teologie na univerzitě v saském Wittenbergu, kritizovali křesťanskou vrchnost. V roce 1517 zveřejnil Luther spis odsuzující kupčení s odpustky. Diskuze prudce eskalovaly a Luther se brzy stal vůdčím teologem nezávislé protestantské církve působící v celé severní Evropě. Španělsko, Portugalsko a Itálie zůstaly přísně katolické, ale i ony pocítily působení protestantismu. K dalším reformátorům patřili Ulrich Zwingli z Curychu a Jan Kalvín ze Ženevy, kteří ve Švýcarsku a jihovýchodním Německu hlásali novou věrouku, kterou později vzala pod svou ochranu světská vrchnost a stala se nezávislou na papeži. Ke Kalvínově víře se připojilo mnoho křesťanů z Francie a habsburských zemí. Nizozemí, Skotsko a řada německých států dokonce zavedla „kalvinismus“ jako oficiální nábo-

ženství. Přesto Vatikán ještě dalších čtyřicet let odmítal vzít reformátorskou kritiku jakýmkoliv způsobem na vědomí. Teprve po dvou neúspěšných pokusech stanovili v letech 1562-1563 římsko-katolictví biskupové a teologové, v co přesně má člen církve věřit a jak se má chovat. Koncil konaný (1545-1563) v malém městě Trident na jižním okraji Alp schválil celou řadu dekretů, které významným způsobem přispěly k obnově katolicismu. Vatikán založil nový inkviziční úřad a sestavil index zakázaných knih, čímž hodlal zajistit, aby klérus a laici dodržovali pravidla správné víry, jak od nich bylo očekáváno. Církve se snažila potlačit mnoho nových vědeckých poznatků, protože by podle jejího názoru mohly otřást vírou v Boha. I s hledáním legendárního pramene života byl konec. Na tom se dodnes nic nezměnilo. Kvůli podobným pletichám trvalo 1 800 let, než Mikuláš Koperník (1473-1543) podruhé objevil to, co již dávno před ním věděl Aristarchos ze Samu: že se Země otáčí kolem Slunce. A celych 5 000 let trval přenos nejstarších čínských poznatků do Evropy.

Skutečně se k nám dostalo všechno, co věděly pradávno generace?

Skupiny, jež měly přístup k starým znalostem prvního období, pracovaly tajně, ale aktivně. Také Koperník se během svých italských studií v Padově seznámil s pythagorejskými spisy a také s novoplatonismem. Stejně jako Leonardo da Vinci ani Mikuláš Koperník nebyl původcem teorií, které vyslovil. Pouze měl dostatek odvahy k tomu, aby zveřejnil poznatky, jež nabyly při čtení starých pramenů. On totiž již v roce 438 po Kristu napsal řecký filozof Proklos (410-485 n. l.) ve svém komentáři k Platonovu dílu „Timaios“ následující větu:

„V každé z planetárních sfér existují neviditelné hvězdy, které rotují spolu se svými sférami.“

Koperníkovy teorie z roku 1543 byly prokazatelně opakováním starých znalostí. Na konci čtvrté knihy svého komentáře k „Timaiovi“ Proklos pokračuje:

„Držet se orfických rodokmenů je pythagorejské. Řekům zprostředkoval poznatky o bozích až Pythagoras, čerpal je z orfických legend.“

Co to jsou orfické legendy?

Orfismus je tajná nauka, prokazatelná již v 6. století před Kristem. Svě přívržence měla především v jižní Itálii a v Attice. Polobůh Orfeus, syn múzy Kalliope a říčního boha Oiagra, dostal podle řecké mytologie během svého pobytu v podsvětí svaté spisy od boha Háda. Hádes však nebyl jejich autorem, sepsal je Apollon, jehož Řekové ztotožňovali s egyptským Horem.

To naznačuje, že i původ orfismu je třeba hledat ve starém Egyptě. Orfici věřili v posmrtnou odměnu i trest, stejně jako staří Egypťané. Potrestání vypadalo podle orfiků tak, že člověk musel v podsvětí pracovat pro tamní bohy jako otrok.

Pokračuje tato tradice dodnes?

V srpnu 1997 mi zatelefonoval dr. Florian Huber, organizátor Orda et Mensura, pátého metrologického kongresu v Mnichově. Řekl, že si přečetl mé teze v „Hvězdné bráně pyramid“, a zeptal se, zda bych se nechtěl kongresu aktivně účastnit. Měl se konat v mnichovském Německém muzeu.

Pozváno bylo mnoho uznávaných profesorů a vědců, kteří na setkání přijeli z Německa, USA, Velké Británie, Španělska a Rakouska. Bylo pro mne velkou ctí přednášet před tak vybraným auditoriem. Kongres probíhal od 4. do 7. září 1997. Měl jsem příležitost vést řadu zajímavých rozhovorů se zástupci současné vědy. Hned první den mě překvapil americký asyrológ profesor Marvin A. Powell z univerzity Northern Illinois. Prohlásil totiž, že z dosud objevených 500 000 klínopisných tabulek bylo zveřejněno pouze dvacet procent. Další osmdesát procent je už sice přeloženo, ale veřejnosti jsou nepřístupné. Profesor Powell netušil, že nejsem zrovna tradičním vědcem, a proto ihned bezstarostně připojil vysvětlení, proč jsou klínopisné texty veřejnosti upírány: „Klínopisné tabulky obsahují nespočetné množství informací o astronomii, cizích planetárních soustavách, návštěvnících z hvězd a o vzniku lidstva. Tyto údaje by náš světónázor postavily úplně na hlavu. Kdybychom je publikovali, jenom bychom nahrávali Dánikenovým učedníkům...“

Během diskuzí s účastníky kongresu jsem rychle poznal, že se jedná o uzavřenou kastu. Mnoho vědců bylo členy bratřev orfiků a svobodných zednářů a zřejmě velmi dbalo na udržování starých tradic.

Svobodnému zednářství je velmi blízká „Naometria“ württemberského Simona Studiona z roku 1592. Jedná se o mystickou matematiku, znalosti o rozměrech chrámu nového Jeruzaléma a o základ mytického početního umění. Stavění sloh renesance byl významně ovlivněn astronomickou geometrií, jejíž stopy můžeme dodnes obdivovat například v italské Florencii. Toto město si můžeme prohlížet s ještě větším zájmem, pokud víme, že místní bratrstva věděla o existenci Nového světa zřejmě již dlouho před objevnou plavbou Kryštofa Kolumba.

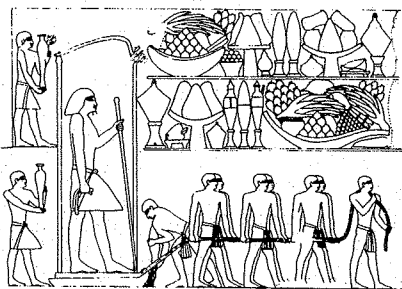
Objevení Ameriky tedy nebyla náhoda?

V jeskyni Franchthi v jižním Řecku našli archeologové v jednotlivých

po sobě následujících pohřebních vrstvách (nejstarší pocházela z 2. tisíciletí př. n. l.) obsidián. Jedná se o vulkanické sklo, po kterém byla v prehistorických obdobích velká poptávka. Nejnovější laboratorní analýzy ukázaly, že obsidián z jeskyně Franchthi pochází z 160 kilometrů vzdáleného ostrova Melos. Tento první prokazatelný námořní obchod musel pokračovat a rozšiřovat se ještě v dalším tisíciletí. Obsidián z Melu totiž nebyl nalezen pouze na různých místech v jižním a severním Řecku, ale také v Egyptě.

Ovšem první průzkumné plavby, o nichž se dochovaly i písemné záznamy, byly vypravěny z Egypta. Sloužily i k obchodním účelům a získávání surovin. Již před více než 7 000 lety brázdlily egyptské lodí Středozemní moře a dopravovaly do své domoviny dřevo. V Egyptě žádné lesy nebyly a potřebné dřevo se muselo dovážet z jiných zemí. Naši vědci se dodnes nemohou shodnout na tom, zda se Egypťané nevypravovali i za hranice Středozemního moře a jestli dokonce neobepluli svět dávno před Evropany.

O další rozruch mezi odbornou veřejností se postarali archeologové univerzity v Berkeley. V červenci 1997 objevili egyptské hroby staré 4 500 let. Podle názoru egyptologů v nich byli pohřbeni dělníci, kteří se občas ve vedlejších rolích objevují na nástěnných malbách. Průzkum kosterních pozůstatků jednoznačně prokázal, že jednomu z pohřbených byla amputována noha a dotyčný přežil tento komplikovaný chirurgický zákrok o dalších čtrnáct let! Pochovaným lidí bylo celkem šest, jeden z nich zemřel na otřes mozku a další na syfilis. Velmi podivné je to, že zmíněná pohlavní nemoc byla ve „Starém světě“ naprosto neznámá a vůbec se zde nevyskytovala. Do Evropy ji zavlekli teprve účastníci výpravy Kryštofa Kolumba a další mořeplavci.

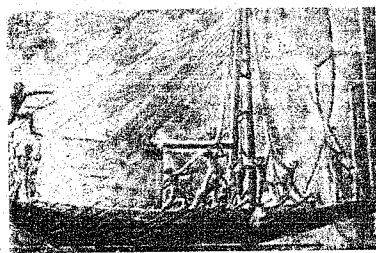

Staroegyptští dělníci.

30

řemi. Já si však myslím něco jiného! Podle mého názoru existovaly mezi kontinenty již ve velmi raných obdobích obchodní vztahy.

Například Egypťané zorganizovali prokazatelně již před 5 000 lety expedice do tajuplné země Punt, o jejíž přesné poloze se dodnes vedou spory.

Egyptská námořní loď.

Punt byla pokládána za zemi bohů, ale Egypťané odtud přiváželi také kadidlo a zlato. Vědci se dlouho nedokázali dohodnout, kam a jak daleko vlastně Egypťané dopluli.

První vodítko pro určení polohy země Punt nám poskytl teprve náhodný objev. V hrobě jedné princezny, která zemřela kolem roku 2300 před Kristem, byla krabička na kosmetiku. Obsahovala zbytky líčidla, v němž byla látka, jež se v tehdejší Egyptě nevyskytovala – antimón. Tento vzácný šedý kov dopravovali obchodníci z hlubin jižní Afriky, od řeky Zambezi v dnešním Zimbabwe. Nejprve nechtěl nikdo připustit, že by Egypťané mohli proniknout tak daleko na jih. Jeden náhrobní nápis to však potvrdil. Říká se v něm, že námořník jménem Knemhotep byl v Puntu dokonce jedenáctkrát a vždy se v pořádku vrátil zpět.

Další významnou expedici vypravil faraon Neko II. (610-595 př. n. l.). Kolem roku 600 před Kristem prokazatelně pověřil svého admirála obeplutím Afriky. Faraon věřil, že Afrika je až na malý kousek na severovýchodě obklopená vodou. Proto veliteli své flotily nařídil, aby tuto domněnku ověřil. Neko II. dal příkaz, aby lodě vypluly z Rudého moře a směřovaly podél pobřeží na jih. Po obeplutí Afriky se měly do Egypta vrátit Středozemním mořem. Jedná se o první historicky doložitelný důkaz, že Egypťané věděli o zeměpisném rozložení Afriky a zřejmě jí dokázali obeplout již 2 300 let před Evropany.

Získal faraon Neko II. své znalosti ze starých egyptských kronik?

Dosavadní výsledky bádání dokonce připouštějí závěr, že staří Egypťané dopluli před tisíci lety i do Ameriky. Podle novinové zprávy amerického listu Phoenix Gazette byl před devadesáti lety ve Velkém kaňonu objeven prastarý egyptský hrob. V článku z 5. dubna 1909 je za objevitele hrobu

32

Znamená to, že staří Egypťané byli v Americe před Kolumbem?

Bulharská patologka dr. Irina Balbova zkoumala před několika lety egyptské mumie a našla v nich stopy po kokainu a nikotinu. I tyto látky se stejně jako syfilis tehdy vyskytovaly pouze v Americe. Mezinárodní egyptologická klika však odbyla výsledky analýz bulharské patologky jen prezírávým posměchem. Dr. Balbova poté napsala:

„Po zveřejnění výsledků jsem se za svůj objev od egyptologů nedočkala poděkování, ale pouze urážlivých dopisů.“

Historicky je však prokázáno, že Kryštof Kolumbus sice 14. října 1492 „objevil“ Ameriku, ale ke své orientaci na moři používal mapy, jež byly zhotoveny minimálně o dvacet let dříve. Italský učenec Paolo Dai Pozzo Toscanelli je obkreslil ze starších předloh. Dochovaly se Toscanelliho dopisy z roku 1472, adresované Kolumbovi. Můžeme si díky nim udělat obrázek o tehdejších živých diskuzích mezi odborníky:

„Přírodovědec Paolo zasílá Kryštofu Kolumbovi svůj pozdrav! Dozvěděl jsem se o Tvém nádherném a velkolepém přání. Prý se chceš vydat tam, kde roste koření. Jako odpověď na Tvůj dopis Ti zasílám opis jiného listu, který jsem napsal kdysi před kastilskou válkou důvěrnému rádcí portugalského krále. Byla to odpověď na psaní, jež mi bylo posláno na přání Jeho Veličenstva. Také Ti zasílám námořní mapu, stejnou, jakou jsem poslal do Portugalska. Tím by měla být Tvá prosba splněna.“

Kolumbova následná odpověď Toscanellimu potvrzuje přijetí zmíněné mapy, na níž byl zakreslen americký kontinent. Mapa byla analyzována s ohledem na zakreslené ledovce a ukázalo se, že musí pocházet z období kolem roku 8900 před Kristem! V dalším dopise Toscanelli píše o antických artefaktech a kulaté podobě naší planety:

„Obdržel jsem Tvůj dopis i zasláné předměty. Pociťuji veliké zadosťuchování. Jsem potěšen Tvým ctižádostivým plánem doplnout západní cestou až k zemím Východu. Tu cestu lze nejlépe popsat pomocí koule. Jsem rád, že jsi mě správně pochopil. Zmíněná cesta je nejen možná, ale je pravdivá a jistá.“

Odkdy je tedy cesta do Ameriky známa?

Na americkou pevninu vstoupili jako první Japonci, a to ve 3. tisíciletí př. n. l., dávno před Kolumbem a Vikiny. Archeologové objevili poblíž ekvádorské Valdivie sídliště, v němž našli keramiku japonské kultury jomon. Vědci se domnívají, že zde žili japonská rybáři, kteří byli podle vědeckých názorů zahánáni k americkému pobřeží mořskými proudy a bou-

31

označován profesorem S. A. Jordan ze známého Smithova archeologického ústavu. V září 1998 se můj americký kolega David Hatcher dotazoval na pravdivost objevu, ale tisková mluvčí ústavu mu odmítla cokoliv sdělit.

Jeskyně Loltún v pahorcích Púuc uprostřed Yucatánu skrývají podivuhodná svědectví, naznačující spojitost se starým Egyptem. Slovo „Loltún“ znamená „květina v kameni“ a v písemném vyjádření je stejně jako egyptský hieroglyf pro „město“. Americký archeolog dr. Manson Valentin tvrdí:

„Velmi se podobá nejvýznamnějšímu a nejrozšířenějšímu ze všech symbolů, kříži v kruhu. Můžeme k němu přirovnat i samotný Loltún, kolem dokola labyrintu vedou průchody, které spojují jednotlivé paprsky kříže nebo kola.“

Dr. Valentin se nedomnívá, že by labyrint byl dílem Mayů?

„V oněch podivuhodných prostorách je víc než dostatek důkazů v podobě podivných výtvarných děl, opracovaných přírodních útvarů a do kamene vytesaných značek, že nejde o výtvar Mayů, ale nějaké starší civilizace.“

K neobvyklým nálezům dr. Valentina patří kolosální sochy, jež byly ze stalagmitů a stalaktitů (typy krápníků) vytesány ovidně před mnoha lety. V jeskyních a na sochách jsou zřetelné stopy toho, kam až kdysi sahala voda. Dnes leží celý komplex více než 100 metrů nad hladinou moře, ale po určité dobu se musel nacházet pod vodou, a to v době po vytvoření podivných kamenných postav. I tyto poznatky potvrzují a podporují existenci prastarých námořních map, jejichž překreslené kopie měl v 15. století k dispozici Kryštof Kolumbus.

Pocházely z knihoven starých Egypťanů?

Australský archeolog dr. Rex Gilroy z Mount York Natural History Museum v Severním Novém Walesu v jednom rozhovoru uvedl:

„Austrálie nemá na první pohled nijak významnou kulturní minulost. Nejsou tady antické chrámy, písemné záznamy nebo artefakty, které by naznačovaly existenci vyspělejší techniky.“

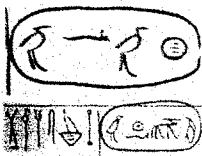
Ovšem tento dojem je chybný! Aboriginové, původní obyvatelé Austrálie, si vyprávějí o dávno zaniklé epoše australských dějin, které říkají „čas snů“. Během ní žily u domorodců mocné, lidem podobné bytosti, které prý přišly z hvězd.

Nemohl by to být náznak kontaktu se starým Egyptem?

V Austrálii existuje velký počet pyramidovitých staveb a uměle vybudovaných pahorků. Mohly by být dílem prehistorických návštěvníků. Roku 1866 vyoralí australští farmáři a osadníci při polních pracích artefakty, které

33

Kartuše se znakem Chufu nalezená v Austrálii.

zcela nepochybně pocházejí z Předního východu. Původ mnoha z nich byl lokalizován do Palestiny, Fénicie a především Egypta. Archeologové je však dlouho nechtěli vzít na vědomí. Podobné nálezy se ale objevovaly i v dalších letech. Tak 17. května 1966 našel farmář Dal Berry na svém poli hrubě opracovanou sochu, jež je dnes uložena ve skleněné vitrině v jihoaustralském Národopisném muzeu. Jedná se zobrazení opice. Ovšem v Austrálii opice nežijí, najdeme je tam pouze v zoo! Na levé spodní straně sochy je již poněkud omšelá rytina, připomínající hieroglyfy s významem „hez-ur“. Je to znak pro „bílou opici“ a symbolizuje Thovta, staroegyptského boha učnosti.

Navštívili tedy vyslanci faraonů Austrálii?

Máme skutečně k dispozici dost náznaků potvrzujících pobyt starých Egyptanů v Austrálii. Například v měděném dole Mareeba byla vykopána socha egyptského boha Atona, k níž se zde kdosi modlil před 3 500 lety. Severně od Cooktownu byla nalezena vyobrazení válečného vozu a okřídleného slunečního kotouče. V roce 1912 narazili dělníci poblíž Gordenvale na monolit s vyobrazenou staroegyptskou válečnou lodí. Australský vědec a filmař Paul Whilte objevil roku 1994 severovýchodně od Nového Jižního Walesu hieroglyfy egyptského původu. Patřila k nim dokonce i kartuše se jménem faraona Cheopse, který vládl Egyptu před 4 500 lety.

Zdá se, že lidstvo dospělo k významným vědeckým poznatkům podstatně dříve, než dosud připouští oficiální věda. Ovšem už i někteří vědci, například antropolog dr. Donald Johanson, se přihlašují k názoru, že země jako Austrálie byly již před 60 000 lety obydleny moderním národem, který byl schopen provozovat i námořní plavbu.

Jaký národ lovců a sběračů by před 60 000 lety byl schopen tak vyspělých technických výkonů?

na mořem. Zmíněný nesmírně dlouho trvající geologický proces se přeměnil do rovněž dlouhodobého období, během něhož docházelo k usazování eocénského vápence, nazvaného podle v něm obsažených fosilních živočichů „numulitický vápenc“. Poté následovala perioda, během níž se vytvořila propadlina Rudého moře a díky erozi na jeho obou stranách i horské hřbety Sinajského poloostrova a východní pouště. Teprve později, až na konci miocénu, si začal aluviálním podložím razit cestu dnešní Nil.

V místech současné vějířovité delty se tehdy rozkládal mořský záliv sahající hluboko do vnitrozemí. Konce miocénu došlo k mohutným výškovým posunům. Předcházelo jim téměř úplné zaplnění nilského řečiště pískem a šterkem, který byl smýván z okolních pahorků a přinášen vedlejšími přítoky. V těchto náplavách pak Nil našel své definitivní řečiště. Výsledkem geologického procesu byl také vznik dnešních stupňovitých šterkovitých teras.

Kde se však vzal člověk, který z těchto geologických vrstev později postavil egyptské pyramidy?

Podle mnoha egyptských seznamů králů začíná první období civilizovaného člověka před 23 000 lety jednou nebo vícero postavami skfetům podobných bohů jménem Pta. Z různých spisů i výtvarných zobrazení vyplývá, že bytosti nazývané Pta měly nadrozměrnou lebku, přičemž však jejich celková tělesná výška zřejmě nepřekračovala 140 centimetrů. Legendy jsou zajímavé i z toho důvodu, že podle výsledků nejnovějších výzkumů francouzského genetiky dr. Jomarda Lucotta měřil „Praadam“ také jen přibližně 140 centimetrů. Na rozdíl od egyptského Ptaha však Praadam osídlil Afriku již před 200 000 lety a vykazuje příbuzenství s pygmejskými kmeny. Francouzské výzkumy byly potvrzeny analýzami chicagské univerzity Yale a bostonské Harvardu.

Co se před 200 000 lety stalo?

Moderní věda se vyvíjela paralelně vedle náboženství. Během staletí vzniklo vědecké učení, které určuje i náš současný

Belzoniho nález z roku 1820. Rané egyptské božstvo s přilbou a dýchacím přístrojem.

KAPITOLA 2

První období

Když židovský rabín Benjamin ben Jonah z Navarry navštívil ve 12. století Egypt, dostal se až ke gízkým pyramidám a zapsal si do svého deníku: „Pyramidy byly postaveny pomocí kouzel.“

Od poloviny 7. století se nad tehdejší Evropou rozprostřel závoj pověr. Již objevené a znovu zapomenuté antické vědění začalo být vykládáno jako zázrak. Lidé si představovali, že v egyptských stavbách se prohánějí strašidla a pronásledují rouhače a vykradače hrobů. Arabové se domnívali, že ve zříceninách se po setmění objevuje nahá žena s mohutnými zuby a láká mladé muže do svého náručí, aby je vzápětí zahubila. Špatná pověst egyptských pyramid i dalších starých staveb se rychle rozšířila do mnoha zemí. Ve 14. století navštívil Egypt britský učenec sir John Mandeville a velmi litoval, že nenašel dostatek odvahy k tomu, aby vstoupil do pyramid. I proto nebylo možné dlouhou dobu získat přístup ke kulturnímu a vědeckému dědictví faraonů. Teprve před přibližně dvěma sty lety, po vzniku egyptologie, začali vědci pohlížet na egyptské památky střízlivými očima. Tato věda se dodnes studuje na univerzitách jako běžný vědecký obor, třebaže přednášející většinou zastávají konzervativní názor, že v zemi faraonů již nelze očekávat žádné dramatické objevy. Ovšem i mezi vědci existují a existovali průkopníci typu britského egyptologa profesora Allana H. Gardinera (1879-1963), kteří zažitým názorům oponují:

„To, co dnešní egyptologové hrdě prezentují jako egyptské dějiny, jsou ve většině případů pouze útržky a cáry, které nedávají přesvědčivý smysl.“

Když se podíváme na první období egyptské civilizace kriticky, zjistíme, že egyptologové ani archeologové nedokáží s určitostí říci, kdy začalo a jak dlouho skutečně trvalo. Díky moderním technologiím, například průzkumu pomocí satelitů, jsme však dnes schopni celkem přesně zrekonstruovat určité historické události. Například víme, že ve velmi dávných dobách, někdy před 50 miliony let, byla oblast dnešního Egypta ponořena pod vodu. Tehdejší povrch Země byl utvářen geologickými procesy nepředstavitelných rozměrů. Během geologické epochy „křída“ se v Núbii (Etiopii) ukládaly pískovcové vrstvy a nad nimi nejstarší vápencové a jílovité vrstvy. Po velmi dlouhé době se země zdvihla a později byla ještě jednou ze severu zaplavená

světonázor a společenské uspořádání. Díky výchově a tradicím je náš pohled na svět utvářen myšlenkami o evolučním pokroku. Zpravidla se domníváme, že lidská civilizace se vyvíjela z velké části podle následujícího vzoru: Její počátky sahají do Mezopotámie a Egypta. Právě tam dosáhla svého prvního vrcholu v oblasti náboženství, umění a politiky. Odsud se rozšiřovala dále do Palestiny, Sýrie a Řecka. Po kulturním rozkvětu Římské říše a určitém útlumu ve středověku následovala renesance a opětovné objevení Nového světa, což bylo doprovázeno bouřlivým nástupem průmyslové revoluce a vývoj pokračoval svižným tempem až do 21. století.

Je však tento popis civilizačního vývoje pravdivý?

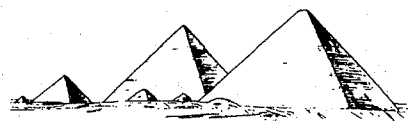
Americký expert na pyramidy John Anthony West zastává následující názor:

„Každý aspekt egyptské vědy se zdá být od počátku naprosto dokončený. Přírodovědecké, umělecké a stavební techniky i soustava hieroglyfů nevykazují prakticky žádné známky vývoje. Mnohé výkony prvních dynastií již nikdy v budoucnu nebyly překonány.“

Jak mohla egyptská civilizace během velmi krátké doby dosáhnout tak vysoké úrovně?

Moji angličtí kolegové Graham Hancock a Robert Bauval se domnívají, že našli výstižnou odpověď:

„Řešení je nasnadě. Je však v takovém rozporu s moderním myšlením, že se jím zabývá jen málokdo. Egyptská civilizace nevznikla vývojem, ale jde ve skutečnosti o odkaz.“

Egyptské pyramidy jsou odkazem dávných bohů.

Pomocí moderních vědeckých metod jsme schopni přesněji a podrobněji zkoumat stopy vlastní minulosti. Přesto je neustále ignorováno množství nových objevů, které nezapadají do současného názoru na vývoj lidstva. Především v posledních letech se dostalo na světlo světa mnoho znepokojivých a spletitých skutečností, k nimž budou muset zaujmout názor i vědci.

Mnoho nálezů, které by mohly vývoj lidských dějin osvětlit, však zmizelo v muzejních depozitářích nebo jiných temných koutech a veřejnost se o nich vůbec nedověděla. Ale proč se tak děje?

Doposud jsme předpokládali, že první organismy vznikly v počáteční praplovce naší Země, která se skládala z vodních par, oxidu uhličitého, metanu a čpavku. Podle současných představ se kyslík objevil teprve mnohem později (před 400 miliony let), kdy začala fungovat fotosyntéza rostlin a kyslík přecházel do atmosféry. Poznatky moderní astronomie však tomuto modelu odporují a uvádějí vědce ve zmatek. Řecký filozof Anaxagoras (500-448 př. n. l.) přišel v 5. století před Kristem s následujícími tvrzeními:

„Setba života patří k vesmíru, zapouští kořeny všude tam, kde jsou příznivé podmínky.“

Německý fyzik a fyziolog dr. Hermann von Helmholtz napsal roku 1874 něco podobného:

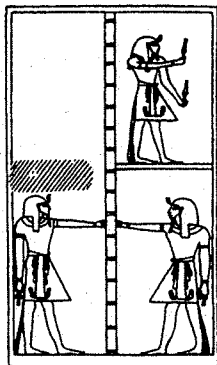
„Pokud sethávají naše pokusy o vytvoření organismu z neživé hmoty, myslím, že by bylo korektní nahodit otázku, zda život skutečně kdysi vznikl, či zda není spíše stejně starý jako sama hmota a zda nebylo z planety na planetu přenášeno jeho sémě, které se rozvinulo všude tam, kde padlo na úrodnou půdu...“

Přišla tedy jiskra, která zahájila vývoj pozemského a lidského života, z hlubin vesmíru?

Vývoj lidského rodu je dlouhodobou a složitou záležitostí, jež trvala přibližně osm milionů let. Kdysi v minulosti zapálili lidé první oheň, u něhož se hráli v třeskutých mrazech doby ledové. Dokládá to kupříkladu 400 000 let starý nálezní ohniště nedaleko čínského Pekingu. Ovšem populární představa o člověku jako trvalém obyvateli jeskyní je zavádějící. Ve většině známých případů žili lidé ve volné přírodě a před nepohodou se chránili primitivními stany nebo chýšemi. Přístřešky byly stavěny z pomíjivého materiálu a nezanechaly v půdě v podstatě žádné stopy. Proto o nich dnes mnoho nevíme. Větší část dějin prvního období se ukrývá v temnotě nevědění. Jedinými náznaky vzniku lidstva je pár ojedinelých zkamenělin, nalezených na vzájemně velmi vzdálených místech. Rekonstrukce inteligence a kulturní úrovně našich předků je velmi obtížná. Názory se rozcházejí, stejně jako od sebe driftní jednotlivé kontinenty, a mnoho z nich jistě bude potřebovat korektury. Dnešní archeologové jsou skálopevně přesvědčeni, že staroegyptská civilizace, jež podle názoru vědců existovala již nejméně 4 000 let před faraonem Menejem (3100-3060 př. n. l.), nebudovala žádné kamenné stavby, a proto nám o své existenci nezanechala svědectví. Sice byly nalezeny nástroje z paleolitu (starší doba kamenná 600 000-8 000 př. n. l.), ale nijak se neliší od obvyklého evropského standardu a neprozrazují o Egyptu

38

časů. Teprve přesné počítání dní podle ubývání nebo růstu měsíce vedlo pravděpodobně ke vzniku znaků, které byly postupně doplněny symboly zvěrokruhu, až se nakonec objevila abeceda. Bez vnímání času by se lidé jistě nemohli pustit do namáhavých polních prací. Ve většině případů totiž museli čekat celý jeden rok, než mohli sklídit plody své práce. Ve Starém zákoně je tento proces uváděn v souvislosti s prvotním hříchem, kdy se první lidé odvážili vykročit za brány ráje a začali si podrobovat zemi. Adam neodolal a okusil plodů ze „stromu poznání“, za což ho bůh vyhnal z rájské zahrady. Od tohoto okamžiku se Adam stal rolníkem a podle bible začíná první období existence lidstva. Obdobnou historiku nalezneme v egyptské mytologii. Staří Egypťané říkali stromu poznání „kesbet“, strom nesmrtnosti byl „išed“. Na rozdíl od biblického stromu života mohl egyptský „išed“ způsobit i smrt. Podle egyptské mytologie pocházeli bohové ze „stromu“.

Rájská a pozemský svět.

Egyptské tradice se odlišují od bible i v několika dalších znacích. Například lidé se „dlouho před stavbou pyramid“ vzepli vůli hlavního boha Rea a zahájili rebelii, jejímž cílem bylo získání stromu „išed“:

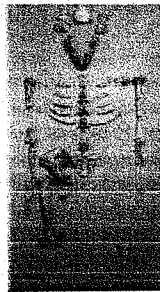
„Jsem velký ‚mjwe‘ (Re), jenž v ‚Iwnw‘ (Heliopoli) rozštěpil strom išed za oně noci bojů. Byla to noc, kdy jsem obklíčil rebely a zničil nepřátele všehopána.“

Jak jsme se dočetli v ukázce z egyptské Knihy mrtvých, bohu Reovi se s patřičnou podporou jeho družiny podařilo překazit plán vzbouřenců.

Vrátne se však k onomu mocnému stromu, který hrál od počátku klíčovou roli ve vývoji civilizovaného člověka. Možná byl něčím podobným jako egyptský „pilř dzed“, který byl zřejmě nějakým technickým zařízením. Ve starých textech je označován jako „vřící sloup“ nebo „páteř“.

Pocházel z egyptské Heliopole. Egyptologové o něm říkají následující: „Dzed byl nejpravděpodobněji původně sloupem, kolem něhož byly postupně do kruhu uvazovány obilné klasy.“

Současně však egyptolog dr. Manfred Lurker připouští jinou možnost: „...je prehistorickým fetišem, jehož význam není bezzbytku vyřešen.“

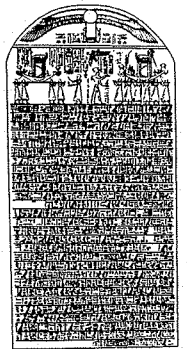
Pozůstatky „Lucy“.

nic specifického. Meneje a jeho bezprostřední nástupce známe pouze díky antickým autorům a egyptským seznamům králů. První období před Menejem bylo až do roku 1895 ponořeno do naprosté tmy. Od té doby se na světlo světa dostalo několik nálezů a byla provedena jejich podrobná analýza, která je zařadila právě do tohoto prvního období. Přesto zůstala klasická věda zakopána na svých neměnných pozicích.

Dějiny lidstva prý začaly přibližně před 5 000 lety, kdy se lidé naučili používat bronz a založili první civilizaci, z níž vzešla i současná počítačová doba. I bible připisuje člověku v prvních dějinných obdobích podřízenou roli a přisuzuje mu historii o délce pouhých 6 000 let. Při podobných pokusech o rekonstrukci existence lidstva bychom však měli zohlednit názor amerického archeologa, profesora Merilla Ungera:

„Vědci musí být velmi opatrní a nesmějí přeceňovat odhady archeologů a jejich interpretaci faktů. Stanovování časových údajů a vyvozování závěrů na základě archeologických nálezů je často závislé na velmi subjektivních faktorech. To dokládá existence vzájemně velice rozdílných názorů kompetentních odborníků.“

Podle mínění dnešních vědců vznikla první lidská společnost na Blízkém východě. Zabývala se především pěstováním rostlin a chovem zvířat. Díky tání pevninských ledovců se totiž uvolnilo větší množství vody, stoupla vzdušná vlhkost a množství dešťových srážek. Zvýšená vlhkost se v pahorkatinách a horách Blízkého východu postarala o rozšiřování stromových porostů a těch trav, které představovaly předchůdce ječmene a pšenice. Pouze tušíme, proč se vlastně člověk pustil do zemědělské činnosti. Potřeboval k tomu především dvě podstatné věci: Musel se vzdát dosavadního života v tlupách sběračů a lovců a usadit se na jednom místě. Dále se musel naučit myslet v rozměru dvanácti měsíců, k čemuž bylo zapotřebí zvládnout měření

Zobrazena stéla informuje o lidstvu nebezpečných dábelských silách.

Ve staroegyptském hlavním městě Memfidě se již během Staré říše prosazovaly rituály, při nichž „kneží ctihodného dzedu“ celeburovali „vzprímení pilře dzed“. Ceremonie dzed se slavila každý rok v měsíci choiak (v polovině listopadu), začínala obětí, již přinášel faraon bohu Osiridovi (Usírovi), „vládcí věčnosti“. Na chrámových malbách jsou zobrazovány také bohyně Isis (Eset) a Neftys, klečící před sloupem dzed. Jeho prostřednictvím se spojovaly s Usírem.

V koptském spise „Zřítelnice kosmu“ se o Isis (Eset) a Usírovi píše: „Eset a Usíre byli vysláni, aby pomohli světu tak, že primitivním lidem přinesli umění a techniku vyspělé civilizace.“

To může znamenat, že během temné epochy existovaly na zemi přinejmenším dva rozdílné civilizační stupně. Bylo by to klidně možné. Porovnejme třeba naši současnou společnost a domorodé kmeny roztroušené dodnes po celé planetě. Nerušené si žijí svým stylem života na úrovni mladší doby kamenné. Existují paralelně vedle nás, aniž by připadně měly sebemenší ponětí o našich technických vymořích.

Tato skutečnost nám umožňuje vyslovit domněnku, že staří faraoni mohli mít kontakty s tehdy současně existující vyšší formou civilizace. Faraoni mimo jiné pokládali dzed za „páteř“ svého boha Usíra. Egypťští panovníci možná kdysi spatřili jim nesrozumitelný přístroj, který nosili „bohové“ na zádech. Stejným způsobem vznikaly v tomto a minulém století tzv. cargo kulty, při nichž domorodci napodobují vyspělou techniku, jejíž podstatu nerozumějí. Jedno z přízvisek boha Ptaha ostatně zní „ctihodný dzed“.

Znamená to, že naše civilizace nebyla na planetě Zemi první?

V jistě mezopotamské klinopisné tabulce, staré 3 700 let, je popisováno stvoření člověka následujícími slovy:

„Nechej mě smísit krev a vytvořit kosti. Nechej mě stvořit prapůvodní bytost – její jméno budí člověk.“

První člověk, Asyřané mu říkají „Adapa“, je totožný s biblickým Adamem. Na dalších klinopisných tabulkách je popsán smysl a účel stvoření člověka:

„Chci stvořit primitivního dělníka, má být služebníkem bohů, aby jim ulehčil práci.“

Přesné rytí hieroglyfů bylo možné pouze pomocí technických přístrojů.

Tyto otrocké bytosti znali i Egypťané, říkali jim „Adepti“. Byly rovněž stvořeny příčiněním bohů.

Je podobnost legend o stvoření člověka v mnoha různých civilizačních prostředích pouze náhodná?

Podle bible došlo poměrně brzy ke střetu mezi Adamovými syny. Kain byl rolníkem a Ábel kočovným chovatelem dobytka. Vědci zmíněný příběh interpretují jako vzpomínku na první boje o půdu na naší planetě. Stejná legenda však existuje také v Mezopotámii a Egyptě. Na rozdíl od bible ale byla zaznamenána o několik tisíc let dříve.

Mezopotamští předchůdci Kaina a Ábela se jmenovali DU.MU.ZI a EN.MEN.GAL.ANNA, ve starém Egyptě je můžeme ztotožnit se Sethem (Sutechem) a Úsírem. Původní forma tohoto konfliktu dvou bratrů se v mladší podobě odráží v hieratickém záznamu na „papyru Chester Beatty“. Ovšem nejlepší důkazy potvrzující starozákonní informace o tom, jak naši předci začali intenzivně pěstovat původně divoké druhy obilí a oddělovat se svým usedlým stylem života od dosavadních lovců a sběračů, pocházejí podle názoru soudobých vědců z Palestiny, kde již kolem roku 14 000 př. n. l. vznikaly malé osady z kulatých kamenných chýší. Obyvatelé těchto vesnických společenství z doby kamenné se nejprve živili lovem gazel a až později je začali i cíleně chovat. Ze zemědělských plodin znali divoké druhy pšenice, které pravidelně sklízeli. V jižní Palestině byly místo gazel chovány kozy, jež z pastvin postupně vytlačily gazely a staly se nejrozšířenějším domestikovaným zvířetem Blízkého východu. Dalším domácím zvířetem byly ovce. V mezopotamském pohorí Zargos byly chovány možná již kolem roku 9000 před Kristem. Následovaly další druhy zvířat dodávajících maso, na jihu dnešního Turecka to byla kolem roku 8000 př. n. l. prasata a v egejské oblasti hovězí dobytek (před 7 000 lety). Kromě masa chovaná zvířata poskytovala i mléko, vlnu a hnojivo pro pole.

Můžeme již v této souvislosti hovořit o první civilizované společnosti?

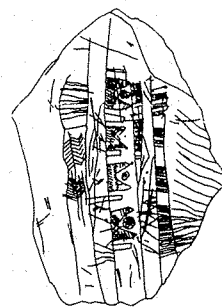
Slovo „civilizace“ je odvozeno od latinského „civis“ a znamená „obyvatelé měst“. Města jako Jericho v západním Jordánsku a Catal Hüyük v Anatólii existovala podle nových výzkumů již před více než 11 000 lety a skutečně v nich tedy žili „civis“.

Záhada prehistorického města Jericha se stala ještě tajuplnější v roce 1994, kdy tady prováděl vykopávky archeologický tým pod vedením dr. Christophera Edense. Vykopávky odhalily osady a obydlená místa kultury Natuf, která již před 12 500 lety budovala zásobníky na obilí. To je

velmi překvapivé, protože v té době se měly země podle všech předpokladů potulovat jen tlupy lovců a sběračů. Současně byly nalezeny artefakty dokládající nejen zemědělskou činnost, ale i existenci delší dobu usedlého národa.

Biblické Jericho nepředstavuje vědeckou záhadu jen kvůli svému neočekávanému stáří, ale i kvůli zříceninám, které tam archeologové našli. Kromě dveří s dřevěnými příčnicí byly odkryty i zdi domů pomalované červenou barvou a částečně vyzdobené uměleckými malbami. Vědci jsou sice přesvědčeni, že v té době lidé ještě neznali písmo, ale určitou uměleckou zdatnost nemohou praobyvatelům Jericha odprádat ani oni. Navíc byly domy stavěny převážně na kamenných základech. Ulice byly dlážděny určitými vzory. Na okraje ulic umístili tehdejší stavitelé v pravidelných odstupech ohniště a vodní nádrže. Z toho lze usuzovat, že ohniště sloužila k nočnímu osvětlení a nádrže byly jakýmsi prvním sociálním zařízením, sloužícím obyvatelům k odběru vody. Navíc bylo celé město již před více než 11 000 lety obehnané masivní městskou hradbou, sloužící k ochraně před útočníky. Proto musely ve stejném prostoru existovat další, zřejmě agresivní civilizace, které byly lidem z Jericha rovnocenným soupeřem. Pozoruhodná hradba se vypínala uprostřed deset metrů širokého a dva a půl metru hlubokého příkopu, který byl do tvrdé skalní horniny vytesán údajně bez použití kovových nástrojů.

Papežský Vatikánský biblický ústav zorganizoval roku 1929 archeologickou expedici, která působila nejen v Jerichu, ale i o 107 kilometrů dál, ve zříceninách Teleilat Ghassulu. Dr. Alexis Mallon, vedoucí výpravy, byl již roku 1931 překvapen vyspělostí objevené civilizace. Dosáhla dokonce ještě vyššího stupně než ona z Jericha. Zřejmě právě před ní se obyvatelé Jericha snažili chránit budováním obranných hradeb. I v Teleilat Ghassulu byla skála opatřena neobvyklými otvory, které byly mnohdy valcovité vyhloubeny po dvojicích do masivní horniny. Stejný druh vývrtnů nalezneme také v Mezopotámii a Egyptě, na řeckém ostrově Kréta, na Maltě a v Jižní Americe. Nejedná se o místa k vaření, a přesto jsou otvory často doplněny

Nejstarší mapa vyrytá do mamutoviny před 13 000 lety.

Příslušník nejstarších obyvatel Jericha.

záhadnými „zásobníky“, naplněnými jemným pískem a zeminou.

Na dně jedné prohlubně našli archeologové nevelký kulatý kotouč, zhotovený z vypálené hlíny. Uprostřed byla násada a otvor a tyto prvky mohly sloužit k upevnění nějakého technického přístroje. Způsob jakéhokoliv využití je však dodneška nejasný. Archeologický tým pracoval na vykopávkách až do roku 1933. Objevil mimo jiné podivné nástěnné malby, které vedle scén ze života znázorňují i geometrické vzory. Mezi nimi se nacházeli osmícipá hvězda, skládající se z černé, červené, bílé a šedé barvy. Je dokonale umělecky ztvárněna a představuje první nám známé zobrazení světových stran: severu, severovýchodu, východu, jihovýchodu, jihu, jhozápadu, západu a severozápadu.

Podle názoru dr. Mallona byla osmícipá hvězda současně symbolem bohyně Ištar, která je totožná s její egyptskou kolegyní Eset. V Teleilat Ghassulu však nebyly nalezeny kultovní objekty, které by náboženský význam hvězdy potvrzovaly.

Možná bylo toto místo využíváno samotnými mystickými bohy?

V této souvislosti je třeba vzpomenout tajuplný předmět, kterému Babyloňané mladších epoch říkali „igigi“, což lze přeložit jako „vidoucí skrz“. Egyptským protějškem „igigi“ byl „ikesi“ či také „iseki“. Překlad našich filologů zní „bůh ve věci“. Egyptská Kniha mrtvých vypráví v kapitole 149 o vlastnostech „ikesi“: „...jeho otvorem je oheň, jeho dech ničí nosy“. Takový popis nápadně připomíná raketový pohon,

zamořující vzduch v širokém okolí. Obrazné ztvárnění zmíněného objektu skutečně vypadá jako stroje amerického vesmírného úřadu NASA, které byly před třiceti lety rekonstruovány podle legend Starého zákona. Tvůrcem rekonstrukce byl inženýr NASA Josef F. Blumrich. Hebrejci zřejmě informaci převzali ze staroegyptských pramenů, což naznačuje jméno starozákonního proroka Ezechiela, jež se hieroglyfy píše „Ikesi“.

Jednalo se o stroje určené k pozorování lidí?

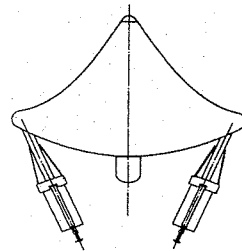
Starý zákon říká ve 2. knize Královské 2,11-12, že kněz jménem Eliáš chtěl před 3 000 lety překročit řeku Jordán mezi Jerichem a Teleilat Ghassulem, aby se setkal se svým žákem Elišou. Náhle se však rozvěla nebesa:

„A hle, ohnivý vůz s ohnivými koni je od sebe odloučil a Eliáš vystupoval ve víchru do nebe.“

Eliáš však nezmizel v nebi navždy, ale po nějaké době se vrátil a řadu dalších let opět zastával svůj kněžský úřad. V následujících kapitolách patřičně prokážeme, že již v temných počátcích prvního období existovaly a lidem byly známy létající stroje a pozorovací satelity.

Nyní se však vraťme k nástěnným malbám na antických archeologických nalezištích. Z chemických analýz používaných barev vyplynulo, že nebyly použity látky, které by se vyskytovaly ve volné přírodě, jak to bylo jinak v neolitu obvyklé. Barvy se skládaly ze dvanácti až osmnácti příměsí, jež lze do jedolité barvy zpracovat jedině v laboratoři. Francouzská kosmetická firma L'Oreal zkoumala roku 1999 složení staroegyptských barev a dospěla posléze k závěru, že Egypťané již ve velmi raných fázích používali chemické látky „laurionit“ nebo „fosgenit“. Rovněž ty se v přírodě nevyskytují a musí být vyráběny chemickou „mokrou“ cestou. Tisková mluvčí L'Orealu Patricia Pineauová komentovala výsledky analýzy následujícími slovy:

„Naši vědci byli svým zjištěním skutečně překvapeni. Je skutečně stěžejí uvěřitelné, že by staří Egypťané dokázali získat minerály, rozemlít je a vyrobit roztoky, z nichž připravovali barvy a dokonce i lékařské prostředky.“

Igigi (ikesi) podle rekonstrukce NASA = veje boha Rea?

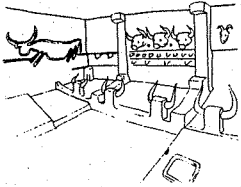
Nejstarší vyobrazení osmi světových stran.

Jak se Egypťané k tak podivuhodným znalostem dostali?

Britský archeolog James Mellaart říká:

„Jedná se o spektakulární vývoj, jehož příčiny dosud neznáme.“

James Mellaart mimo jiné roku 1958 objevil v Anatolii další z prastarých měst. Již po krátké době se pod jedním pahorkem objevily pozůstatky sídliště z doby kamenné. Naleziště se nachází v dnešním Turecku a bylo nazýváno Catal Hüyük. Současné vykopávky vedou britští archeologové dr. Ian Hodder a dr. Anthony Legge, podílí se na nich přibližně stovka dalších lidí. Neolitická metropole byla oživena v lednu 1999 díky počítačové simulaci vysoké školy z Karlsruhe. Na monitoru se objevily těsně vedle sebe v řadách seřazené krabicovité domy, bez chodeb i ulic. Zvláštností domů v Catal Hüyüku byla absence dveří. Obyvatelé se do nich dostávali pomocí žebříků a malých střešních vikýřů.

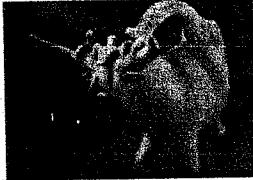
Stropy byly neseny pilíři ve tvaru T. Materiál na ně byl dopravován z 200 kilometrů vzdálených lomů. Největší dosud odkrytá budova měřila na délku přes 12 metrů a její stěny dosahovaly šířky 1,4 metru. Průměrná plocha domu mívala 25 čtverečních metrů, vnitřek obydli ale musel být dosti zatuchlý a nepohodlný.

Catal Hüyük.

Stěny byly pomalované a vystupovaly z nich vyboulené hliněné býčí hlavy. Archeologové stále ještě nevědí, proč na počátku mnoha civilizací hrál významnou úlohu právě býk. I Egypťané mu přisuzovali neuvěřitelné vlastnosti. Známý francouzský spisovatel Gustave Flaubert napsal 15. ledna 1850 svému příteli dr. Julesovi Cloquetovi:

„Víte, že když ještě před několika lety tady někdo zabil býka, byl potrestán smrtí? Přesně jako v dobách posvátného Apise.“

Býk představoval spojující článek mezi panujícími králi a mystickými bohy také u Britů, starých Řeků, národů Mezopotámie a Hebrejců. Ve 4. knize Mojžíšově 23,22 je dokonce vzhled židovského hlavního boha Jehovy (Hospodin) přirovnáván ke zvířeti podobnému býkovi:

Nejstarší artefakty dokládají kult býka.

„Bůh, který jej vyvedl z Egypta, je mu jako rohy jednorozců.“

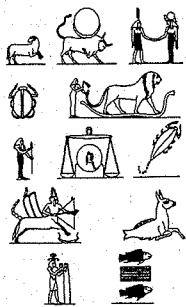
V Catal Hüyüku existují zvláštní podesty, které Ian Hodder pokládá za prapřevodní tvar divanu či podobného lůžka. Současně velmi překvapivě tvrdí, že lože sloužila současně jako hrobky. Tím je stejně jako u ostatních národů nastoleno spojení mezi kultem mrtvých a kultem býka.

Proč jsou tyto a podobné nálezy ignorovány?

Do stejné kategorie patří například i nejnovější vykopávky z pohřebiště poblíž Suezského průplavu, zasvěceného bohyni Hathor. Jsou prováděny pod vedením Egyptana dr. Abd el-Halima Nur el-Dina. Jejich datace sahá do roku 4500 př. n. l., což by mělo vést k výrazné korektuře časového zařazení egyptských dynastií. Po stejné opravě volají i astronomické poznatky, jež byly potvrzeny až pomocí moderní techniky. Dochovaly se totiž písemné záznamy egyptských kněží, kteří již tehdy orientovali nejstarší stavby podle postavení ke slunci a hvězdám. Ovšem podle názoru egyptologů tehdy nebyla tak přesná pozorování oblohy možná. Přitom se i Starý zákon v 2. knize Mojžíšově 10,21-23 zmiňuje o tři dny trvajícím zatmění slunce:

„Hospodin řekl Mojžíšovi: Vztáhni svou ruku k nebi a egyptskou zemi zahalí temnota, taková temnota, že se dá nahmatat. Mojžíš vztáhl ruku k nebi. Tu nastala po celé egyptské zemi tma tmoucí a trvala po tři dny.“

Biblická zpráva o třídenním zatmění sice zní nevěrohodně, potvrzují ji však i egyptské zdroje. Záznamy egyptských kněží se dokonce týkají přírodních jevů, takže ty mohou být přesně rekonstruovány. Kruhové dráze, kterou Slunce v průběhu jednoho roku urazí po obloze od západu k východu, se říká zodiak, zvěrokruh nebo ekliptika (= zdánlivá dráha Slunce po obloze kolem Země). Na počátku jara, 21. března, se Slunce nachází v bodě rovnodennosti. Jedná se o jeden ze dvou dnů v roce, kdy trvá noc i den stejný počet hodin. Protějškem jarní rovnodennosti je podzimní rovnodennost (23. září). K letnímu slunovratu dochází 21. června, k zimnímu 21. prosince. Astrologické znalosti precese (= dlouhodobý periodický pohyb zemské osy kolem pólu ekliptiky, způsobující, že rovnodennost nastává každý rok o něco dříve) byly známy již starým národům Mezopotámie. Mám na mysli skutečnost, že na počátku jara nestojí Slunce každý rok na stejném místě zvěrokruhu, ale tento bod probíhá celým zodiakem, a sice v opačném směru k ekliptice. Řecký astronom Hipparchos z Alexandrie (180-125 př. n. l.) zjistil kolem roku 150 př. n. l. díky porovnání s dřívějšími pozorováními, že se bod jarní rovnodennosti během jednoho století posunul o více než jeden stupeň na západ. Moderní astronomové dokázali pomocí počítačů stanovit

Egypťané používali stejné symboly zvěrokruhu jako dnes my.

presné hodnoty: 71,74 roku na jeden stupeň. Za 25 826,6 roku obkrouží bod jarní rovnodennosti dráhu 360°. Tomuto období říkáme platonský či velký rok. Samozřejmě se ve všech zmíněných případech jedná jen o zdánlivé pohyby. Země není perfektní koulí, působí na ni přitažlivé síly Slunce a Měsíce a narušují kruhový pohyb. Zemská osa se chová k hvězdnému pozadí jako osa dobíhající dětské hračky káčí. Krátkodobě nelze toto precesní zpoždění pozorovat, ale to se v delším časovém úseku projevuje zcela konkrétními a praktickými důsledky, což civilizace, jež je schopna provádět přesná pozorování oblohy, rozpozná.

Mezi lety 4867 a 4787 zažili Egypťané tři úplná a jedno částečné zatmění Slunce a zanechali nám o nich písemnou informaci. Pro tehdejší kněží to musel být velmi alarmující úkaz, protože první zatmění se událo téměř současně se zmizením hvězdy Aldebaran, která tehdy označovala rovnodennosti. Úplné zatmění bylo 27. července roku 4867 před Kristem pozorováno nad Badari, Hammiyaou a Mustagiddou. Dále existuje zpráva o částečném zatmění Slunce v roce 4864 před Kristem v Abydu, Diospolisu Parva, Mermonthisu a Nechenu. Druhé úplné zatmění bylo zaznamenáno v Abydu, Badari a také Diospolisu Parva. Ke třetímu úplnému zatmění došlo v roce 4787 př. n. l. V Nechenu mohl být Aldebaran v době rovnodennosti pozorován až do roku 4788 př. n. l., to znamená přesně rok před senzačním úplným zatměním Slunce. Egyptolog dr. Christian Leitz se ve své knize „Studie o egyptské astronomii“ zmiňuje nejen o existenci slunečního kalendáře, který starí Egypťané znali nejméně od roku 4760 př. n. l., ale vyjadřuje i domněnku, že již tehdy uměli spočítat obvod naší Země. Navíc prováděli astronomická pozorování Orionu, podle egyptoložky dr. Jane Sellersové dokonce již od roku 7300 před Kristem. Už před 9 300 lety sledovali astronomové mladší doby kamenné hvězdy Orionu a jejich souvislosti s postavením Slunce během cyklu precese!

Jak je možné, že společnost složená převážně z lovců a sběračů dosáhla takové dokonalosti v pozorování nebeských jevů?

Naši vědci jsou si kupodivu dosti jistí, kde naše civilizace vznikla.

Nemohou se však shodnout na tom, proč a kdy se lidská civilizace začala rozvíjet. Neexistuje totiž prázdný důvod pro to, aby právě lidský rod v průběhu evoluce vybočil z řady a jeho příslušníci se stali kulturními bytostmi. Navíc je doba prvního výskytu rodu Homo posouvána díky novým nálezům stále hlouběji do minulosti. Teprve 21. listopadu 1996 oznámili američtí vědci, že již v roce 1994 objevil v Etiopii čelistní kost Homo habilis (člověk zručný), která pocházela z období před 2,3 milionu let. To současně znamenalo posunutí prvního výskytu Homo habilis o 400 000 let dále do minulosti. Mnoho pokusů o rekonstrukci předchůdců člověka je ztěžováno skutečností, že nevíme přesně, do jaké míry se naši předci ještě podobali opicím.

Německý zoolog profesor Ernst Haeckel (1834-1919) byl velkým přívržencem Charlese Darwina (1809-1882). Roku 1866 představil novou teorii, podle níž každá bytost prochází během embryonálního vývoje celou historií svých předchůdců. Proto nelze vzájemně odlišit embrya slepic, prasat, ryb a lidí. Haeckelova teorie byla podpořena výzkumnými pracemi švédského přírodovědce dr. Carla von Linné, který začal počátkem 20. století pátrat po legendárním „člověku ocasatém“, jehož pokládal za chybějící článek mezi opicemi a moderním člověkem. Již v 19. století podnikli francouzští antropologové několik expedic do střední Afriky. Jejich cílem bylo nalezení tajuplného národa Ňam-Ňamů, který měl být představitelem právě oněch „ocasatých lidí“.

Teprve bohové obdarovali člověka rozumem.

Ohon je skutečným společným znakem všech obratlovců, vyvíjí se již během rané embryonální fáze. U lidského embrya dokonce již v šestém týdnu těhotenství.

V roce 1901 se narodil chlapec s 3,5 centimetru dlouhým ohonem. Teorie o ocasatých lidech se zdála být potvrzenou. Již po šesti týdnech dorostl ohon na délku 7,5 centimetru a poté byl operativně odstraněn. Ovšem ohony novorozenců jsou ve skutečnosti tukové uzliny nebo abnormálně prodloužené kostrční kosti. Na světě se neustále tu a tam rodí děti s ocasy, ale zpravidla se jedná pouze o výrůstky měkkých tkání. V USA byly u těchto dětí zkoumány i další případné optické znaky a vědci došli k jednoznačnému názoru, že ocasatí lidé jsou pouhou legendou.

Haeckelova teorie vznikla nejspíše podle úsloví, že přání bývá otcem myšlenky. Vědec navíc podklady potvrzující jeho teorii o ocasatých lidech úmyslně zfalšoval. Podvod odhalil teprve v roce 1997 americký biolog dr. Michael Richardson:

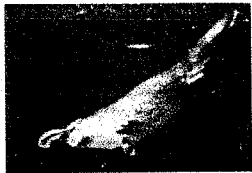
„Kresby, jimiž Ernst Haeckel svou teorii doprovodil, jsou volně inspirovány a upraveny podle skutečných lidských embryí. Haeckel si prostě svou teorii vymyslel.“

Neměla by být zpochybněna celá evoluční teorie?

Podle názoru antropologů bylo pro pliocén charakteristické dlouhodobé období sucha. Trvalo několik milionů let a přispělo ke zničení rozsáhlých afrických pralesů. Zanikly tisíce rostlinných a živočišných druhů, ale současně vznikly savany, nabízející nový životní prostor. Velkým býložravcům a dravcům nastaly zlaté časy. Současně s ústupem pralesů byli z jejich zbytků do savan vytlačováni slabší lidoopi. V savanách nacházeli jen skromnou potravu a v podstatě žádnou přirozenou ochranu před nepřáteli. Vědci předpokládají, že předchůdci člověka se právě v savanách postavili na zadní nohy a začali chodit vzpřímeně. Potřebovali si totiž uvolnit ruce, aby obstáli v boji o přežití. Ztratili ochlupení a zcela se změnil způsob jejich chování. Zmíněná „teorie savan“ je současnou vědou všeobecně pokládána za platnou.

Vedle teorie savan je však možné, že spouštěcím prvkem lidské evoluce byla obojživelná fáze. Naši předkové totiž mohli žít i ve vodě. Není to tak scestné tvrzení, jak by se na první pohled mohlo zdát. Někteří původně suchozemští savci se přece dokázali dokonale přizpůsobit životu ve vodě – například velryby před přibližně 70 miliony let a některé druhy kopytníků před 50 miliony let. Jejich „potomky“ jsou kapustňáci a mořské krávy. Všichni byli vegetariány a živili se mořskými travami. Později dobyla moře i medvědům podobná dravá zvířata, z nichž se vyvinuli mroži a lvouni. Stejnou vývojovou cestou prošly i některé další živočišné druhy.

Všechna zmíněná zvířata jsou potomky suchozemských předků. Nová teorie z roku 1994 tvrdí, že předchůdci člověka žili na mořském pobřeží a přizpůsobili se životu ve vodě. Člověk prý ztratil ochlupení až v mořské vodě, napřímil se a stal se tím, čím jsme dnes. Zmíněná teorie odporuje

Ptakopysk.

50

dosavadním hypotézám a je nazývána „teorií vodních opic“. Jejím duchovním otcem je již zesnulý oxfordský profesor Alaster Hardey (1901-1996). Je sice odmítána, ale současně pro ni hovoří několik pádných indicií.

U člověka je například vrstva podkožní tukové tkáně srostlá s kůží, stejně jako je tomu u velryb a dalších mořských savců. U psů, koček nebo lidoopů lze naopak kůži jednoduše oddělit. Tento jev lze zřejmě vysvětlit pouze obojživelnou fází ve vývoji člověka. Podkožní tuková tkáň dává lidskému tělu tvar vhodný k obtékání vodou, ukládá energii a chrání organismus. Pokud člověk přibývá na váze, roste mu břicho, ztlušťují se prsty a má buclatější tvář. Ovšem opice netloustnou.

Pochází člověk skutečně z opic?

Paleoantropologie pokládá za praotce všech lidí (hominidů) a lidoopů (pongidů) blíže neurčeného Praegyptana, který žil v nilském údolí před přibližně 30 miliony let a poté zřejmě zase vymřel. Cesty lidí a lidoopů se oddělily počínaje tímto prapředkem jménem Aegyptopithecus a následně se obě větve vyvíjely odděleně. Potomkem Aegyptopithecus byl Ramapithecus, po němž následovali Australopithecus. Paralelně s Australopithecem žil druh Homo habilis, který je předchůdcem Homo erectus a Homo sapiens.

Existovaly dvě různé populace?

V listopadu 1997 se podařilo dr. Peteru Oefnerovi a dr. Peteru Underhillovi ze Stanfordské univerzity zjistit velice nepatrné genetické odchylky v genotypu buněčného jádra lidí, kteří se před přibližně 600 000 lety začali šířit po celém světě. Ono místo se nachází v chromozomu Y otcovské linie a je označeno stavebním kamenem adenin. Počáteční písmena stavebních kamenů DNA (adenin, cytosin, guanin a thymin) představují genetickou abecedu. Tyto stavební kameny řídí genetickou aktivitu. Podle zmíněných nejnovějších analýz byl na místo, kde se v normálním průběhu genetické sekvence měl nacházet thymin, dosazen právě adenin. Vědci si současně povšimli, že v dalším pořadí sekvence byly guaniny rovněž vyměněny za adenin.

Proč došlo k této podivné změně?

Již v roce 1971 byly v olduvajské roklí (Tanzanie) objeveny nejstarší stopy příšřešků budovaných rodem Homo habilis. Můžeme z toho usuzovat, že naši předci se chovali již tehdy velmi civilizovaně. Pozůstatky vypadaly jako kulatý kamenný kruh o vnitřní ploše 16 čtverečních metrů. Homo habilis ho již před 2 miliony let využíval jako obydlí. Dnes už je známo, že Homo habilis žil ve skutečných venkovských společenstvích, která dokon-

51

ce vymezovala oddělené oblasti pro různé činnosti, například místo na porážku zvířat, místo na opracovávání kamenů a obytné chatrče. Porážená zvířata, nejčastěji antilopy a gazely, byla stahována z kůže a následně rozdělována příslušníkům vesnického společenství. Kostí zvířat nalezené na místech určených k porážce byly částečně rozdrčené, Homo habilis z nich očividně získával výživný morek.

Můžeme v této souvislosti hovořit o první civilizaci prvního období?

Nejstarší stopy užívání ohně sahají až 1,5 milionu let do minulosti. Přesto se vědci stále ještě domnívají, že Homo habilis byl všežravcem, který maso požíval pouze v syrovém stavu. Naši předchůdci prý náhodně přišli na chuť grilovanému masu teprve poté, co okusili částí zvířat, která zahynula při stepních požárech. To ovšem pokládám za nesmysl. Takzvaní primitivní předchůdci člověka totiž nejenže vědomě strkali své kyje do ohně, aby jim tím dodali ještě větší tvrdost, ale tyto dřevěné nástroje dokonce opatřovali malými kameny nebo úlomky kostí a získali tak první superzbraně.

V travertinových lomech u Bilzingslebenu (Sasko-Anhaltsko) narazili vědci roku 1969 na starý lovecký tábor příslušníků rodu Homo erectus, který se objevil již před 1,8 milionu let. Tábor však byl datován do doby před 400 000 lety. Zvláštností naleziště bylo mnoho úlomků kostí, které byly opatřeny symetrickými vrpy, geometrickými čarami a dalšími rytinami. Archeologové to pokládají za důkaz, že tito předchůdci člověka se již tehdy dorozumívali artikulovanou řečí. Možná že zvládli i písemnou komunikaci...

Biologové z Kalifornské univerzity prokázali pomocí genetických analýz starou domněnku, že člověk a pes jsou odpradávná věrnými společníky. Vědci dosud předpokládali, že psi byli prvními domácími zvířaty, ale jejich domestikace měla proběhnout teprve před 12 000 lety. Nejstarším dochovaným pozůstatkem ochočeného zvířete je čelistní kost psa, nalezená v jedné jeskyni v dnešním Iráku. U Rýna objevili vědci kompletně dochovanou psí lebku, z níž mohli číst informace o prvním období jako v knize. Zjistili, že se muselo jednat o malé zvíře, které se od původního vlka poměrně dost vzdálilo již před 80 000 lety.

Ve Španělsku se z doby kamenné dochovaly nástěnné malby, na nichž jsou vyobrazeny lovecké výjevy se psy jako pomocníky při lovu. Malby tedy popírají dosavadní vědecké názory, protože vznikly před 30 000 lety, tj. o 18 000 tisíc roků dříve, než měl být podle dosavadních teorií pes domestikován. Vědci dokonce hovořili o zfalšování maleb, protože nezapa-

52

daly do jejich mozaiky. Díky genetickým analýzám se ovšem podařilo obrátit list. Vývojové linie psů původních vlků se oddělily dokonce již před 135 000 lety, tedy o 120 000 roků dříve, než se předpokládalo! Přibližně ve stejné době byl dnešní Homo sapiens již plně vyvinut. Proto mohli lidé a psi velmi brzy uzavřít věrné přátelství. Tato skutečnost samozřejmě velice silně zpochybnuje dosavadní teorii, která říká, že domestikace zvířat začala až kolem roku 9000 před Kristem.

O další vzrušení se postarala roku 1991 lidská lebka nalezená v izraelském Quafzehu. Paleoantropologové určili její stáří na 92 000 let. Do té doby byl Izrael pokládán za místo, kde před přibližně 32 000 lety vymřeli předchůdci moderního člověka (neandrtálci: 400 000-30 000 př. n. l.). Jihoafričtí badatelé dr. David Roberts a profesor Lee Berger z Johannesburgu objevili v laguně Langbaan poblíž Kapského Města tři zkamenělé otisky nohou Homo sapiens sapiens, jež jsou staré dokonce 117 000 let. Z hlediska lidské evoluce se jedná o další velmi zajímavý nálezy. Dosud se totiž předpokládalo, že moderní člověk se objevil teprve před 30 000-40 000 lety a tehdy vystřídal neandrtálce. Ale právě role neandrtálců je dodnes chápána mylně.

Roku 1856 nalezi dlníci v kamenolomu v údolí řeky Neandru u Düsseldorfu šestnáct podivných kostí. Později se ukázalo, že patřily asi šedesátiletému muži. Po několika dnech je dlníci předali přírodovědci Johannu Carlu Fuhlrottovi. Vědec je označil za pozůstatky člověka z doby ledové a významný nálezy proslavil údolí po celém světě. Po dlouhodobé pátrací akci nalezi roku 1997 Rolf Schmitz a Jürgen Thissen z Rýnského úřadu památkové péče na stejném místě, v hloubce 3,5 metru, dalších více než dvacet kostí. Byla mezi nimi i další pažní kost, to znamená, že patřila jinému neandrtálci. Analýzy dědičných znaků dosud naznačovaly, že nejsme přímými potomky neandrtálců, ačkoli jsme s nimi společně obývali Evropu po dobu více než 5 000 let. Tato teorie byla v dubnu 1999 korigována profesorem Erikem Trinkhausem z Washingtonské univerzity. Několik centimetrů pod povrchem písku na portugalském pobřeží Atlantiku objevil 24 500 let staré zbytky kostry čtyřletého dítěte z doby kamenné. Nálezy se postaral o senzaci a zdá se, že budeme muset opět jednou opravit své představy o lidské evoluci. Z genetických analýz totiž vyplynulo, že neandrtálci a kromaňonci se vzájemně křížili. Profesor Trinkhaus vysvětluje:

„Homo sapiens sapiens je v podstatě potomkem neandrtálce a kromaňonce. Nebo lépe řečeno, potomkem velmi raného křížení obou druhů.“

53

Lebka z doby kamenné s jasnými stopami po operaci mozku.

Kosti dítěte z doby kamenné obsahovaly geny neandrtálce i kromaňonce. Dítě pohřbené v písku na portugalském pobřeží vykazovalo navíc i vnější znaky obou vývojových větví. Bradou a zuby se spíše podobalo modernímu člověku, zavalitou postavou zase připomínalo neandrtálce.

Vědci se dlouhou dobu pokoušeli neandrtálce líčit jako hrubé a primitivní bytosti, zcela rozdílné od nás, dokonalých lidí. Například známý německý patolog profesor Rudolf Virchow (1821-1902) charakterizoval neandrtálce jako „rachtického idiota“ a jeho kolega

Carl Mayer viděl na neandrtálské lebce znaky „mongoloidního kozáka“.

Neandrtálec, který se objevil na scéně již před více než 375 000 lety, však dokázal mnohé těžko uvěřitelné věci. Pokoušel se například o chirurgické zákroky a vykazoval základní formy civilizovaného chování. V roce 1933 byla v Steinheimu an der Murr (Bádensko-Virtembersko) nalezena 300 000 let stará lebka neandrtálce s uměle vytvořeným otvorem, což vědce postavilo před velkou záhadou. Ještě před několika lety předpokládali, že hlava nalezené mladé neandrtálské ženy byla od těla oddělena nějakým ostrým nástrojem a otevřena proto, aby mohl být sněden mozek. Nedávno však izraelský antropolog dr. Yoel Rak z univerzity v Tel Avivu prokázal, že neandrtálci neprovozovali kanibalismus, ale naopak své mrtvé pohřbívali a do hrobů jim dávali květiny, potravu, zvířecí kosti a zbraně. Z toho lze usuzovat, že věřili na posmrtný život, a tím pádem i uctívali bohy.

Rovněž se zdá být vyřešena záhada otvoru v 300 000 let staré lebce. Současným vědcům se podařilo u afrických kmenů nafilmovat otevírání lebek, jaké mohlo být praktikováno i neandrtálci. Starý medicínman prorazil lebku mladé dívky nástrojem podobným dlátu, aby odstranil případnou krevní sraženinu, která mohla být vyvolána předchozím úrazem. Chirurgický zákrok byl sice proveden velmi primitivními prostředky, ale přesto se dívka již za pouhý měsíc uzdravila. V dánském Naes byla objevena 8 000 let stará lebka, která dokládá, že tehdy byly lebky otevírány podobným způsobem jako u dnešních afrických kmenů. Prehistorický chirurg odstranil z lebky pomocí dláta kulatou plošku velikosti céděčka, aby získal přístup dovnitř hlavy. Etnologický institut v rumunské Kluži ve svých sbírkách

uchovávala zcela mimořádný nález. Jedná se o 7 500 let starou lebku, na níž je vidět, že byla otevřena dokonce dvakrát. Podle dorostlých částí kostí lze naprosto zřetelně pozorovat, že pacient oba zákroky přežil.

Nevíme, zda podobné zákroky zvládal i Homo habilis. Víme však alespoň to, že svoje příbuzné pohřbíval stejně jako neandrtálec. Chirurgické zákroky nejsou jedinou záhadou našich pradávých dějin. Dr. Rainer Gersonde z Ústavu Alfreda Wegenera pro výzkum polárních oblastí a moří v Bremerhavenu přednesl v květnu 1999 úvahu na téma, jak mohla být před dvěma miliony let zničena vyspělá civilizace, jež případně existovala na této planetě před civilizací naší:

„Před přibližně 2,2 milionu let dopadl severozápadně od Hornova mysu asteroid, který jsme pokřtili jménem ‚Eltanin‘. Narazil na naši planetu rychlostí přesahující šedesátkrát rychlost zvuku. Po jeho dopadu se vzedmuly až 400 metrů vysoké masy vodních vln, jež se řítily rychlostí 700 kilometrů za hodinu světovými moři a během čtyřiařidvaceti hodin zpusťily rozsáhlé pobřežní oblasti.“

Při dopadu více než tisícimetrového vesmírného balvanu došlo k mohutné explozi o síle pěti milionů Hirošimských bomb. Mimosvětová koule svou obrovskou teplotou přivedla moře do varu. Během několika sekund se vypařilo přibližně 500 kubických kilometrů vody, to odpovídá desetinasobku obsahu Bodamského jezera. Spolu s velmi horkým oblakem vodní páry se do atmosféry dostaly dvě miliardy tun mořské soli a prachu z rozpadlého asteroidu. Došlo k trvalé změně složení zemského obalu. Podle názoru zmíněného experta byly proměny atmosféry skutečně dramatické:

„Vodní pára vystoupala do velké výšky a kvůli obrovskému množství mraků zakrývajících slunce došlo k prudkému ochlazení zemského povrchu, a tím pádem k drastickým změnám životních poměrů.“

Právě popsany scénář otevírá úplně nové možnosti úvahám o existenci prehistorických civilizací.

Je možné tuto záhadu vyřešit?

KAPITOLA 3

Zašifrovaná poselství

K největším pomníkům lidských kulturních dějin patří vedle řeckých chrámů nebo katedrál evropského středověku i egyptské chrámové stavby. V této knize si představíme neobyčejné chrámy starší více než 10 000 (!) let, přesto soudobí egyptologové stále zařazují vznik nejstarších egyptských chrámů až do doby 5. dynastie (2348-2205 př. n. l.). Ve skutečnosti se však daleko dříve od Nubie až ke Středozemnímu moři, od oázy Síva až k pobřeží Rudého moře, nad hliněnými vesnickými chatrčemi i nad několikapatrovými měšťáckými domy vypínaly pylony chrámů. Byly to svatyně, které svými rozměry zatlačovaly všechny ostatní stavby do pozadí. Navíc byly chrámy určitým způsobem vzájemně propojeny a vytvářely hustou síť. Bohové chrámů byli kupodivu nejen vzájemně příbuzní, ale jako „hosté“ občas sídlili v cizích svatyních. Často přenášeli své kultovní obrazy po vodě či souši k sousedním chrámům. Tímto způsobem určovali bohové a jejich chrámy tvář Egypta a vzniklo tak něco jako stát bohů.

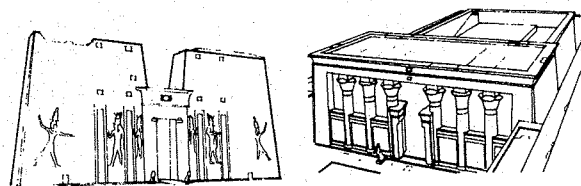
Jaké tajemství se skrývalo v chrámových stavbách?

V mladších dobách vzniklé židovství zakázalo modly a jejich zobrazování a toto hebrejské tabu převzal také islám. V židovství i islámu vznikla tradice odmítající zpodobování přirozených postav, tedy i lidí. Výzdoba, jakou můžeme nalézt v egyptských chrámech i křesťanských katedrálách, je synagogám a mešitám dodnes cizí. Zákaz je částečně založen na tom, že každý pokus o zachycení přirozeného světa byl pokládán za rouhání a snahu o srovnávání se stvořitelským bohem. Stejně tak v něm nalezneme stopy starého pythagorejského myšlení, podle něhož se pravý bůh nemohl manifestovat prostřednictvím zobrazení postav. Proto se boží přítomnost mohla v židovství i islámu znázorňovat jen budovami, jejich tvary a čísly v nich ukrytými. Některé zákonitosti uspořádání lze odhalit pouze studiem geometrie.

Co to bylo za monotéistického boha, který se po tisíce let manifestoval pouze v podobě čísel?

Koncem 1. století před Kristem definoval římský architekt Vitruvius některé základní předpoklady a pravidla pro budoucí stavitele a jejich cechy. Například požadoval, aby oltáře byly vždy orientovány na východ.

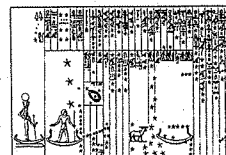
Architekt nepovažoval za pouhého řemeslníka, a proto požadoval, aby uměl dobře kreslit. Měl být rovněž vzdělán v umění počítat a vyznat se v dějepisných knihách. K základní výbavě architekta měly dále patřit filozofie, znalost hudby a hvězdářství. Vitruvius pokládal stavitele za „mága“, který ovládá kompletní lidské vědění a je zasvěcen do zákonů stvoření. Podle Vitruvia byly zvláště důležité zákony geometrie, sloužící k tomu, aby architekt svá díla budoval s „esteticky zvolenými poměry“.

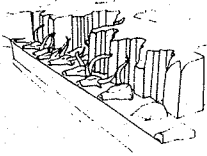
Egyptský chrám.

I egyptská architektura je však zajímavá. Pokud chcete poznat egyptské představy o vesmíru, vstupte do jejich chrámu a uvidíte ho takový, jak jej viděli Egypťané, kteří svá pozorování okopírovali do kamene. Chrámy představují zmenšeniny vesmíru. Poznáte to již při příchodu k zdem chrámového okrsku. Nejsou postaveny v přímých řadách, ale vlní se nahoru a dolů. Egypťané tak chtěli pravděpodobně vyjádřit vlny obklopující kosmos. Egyptologové znají 81 astronomických památek, které symbolizují spojení s hvězdnou oblohou, a tím pádem i s vesmírem. Vědci však nejsou schopni rozeznat něco jiného než pouhé vnější znaky. Vnímají sice například hvězdnou mapu na stropě chrámu postaveného egyptským architektem Senmutem, nedokáží však už rozpoznat stelární monument, pokud není skutečně obklopen hvězdami!

Britský astrofyzik sir Norman Lockyer (1836-1920) byl první, kdo již roku 1894 upozornil ve své knize „The Dawn of Astronomy“ na možnou kosmickou orientaci různých egyptských chrámů. Dokonce předložil dost přesné údaje o době vzniku těchto chrámo-

Egyptská astronomická geometrie.

Byčí chrám prvního období.

vých staveb. Dnes se již nejedná o tak revoluční poznatek. Víme, že rané civilizace byly schopny stavět své mohutné budovy přesně podle vesmírných zákonů. Je v nich ukryto mnoho informací, z nichž bychom mohli čerpat znalosti o skutečném původu lidstva.

V koptské knize „Zřítelnice vesmíru“ se praví, že teprve hohové zlatého věku založili kněžskou kastu, která po návratu svých učitelů „...měla vnést jistotu do nebeských záměrů“.

Používané staroegyptské slovo „argi“ je ve vztahu k nebeským jevům velmi důležité. Význam slova označuje doslova „konec jedné periody“. Tento výraz souvisí s astronomickým pozorováním a egyptští kněží ho používali mimo jiné při označování svých kalendářů. Kromě toho má v podobě podstatného jména význam „pás“ a jako sloveso znamená „omotat“ nebo „obíhat“. Vzhledem k astronomii to může být jediné „oběh“ souhvězdí nebo hvězd. Pásem rozuměli Peršané a Řekové vždy znak pevné soudržnosti na nebi a vztahovali ho především na naši Mléčnou dráhu. Kruhový tvar pásu mu poskytuje kosmickou sílu a v souvislosti s egyptskými faraony, ale třeba i germánským bohem Thorem, byl pokládán za „vesmírného dárce síly“. Během evropské renesance se používalo latinské slovo „acere“ ve významu „vejít“, „obklopit“, „obsáhnout“ a „zahřnout“. Neměli bychom se divit, že egyptské „arqu“ bylo i označením pro „vzdělance“, „zkušeného člověka“ nebo „zasvěcence“. To znamená pro osoby, jež byly zasvěceny do tajemství „arq“, Egyptané jim říkali také „mudrci“. „Arqu“ tedy byl někdo, kdo znal tajemství „arq“.

Egyptští učenci zanechali budoucím pokolením něco jako závět obsahující staré astronomické znalosti. Jejich praktickým využitím byla astronomická geometrie a rozměry ploch. Proto dokázali vzdělaní kněží, kteří podle názoru našich vědců neměli k dispozici patřičné měřicí přístroje, již před mnoha tisíci lety vybudovat obrovské stavby a naprosto přesně vyměřit kilometrové vzdálenosti.

Kartuše jako symbol ekleptiky.

Mohli to však vůbec uskutečnit bez použití moderních přístrojů?

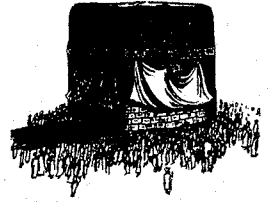
Řecké slovíčko geodézie je zastřešujícím

pojmem pro nauku o zeměměřičství prakticky prováděnou geodety. Geodet stanovuje pomocí přístroje nejkratší spojení dvou bodů na libovolné ploše. Není to zrovna jednoduché, protože mezi oběma body se často nacházejí stromy, hory nebo rozsáhlé vodní plochy. V řeckých Delfách a na Délu se dochovaly kameny zvané „omfalos“, jež jsou pokryty sítěmi připomínajícími geodetické mřížky se stupni zeměpisné délky a šířky.

K čemu byly používány?

Řecké slovo „omfalos“ a latinské „umbilicus“ znamená „pupek“ a označuje z nevyzpytatelných důvodů některé předměty za „střed země“. Určité není náhodou, že semitské „naboh“ znamená „předpovídat“ a „nabih“ má význam „prorok“. Oba termíny bezpochyby pocházejí ze sumerského výrazu NA.BAR, což znamená „jasné světlý vysvětlující kámen“.

Hlavní svatyní islámu je Kaaba, kostce podobná stavba v Mekce (Saúdská Arábie), kde je uchovávan posvátný černý kámen „hadžár al-asvad“. Slovo „kaaba“ je možná odvozeno od hebrejského výrazu „kabela“, s významem „přijímat“.

Kaaba.

Svatyně se nalézá 10° východně od egyptského západního poledníku a 10° jižně od severoegyptského města Behdet. Tajemný „hadžár al-asvad“ je podle názoru našich vědců nejspíše meteorit. Podle Mohameda ho před 3 500 lety přinesl archanděl Gabriel praotci Abrahámovi (arab. Ibrahim), což je postava uctvávaná také muslimy. Biblický patriarcha Abrahám je současně pokládán za stavitel Kaaby. Profesor Livio Stecchini z Harvardské univerzity se domnívá, že posvátný kámen byl původně „...jedním z několika...“, které byly v prostoru uspořádány do trojúhelníku připomínajícího pyramidu. Také řecký filozof Platon byl přesvědčen, že všechny v antice používané plošné tvary lze složit z trojúhelníků. Posledně zmíněný americký egyptolog napsal roku 1973 v knize „Cheops – tajemství Velké pyramidy“ o „hadžár al-asvadu“:

„Islámská tradice zdůrazňuje skutečnost, že Kaaba byla původně středem zeměměřičství. Její jádro tvořily čtyři kameny označující čtverec, jehož úhlopříčky probíhaly od severu na jih a z východu na západ. Severojižní úhlopříčka vytvářela podle egyptského pojetí spolu se severovýchodním a jihovýchodním kamenem pyramidu.“

Každý muslim by měl minimálně jednou za život navštívit Mekku, Mohamedovo rodiště, a posvátného kamene se dotknout nebo ho políbit. Každý, kdo vykoná pouť nazývanou hadž, se může pyšnit titulem „hadži“. Pro mnoho muslimů znamená „hadž“ mnohatisícikilometrovou cestu, na niž musí šetřit celý život.

Když se poutníci dostanou na okraj města Mekky, převléknou se do dvoudílného bílého roucha a ženy se zahálí od hlavy k patě. V raných dobách islámu bývaly pro každou pouť stanovovány koordináty, podle nichž se muslimové mohli orientovat a v jakémkoliv místě věděli, kudy se dostanou do Mekky.

O egyptském původu uctívání posvátných kamenů psal již 800 let před vznikem islámu římský učenec Marobius: „...nyní je tento předmět uctíván spíše Asyřany než původními egyptskými zakladateli rituálů.“ Egyptané říkali posvátným kamenům „hen“, což lze přeložit jako „schránka“. Byl to předmět připisovaný bohu Anupevovi se šakalí hlavou. Eset a Nefytis představovaly na této schránce žalobce „Chepri“ (Kheper) v podobě ptáku trůnících nad „Usfrovým pohřebním pahorkem“. Jiné antické spisy, například asyrské, dokonce popisují technickým dojmem působící neobvyklé vlastnosti kamenů:

„Byly to kameny bohů, dokázaly mluvit a šeptat. Většina lidí jejich poselství nesměla znát, protože by je nepochopili.“

Byly kameny, obdobně jako egyptské sloupy dřed, telekomunikačními přístroji?

Podobnost sloupů dřed s moderním telegrafním stožárem je vskutku víc než udivující! Původní předměty sice bohužel nejspíš nenávratně zmizely, avšak jak víme, archeologové v Delfách vykopali kamennou kopii omfalu, jež ještě v římských dobách stávala před chrámem. Podle legendy chtěl řecký bůh Zeus nalézt střed země, a proto nechal vypustit dva orly. Setkali se přesně nad delfským omfalem a označili tak středobod naší planety. Podle řeckého zeměpisce Strabona stávaly stejně jako na egyptském kameni „hen“ i na omfalu dvě sochy ptáků, symbolizující prastarou legendu o Dio-vých orlech.

Šeptající kámen.

Který geniální antický astronom nebo matematik mohl být schopen vypočítat střed země?

Do svatých knih, mezi něž řadíme Starý zákon nebo korán, je zabudován tajemný číselný systém, který byl nejmodernějšími prostředky alespoň zčásti dekodován. Muslim Rašád Kalífa podrobil roku 1998 korán počítačové analýze a zjistil, že v něm důležitou roli hraje číslo 19 (5 + 14). Například pro Římany a Řeky byla pětka „svatebním číslem“. Důvodem bylo to, že je složeno z mužské liché trojky a ženské sudé dvojky. Pythagoras dokonce označoval číslo pět za symbol sňatku mezi nebem a zemí. Zvláštní význam má pětka pro manicheismus (pět synů prvního člověka, pět svatých stromů, pět pekelných sil atd.) a především pro jainismus (pět hodnostních stupňů mnichů, pět prvků, pět barev atd.). Pět prvků, pět nebeských směrů a pět atmosfér naší země bylo již odpradáva známou věcí i pro Číňany. Navíc byla ve starém Mexiku (Huracán), ale i v Egyptě zasvěcena pátá noční hodina bohu smrti (Usírovi). Číslo pět ostatně souvisí také s pěti Kristovými ranami a s islámskými pěti sloupy zbožnosti.

A jak je to s číslem 14?

Čtrnáctka je staré měsíční číslo a označovala polovinu oběhu měsíce. Tato symbolika je pravděpodobně odvozena z babylonského vyprávění o bohu války Nergalovi, kterého do podsvětí doprovázelo čtrnáct dalších bohů. Kupodivu i egyptský Usíre byl po zdařilém atentátu rozsekán na čtrnáct kusů. Islámská abeceda se dělí na 14 slunečních a 14 měsíčních písmen. V křesťanství i islámu je čtrnáctka pokládána za významné číslo složené ze dvou sedmiček. Korán je například rozvržen do 114 sur, což je vlastně 6 x 19. Devatenáctku pokládal náboženský myslitel Rašád Kalífa za součet dvanácti znamenitých zvěrokruhu a sedmi odpradáva známých planet, včetně slunce a měsíce. Sedmička by mohla být i symbolem Orionu, který byl ve starém Egyptě ztotožňován s Usírem.

Číslo devět symbolizuje stejně jako sedmička dokonalost a v raných dobách byla využívána k rozdělování země. Například osm ploch uspořádaných ve čtverci uzavíralo prostřední devátou, které Číňané říkali „císařské pole“.

Číselnou symboliku znali i Židé. K čemu ji však potřebovali? Podle hebrejských dějepisců

Hitát.

nebyl původním kultovním střediskem Židů Jeruzalém, ale hora Garizim, což je bod nacházející se 4° východně od egyptské hlavní osy. Náboženské centrum bylo přemístěno do Jeruzaléma až roku 980 před Kristem, po dokončení Šalomounova chrámu.

Co si se všemi těmi čísly počít?

Na počátku renesance byly evropské katedrály zakládány s křížovým půdorysem a oltáře zpravidla směřovaly na východ, jako tomu bylo v antice. Hlavní vchod proto ležel na západní straně, na patě kříže. To znamenalo, že věřící vstupující do kostela museli kráčet východním směrem. Tím se v křesťanských svatostáncích symbolizovalo Ježíšovo zmrtvýchvstání. Tento náboženským požadavkům se musel přizpůsobit především stavitel. Využíval geometrii a matematiku, aby symbolickým způsobem ztvárnil liturgickou funkci křesťanského kultu. Stejný symbolický význam mají i jednotlivé stavební prvky kostelů. Chránová kopule představuje starozákonní nebeskou báň a oltář záhlaví Kristova kříže. Jak ještě uvidíme, stejná tradice sahá až do doby megalitů před 15 000 lety.

Křesťanský kostel.

Popsaný princip svaté geometrie byl využíván rovněž u staroegyptských staveb. To ovšem zároveň znamená, že na první pohled není možné rozeznat jejich skutečný význam a funkci. Úkolem badatelů by především mělo být odhalení jejich symbolických souvislostí.

Jak ale postupovat?

Na jaře roku 1999 se americkému archeologickému týmu podařilo v obci Baharya, 345 kilometrů jižně od Káhiry, objevit celé údolí mumii. Poněkud kuriózně se hlavním nálezem pohřebišť tisíců mumii nestal nikdo ze školovaných archeologů, ale obyčejný osel, který náhodou šlápl předníma nohama do díry, jež byla vchodem k místu nálezů. V srpnu roku 1999 vstoupil do hrobu zesnulých staroegyptských hodnostářů a úředníků egyptolog dr. Zahi Havás a prohlásil:

„Nemohl jsem uvěřit, že se mumie dochovaly v tak dobrém stavu. Oči některých z nich se na mne dívaly, jako by byly živé.“

Havás samozřejmě nemohl prozkoumat všechny mumie, ovšem z jeho

dalších slov vyplývá, že mezi nimi byly velké rozdíly a některé byly zajímavější než jiné:

„Některé mumie byly zabaleny pouze do plátna a připomínaly mi výtvořky hollywoodských filmařů.“

Profesor Leopard Lesko z univerzity na Rhode Islandu, vedoucí egyptologického týmu, hovořil podstatně méně dramaticky a určil stáří mumii na pouhých 2 000 let:

„Jedná se o nejvýznamnější nález mumii v naší epoše. Je tomu tak proto, že hřbitov byl zcela neporušený. Tutanchamon a Ramesse měli sami pro sebe monumentální hrobky, ale tohle je hřbitov vyšších úředníků a majetných statkářů!“

Zřejmě o stejných mumii psal v „Hitátu“ již před pěti sty lety arabský lékař Abdar Rahím Al-Kaisí. Další pak prý spatřil v okolí Velké pyramidy. Al-Kaisí popisuje tajuplné místo, kde bylo narovnaných nespočet mumifikovaných mrtvol. Mimo jiné vypráví, že kůže těchto mumii oproti jiným „... byla tak nepoddajná“, že se ani chirurgickými nástroji nepodařilo oddělit jejich údy. Abdar Rahím Al-Kaisí přitom jednoznačně nepopisuje lidi, ale lidem podobné bytosti:

„Jejich těla se podobají našim, nejsou však takového vzrůstu. Z jejich těl nic neodpadlo, ani vlasy. Nenachází se mezi nimi žádný stařec, který by měl bílé vlasy.“

Co měl na mysli dr. Zahi Havás, když přirovnal údolí mumii k výtvořkům v hollywoodských filmech?

Náboženské rituály vykonávané po smrti egyptského vladaře nebo vyššího úředníka v podstatě připravovaly nebožtíkově znovuzrození. Některé byly označovány jako Usírové rituály, protože faraon se po své smrti stával Usírem a stoupal do nebeské říše tohoto boha, jež se nacházela v souhvězdí Orion. Profesor Erik Hornung k tomu v „Egyptských podsvětích knihách“ uvádí:

„Místo ‚Dat‘ zřejmě nebylo situováno do podsvětí, ale do nebeských oblastí.“

Egyptané nepokládali lidskou smrt za konec života, ale za okamžik přechodu do místa, v němž si člověk ponechával svou individualitu. Další důležitou součástí rituálů bylo symbolické zrození nového faraona jako Hora, který měl rovněž vztah ke hvězdám, jak vyplývá z nápisu v pyramidě:

„Hor, jenž je v Soptedu.“

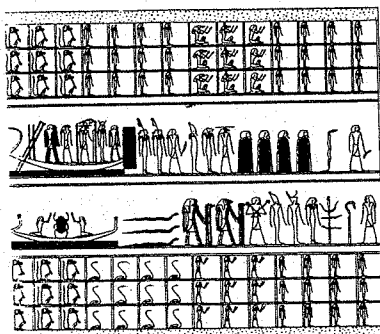
Sopted je souhvězdí Siria, o němž si dále ještě něco povíme. Egyptané

nám o této dvojité hvězdě zanechali řadu informací zapsaných v pyramidách a v papyrové *Knize mrtvých*.

Co je to egyptská Kniha mrtvých?

V počátcích egyptologie označoval profesor Carl Richard Lepsius (1810-1884) tuto knihu za „bibli starých Egyptanů“. Kniha mrtvých je něčím jako modlitební knihou, jež obsahuje sbírku výroků a rčení písařů Hunefera, Anihy a Amonovy kněžky Anhai. Jednotlivá rčení se dávala mrtvým do hrobu. Buď je pozůstalí vložili napsané na lístcích do rakve, nebo je jednoduše zabalili do obinadel mumie. Smyslem zmíněného počínání bylo to, aby zesnulý při své cestě podsvětím („Dat“) našel správnou cestu a dostal se na místo určení „Vernes“. Kniha mrtvých se skládá ze 190 kapitol a je určitým návodem pro správné překonání „skrytého prostoru“. Z textů v pyramidách víme, že zbožštělý faraon musel na své cestě přijmout pětkrát rituální pokrm. Pospvatná potrava se servírovala na třech místech v nebi a na dvou na zemi. Za správné podání pozemského pokrmu byli odpovědní speciálně vyškolení kněžští chentiu. Na faraonových sochách umístěných v pěti výklencích mezi předním a vnitřním chrámem pyramidy museli provést obřad otevírání úst. Každá ze soch zdůrazňovala jiné faraonovo poslání.

Podle „abusirského papyru“ představovala prostřední socha faraona v podobě Usíra-Oriona. Obě koncové sochy symbolizovaly Horní a Dolní Egypt. Význam zbývajících dvou soch je ale pro egyptology prozatím stále nejasný, což potvrzuje americký egyptolog profesor Mark Lehner:

Pohřební ceremoniál v „Amduatu“.

„Nemáme vůbec žádnou představu, co by čtvrtá a pátá socha chrámu mohly představovat!“

Podle mého přesvědčení byla prostřední, čtvrtá a pátá faraonova socha spojena s nebeskými údaly a jevy. Jednalo se o božské hvězdy Orion

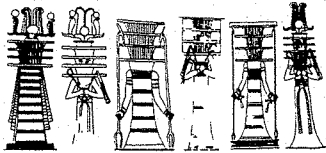
(Usíre, Asar), Sirius (Isis, Sopted) a Aldebaran (Re, Setech). Kněží v této souvislosti vykonávali rituál, při němž naplnili džbán svěcenou vodou, obcházeli kolem pyramidy a zkrápěli její okolí. Ceremoniálu říkali „cesta kolem pyramidy hemu-nedžer“. Dva kněží vyšli jižními vraty vnitřního chrámu ven a vrátili se severními vraty. Tato obchůzka kolem pyramidy po směru hodinových ručiček symbolizuje podle názoru egyptologů běh souhvězdí. Souvislost souhvězdí s oním světem spatřují egyptologové mimo jiné v 75 zobrazeních podsvětích aspektů boha Usíra, jež jsou obrazně ztvárněny v hrobě KV 17 faraona Sethiho I. Všechny texty s rčeními určenými pro mrtvé jsou připisovány Thotovi, bohu písařského umění. Zapsány byly v době existence Nové říše, ačkoliv jejich tradice sahá až k počátkům starého Egypta. Označení „Kniha mrtvých“ pochází od Lepsia, který také rozdělil kapitoly podle náhodného principu. Jeho švýcarský žák dr. Edouard Henri Naville shrnul roku 1886 všech 1 844 známých rčení do svého díla „Egyptská kniha mrtvých 18. až 20. dynastie“, které dodnes zůstalo určujícím variantou textů. Kniha mrtvých se vyskytuje i pod názvem „Kniha slunečních litaní“, „Kniha bran“, „Kniha skrytého přibýtku“, „Kniha dechu“ nebo „Kniha o tom, co je v Datu“.

Oborníci se domnívají, že tyto „knihy“ jsou novějšími verzemi podstatně starších původních spisů, jež pojednávají o nanebevstoupení boha Rea a popisují požehnaný život po smrti. Vědecké teorie však nechávají bez povšimnutí „magické“ aspekty informací v textech. Velmi záhadné je například „Horovo oko“, v němž se měly cesty uskutečňovat. Jednalo se o objekt, do něhož mohl faraon vstoupit a jehož barva přecházela od modré po červenou. Dochovaly se informace o tom, že zařízení se pohybovalo vlastní silou a bylo vybaveno dveřmi, které se samy otevíraly. V souvislosti s podsvětím, údajně obývaným duchy, se objevují zmínky o mostních nosnicích a mděných kabelech. Starí Egypťané věřili, že mezi zemí a nebesy je napnutá obrovská síť, do níž se může faraon se svou bárkou zaplést. Aby se tohoto nebezpečí zbavil, musel se prokázat znalostmi jednotlivých částí a úskalí oné sítě.

Proč se však v textech praví, že faraon se vydává na pouť k nebesům, když vlastně procházel podsvětím?

Všechny verše naznačují, že zesnulý faraon při své cestě do oblasti Dat ve skutečnosti sledoval starou cestu bohů. Je otázkou, jestli jsou texty jen výplodem fantazie přeměněné do mytologické podoby, nebo skutečným popisem předpokládané výpravy, kterou kdysi podnikli skuteční bohové. Ve

Usíre.

jován se souhvězdím Orion. Britský profesor egyptologie Ernest Alfred Wallis Budge se domnívá:

„Starí Egypťané asi věděli o původním významu jména As-Ar stejně málo jako my. Neměli k dispozici ani žádné jiné prameny, v nichž by mohli zjistit podrobnější údaje.“

Ženským protějškem As-Ara byla As-t, což není nikdo jiný než bohyně Eset, jež byla od začátku dávána do souvislosti s dvojítm sluncem Siria. Je velmi zajímavé, že kmen afrických Dogonů označuje lidským okem neviditelného Siria B pojmem „hvězda oka“. Pro Egypťany byl Usíre (Orion) samostatným průvodcem Eset (Siria), přičemž kněžští učenci říkali Usírovi – z dosud nejasných důvodů – „oko“ a také ho tak zobrazovali. Dogoni o Siriu tvrdí, že „sedí“, přičemž „sedadlo“ (respektive „trůn“) představuje hieroglyfický znak pro Eset. Je to pouhá náhoda?

Jaké tajemství se v prastarých znalostech skrývá?

Řecký filozof Plutarchos z Chaironeie (46-122 po Kristu) napsal:

„Anupev je chápán jako horizontální kruh, který odděluje neviditelnou část světa – říká se jí Neftys – od viditelné, již nazývají Eset. Kruh se dotýká oblasti světla i oblasti stínu a může tedy patřit oběma. Proto si Egypťané představují Anupeva podobně jako psa, protože si všimli, že psi bdí ve dne i v noci.“

Plutarchos pravděpodobně popisuje astrofyzikální vlastnost soustavy Siria, o níž mu vyprávěla jeho družka, patřící ke kastě egyptských kněží. Americký orientalista Robert K. G. Temple se pustil do následujícího komentáře Plutarchovy zprávy:

„Mohli bychom jeho popis chápat jako popis soustavy Siria. Kromě toho se zde setkáváme se symbolikou psa, který je se Sirem těsně svázan, protože Sirius byl odjakživa pokládán za „psi hvězdu“. Pokud se v egyptských spisech hovoří o soustavě Siria, téměř vždy je řeč o nebesích a kon-

krtně o nebeských regionech, kde je dostatek vegetace i vody. Že by to byl náznak existence života příznivé planety v Siriově soustavě?“

Pokud se podíváme na nebeské cesty popisované v egyptských podsvět- ních knihách, lze je většinou charakterizovat jako odraz pozemských cest. Hlavní dopravní tepnou byl pro Egypťany Nil, Mléčnou dráhu pokládali za „podsvětí tok“, kterým musela plout bárka boha Rea, aby se dostala na místo určení. Nejpřesnější popis cesty Reovy bárky je zachycen v knize „Amduat“, která se jako jediná kniha o podsvětí honosí originálním titulem „Spis o skrytém prostoru“. Navíc se jedná o první ilustrovanou knihu, v níž text a obraz vytvářejí jednotu a texty obsahují odkazy právě na ilustrace. Profesor E. Hornung o „Amduatu“ napsal:

„Její podrobný titul zdůrazňuje „vědění“, jež má tento spis zprostředkovat, a současně poskytuje hned na začátku přehled o obsahu Amduatu.“

Egyptologové se domnívají, že v „Amduatu“ je popisována pouze cesta slunečního boha dvanácti hodinami noci, od západu slunce až po první svítání. Odborníci pokládají knihu za pouhý náboženský traktát, který má zesnulého faraona zapojit do každodenního běhu naší ústřední hvězdy. Ovšem Hornung má v tomto případě trochu jiný názor:

„Čas tam zřejmě uplyval jako nekonečně, stočené, modře podmalované hadí tělo, obklopené dvanácti hodinami noční cesty, jež je zde zobrazena jako ženská postava, ovšem v textu je zmiňována i jako dvanáct hadů.“

O Usírovi Hornung říká:

„Usíre je sice neustále zmiňován a zobrazován, ale zůstává zcela pasivní a v celém Amduatu se vůbec nedostává ke slovu.“

Cílem páté hodiny cesty jsou Usírovy pláň, jež se nacházejí ve vzdálenosti 429 božských mil od země, ve „skrytém prostoru“ (podsvětí).

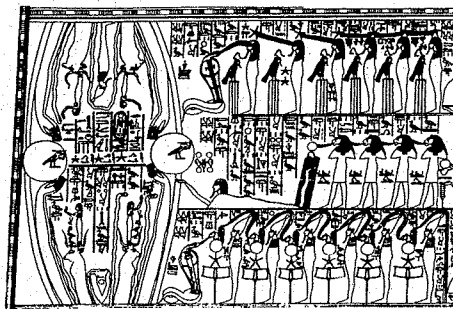
Ve verších se také praví, že během celé cesty se konzumovala pouze vegetariánská strava, a také to, jak byla po „přistání“ oživena posádka lodí, skládající se z mumii zabalených do černého plátna:

„Re na ně zavolal: Když jsem vás nalezl, truchlili jste a váš obal byl uzavřen. Nyní vám však vdechnu život a vrátím vám jas.“

Profesor Hornung interpretuje tuto část „Knihy bran“ jako znovuoživení mrtvých!

Jak by však mrtví mohli přijímat potravu a jakým způsobem by mohli být oživeni?

Odpověď je možná jednoduchá. Cestující osoby, jež doprovázely boha Rea do Vernesu, třeba nebyli zesnulí, nýbrž lidé zabalení do něčeho jménem

Zobrazení pozemského světa a světa bohů.

„ach“, uskutečňující pro dnešní egyptology zcela nesrozumitelnou výpravu do vesmíru.

Erik Hornung se domnívá, že „ach“ je obal, v němž zesnulí měli pokračovat ve své existenci: mělo by se jednat o nějaký druh „světelné duše“, což vědci dodnes interpretují náboženským způsobem. Ovšem Egypťané často říkali „dole“ (podsvětí) a ve skutečnosti mysleli „nahore“, proto i slovem „ach“ popisovali něco jiného: jednalo se o vybavení podobné současným vesmírným skafandrům. Posádka „bárky“ byla během cesty po „nebeské báni“ uvedena do umělého spánku. Z této skutečnosti možná později vznikl kult mumifikace. Pouze Jaru (božský veslař) zůstával během letu v bdělém stavu a řídil „bárku“ žádoucím směrem.

Kam však tato vesmírná cesta směřovala?

Pojem „boží míle“ používají egyptologové pro překlad výrazu „jetru-neter“ (jtrnw.ntrw). Správný překlad ale zní „světelná vzdálenost“. Podobný termín se používá v astronomii pro vyjadřování vesmírných vzdáleností, mám na mysli „světelný rok“. Jedná se o úsek, který světelný paprsek urazí rychlostí přibližně 300 000 km/s za jeden rok (9,46 bilionu kilometrů). Dnes je více používán „parsek“ (paralaxní sekunda), odpovídající 3,26 světelného roku.

Také staroegyptský „jetru-neter“ je astronomickou jednotkou, přičemž jeden „jetru-neter“ se rovná 189,2 miliardy kilometrů. Padesát egyptských světelných vzdáleností (jetru-neter) tedy odpovídá přesně 9,46 bilionu kilometrů, tedy jednomu světelnému roku. V této souvislosti je zajímavé, že

hodnota 189,6 dělená egyptským loktem v délce 0,525 metru dává přesně 360° stupňů a 38' polokoule!

Další náhoda?

Všechny známé delší verze popisující první úsek cesty vykonané bohem Reem operují s údajem 309 „jetru-neter“, zatímco zkrácené verze objevené v hrobech Sethiho I. (2 × 480 jn) a Ramesse II. (100 + 90 jn) se od tohoto čísla odchyľují. Absolutní délka trasy 429 „jetru-neter“ je ve verších doprovázena sdělením „...hm.t šn.t psd“, což lze přeložit slovy „světelná vzdálenost bez záření a bez svitu“. To znamená, že domněnka egyptologa dr. Christiana Leitze o tom, že jde o popis pohybu sluneční dráhy, je chybná. Ve skutečnosti se zde hovoří o „božích mílech“, které jsou podle mého názoru shodné se „světelným rokem“, jímž bohové starých Egypťanů měřili mezihvězdné vzdálenosti. Vzdálenost k místu určení „Vernes“ činila 429 „jetru-neter“, což je přesně 8,54 světelného roku. To je přibližně vzdálenost mezi Zemí a soustavou Siria, kterou naši astronomové udávají v rozmezí 8,4 až 8,7 světelného roku. Ve druhé a třetí hodině „Amduatu“ se navíc nachází zmínka o „lidských rolnících z Vernesu“ a o tom, jak se dostali ze Siria zpět na domovskou planetu:

„Po pobytu ve Vernesu vesloval Reův Jaru 309 + 120 jetru-neter touto plání. Viděl obrazy bytostí z podsvětí, skrytého Dat. ... Počátek patřil západu, obětuje se až na zemi.“

V Knize mrtvých je poznámka, podle níž dosahuje délka podsvětího jezera 1 000 „jetru-neter“; tímto údajem je kupodivu určena poloha naší sluneční soustavy vzhledem k vnějšímu okraji naší galaxie.

Podle egyptologa dr. Jana Assmanna znali staroegyptští kněží pojmy pro personifikaci času:

„Výraz „neheh“ je označením virtuálního času.“

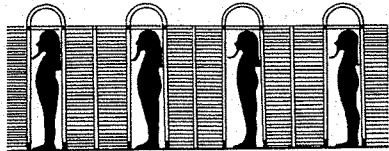

Mumifikace – chybná interpretace umělého spánku během vesmírného letu?

Proč však egyptologové staré znalosti tohoto typu jednoduše ignorují?

Ve známém berlínském Residence & Congress Hotel ESTREL se ve dnech 10. a 11. dubna 1998 konal I. světový kongres zakázané archeologie. Účastnilo se ho 23 přednášejících z různých vědních oborů. Kromě zástupců oficiální vědy byl přítomen také slavný vědecký popularizátor Erich von Däniken. K vybranému okruhu aktivních účastníků patřil i Johannes von Buttlar. Pozváni byli profesor Dietrich Wildung, ředitel Německého archeologického ústavu v Berlíně, i profesor Karl-Heinz Priese. Tito pánové však zřejmě měli důvod, aby se vyhnuli nepohodným otázkám a oficiální výměny názorů se neúčastnili. Musíme si uvědomit, že existuje několik stupňů archeologie. Patří mezi ně například vykopávky prováděné na místě lopatou a ryčem. Dalším stupněm je sekundární archeologie, která začíná u psacího stolu vyhodnocováním nálezů. Potom existuje ještě takzvaná „zakázaná archeologie“, jež je natolik utajená, že o ní mnoho nevědí ani mezinárodní fakulty a archeologické ústavy.

Několik málo jejich zasvěcenců se občas schází na předem určených místech a diskutují o aktuálních kuriozitách a nálezích, jež se snaží vysvětlit. Jednoho z těchto setkání se v prosinci roku 1996 účastnilo jedenáct archeologů. Tématem byla aktuální situace v okolí Memfidy.

Legenda o bozích.

Již ve čtyřicátých letech 20. století bylo na leteckých snímcích lokalizováno podivné naleziště, vzdálené 1,1 kilometru jihozápadně od Sakkáry. Do roku 1995 se jím archeologové nijak zvlášť nezabývali. Ale pak byla při půdním průzkumu organizovaném Stanford Research Institute pod vedením amerického profesora Marka Lehnera objevena ještě druhá plošina o rozměrech 800 x 400 metrů. Archeologové prokázali, že zde kdysi stávala kamenná stavba, která byla dvakrát větší než Džoserova pyramida, navíc byla starší a postavená z kamene. Na nově objevené plošině se sice kromě základů nenacházejí nadzemní stavby nebo chrámy, přesto je o ni projevován podivně intenzivní zájem. Stával zde areál o velikosti 320 000 metrů čtverečních. Ředitel Sakkáry dr. Muhammed Hagrass pojmenoval místo „Gisr el-Mudir“, což znamená „velké pemnostní zdi“. Když si však okolí

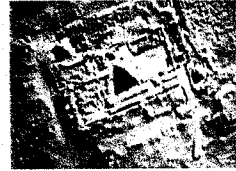
prohlédnete dalekohledem, nevidíte široko daleko nic kromě pouštního písku. O to podivnější je zájem nejen archeologů, ale i egyptské armády a také NASA. Zpočátku zde prováděl dr. Ian Mathieson ze Skotského národního muzea průzkum pomocí měřících přístrojů, ale od roku 1997 se už tady nikdo z archeologů neobjevil. Na jejich místo nastoupili vojáci.

Ale proč?

Počátkem roku 1998 jsem chtěl od dr. Decha koupit satelitní snímky a již jsme se dohodli i na ceně, ale dodnes jsem je bez jakéhokoliv vysvětlení nedostal. Egyptské úřady mi v roce 1998 nepovolily vstup do oblasti, třebaže jsem argumentoval studijními účely. Jednoduše prohlásily, že tam nemůžu, protože se v těch místech nachází vojenský prostor.

Co může být na starých kamenných základech tak tajného?

Faktem je, že do oblasti byla vpuštěna výzkumná skupina a ve spolu-

Gisir el-Mudir.

práci s armádou postavila na okraji plošiny hangár s moderní laboratoří a také telekomunikační centrálu. Z bezpečných zdrojů také víme, že v Gisr el-Mudiru byla objevena podzemní stavba s chrámovými sloupy, jež jsou vybaveny velmi moderním dojem působícím hydraulickým mechanismem, který ovšem není dílem starých Egyptanů.

Co má to všechno znamenat?

Odpověď možná nabízí 2 000 let starý „papyrus 604“ z Britského muzea v Londýně. Informuje o událostech, jež se měly odehrát před 3 250 lety. Mladý kněžský syn Si-Ušire v něm svého otce Setona Chaemwese (syn Ramesse II.) provází do podsvětí, situovaného západně od Memfidy. Třetího originálního textu se sice ztratila, ale smysl se podařilo rekonstruovat podle fragmentů jiného papyru. Jistý učený muž prý kdysi dostal kouzelnou knihu ze zlaté schránky boha písarů Thovta. V knize byla uvedena dvě zaříkadla. Když člověk přečetl první, byla ocarována země, nebe, podsvětí, hory a vodstva. Pokud přečetl druhé, mohl na sebe v říši mrtvých vzít svou lidskou podobu. Seton Chaemwese sice po dlouhém hledání našel skryté

místo vybavené božími „sloupy Ibi“, ale objevit tajuplnou zlatou schránku s kouzelnou knihou se mu nepodařilo.

Byly zmíněné sloupy Ibi hydraulické?

„Papyrus 604“ dále vypráví o tom, jak chlapec Si-Ušire se svým otcem později znovu vstoupili do skrytého místa západně od Memfidy. Nácházeli se v podzemním prostoru „se sedmi velkými dvoranami“. Vybavení připomínalo továrnu s velkými koly a lany, „jimiž otáčeli a za něž tahali lidé“. Pohádkovou formou se autor rovněž zmiňuje o „setkání s bohy“, přičemž bohové využívali lidi ke svým službám. Poprvé je podsvětí líčeno jako místo, kam se člověk může dostat, aniž by zemřel. „Podsvětí“, jež bylo možné kdykoliv opustit, se tentokrát nenacházelo v Datu, ale západně od Memfidy. Možná se jedná o přesně to místo, které bylo objeveno roku 1995...

Proč vůbec existuje zakázaná archeologie a egyptologie?

Možná z politických a světonázorových důvodů. Jinak to lze stěží vysvětlit. Přece každý egyptolog, dbající na vlastní serióznost, který se podivuje nad zvláštním životem faraona Tutanchamona (jenž se původně jmenoval Tutanchaton a jehož strýc Amenhotep IV. a teta Nofretete byli současně jeho tchán a tchyně), by se měl vážně zamyslet nad pozadím zmíněných dějů.

Britský archeolog dr. Edward Ayrton odkryl v roce 1907 v Údolí králů nedokončený hrob (KV 55) poškozený záplavami. Všechny kurtěže byly poničené a archeologové se nejprve domnívali, že objevili hrob královny Teje, protože mumie byla očividně ženského pohlaví. Poté však porovnali žensky působící znaky kostry, především pánev, se sochami faraona Amenhotepa IV. (Achnaton), a usoudili, že se jedná právě o tohoto kacfrského faraona. Podle nových průzkumů se totiž zdá, že Achnaton trpěl za svého života nemocí „dystrophia adiposgenitalis“. Choroba u mužů vyvolává nevyvinutost vnitřních a vnějších pohlavních znaků. Ovšem proběhlo další zkoumání pod vedením profesora Geoffreya Martina a zdálo se, že mumie je ve skutečnosti mrtvolou faraona Smenchkareho. Než však mohly být výzkumy dokončeny, zmizela mrtvola i se sarkofágem na celých sedmdesát let z dosahu badatelů.

Koncem roku 2000 předložil berlínský egyptolog dr. Rudolf Krauss první stopu po zmizelé mumii. Dr. Krauss obvinil profesora Dietricha Wildungu a jeho manželku dr. Sylvii Schoskeovou z přechovávání kradených věcí a z loupeže. Krauss tvrdil, že mumie je od roku 1971 neoficiálně pře-

chována v mnichovském Egyptologickém muzeu. Dostala se tam za nejasných okolností blíže neznámými podloudnickými kanály. Mezi Kraussem a Wildungem panovala velká revnivost a jenom díky tomu se na veřejnost dostalo alespoň pár informací o egyptologických pletíchách.

Co je na té znovuobjevené mumii tak zvláštního?

Po jejím opětovném nalezení byly provedeny zkoušky krevní skupiny, analýzy tkání a měření lebky. Výplulo z nich, že relativně neznámý Smenchkare mohl být bratrem nebo nevlastním bratrem Tutanchamona. Egyptský expert na mumie, profesor Iskander, chtěl dosáhnout ještě přesnějších výsledků a na podzim roku 2000 požádal egyptské úřady o povolení ke zkoumání DNA. Dr. Gaballah Ali Gaballah, ředitel Egyptské správy antických památek, již uzavřel s japonskými univerzitami Waseda a Nagoja smlouvy o provedení příslušných testů DNA. Krátce před jejich zahájením však bylo zkoumání bez jakéhokoliv vysvětlení zastaveno.

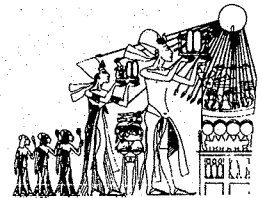
Co vedlo k tak zásadnímu obratu?

Důvodem byly pravděpodobně dlouholeté výzkumy profesora Wildungu a současně islámské obyvatelstvo Egypta! Wildungovy analýzy sice nelze oficiálně uznat, protože byly provedeny ilegálně, přesto však zůstávají součástí egyptologického bádání. Z filologického průzkumu sarkofágu totiž vyplynulo nejen to, že Smenchkare a Tutanchamon byli příbuzní, ale i to, že mumie je pravděpodobně biblickým Áronem! Podle lexikonu International Bible Students Association z New Yorku se Áron narodil v Egyptě a byl o tři roky starší než jeho bratr Mojžíš. Přes věkový rozdíl sloužil Áron Mojžíšovi jako „mluvčí“ (Aton = Ra = ústa?) a byl to on, kdo faraonovi oznámil příchod deseti ran egyptských.

Co si o tom myslíte?

Britský egyptolog dr. Peter A. Clayton pokládá ve své knize „Faraoni“ za Achnatonova nástupce ne Tutanchamona, ale právě Smenchkareho: „Achnatonovým nástupcem byl Smenchkare, což možná byl faraonův mladší bratr...“

Egyptologové se dosud domnívali, že titul „Nefer-Nefru-Aton“ se vzta- huje pouze ke královské manželce Nofretete (Nefertiti). Ovšem dr. Jürgen

Achnaton se svou rodinou.

von Beckerath zjistil, že tento titul „byl výlučně mužským přívlastkem“. Beckerath tím oponuje názoru dr. Rölfa Krausse:

„Proti Kraussovou názoru, který titul přisuzuje Meritaton, hovoří už samotné její zobrazení jako manželky Smenchkareho. Podle egyptských představ je nemožné, aby žena spojená s božími aspekty faraona byla později odsunutá do „pozemské podoby“ královské manželky.“

Tento panovník zřejmě vládl společně s kacířským faraonem (stejně jako Áron a Mojžíš?) a Achnatona přežil o pouhé tři roky. To je údaj, který se pak v pozmeněných souvislostech objevil ve Starém zákoně. Jürgen von Beckerath ještě poznamenává:

„Smenchkare zřejmě Achnatona přežil, i když jen o krátkou dobu. Tehdy si změnil své jméno „Smenchkare“, což mohlo být jeho skutečné rodné jméno, které užíval jako Achnatonův spoluvládce.“

Kdo byl biblický prorok Mojžíš?

Při dalším organizovaném setkání s tématem „zakázaná egyptologie“ v listopadu 1997 se hovořilo o vykopávkách v Kalabši, jež se nalézá v bezprostředním okolí přehrady Nasser. Podle novináře a badatele Manfreda Dimda zde egyptští archeologové objevili dvojitý hrob egyptského kacířského faraona Amenhotepa IV. (Achnaton) a jeho manželky Nofretete (Nefertiti). Poněkud podivínský faraon, kterého někteří egyptologové občas pokládají za ženu, zavrhl během své šestnáctileté či dvacetileté vlády mnoho starých egyptských bohů, přejmenoval se na Achnatona a zavedl jediného boha – Atona. Přesunul dokonce i své sídlo z Théb do 220 kilometrů na severozápad vzdáleného Achetatonu, dnešní Tell el-Amarny. Zároveň se pokusil změnit egyptský geodetický systém, čímž proti sobě popudil kněžskou kastu. Jeho činy velmi silně připomínají Áronovo a Mojžíšovo měření sil s faraonovým dvorem.

Proč byly ihned po Achnatonově úmrtí zničeny veškeré hraniční kameny nově založeného města u Tell el-Amarny?

Bez Achnatonova zavedení monoteismu by podle názoru egyptologů vůbec nemohla vzniknout víra v mimozemské formy života. To rozpoznal již v 19. století Leopold von Ranke (1795-1886):

„V jednoduchém běhu přírodních sil nebylo místa pro úvahy o vzniku lidského rodu. Ty se objevily až po nástupu monoteismu.“

Začíná historie legend o cizích návštěvnících skutečně před 3 500 lety?

Odpověď je jasná „ne“! Kromě nové víry v jediného boha zavedl Achnaton i novou estetiku vzhledu příslušníků královského rodu, již převzal

se starých spisů. Všem členům královské rodiny byly již v útlém dětství deformovány hlavy tak, aby odpovídaly novým náboženským požadavkům. Dětské hlavy byly upínány do svěráku a tímto způsobem se docílilo požadované deformace lebky. Jediným důvodem zmíněného mučení bylo to, aby se i vnějškově zvýraznil původ faraonů, odvozený přímo od bohů.

Co bylo na nově objeveném Achnatonově hrobě tak tajemného?

Deformované lebky Atonova kultu.

Jistý archeolog, říkejme mu třeba Abdul Hassan, procházel několik týdnů okolí přehrady a pátral po nějakých zajímavých exponátech. Jednoho dne si na odpočívadle pro tažná zvířata povšiml 60 centimetrů vysokého kamenného kvádrů. Brzy zjistil, že se jedná vchod, za nímž se nacházejí schody vedoucí k podzemní hrobce. Po čtyřech letech usilovné práce se mu podařilo uvolnit 21 metrů dlouhou šachtu, která vedla k staroegyptskému chrámovému hrobu. Z nápisů vyplývalo, že zde byl uložen k polednímu odpočinku Achnaton a Nefertiti. Manfred Dimde přenesl o Abduldu Hassanovi následující slova:

„Ten člověk byl opravdu zoufalý. Vždyť od nálezů Tutanchamona se jednalo o druhý největší objev v historii Egypta. Ovšem z politických důvodů bylo nepřijatelné, aby se stal druhým Howardem Carterem.“

Hrobku otevřel 27. března 1997 mezinárodní egyptologický tým a bezprostředně poté ji zase uzavřel. Bylo jasné, že Hassan se vytouženě slávy nedočká. Není divu, že chtěl aspoň zanechat nějaké znamení, že v hrobě již byl někdo z lidí naší moderní doby. Proto zklamaný egyptolog vložil pod pootevřené víko Achnatonova sarkofágu láhev coca-coly. Navíc v hrobce zanechal ještě další znamení, ale nevíme, o co přesně šlo.

Proč ale byla hrobka oficiálně uzavřena?

Důvodem byla návštěva odborníků z Britského muzea v Londýně. V hrobce totiž byly nalezeny mnohé pohřební dary a malé sošky bohů, jež se podobaly bohyni Eset. Dvě z nich byly odvezeny do Londýna, kde vědci zjistili, že jsou staré 8 500 a 10 000 let! Buď tedy byly do hrobky vloženy exempláře starších sošek, nebo je třeba posunout vznik Achetatonu mnohem hlouběji do minulosti. Já se spíše kloním k názoru, že faraon si vzal do hrobu několik starších sošek, které během života získal.

Byly nalezeny i další předměty, jež vyvolaly bouřlivé diskuze mezi členy mezinárodní komise. Faraon Achnaton byl údajně skutečně totožný se starozákonním prorokem Mojžíšem. Mojžíš je nejdůležitější postavou židovského náboženství. Ovšem i islám a křesťanství ho pokládají za jednu z nejvýznamnějších osobností, patřící k základním postavám těchto náboženství. Poznatek o jeho totožnosti s egyptským faraonem by mohl vyvolat rozsáhlé konflikty, a tak není divu, že tato informace zůstala veřejnosti utajena. Zůstala jen nejasná fáma a šeptanda! Ze stejného důvodu je pochopitelné, proč vědci nechťejí nic slyšet o mimozemském původu lidstva.

Proč se tedy výzkumem starých civilizací vůbec zabýváme?

Sir Norman Lockyer již roku 1890 na základě různých filologických prací usoudil, že staré civilizace symbolizovaly bohy převážně prostřednictvím hvězd. Lockyer se koncem 19. století pustil do výzkumu egyptských chrámů a dospěl k názoru, že starší chrámy byly orientovány podle rovnodennosti a mladší podle slunovratu.

Dostal geniální nápad. Pokud určit stupeň zeměpisné délky a orientaci chrámů, dokáže zjistit posun sklonu zemské osy, a tím pádem i doby vzniku staveb. A skutečně, pomocí Lockyerovy metody se například podařilo určit stáří jednotlivých stavebních fází Amonreova chrámu v Karnaku a výsledky byly potvrzeny i moderními měřicími metodami. Třicet let po Lockyerovi, v roce 1921, představil astronom F. S. Richards vylepšené metody pozorování a výpočtů a posunul dobu položení základního kamene Amonreova chrámu podstatně hlouběji do minulosti, do roku 11700 před Kristem! Toto datum bylo později vědci a z nepochopitelných důvodů i samotným Richardsem opět zavrženo jako nesmyslné čásné.

V novější době provedli nové zaměření osy Karnaku profesor Gerald Hawkins ze Smithsonian Institute. Hawkins prováděl svá pozorování ze střešky kaple nad svatyní a prohlásil, že úběžné přímký naznačují vzniku stavby mezi lety 2000 až 1000 př. n. l. Vědecká veřejnost se uklidnila a vše bylo zase v pořádku. Ovšem sir Lockyer mimo jiné zjistil, že sedm nejslavnějších egyptských chrámů je orientováno na hvězdu Sirius, která, jak víme, zaujímala v egyptské mytologii významné místo.

Proč vlastně vědci tak usilovně bojují proti existenci 12 000 let starých chrámů?

Již před 5 500 lety nechávali egyptští faraoni tesat v Abydu své hrobky do skály. Právě na tomto místě uctávali boha říše mrtvých, jehož nazývali „první ze západních“ (Chenti-Amentiv). V dalších pěti letech se stalo

zvykem pohřbívat zde mrtvé ze všech egyptských oblastí. Mezitím se totiž bůh věčného života a zmrtvýchvstání Usíre v Abydu tak pevně usadil, že byl sloučen s jedním starším lokálním božstvem. Podle řeckého filozofa a historika Plutarcha byl bůh dokonce v Abydu pohřben.

Copak je možné pohřbívat bohy?

Starí Egypťané se domnívali, že to možné je! Být pohřben poblíž Usíra proto bylo cílem každého obyvatele země u Nilu. Před 3 300 lety, během vlády 19. dynastie, si začal faraon Sethi I. (1302-1292 př. n. l.) stavět nádherný chrám, jenž po jeho předčasné smrti dokončil slavný syn Ramesse II. Přesně to se o stavitelích chrámu tvrdí v oficiálních učebnicích.

Je to však skutečně pravda? Postavili chrám opravdu otec a syn?

Při pohledu na kterýkoliv egyptský chrám se nemůžeme zbavit spontánního dojmu, že byl postaven podle určitých pravidel. Máme pocit, jako by každý prvek měl přesně určené místo, závislé na jeho rozměrech a celkovém počtu. Nic nebylo ponecháno náhodě. Z chrámových nápisů Nové říše, především však z velmi přesných popisů ptolemaiovské doby víme, jak Egypťané slovně formulovali své představy o reálných stavbách.

Veškeré rozměrové proporce chrámu jsou vypočteny na základě čtvercové sítě v loktech a podle možnosti v desítkových nebo pětikových jednotkách. Před postavením zdí byl například celý půdorys chrámu přenesen pomocí rastrového plánu na povrch základové desky a do něj pak byla zakreslena jejich poloha. Výškové rozvržení staveb se provádělo podle stejného principu. Víme také, jakým způsobem byl číselně definován úhel sklonu vnějších stěn. Lze předpokládat, i když ne zcela bezpečně prokázat, že při projektování chrámu hrály roli určité pořadí čísel a posvátné proporce.

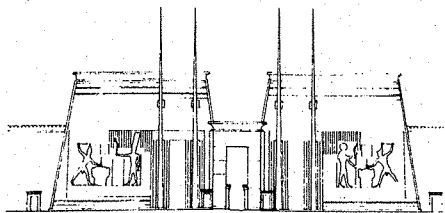
Jižně od Karnaku existuje stavba, jež je podle klasického pojetí také relativně mladá. Jedná se o Horův chrám v Edfu. Ptolemaiovcí ho prý začali stavět kolem roku 237 př. n. l. a dokončili ho kolem roku 57 před Kristem. Nápis v chrámu však tvrdí něco zcela jiného! Ptolemaiovcí podle nich chrám pouze obnovili na místě, kde již dříve stával. Lze to snadno poznat podle očividně staršího základu, na němž je nový chrám postaven.

Stejně tak můžeme konstatovat, že i lékařské poznatky byly už v dobách prvních dynastií na velmi vyspělé úrovni. Ovšem neplatí to pouze pro medicínské znalosti. Ve škole se například učíme, že první hromosvod vynalezl americký politik a spisovatel Benjamin Franklin (1706-1790) a roku 1752 ho nainstaloval na střechu svého filadelfského domu. Ovšem při bližším zkoumání zjistíme, že i to je omyl. Již v 15. století př. n. l. nechávali farao-

ni své chrámové stavby budovat tak, že vchod byl rámován velkou bránou (pylon), kterou po stranách tvořily dvě vysoké věže. Každá z věží byla opatřena dvěma rýhami probíhajícími odshora dolů. Sloužily k upevnění „stožárů“ vyznačujících se neobvyklou výškou. U chrámu v Edfu měřily celých 100 stop (asi 30 metrů). V chrámu se dochoval nápis z ptolemaiovského období, vysvětlující jejich účel:

„Je to vysoký pylon boha z Edfu, hlavního sídla zářícího Hora. Jsou na něm upevněny stožáry, které v nebeských výškách rozžhnají nečas.“

Egyptané se v zákonitostech elektrických jevů zřejmě dobře vyznali.

Horův chrám
v Edfu.

Věděli, že kovy a především měď jsou výtečnými vodiči. Chrámové nápisy v Edfu říkají:

„Aby lépe plnily svou funkci, jsou stožáry potaženy mědí.“

Dosud se jen málo egyptologů snažilo přijít na kloub skutečným technickým znalostem Egyptanů a jejich správné interpretaci. Proto veřejnost o prehistorických znalostech elektřiny příliš mnoho neví.

Jak rozsáhlé vědomosti o elektrických jevech tedy Egyptané měli?

Již Athanasius Kircher se ve svých spisech zmiňoval o nález „hořící lampy“ v podzemních prostorách staroegyptského města Memfidy. Náznaky využívání elektřiny ve starém Egyptě se dochovaly také v arabské literatuře. Učenec Murtadi například psal o podivných světelných jevech, které egyptští kouzelníci dokázali vyvolat, když nechali „svůj obličej zářit jako slunce“. Mnoho filologů překládá egyptské slovo „tk“ zpravidla výrazem „pochodeň“, tím si však až příliš zjednodušují práci. Již citovaný švýcarský egyptolog profesor Erik Hornung se domnívá, „...že „tk“ může znamenat i lampu...“

V Hathořině chrámu v Dendefě skutečně existují nesmírně zajímavé malby, jež moji rakouští kolegové Peter Krassa a Reinhard Habeck analy-

zuji v knize „Světlo faraonů“. Z jejich výzkumů vyplývá, že tři podzemní patra Hathořina chrámu s dvanácti kryptami nepostavili Ptolemaiovcí, jak se domnívají egyptologové, ale že pocházejí z roku 3233 před Kristem. V jedné zatuchlé neosvětlené komoře, vysoké jen 1,12 a dlouhé 4,60 metru, můžeme spatřit scénu s kněžími a jejich pomocníky, kteří nesou předměty připomínající žárovky omotané kabely. Malba zřejmě znázorňuje nějakou rituální ceremonii. O interpretaci výjevu neprojevují egyptologové žádný zvláštní zájem. Důvodem je především to, že denderské hieroglyfické znaky nejsou obvyklými hieroglyfy, ale spíše jakýmsi tajným písmem. Jediněně tedy nejsou jen zobrazené předměty, ale i použité písmo.

Přes všechny potíže se do překladu denderských nápisů pustil roku 1991 egyptolog dr. Wolfgang Waitkus a alespoň připustil, že by se mohlo jednat o antická „svítidla“:

„Tajemné ceremoniální předměty s hady, zobrazené v Dendefě, by mohly být svítidla. Ovšem všechny řeči o elektrině jsou jen prázdným humbukem... Texty se v mnoha pasážích sice zmiňují o květech, z nichž tryská světlo, ale to neznamená, že bychom objekty nemohli vysvětlit čistě „egyptologickým“ způsobem.“

Dr. Waitkus již však neuvádí, jakou alternativní formou „egyptologické“ energie mohly být lampy napájeny, když o elektrině prý nemůže být řeč. Denderského tématu se chopil elektroinženýr Walter Garn a po sestrojení fungujícího modelu tajemných objektů prohlásil:

„...fungují na principu elektrického výboje, který podněcuje plyny k vyzářování světla.“

Narazili jsme na další téma zakázané egyptologie?

Na stěnách Horova chrámu v Edfu se nacházejí takzvané „stavební texty“, které líčí historii stavby, ale zároveň objasňují symboliku všech egyptských chrámů. Nápisy popisují funkce jednotlivých částí těchto sakrálních staveb, v některých pasážích jsou velmi přesné a tvrdí, že nejprvnější egyptský chrám byl postaven na ploše měřící 300 loktů ze západu na východ a 400 loktů od severu na jih. Těmto rozměrům kupodivu odpovídá i chrám v Edfu, který měří přesně 300 x 400 loktů!

Pádorys a způsob stavby egyptských chrámů podléhal celé řadě „norem“, podle

Žárovky z Dendery.

nichž architekti postupovali. Pokud je to možné, je chrám obrácen čelní stranou k Nilu, protékajícímu Egyptem od jihu na sever. Ne vždy to bylo úplně přesné, protože Nil má i zákruty východo-západním směrem. Když chrám stojí na západním břehu, dopadají paprsky vycházejícího slunce do vnitřku svatyně.

K významným textům se řadí také „Svatá kniha chrámů“, představující soupis posvátných míst a uvádějící jejich mytologický význam. Popisy událostí jsou dlouhé a složité, proto je mohu jen velmi krátce shrnout. Edfu je podle egyptské mytologie místem, kde lidstvo povstalo ze slz prapůvodního boha. Texty jsou sice místy matoucí a neúplné, ale přesto obsahují některé přesné údaje o skutečných stavitelích prvního chrámu. Vyprávějí legendu o „sedmi mudrcích“, kteří přišli po povodních z oblastí západních vod a přistáli na ostrově (Afrika?). Jejich vzhled se podobal božím sokolovi. Podle legendy zasadili do vody odnož rákosu a založili novou posvátnou zemi. Tím začíná historie!

Může to představovat náznak skutečnosti, že Egyptané nebyli tvůrci své vlastní civilizace?

Rozdíl mezi chrámem sokola a mladším slunečním chrámem je odlišitelný pouze na mytologické úrovni. Kult sokola souvisí s pohřbíváním a snahami o navrácení země do stavu původní svaté přirozenosti. Sluneční chrám je spojován s jinými představami, například s „místem záhuby“, kde jsou ičení nepřátelé boha Rea. Ale zpět k otázce. Nápis na vnitřní straně vnější zdi chrámu v Edfu skutečně tvrdí, že původními staviteli chrámu nebyli Egyptané:

„Čtyři strany chrámu vztýčili stavitelští bohové...!“

Základní kameny tedy položily jakési civilizovanější bytosti. Texty jsou mnohem detailnější a vyprávějí o různých úkolech tzv. stavitelských bohů (ogdoad). Někteří se starali o vnější plochy, další byli odpovědní za vnitřní prostor. Nápisy se zmiňují o bohu Thovtovi – „pánu moudrosti“ – a bohyni Sechat (Sešet) – „paní knih“. V těchto starých textech byly zaznamenány všechny ceremonie spojené se stavbou a obřady žehnutí vykonávané na posvátných místech. Patřil k nim i ceremoniál „napínání šňůry“. Nápisy reprodukují slova stavbyvedoucího Thovta:

„Přičinil jsem se o to, že délkové míry byly dobré, šifka přesná a že všechny rozměry odpovídaly pravidlům. Mou zásluhou se všechny svatyně nalézají tam, kde mají, a dvorany se podobají nebesům.“

To znamená, že první Horův chrám vybudovaly speciálně vyškolené

a za bohy pokládané bytosti. Egyptské chrámy odrážejí nebeské jevy a události, jak již před 110 lety zjistil astronom sir Lockyer.

Můžeme však chápat tyto legendy doslova?

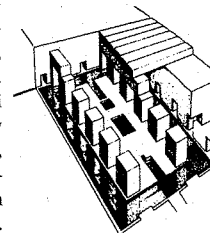
Nápisy nám někdy mohou připadat nejasné, ale pro Egyptany měly velký význam! Když se podrobně podíváme na Sethiho chrám v Abydu, nalezneme v první sloupové dvoraně podivné hieroglyfy, které připomínají moderní techniku našeho století. Podivné vyryté znaky znázorňují objekty připomínající vrtulník, tank a ponorku. Vědci se sice pokoušejí tvrdit, že zdánlivá podoba s moderními stroji je výsledkem toho, že hieroglyfy byly postupem času malovány přes sebe, ale ve skutečnosti se jedná o unikáty, které se na žádném jiném místě neopakují. Pokud by skutečně vznikly náhodně přepisováním mladších znaků na starší, musely by se objevit v nějaké podobné formě i jinde. Ale tak tomu není! Nápadné je i rozmístění pilířů v sloupové dvoraně, které zcela zjevně souvisí se sedmi kaplemi v zadní části chrámu.

Další zvláštností chrámu je Osireion, v němž se podle egyptských legend dodnes nachází mrtvola boha Usíra (Osirise).

Již roku 1914 usoudil profesor Edouard H. Naville, že Osireion pochází z nějaké velmi rané epochy, v níž se nepoužívaly žádné ornamenty, ale lidé přitom byli schopni transportovat až 100 tun vážící kamenné bloky. Naville se dokonce domníval, že Osireion je vůbec nejstarší egyptskou stavbou.

Kdo tedy vybudoval Sethiho chrám?

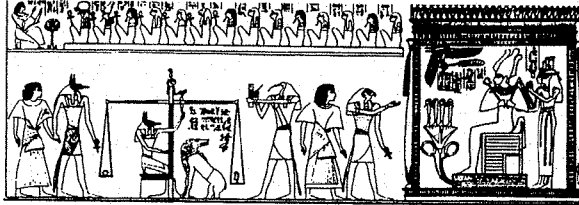
Pod třetím nilským kataraktem (v Etiopii) se nachází antické město Nauri, které zvláštním způsobem souvisí se stavitelstvem Sethiho chrámu. Za vlády faraona Sethiho I. zde byl do skal vytesán památník, který se vypíná do výšky přibližně sto metrů. Dlouhou dobu se o něm nevědělo, objeven byl až v roce 1924 a s velkými obtížemi z něj byly opsány nápisy. Po jejich rozluštění se ukázalo, že jde o literární kompozici složenou z několika částí, seřazenou svým tvůrcem podobným způsobem jako obvyklé spisy na papýru. Kromě záznamů o dobrých vztazích faraona k bohům a dalších chvalozpěvech nás autor od pátého řádku informuje o Sethiho chrámu

V této hrobce bylo údajně pohřbeno Ustřovo tělo.

v Abydu, v němž se nacházejí již výše zmíněné „technické“ hieroglyfy a Osireion.

Zpráva je velmi neobvyklá, protože byla vytvořena v čtvrtém roce Sethiho vlády a vypráví o dokončeném chrámu, který ovšem v té době podle názoru egyptologů ještě nestál. Jak jsme se již dověděli, vědci se dokonce domnívají, že chrám v Abydu byl dokončen až Ramessem II. po předčasně smrti jeho otce. Nápis na památníku je jasným důkazem, že stavitelem chrámu nebyl Sethi I. ani Ramesse II. Můžeme se tedy přiklonit k názoru profesora E. H. Navilla, který chrám (Osireion) pokládal za nejstarší egyptskou stavbu. Egyptologové se však domnívají, že tvůrce nápisu popisoval stavbu, jež byla v té době teprve plánována, což je podle mého názoru nesmysl. Egyptané obvykle používali slovo „per“ (dům), pokud měli na mysli chrám. V případě Sethiho chrámu ale hovoří o „het-neter“, což znamená „dvorec boha“, kterým je míněn Usire.

Uctívání Ustra.

V žádné pasáži se nehovoří o tom, že Sethi I. je stavitelem chrámu. Jediné, na co se egyptologové odvolávají, je část od řádku 13, která zní:

„Srdce krále Men-Maat-Re je spokojeno v Abydu.“

Konzervativní egyptologové kupodivu tuto královu spokojenost interpretují jako „jeho vlastnictví“. Ovšem z řádků 6-7 vyplývá něco jiného:

„Raduje se srdce pána místa odpočinku, když tě vidí na trůnu jakožto Rea, zatímco jsi na zemi a spravuješ obě země a svátečně zdobíš chrámy. Byl jsi zrozen, abys opět chránil Abydos a ty, kteří se v něm nalézají a prospívají z toho, co jsi přikázal.“

Z citace nepochybně vyplývá, že se v chrámu nalézali již jiní (těla sedmi mudrců?) a faraon Sethi I. měl za úkol v době své vlády toto nebeské místo zaštitit a znovu chránit.

82

KAPITOLA 4

Znamení bohů

Vědci se dnes domnívají, že lidé prehistorických epoch, žijící v malých tlupách, nepotřebovali písmo, kterým by zachytili mluvenou podobu informací a zachovali je tak potomkům. Tehdejší lidé prý tradovali všechny významné události pouze ústně. Jistě jste si však v dětství hráli na tichou poštu a víte, že původní zpráva byla posledním v řadě interpretována značně zkomoleným způsobem. Stejným stylem muselo nutně docházet ke zkreslování prastarých legend. Navíc byly v poslední době zveřejněny výsledky bádání francouzských jazykových odborníků, které dosavadním vědeckým teoriím odporují. Podle lingvisty Denise Schandt Besseata totiž lidé již od konce 9. století př. n. l. používali „počítací kameny“, s jejichž pomocí bylo možné zaznamenávat číselné hodnoty.

V jednom prehistorickém egyptském hrobě u Girzy byly nalezeny kulaté „perly“ z meteoritického železa. Známé i pozdější nálezy železa meteoritického nebo jiného původu. Tyto kuličky byly v různých palácových archívech uchovávány ještě ve 2. tisíciletí před Kristem. Určitým způsobem sloužily k zaznamenávání majetku statkářů a vládců v třicítkové soustavě. Pravděpodobně proto se nejstarší abeceda skládala z třiceti písmen. Byla zřejmě ovlivněna počtem dní v měsíci a také konstelací zvěrokruhu a dalších hvězd.

Antičtí plavci museli bezpochyby přesně počítat, jak dlouhou dobu strávili na cestě. Mohli čísla znázorňovat nějakými zjednodušenými znaky, které zaznamenávali a z nichž se vyvinula abeceda. Například v hebrejštině, velmi starém, ale dosud užívaném jazyku, se čísla označovala názvy písmen abecedy: alef, bet, gimmel, dalet znamenaly současně jedna, dvě, tři, čtyři. Dnes mají některé izraelské hodiny na ciferníku hebrejská písmena místo římských nebo arabských číslic.

V dubnu 1999 zveřejnil dr. Richard Meadows z americké Harvardské univerzity informaci o senzačním objevu v pákistánské Harappě. Jednalo se o 5 500 let staré neznámé písemné znaky, připomínající lineární minojské písmo.

Krátkou dobu před Meadowsem představil ředitel Německého archeologického ústavu v Káhiře, profesor Günther Dreyer, světovému tisku další

84

V sedmém řádku se dále praví: „zkrášluješ Abydos“ a „obnovuješ chrám Usirův“. To znamená, že Sethi I. pouze zrenovoval již existující chrám, což je dodnes dobře patrné na vstupní části.

V řádku 27 je ještě jednou vyvrácena dosavadní chybná datace chrámu: „Já (faraon) jsem obnovil Usirův chrám. Já (faraon) jsem důstojný dvorec milionkrát očistil.“

Zmíněná pasáž je podle mého názoru jasným důkazem toho, že Sethi I. a později Ramesse II. chrám v Abydu pouze opravili a vylepšili, aby ho uchovali i dalším generacím.

Co na to říkají egyptologové?

Prý je to všechno nesmysl!

83

aktuální egyptský objev, který staví na hlavu dosavadní představy o vývoji hieroglyfického písma. Vědci totiž v Horním Egyptě našli 270 hliněných tabulek a nádob popsaných hláskovým písmem.

Písmo bylo o několik set let starší, než by podle současných názorů mělo být. Na berlínském egyptologickém kongresu v červnu 2000 profesor znovu přednášel o svém objevu a vzápětí zaznamenal další senzační zprávu: americký pilot George Cumingham objevil čtyřicet kilometrů jižně od Káhiry až 9 000 let staré skalní malby a nápisy, které tedy byly ještě daleko starší než písmo na hliněných tabulkách. Egyptolog dr. Mohammed el-Saqhir z Egyptské správy starověkých památek je zařadil do tří epoch:

- 1) cca 7 000 před Kristem;
- 2) cca 3 000 před Kristem;
- 3) nezařazeno.

To znamená, že historii vzniku písma musíme přepsat! Na malbách se vedle sebe nalézají hieroglyfy s postavami bohů a lovecké scény z mladší doby kamenné, proto jsou egyptologové při jejich časovém zařazení opatrní. Další zvláštnost skalních obrazců známla odborné kruhy ještě víc. Byly mezi nimi nalezeny písemné znaky totožné s Dreyerovými – spadají tedy do doby počátků osídlování nilské oblasti.

Mezi nápisy se vyskytly i písemné znaky připisované prehistorické kultuře Maadi. Jedná se o symboly sahající od načrtnutých panáčků až po složitější obrazná vyjádření. Egyptologové sice tvrdí, že znaky na skále vznikaly postupně, a obhájí výše zmíněné časové zařazení, ovšem představa, že by v posledních 9 000 letech umělci docházeli vždy po několika tisících letech na stejné místo a snažili se počmárat jinak relativně nevýznamnou skálu, je dosti nesmyslná!

Je možné, že kresby skutečně pocházejí z prvního období egyptských dějin a že jejich tvůrci žili i na jiných místech?

Dr. Gaballah Ali Gaballah přiznal v červnu 2000, že podobné kresby se vyskytují i na chrámových stavbách v jižním Egyptě. Možná tento národ putoval od jihu na sever k Maadi!

Staroegyptská říše faraonů patří k civilizacím, které velmi silně podněcují naši představivost. Mnohotvárnost kultur vzniklých na území Egypta je ohromující pro laiky i odborníky. Dokonce ani vědci nejsou schopni vnímat a pochopit některá poselství z dávné minulosti. Jejich zaslepenost si lze

Tento znak odpovídá podle egyptologů pojmu „východ“.

85

vysvětlit jen tak, že prostě některé skutečnosti nechťejí přiznat nebo je dokonce vědomě zatajují. Přes intenzivní výzkumnou práci zůstávají mnohé otázky nevyřešené. Řekli jsme si, že hieroglyfy byly tesány do skal a jeskyní již v době paleolitu a používaly se až do konce římské nadvlády nad Egyptem. Nejedná se přitom o jednoduché obrázkové písmo, ale o dokonale ztvárněné hláskové písmo, které se skládalo z více než tří tisíc znaků. Obecně lze říci, že máme v podstatě dvě možnosti, jak své představy vyjádřit obrázkovým písmem:

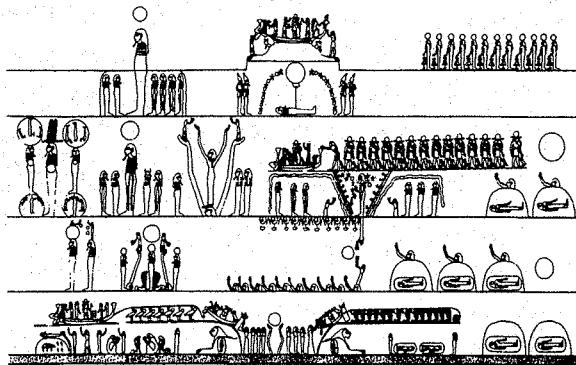
- 1) pomocí skutečného obrázkového písma (piktogramy), nebo
- 2) symbolickým obrázkovým písmem (ideogramy).

Piktogramy jsou přirozenou formou, kterou používáme již v dětství. Když chceme například vyjádřit slova jako slunce, dům nebo strom, nakreslíme kruh s čárkami, čtyřúhelník, případně ovál s čárkou. Pro vyjádření abstraktních pojmů je však tento postup nevyhovující. Musíme si vypomoci ideogramy. Symbolickou obrazovou řeč používáme například v dopravě, na nádražích, letišťích nebo na vývěsních štítech. Ve starších slovnících byla dokonce některá slova doprovázena ideogramy. Pokud slovo například pocházelo ze zločineckého argotu, byla k němu připojena šibenice. Mnoho starých národů, například Číňané, obyvatelé Mezopotámie a Střední Ameriky, si s ideogramy vystačilo. Faraoni používali navíc i fonogramy, čímž dokázali vyjádřit hláskovou hodnotu slabiky. Fonogramy, z nichž by se vyvinulo hieroglyfické písmo, však kupodivu neměly žádný předstupeň u primitivních kmenů raného Egypta.

V historii lidstva existovalo mnoho obrázkových písem. Původně za ně byly pokládány i egyptské hieroglyfy. Tato úvaha byla do jisté míry logická, protože hieroglyfy obsahují mnohá obrazná vyjádření.

Něco podobného se prosadilo v posledních dvou letech ve francouzských a anglických dětských knihách, kde tento obrazný postup slouží k testování dětské schopnosti myslet. Například větu „viděl jsem tetu Rose“ je možné vyjádřit kresbou „oka“ (vidět), „pily“ (angl. výraz „saw“, který rovněž znamená „viděl“), „mravence“ (angl. „ant“, teta = „aunt“) a „růže“ (angl. „rose“). Na tomto příkladu přejatém z angličtiny byl pojem (sestra naší matky jménem Rose), který lze obrazově velmi těžko zobrazit, velmi jednoduše vyjádřen stejně či podobně znějícími, avšak daleko snadněji namalovatelnými slovy („mravenec“, „ant“ místo „tety“ „aunt“).

Podobně postupovali ve svých hieroglyfch Egyptané. Pro zobrazení královského jména Narmer použili jako základ dva symboly: „nar“ (=

Tajný popis cesty do kosmu.

nomii a právu. Na velmi vyspělé úrovni bylo mimo jiné egyptské lékařství. Bohužel se dochovalo pouze devět medicínských traktátů. Jedním z nich je nejstarší kniha o chirurgii. Obsahuje kupříkladu přesné údaje o 48 různých operacích, mezi nimi i pojednání o provádění trepanací lebek, které sloužily ke snížení „vnitřního tlaku“ v hlavě. Otevírání lebky dokumentuje také egyptská Kniha mrtvých:

„Poté začal Usíre trpět bolestí hlavy, vyvolanou zářem koruny, již měl upevněnu na skráních, aby se ho králové obávali. Re se vrátil v pokoji do

Moudrý Thovt.

Herakleopole, aby Usíra spatřil. Nalezl ho sedícího v jeho domě s hlavou opuchlou zářem koruny. Re vypustil krev a hnís a ony odplynuly do jezera.“

Další papyrus obsahuje například lékařské rady a seznam léků, jež částečně používáme dodnes. Patří k nim ricinový olej, pelyněk, natron nebo arzen. Egyptští kněží dokonce již před tisíci lety překrývali otevřené rány samolepicími náplastmi. Ve starém Egyptě se také běžně používaly zubní můstky a kožené kondomy. Ovšem lékařská témata byla jen částí posvátného utajovaného vědění, kterým se zabývali pouze nejvyšší kněží. Nižší kněží k němu neměli pří-

„ryba“ nebo „ohnivý oblak“) a „mer“ (= „dláto“ nebo „technika“). Z různých slabik tedy složili jediné slovo – faraonovo jméno.

Tuto fonetickou vlastnost hieroglyfů rozpoznali již v roce 1800 Georg Gustav Zoega (1755-1805) a Thomas Young (1773-1829). K jejich rozluštění však došlo až roku 1822. Vedle hieroglyfů se vyvinuly i jednodušší formy „hieratického“ (kněžského) a „démotického“ (lidového) písma, ale hieroglyfy samy o sobě se během tisíců let nijak neměnily.

Odborné schéma vývoje písma představil jako první americký lingvista dr. Ignace Gelb. Byl to odborník na jazyky a písma Předního východu, pracoval v Orientálním ústavu v Chicagu. Patřil k vědcům, kteří se zasloužili o rozluštění anatolského (chetitského) hieroglyfického písma. Jako mnoho jiných badatelů však měl i své slabiny. Například se domníval, že se všechna písma vyvíjela z počátečního „obrázkového písma“ k fonetickému. Navíc zastával dost vyhraněné rasistické názory, které vyjadřoval například následujícími slovy:

„My máme fonetické písmo a abecedu, zatímco všichni barbari, divoši a Číňané ne.“

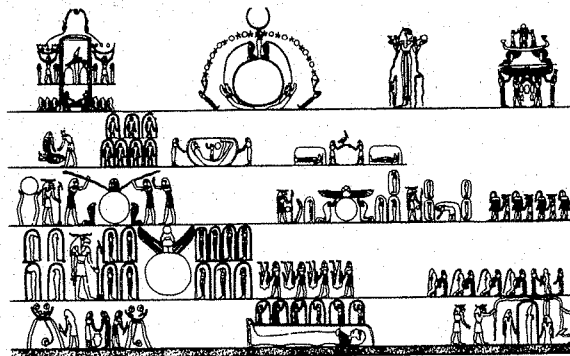
Dr. Gelb tvrdil, že pouze křesťanům se dostalo milosti setkání s Bohem a jeho synem Ježíšem, čímž se jen jim dostalo pozhánání civilizace. Žádné jiné „setkání s bohy“ nepřipouštěl!

Ale i faraoni přisobovali autorství svého hieroglyfického písma božím zásahu. Tohoto boha známe pod názvem Thovt. Podle legend sestoupil v pradávných dobách na „lotosové květině“ z nebes a předal staroegyptským kněžím své znalosti. Bůh Thovt je vždy zobrazován s hlavou ibise nebo v podobě bílé opice. V egyptském jazyku byl nazýván „Taati“, což znamená „zářící“. Egyptané pokládali Thovta za zakladatele astronomie, počtářského umění, ale i hry v kostky. Svě místo v egyptské mytologii a chronologii získal již na počátku prvního období. Prvním okamžikem Thovtova výskytu, u nějž známe přesné datum, je rok 8670 př. n. l., kdy egyptské kněžstvo založilo kastu „Thovtových kněží“ a faraonovu velekněžství předalo „42 svatých knih moudrosti“ a „kalendář“.

Po tomto roce již byla egyptská společnost plně organizována. O všem se vedly přesné knihy a záznamy: o daních, sčítání lidu, stavebních projektech. Dobře organizována byla i každodenní práce a správa chrámů. Každý chrám měl vlastní knihovnu a archiv. Na nespočetných papyrových svitcích tam bylo vše zaznamenáváno a uchováno. Chrámů shromažďovaly veškeré zápisy o mytologii, náboženských rituálech, lékařství, geometrii, astro-

stup. I proto filologové dodnes nedokázali rozluštit všechny hieroglyfické texty. Důvodem není pouze jejich jazyková struktura a skutečnost, že tyto mytologické texty nebyly vytvářeny pro čtenáře, kteří se jimi budou zabývat o tisíce let později. Některé spisy byly psány šifrovanou formou, takže vedle svého prvotního významu mohou obsahovat ještě další výpověď. Proto mají jazykovědci problémy s převodem některých hieroglyfických spisů do soudobého jazyka. Někdy může jeden znak vyjadřovat pouhé slovo, jindy by jeho obsah v přirozeném jazyce zaplnil celý odstavec. Dejme opět slovo profesorovi Hornungovi:

„Mnohé zůstává nevyřčeno, protože sdělení lze vyjádřit pouze řečí obrazů.“

Zobrazení ceremoniálu.

Přesto se mnoho egyptologů dodnes domnívá, že díky geniálnímu překlada Rosettské desky z roku 1822, vypracovanému francouzským učen- cem Francoisem Champollionem (1790-1832), dokážeme přečíst naprosto všechny staroegyptské hieroglyfy. Od rozluštění hieroglyfů uplynulo více než 180 let, avšak podle mého názoru přesto naši egyptologové ještě stále nevědí, co některé texty skutečně říkají. Známe totiž doposud hlásky přibližně 750 hieroglyfů. Existuje však ještě přes tisíc dalších znaků, o jejichž skutečném významu nemají egyptologové ani ponětí!

Navíc známe nejméně stejně tolik ideogramů z prehistorických dob, jež můžeme interpretovat i bez jakéhokoliv „klíče“, pouze selským rozumem. Některé kryptografické informace skutečně stále čekají na své rozluštění. Možná proto napsal řecký učenec Plutarchos již před 1 950 lety následující slova:

„Symboly odhalují určité obrazy mystických idejí, jež jsou utajené a neviditelné.“

Řekové říkali egyptským písemným znakům „ta hieroglyphica“ (vytesaná posvátná písmena), z čehož vznikl náš pojem „hieroglyfy“. Samotní Egypťané používali pro své písmo výraz „medu neter“, což značí „znamenání bohů“. Každé písmeno mělo své vlastní tajemství a jazyk sloužil dvojímu účelu – jako ostatně veškeré posvátné antické jazyky. Například hieroglyfické písmeno (znak) „R“ se psalo v podobě polootevřených úst. Ústa jakožto „Ře“ označovala boha a současně vrchní otvor těla, který byl dvěma kanály spojen s plícemi a břichem. Proto tento hieroglyf znamenal nejen „světlo, ústa, slunce“, ale i obecné označení vchodu nebo vstupu. Jméno boha Ptaha se naopak psalo pomocí fonetických hodnot. „P“ bylo znázorněno nebem, „T“ zemí a „H“ vypadalo jako postava s pozdviženými pažemi. Podle mytologie oddělil Ptah v šerém dávnověku nebe a zemi a on sám byl pokládán za personifikaci „nebeštana“.

Cesty vedoucí k nebesům.

Postava boha je dosazena mezi nebe a zemi, a proto jeho jméno současně ukazuje na Ptahovu stvořitelenskou funkci. Písmeno „D“ a „T“ je popisován svět mrtvých, oblast nazývaná „Dat“ (vesmír). Stejně hlásky byly používány k vyjádření pojmů „tělo“ a „věčnost“. Hieroglyf vyjadřující pojem „Dat“ vypadá jako had ovinutý kolem mumie. Hieroglyfy s hady hrály v říši faraonů velmi důležitou roli a měly mnohoznačný význam. Bývaly spojovány do kombinací s dalšími obrazy. V egyptské „Knize bran“ a knize „Amduat“ je detailně rozvedeno, že pozemský život, a tím pádem i člověk, pocházejí původně z oblasti Dat. Proto předal původní bůh Ptah v Memfidě faraonovi dva modely oslav jubilej své vlády a vyzval ho, aby se tato výročí slavila šestkrát sto tisíc let. Podle těchto modelů přišlo před 600 000 lety na planetu Zemi ze souhvězdí Širia 908 božích bytostí, které pak stvořily prvního „Adama“. Použili přitom genetickou manipulaci a křížení s pozemskými primáty.

„Eset jako dárkyně krve byla v Egyptě po tisíce let symbolem oživení a je vyobrazena na nespočetných sarkofázích.“

Slovo, jež se v bibli překládá jako „žebro“, z něhož Hospodin stvořil Evu, znělo v originále „im“ (buňka) a v sumerském eposu o stvoření Tl. Akkadský výraz bychom dokonce mohli přeložit jako „formující hlína“, „život“, „břicho“ nebo „krev“. Pojem „formující hlína“ je možné v egyptštině ztotožnit se slovem „tet“ nebo „krev“. Kněžští učenci z Memfidy opisovali slabikou „im“ označení pro „v pokoji přicházet“ či „výstřik semene“. Staroegyptská slabika „tui“ nebo „ti“ znamená „čas“ nebo „trvání“, což u starých Egypťanů souviselo s délkou lidského života.

Mohou být všechny podobné zmínky o umělé stvoření jen náhodné?

V Egyptě byly zesnulým do hrobu vkládány figurky nazývané „vešebt“. Měly doprovázet člověka na onen svět, stát mu po boku a vykonávat za něj práce uložené mu bohy. Zpočátku byly zhotovovány z červené hlíny, a aby mohly plnit stanovené úkoly, musely být oživeny. Starší písemná podoba slova „vešebt“ zněla „šabti“ nebo „šavabti“, její původ je však stále nejasný. Nová písemná forma vlastně znamená „ten, který odpovídá“. V Knize mrtvých je popsán úděl „vešebtů“:

„Ó vešebti, když budete muset vykonat nějakou práci v říši mrtvých, když někdo bude odsouzen k nějaké činnosti, pak jste povinni ji udělat.“

Nástroje egyptských lékařů.

Fragment průběhu oživování se dochoval v egyptském rituálu otevírání úst. Podle legend byla tato praxe prováděna na mumích a vešebtech. Dr. Andreas Ocklitz vyslovil kromě už výše vzpomenuté teorie o transfuzích krve také hypotézu, že se Egypťané pomocí nástroje zvaného nejjpráhodnější „teslice“ pokoušeli oživotvat pacienty postižené zástavou dechu, z čehož se časem vyvinul například z Knihy mrtvých známý rituál otevírání úst.

Vzorem pro oživení židovského Golema byl biblický praotec Adam. Středověcí rabíni se chtěli stát stejnými stvořiteli jako sám Bůh. Impulzem k takovým pokusům jim zřejmě byla Hospodinova slova ze Starého zákona (1. kniha Mojžíšova 2,7):

Zmínky o tom, že člověk je uměle sestavenou bytostí vytvořenou bohy v laboratoři, se objevují ve všech světových mytologiích!

Může to být pravda? Nezní to přece jen příliš jako utopie?

Například ve „Vandierově papýru“ je zapsána mysteriózní egyptská historika o právě takových umělých bytostech. Egyptologové ji však pokládají za pouhou pohádku. Papýrus je dnes majetkem francouzské univerzity Lille III a pochází pravděpodobně z dob 26. dynastie (664-525 př. n. l.). Neví se, kde byl původně nalezen. Více méně náhodou ho objevil až roku 1973 egyptolog dr. Jomard Vandier v jednom pařížském obchodě se starožitnostmi. První polovina papýru je velmi dobře dochovaná a skládá se z 65 fragmentů. Z druhé poloviny zůstaly pouze útržky.

Jedním z témat „Vandierova papýru“ je zavraždění faraona Menkaura (2389-2364 před Kristem), jednoho z vládců čtvrté dynastie (2505-2348 př. n. l.). Hlavní část záznamů se však odehrává v době vlády Ramesse III. (1191-1159 př. n. l.). Profesorka Emma Brunner-Trautová napsala o historické atraktivitě „Vandierova papýru“ následující slova:

„Některé jeho pasáže patří k těm pro odborníky nejzajímavějším. Vůbec poprvé se zde totiž vyskytuje zmínka o Golemovi, člověku stvořeném z hlíny, který měl pracovat a jednat podle pokynů svého tvůrce.“

Faraon Menkaure.

Kdo to byl Golem?

Golem je podle židovských legend umělá bytost stvořená z hlíny. V židovské mytologii se praví, že i prvního člověka Adama vymodelovali z červené hlíny a následně mu vdechl život. Podobné náměty nalezneme i v egyptském prostředí.

Bohyně Eset nechala lstivě uštknout hadem stármoucího boha Rea, aby ho mohla vydírat. Onoho „kouzelného hada“ uhnětila z červené hlíny a probadla ho k životu. Egypťští kněží pro něj používali dosud významově ne zcela objasněný znak „tet“. Podobá se sice znaku smyčky života, ale sklopené dolů. Od dob Nové říše vyjadřoval „tet“ Esetinu krev. Červená barva je vždy symbolem života. Proto si brali Egypťané červený amulet s tímto znakem na svou cestu do podsvětí. Podle egyptologa a internisty dr. Andrease Ocklitz symbolizuje zmíněný znak „síly světa“ a „neporazitelnost“ života a vyjadřuje nejstarší myšlenku o transfuzích krve:

„I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chrpí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.“

Podle legend byl umělý Golem otrokem bez vlastní vůle. Mohl být oživen pouze pomocí magické formule a pak prováděl rozkazy svého pána. Golema však mohl zachvátit nekontrolovatelný amok a v takovém případě dokázal zničit celou městskou čtvrť, jak dokládá legenda z českého města Prahy z 16. století. Tam prý byl před pěti sty lety uložen do věže židovské synagogy poslední Golem a údajně v ní odpočívá dodnes.

Dosud byli židovští středověcí Golemové pokládáni za první doklad snahy o stvoření umělé bytosti. Ovšem „Vandierův papýrus“ říká, že totéž učinil již před přibližně 3 200 lety vojevůdce, kněz a kouzelník Merire, pocházející z oblasti nilské delty:

„Merire uchopil hroudu hlíny a vytvořil z ní člověka, kterému otevřel ústa.“

Merire sice stvořil umělou bytost po dohodě s bohem Reem, ale hlavním důvodem byla pomsta faraonovi Setnachtovi (1193-1191 př. n. l.), který zlovolně zničil Merireovu rodinu a její majetek. Umělý člověk vykonal své ničivé dílo v okolí Fajdžúmu, aby pak v městě Heliopoli prošel „bránou“, opustil zemi a vrátil se na nebesa. Když se Re dozvěděl, k čemu pozemšťan umělou bytost použil, byl zděšen a Merireovo jednání ostře odsoudil.

Další text papýru je bohužel nečitelný nebo zcela chybí. Ze zbytků textu lze usuzovat, že bůh Re shodil nestvůru do vody, kde se rozpustila na své původní prvky. Každopádně je zajímavé, že tvůrci prvního Golema nejsou středověcí rabíni, ale Egypťané a jejich bůh Re, jenž je současně pokládán za stvořitele člověka.

Možná jsme narazili na první pokusy o genetickou manipulaci?

Teprve roku 1953 identifikovali americký profesor Francis Crick a jeho britský kolega James Watson takzvanou kyselinu deoxyribonukleovou (DNA) jakožto nositele dědičných informací v buňkách. Připravili tak základ pro rozluštění genetického kódu člověka. Vědci zveřejnili 25. dubna 1953 výtah ze své práce ve vědeckém časopise Nature a představili DNA v podobě dvou spirálovitě zatočených barevných „hadů“, které nazvali „dvojitou šroubovicí“. Ale jak se zdá, stejnými znalostmi disponovali již staří Egypťané.

Egyptský hadovitý hieroglyf „tchet“ znamená jak „had“, tak i „tělo“. Stejně tak hieroglyf v podobě kobry „ara“ může být jednoduše označením „hada“ nebo i výrazem pro ženské „božstvo“. Hadovité hieroglyfy mohou

obsahovat kryptografická poselství o teprve před padesáti lety objevené DNA, jež má také podobu zatočeného hada. Tato domněnka je potvrzena v egyptské „Knize bran“. V zobrazení u páté hodiny (31. scéna) nese dvanact bezejmenných bohů hada s hieroglyfem „doby života“. Podle textu se nazývá „Metui“, což profesor Erik Hornung překládá jako „dvojité provaz“. Bohové-nosiči jsou označeni za „ty, kteří nesou dobu života na západ“.

Zobrazení doby života.

V jiné scéně můžeme spatřit dalšího boha, jak lidem splétá nit života.

Jedná se starou egyptskou představu doby jako hada, jehož délka určuje konkrétní délku života. Další část textu o staroegyptské variantě „dvojité šroubovice“ v „Knize bran“ zní:

„Ó bohové spravující Dat, kteří nesete dvojité provaz při měření života, změřte čas života, který zbývá.“

Je to snad důkaz, že Egypťané znali dvojitou šroubovici jako nositele dědičných informací v buňce?

Antropologové dr. Eugene Harris a dr. Jody Heyová z Rutgersovy univerzity v New Jersey analyzovali roku 1998 DNA lidí z osmi populací a výsledky svého bádání byli skutečně překvapeni. Zjistili totiž, že gen PDHA1 látkové výměny cukrů se vyskytuje v diferencovaných stupních. Přišli na to, že tento gen se nachází i v sekvencích nukleotidových bází neandrtálce. Profesor Henry Harpending, vedoucí výzkumného týmu, prohlásil:

„Jedná se o důležitý důkaz! Zdá se, že hypotéza o rozšíření života z Afriky je chybná.“

Dalším významným genem je NR2W, objevený dr. Joem Z. Tciemem a profesorem Lee M. Silverem z univerzity v Princetonu. Jeho význam tkví v tom, že řídí inteligenci všech pozemských živých bytostí. Během dlouhodobých testů byl vpraven do vaječných buněk hlodavců a tímto způsobem

94

jisté bytosti, aby „...ji spojili s obrazem bohů“:

„V horách žije zvíře, jež se hledané bytosti ve všem podobá.“

Jasně z toho vyplývá, že bohové měli s genetickou manipulací směřující ke stvoření člověka úspěch. Také o Usirovi víme, že se mu podařilo vytvořit „ocasaté“ lidi, kteří ho však později opustili a přidali se k Sutechovi:

„Ó vy ocasatí, hnusíte se mi a vaše srdce by měla být vyrvána bojovníky z Heliopole.“

Sutech byl samozřejmě se svými novými spojenci spokojenější. Není ostatně pokládán za nikoho menšího než biblického Hospodina (Jehovu či Jahveho). Sutech i Hospodin (Jehova) mají společné kořeny sahající do mezopotamského Baalova kultu. To vše sotva může být pouhá náhoda!

Do jaké míry jsou mytologické představy z oblasti Mezopotámie a Egypta skutečně spojeny příbuzenským svazkem?

AN. a KI. patří v mezopotamské mytologii k sobě. Kombinace obou pojmu dává dohromady složeninu „anki“ (doslova „nebe-země“), čímž Sumerové označovali „vesmír“, „kosmos“, „univerzum“. Všimněte si podobnosti mezi AN.KI. a jménem egyptské bohyně „Anukis“ (Anuket), jež vždy souvisí se „Sothis-Siriem“. Totéž platí pro babylonské „Anunnaki“ (ti, kteří na zemi přišli z nebes) a pro egyptského „ankh“ nebo „anch“. V této souvislosti je zajímavý dosud stále ještě sporný původní význam smyčky života „anch“. Jako hieroglyf označuje tento znak sice „život“, ale jako symbol naznačuje boží „věčný život“. Na staroegyptských chrámových malbách bývá vyobrazen bůh držící faraonovi před noselem právě takovou smyčku života. Jinde si můžeme všimnout motivu kultovní očisty, kdy se nad faraonem vznáší sloupec vody, opět v podobě smyčky života; jedná se o motiv podobný biblickému „vdechnutí života“. Proto a pro svůj křížovitý tvar se znak „anch“ dostal i do koptsko-křesťanské symboliky.

Kde však hledat jeho původ?

Němečtí egyptologové dr. Rainer Hannig a dr. Petra Vombergová zastávají nesmyslnou teorii, podle níž byl tento znak složený ze tří souhlásek původně odvozen od „pásku sandálů“. Jak pásek sandálů souvisí s egyptským symbolem života ovšem zřejmě tuší jen zmínění odborníci, a možná ani oni ne. Já bych určitě hledal rozumnější vysvětlení a přikláním se spíše

96

vznikli inteligentní supermyši, jejichž schopnosti byly předvedeny v lednu roku 2000. Jejich krátkodobá i dlouhodobá paměť i učení fungovalo až hrozdě dobře. Dejme slovo profesorovi Hans-Jochen Hinzeovi z magdeburské univerzity:

„Kdo si v budoucnosti bude přát superděti, ten je i dostane.“

A kdo pomohl primátům k vývoji směrem k Homo sapiens?

Příroda to zřejmě nebyla! Již roku 1985 objevily americké badatelky profesorka Carol Greiderová a dr. Elizabeth Blacková bílkovinnou molekulu, kterou pokřtily „telomeráza“. Molekula je odpovědná za počátek procesu lidského stárnutí, což postupně vede k předem naprogramované smrti vyvolané stářeckou slabostí, pokud člověk samozřejmě nezemře dříve na nějakou nemoc. Účinná kontrola a ovlivňování telomerázy by mohly být oním „pramenem živé vody“, který lidé odjakživa hledají. Člověk umírá pouze proto, že délka jeho života je geneticky naprogramována. Podle biologů je mnohonásobné dělení telomerázy během embryonální fáze lidského života příčinou zničení elixiru života a toho, že člověk se může nanejvýš a jen výjimečně dožít 120 let. Poznatek dnešních vědců je popsán již v bibli (1. kniha Mojžíšova 6,3):

„Hospodin však řekl: Můj duch se nebude s člověkem věčně zanepražďovat. Vždyť je jen tělo. Ať je jeho dnů sto dvacet let.“

Vědcům z univerzity v Miláně se v listopadu 1999 skutečně podařilo vypnout u myši onen tajemný gen PDHA1. Myši s vypnutým genem dosáhly o čtvrtinu delšího života a navíc byly v porovnání se svými geneticky neupravenými kolegy méně náchylné k nemocím. Zdá se, že by i člověk mohl bohem určenou dobu svého života prodloužit.

Je to důkaz podporující teorii o umělém stvoření?

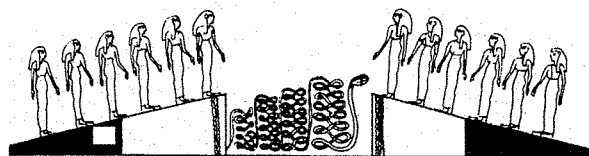
V nauce egyptského kněze Merikareho z 10. dynastie jsou lidé označováni za „drobný dobytek boha“. Toto pojetí připomíná v hrubých rysech stvořitelství mýtus Sumerů, který lidem počátečních období rovněž připisuje zvířecí znaky:

„Když byli lidé stvořeni, neznali chléb a neznali oděv. Požírali rostliny ústy jako ovce a chlemtali vodu z příkopů.“

První lidé byli zřejmě „divoši“ a v té době jistě neprovozovali zemědělství, aby tak získávali „chléb“ i „oděv“ (třeba z bavlny).

Starí Sumerové vyprávějí v eposu „Eluma-Eliš“ o tom, že první člověk na zemi byl „porostlý huňatou srstí“ a měl i ocas. Hebrejská „Kniha o dávnověku“ tvrdí (stejně jako asyrské prameny), že Hospodinovi lidé pátrali po

95

Egypťané znali všechny druhy času.

k následující tezi: znak je možná nejranějším zobrazením mužské spermie.

Egyptský bůh Chnum s býčí hlavou je v mytologii pokládán za tvůrce dětských těl, která symbolicky formuje na hrnčířském kruhu a teprve potom je ve spermiu vkládá do matčina lůna. Když se nad touto mytologickou tradicí poněkud zamyslíme, poznáme v ní medicínskou přesnou zprávu o oplodnění ve zkumavce. Britští biologové dr. Robert Edwards s dr. Patrickem Steptem uskutečnili v roce 1977 totéž. Jako první oplodnili vajíčko mimo matčino tělo a 20. července 1978 přivedli na svět Angličanku Louise Brownovou, první dítě ze zkumavky. Stejný postup však uplatnil bůh Chnum již před tisíci lety. Jeho přídomek zněl „tvůrce, který oživuje“ a již v pradávných dobách se vyznal ve vlastnostech spermií. V egyptské Knize mrtvých se dozvídáme, že spermií „jsou miliony“.

Tim je myšlen přirozený počet spermií?

Mužské spermie označovali Egypťané slovem „mt“. Vítězem závodu, jehož se účastní až 500 milionů konkurentů, je jediná spermie, která nejrychleji urazí vzdálenost 7,5 centimetru, pronikne do vajíčka a oplodní je. Muž skutečně dokáže při jediném výronu semene vyloučit až 500 milionů spermií. Jen několik tisíc se jich ale dostane do blízkosti ženského vejcovodu a pouze jediná pronikne do vajíčka a oplodní je. Tohle všechno zřejmě věděli už staří Egypťané.

Jak mohli znát tvar spermie, která není prostým okem viditelná?

Jmenovitě známe více než sto kněžských lékařů, kteří byli strážci tradičních tajemství. Jeden z nich, nazývaný Imhotep (2644-2505 př. n. l.), bývá ztotožňován s Asklepiem z řecké mytologie. Podle názorů některých egyptologů získal vzdělání nejprve u mezopotamských Sumerů a až později se vrátil do Egypta. Ve své otcině proslul léčebnými metodami, které lidé pokládali za kouzla.

Imhotep byl povolán na dvůr faraona Nebky, aby zachránil život krá-

97

Imhotep.

lovny. Po narození prince Džosera moudrý Imhotep zjistil, že královna trpí natržením hráze. Přes její nářek a počáteční protesty porodních bab rychle podvázal tepny a žíly a ránu zažil. Úžasem oněmělým porodním asistentkám ukázal, jak mají na rány přikládat obklady z čerstvého masa a pětkrát denně je měnit. Nemocná královna měla navíc pít hovězí žluč smíchanou s mlékem – přesto se nakonec skutečně uzdravila.

Jednoho dne onemocněla Apopi, Imhotepova manželka, vážnou oční chorobou, která byla podle lékařova názoru vyvolána „malými, neviditelnými červy“. Jeho kolegové ho však přesvědčili, že věci rozumějí lépe, a vyložili mu postup, který měl zaručit úspěch. Utrhli chrobáky hlavu a křídla a ponořili ho do olejového roztoku. Poté získanou tinkturu nanесли na oči nemocné ženy, ovšem k uzdravení nedošlo. Nakonec si Imhotep vzpomněl na recept, který údajně získal od boha Thovta. Vyrobit podle něj pastu, kterou rozetřel na líčidlovou paletu ze zelené břidlice. Nechal směs uležet, natřel jí Apopiny oči a vida: antibakteriální mast potlačila oční trachom a manželka se uzdravila.

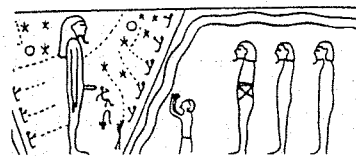
Lékař a velekněz Imhotep založil před více než 4 500 lety vědní obor, který v moderní době známe relativně krátce – bakteriologii. My jsme však nejprve museli roku 1618 vynalézt mikroskop, kterým jsme poprvé spatřili bakterie a mohli proti nim začít bojovat.

Měl moudrý Imhotep k dispozici mikroskop, kterým mohl sledovat nepatrné bakterie?

Egyptané skutečně již před mnoha tisíci lety znali a používali optické čočkové přístroje, jejichž optiku vyráběli převážně z horských krystalů.

Pozorovali jimi vesmír a hvězdy, ale také jim sloužily k sledování mikrokosmu.

Tyto velmi rané poznatky jsou vysvětlením jedné scény znázorněné v chrámu faraona Ramesse VI. (1149-1142 před Kristem). Podle mého názoru se jedná o zobrazení jednotlivých spermií.

Spermie.

rych míst v Abú Tanqurah Bahari a na jejím základě určil dobu vzniku staveb do roku přibližně 8000 před Kristem. Dr. Erik Paulissen navíc dokázal rozluštit nápisy pojednávající o potopách světa, k nimž došlo kolem roku 13000 a podruhé přibližně v roce 7000 př. n. l.

Co to mohlo být za potopy světa?

V roce 1998 byl poněkud jižněji, v dolní Núbii, objeven neznámý chrám, ležící přibližně 38 kilometrů severovýchodně od Abú Símbelu. Americko-britský archeologický tým ho datoval do roku 8700 př. n. l. To by znamenalo, že objekt je starší než pyramidy v Gíze (podle oficiální datace). Památka nebyla kupodivu objevena pomocí nějaké vyhledávací archeologické metody, ale čistě náhodně dělníky, kteří v okolí kopali zavláčovací příkopy. Chrám byl podobně jako Osireion v Abydu nebo Údolní chrám v Gíze postaven ze stotunových megalitických kvádrů, ale na rozdíl od nich je popsán hieroglyfickými nápisy, které však v té době podle oficiální vědy ještě neměly existovat. Nápisy podrobně pojednávají o ničivých povodních v pozdním pleistocénu, které byly způsobovány především divoce rozvodněným Nilem. Texty velice přesně popisují pradávno epochy, během nichž existovalo mnoho civilizací, jež byly později zničeny.

Podle názoru dr. Roberta Morkota byli původní obyvatelé tohoto regionu postiženi třidvaceti povodněmi. Po poslední ničivé záplavě postavili „stvořitelští bohové“ na různých místech „posvátné mohyly“. Ty později sloužily jako základy pro chrámy a určovaly jejich orientaci ke hvězdám.

Vlasti oněch bytostí z pradávnoch dob prý byl „planoucí ostrov“, ležící v „temnotě prastarých vod“. Podle napsí se bytosti nazývaly „obyvatelé obzoru“ a většina z nich se utopila. Zaplaveno bylo i sídlo bohů a kromě kamenných svědků po nich nic nezbylo.

Co by ještě chtěli egyptologové z napsí vyčíst?

To je celkem typické. Žádný vědec dbalý své reputace se fakty tradovanými v mýtech nechce zabývat. Přitom by na tom nebylo nic špatného. Již v roce 1865 sepsal vysoce uznávaný profesor Alfred Wollheim da Fonseca pojednání o svých výzkumech mytologie:

„Jestli si někdo o mytologii myslí, že to je pouze snůška bajek a alegorií, tak nemá ponětí o jejím skutečném významu. Mytologie je něco úplně jiného. Je nejvznešenějším vyjádřením nejvznešenější pravdy. Dokonce je ještě něčím víc – popisuje prehistorii lidstva.“

V roce 1998 byly ve zmíněném chrámu provedeny průzkumy, které odhalily jeho základy, jež byly ještě starší než samotný chrám. Vědci také

vých spermií. Na obrázku vidíme pozemské stvoření člověka, přičemž v levé části je patrná postava se ztopořeným údem. Z údu vychází postavička v lidské podobě, doprovázená spermií. Teprve z této kresby se podle mého názoru vyvinul symbol „anch“ jakožto znak „života“.

Má teorie je potvrzována slovem „inedj“, které se rovněž píše ve formě kříží podobného hieroglyfu a jež zatím egyptologové nedokáží zařadit. Slovo označuje „formu boží energie“ jako kříž v determinativu „nini“. Profesor Christian Jacq tvrdí:

„Nini je magická formule, již Eset probudila svého manželského bratra Usíra ze smrti k novému životu.“

Byla to tedy „boží moudrost“ přístupná pouze vybranému okruhu lidí.

Je vůbec možné, aby se v raných egyptských epochách vyskytovaly vědecké znalosti zmíněného druhu?

Profesor sir Edward Taylor, zakladatel moderní etnologie, v polovině 19. století tvrdil, že vývoj lidstva od barbarů k civilizovanému člověku je důsledkem používání písma. Ovšem vznik písma zůstává i nadále jednou z největších záhad vědy. Písmo je v podstatě viditelnou formou mluvené řeči. Dnešní lingvisté se sice domnívají, že první písmo bylo vynalezeno před 5 000 lety v podstatě současně Sumery a Egypty, máme ovšem k dispozici dostatek indicií, které naznačují něco jiného: Například u vesnice El-Hoš, třicet kilometrů jižně od Edfu na západní straně Nilu, byl roku 1892 objeven chrám z doby kamenné. Doby jeho vzniku datoval britský archeolog dr. Stanley Hendrickx do roku 6690 př. n. l. Chrám a jeho okolí bylo intenzivně zkoumáno v letech 1998 až 1999. Stavba stojí v areálu o rozloze 12 000 čtverečních metrů a je pokryta petroglify dosud neznámého praegyptského národa. Podrobně prozkoumána byla především následující tři místa:

- 1) campus číslo 57 553 – Abú Tanqurah Bahari, 2;
- 2) campus číslo 60 892 – Gebelet Jussef, 7;
- 3) campus číslo 60 893 – Abú Tanqurah Bahari, 7.

Objevitelce velice zaujaly četné malby s motivy ryb a žiraf, jež se v hojném počtu vyskytují i v dalších egyptských obdobích. Vedle abstraktních postav se na malbách nacházeli také lidé a krokodýli, ale i otisky podrážek. Svým stylem se kresby podobaly malbám Dogonů. Do stejné oblasti zamířila v letech 1926 až 1937 výzkumná expedice pod vedením dr. Roberta Monda, jejíž výsledky však byly zase rychle zapomenuty. Dr. Hendrickx nechal roku 1999 provést mineralogickou a geochemickou analýzu někte-

nalezli nápisy se zprávou o bohu Thovtovi, jemuž byl chrám zasvěcen. Thovt zde byl nazýván „velký mudrc“. K dalším nálezům patřily vodní hodiny se sedícími opicemi, jež symbolizovaly Thovta jakožto „boha počítání času“. Tyto dosud nejstarší známé písemné stopy a plastiky dokládají první výskyt Thovta již v roce 8670 před Kristem. I proto se lingvista dr. Harald Haarmann zabýval ve své knize „Dějiny písma“ otázkou, jaké písmo je třeba pokládat za nejstarší a proč ho člověk vůbec vynalezl.

Vědci předpokládají, že počátky písma je nutné hledat u prehistorických lovců, kteří zpočátku malovali na skály pouze otisky zvířecích tlap. Písmo však nepředstavuje jediný problém, nejasná je i otázka samotné řeči. Nikdo přesně neví, kdy, kde a jak vznikla. Americký časopis Journal of Semitic Studies zveřejnil roku 1956 článek o původu řeči, v němž bylo uvedeno:

„Lidská řeč je tajemství, je zákrakem a božím darem.“

Starý zákon tvrdí, že Adam byl Hospodinem stvořen již s určitou slovní zásobou a schopností vytvářet nová slova a rozšiřovat svůj vlastní slovník. První Adamův jazyk se údajně vytratil až po poslední velké potopě světa. Král Nimrod totiž tehdy ohrozil stavbou své velmi vysoké budovy nebesa a tamní bohy. Z bible jasně nevyplývá, zda se jednalo o egyptské pyramidy. Ovšem bohové v čele s Hospodinem se rozhodli zasáhnout. Z 1. knihy Mojžíšovy 11,5-8 se dovídáme:

„I sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidští budovali. Hospodin totiž řekl: Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je teprve počátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. Nuže, sestoupíme a zmateme jim řeč, aby si navzájem nerozuměli. I rozehnal je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města.“

Babylonáňané nazývali stavbu „Etemenanki“, což znamená „dům, spojující základy nebe a země“. Egyptské označení trojúhelníku nebo pyramidy zní v překladu podobně: „spojující místo, z něž se stoupá“. Když si uvědomíme, jak vypadaly mezopotamské zikuraty, můžeme předpokládat, že Nimrodova stavba se podobala stupňovitě pyramidě.

V červenci roku 1991 byl zahájen výzkumný projekt amerických expertů. Badatelský tým se skládá z dvanácti specialistů z NASA, kryptologů CIA, jazykovědců a odborníků na

Zikurat.

starověké památky. Skupina působí v Babylonu a Egyptě, kde v antických stavbách pátrá po nadčasovém „informačním systému“.

Dříve než oni však „informační systém“ našel a rozluštil jazykovec Friedrich Erich Will, který se již třicet let zabývá výzkumem počátků minojské civilizace. Tento systém je podle Willa onou předpotopní jednotnou řečí, po které americký výzkumný tým pátrá. Systém je založen na shodě barev, písmen a čísel a mohl by podle Willa údajně být písmem a jazykem, které Hospodin předal Adamovi v ráji, kdy ještě bohové a lidé žili v souladu. Soustava se čte následujícím způsobem:

Písmeno	Číslo	Barva	Pojem
A	1	modrá	střed / bytí
B	2	žlutozelená	základ / život
I	3	zelená	počátek / začátek / vědomí
T	4	zelenobílá	konání / působení / vědění
M	5	bílá	rozum / hlava / člověk
N	6	bílooranžová	vidění / dynamika
E	7	oranžová	pravda / země
Y	8	oranžovočervená	čas / spojení
K	9	červená	plán / jak mají být věci uspořádané / racionální princip
P	10	červenofialová	cesta / prodloužené místo / světlo
U	11	fialová	dynamika / temnota
L	12	fialovočerná	směr / slunce
R	13	černá	emoce / tělo / hvězda
G	14	černozlatá	váha / země / světlo vědění
o	15	zlatožlutá	spojení / lidské světlo
X	16	žlutá	zobrazení / jaké věci jsou / světlo země
S	17	zlatá	objetí / shrnutí / všechno / světlo spojení
O	18	stříbrná	síla / moc / smrt

Pokud bychom chtěli pomoci tohoto „informačního systému“ (mohli bychom ho nazvat třeba „Adamův vzorec“) vyjádřit světelné zrcadlení

ne. Číslo „3“ symbolizuje trojúhelníkovitou postranní plochu pyramidy. Když se podíváme do naší tabulky, dostaneme pojmy „počátek / začátek / vědomí“. Tím pádem každý trojúhelník postranní plochy pyramidy symbolizuje „počátek civilizace“.

Je informační systém skutečně Adamovou prapůvodní řečí?

Ve svém díle „Faidros“ nechává řecký filozof a historik Platon (427 až 347 př. n. l.) vyprávět svého kolegu Sokrata (469-399 př. n. l.) starý mýtus o egyptském bohu Thovtovi, který údajně vedle geometrie vynalezl i písmo. Thovt představil své dílo králi a požadoval, aby s ním byli obeznámeni všichni Egyptané. Král, jmenoval se Thamus, posuzoval každé jednotlivé slovo a byl k novince dost nedůvěřivý. Thovt se mu snažil svůj požadavek vysvětlit:

„Toto umění, ó králi, učiní Egyptany moudřejšími a obohatí jejich paměť, neboť bylo vynalezeno jakožto prostředek rozumu a paměti.“

Král Thamus však nadále zůstával skeptický a měl pohotově připravenou odpověď:

„Ó umný Thovte, každý chválí své. Ty jako otec písmen jsi řekl pravý opak toho, co způsobí. Tvůj objev by lidem přinesl spíše více zapomnění než naopak. Přivodil by zlenivění paměti. Každý by spoléhal na písmo a vnější cizí znaky, ale vnitřně by na události zapomínal. Nenašel jsi tedy prostředek sloužící paměti, ale jenom vzpomínkám.“

Jinými slovy řečeno, člověk by prostřednictvím písma získal množství informací, ale ve skutečnosti by se z nich nepoučil. Člověk by se zdál být moudřejší, ale ve skutečnosti by zůstal nevědomý. A přesně na tomto problému ztroskotávají dnešní filologové a lingvisté, když se pokoušejí o interpretaci starých spisů. Nečtou totiž zapsaná slova tak, jak byla myšlena, ale bezmyšlenkovitě se je snaží integrovat do společenského uspořádání a kontextu 21. století.

Lze takto zacházet se starými vědomostmi, jež nám možná mohou poskytnout informace o skutečném původu lidstva?

Nejrozsáhlejší archivy moderního světa se nalézají v hlavním městě USA, Washingtonu. Prvním z nich je Library of Congress (Kongresová knihovna), která byla založena na příkaz amerického Kongresu v roce 1800 a jejíž úložná plocha zaujímá rozlohu přibližně 26 fotbalových hřišť! Je zde uloženo více než 107 milionů předmětů, z toho je 30 milionů knih, přes 43 miliony rukopisů a uměleckých tisků, dále noviny, mapy, fotografie, filmy a zvukové záznamy.

barev duhy, dostali bychom podle Friedhelma E. Willa následující řešení: červená – oranžová – žlutá – zelená – modrá – fialová = K-E-S-I-A-U nebo v číslech 9 – 7 – 17 – 3 – 1 – 11. Totéž vyjádřeno slovně: „Racionální princip země jakožto světla země“ neboli „vědění o bytí noci / temnoty“.

Na první pohled to působí jako nějaká ezoterická tajná nauka, po určitém prověření se však objeví logicky přesně promyšlená informační soustava. Označení prvního člověka jménem A-D(?) - A-M (modrá – modrá – bílá) vypadá číselně jako 1 – 1 – 5 a četlo by se: „Střed bytí jakožto člověka“ (planeta / země / vlast). Přeloženo do moderního jazyka by to mohlo znamenat: „Existence člověka v ráji.“

Tímto vzorcem lze dešifrovat téměř každou informaci. Vzorec dokonce určitým způsobem odpovídá i egyptským hieroglyfům. Například egyptský znak „D36“ znamená „spravedlnost, pravda, právo, světový řád“, ale také „nevinost“. Chtěl bych uvést ještě dva příklady, které si čtenář může podle výše uvedených tabulek ověřit.

Nejprve jsem se pokusil vzorec použít na egyptském označení pro hieroglyfy (među neter). Z informační soustavy mi vyšel výsledek v číselné podobě 5 – 7 – 11 – 6 – 4 – 13 s následujícím významem:

„Důležitá pravdu vidět dynamicky a přijímat emocionálním působením.“

To je velmi zajímavý opis mluvené řeči, která je přenášena na papír (papyrus nebo pergamen). Řecký výraz „ta hieroglyphica“ je po převodu do vzorce dokonce ještě plodnější. Není divu. Informační systém vznikl podle Friedhelma E. Willa na řeckém ostrově Kréta a je tedy minojského původu. Proto ho zřejmě dobře znali a používali i staří Řekové. Po dosažení uvedeného řeckého slova do vzorce jsem dostal výsledek 3 – 7 – 13 – 15 – 14 – 12 – 8 – 10 – 3 – 1, což znamená: „Vědění přicházelo od počátku na zemi jako duševní opora pro rozvoj civilizace a pro opatrování pravdy dalším generacím.“ I z této věty jasně vyplývá smysl hieroglyfů při jejich písemném použití.

Informační vzorec lze přenést rovněž na stavby všeho druhu, které také měly uchovávat některé informace dalším pokolením. Například pyramidu je symbolizována číslem 3, písmenem I a zelenou barvou. Zelená byla barva boha Usíra, jenž byl vždy zobrazován v souvislosti s orientací gízských pyramid na souhvězdí Orion. Toto seskupení ztotožňovali Egyptané s Usírem, protože ho pokládali za toho, který jim v dávnou uplynulou épochu (Sep Teti) přinesl civilizaci. Hieroglyf „I“ znamená „položení základního kame-

National Archives (Národní archiv) americké vlády schraňuje na šest miliard historických dokumentů, jež mají našim potomkům zprostředkovat popis kulturních výdobytků.

Jak jsou archivy zabezpečené?

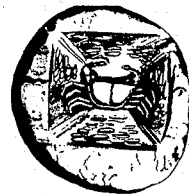
Již dvanáct let po založení Library of Congress byla velká část jejich sbírek v průběhu anglo-americké války zničena britskými vojáky, takže vše muselo být budováno prakticky od začátku. Kdyby k podobným bojům došlo dnes, asi by vzhledem k velké ničivé síle moderních zbraní neušla knihovna naprosté zkáze.

Jak to vypadá s kulturním dědictvím našich předků?

Pokud by jednou technika historiků umožnila poodhalit závoj dějin a vypravít se do minulosti, zřejmě by se mnozí chtěli podívat do egyptského města Alexandrie kolem roku 300 před Kristem.

Když makedonský král Alexander Veliký koncem roku 332 př. n. l. dobyl Egypt, nebyl pokládán za dobyvatele, ale osvoboditele. Ve svatém městě Memfidě byl prohlášen faraonem. Odtud se vydal směrem na sever, do města Kanopos, důležitého tržiště v západní deltě. Poté pokračoval podél pobřeží k rybářské vesnici Rhatokis. Našel zde ideální podmínky pro založení přístavního města.

V roce 331 př. n. l. bylo město Alexandrie založeno podle prastarého magického rituálu. Jeho hranice vymezoval obdélník o délce 30 stadií (5 549 metrů) a šířce 7 stadií (1 295 metrů). Antické prameny tvrdí, že rozměry přístavu byly stanoveny podle rozměru pláště makedonských vojáků (chalamsy). Teprve před dvaceti lety bylo pomocí archeologických sond zjištěno, jak vypadala síť původních ulic. Přibližně patnáct 30 metrů širokých otevřených ulic vedlo souběžně s prouděním chladivého severního větru od moře k jezeru, sedm ulic o poloviční šířce směřovalo od západu na východ. Do této mřížky byly zabudovány veřejné stavby, například divadlo a chrám. V Alexandrii se mimo jiné nalézal jeden ze sedmi divů světa – maják na ostrově Faru. Údajně byl postaven v letech 297-282 před Kristem soukromým řeckým stavitelem jménem Sostratos. Ovšem maják byl technicky natolik složitý, že jeho vybudování byl těžko zvládl jediný soukromník. Arabský historik Ibn Džubair napsal o Faru následující slova:

Pyramida ve znamení Raka.

„K největším divům, jež jsme spatřili na vlastní oči, patří maják z Manarahu (Faru). Postavil ho Alláh prostřednictvím nevolníků.“

Maják stával na vápencovém útesu před východním výběžkem ostrova, který byl tehdy spojen s pevninou kamenným mostem. Věžovitá stavba se skládala ze tří částí. Ze čtvercové základny o délce strany 30,6 metru stoupaly do výše 58 metrů lehce se zužující zdi. Na rozích základny stály tři sochy. Jedna z nich prý vydávala tón oznamující uplynutí jedné hodiny, druhá oznamovala troubením na roh příjezd lodí a třetí označovala postavení slunce.

Druhý stupeň představoval osmihran vysoký téměř 28 metrů. Nesl okrouhlou nástavbu s lucernami (třetí část), na jejíž střeše byla ještě umístěna monumentální Diova socha. Celková výška majáku dosahovala skoro 120 metrů.

Jádro konstrukce představovala šachta, jež nesla váhu obou horních stupňů a pomocí kleneb ji rozdělovala do několika poschodí. Otvory v kleneb sloužily k transportu břemen, podobně jako dnešní výtahy.

Podle arabských pramenů byla Alexandrie v 7. století napadena jízdními vojsky kalifa Omara (el-Amr), kterým se podařilo do areálu Manarah proniknout. Jezdci však brzy zabloudili ve změti tunelů a chodeb, nad nimiž prý seděl skleněný rak, a dostali se až pod mořskou hladinu. Když konečně našli východ, zřítily se z velké výšky do moře a utonuli. O racích se zmiňuje již v 6. století také mnich Řehoř z Tours:

„Věž byla postavena na čtyřech racích podivuhodné velikosti. Museli být samozřejmě nesmírně velcí, protože na nich spočívala obrovská váha. Říká se, že člověk natažený přes klepeta raků je nedokázal obejmut.“

Církevní otec Beda popisuje maják jako stavbu stojící na čtyřech skleněných racích, nacházejících se dvacet stop pod mořskou hladinou. Také křesťanský gnostik Epifenes z Jeruzaléma tvrdí, že při stavbě majáku na Faru bylo používáno sklo. Kronikář Lukian dokonce píše i o podivuhodných skleněných zařízeních ve věži.

Jak je vlastně sklo staré?

Dr. Anton Kisa, jeden z nejvýznamnějších znalců historie skla, napsal již v roce 1908:

„Nejstarší stopy používání skla sahají bezpochyby do Egypta 4. tisíciletí před Kristem...“

Tolik k majáku. Nyní si přiblížíme další jedinečný počín. Kromě majáku byla největším divem starověké Alexandrie její legendární knihovna, jež

106

Všechny tyto informace byly alexandrijským učencům k dispozici. Neměly tedy vyloučeno, že údajně dokázali z uranové rudy získávat radium. Již před dvěma tisíci lety nejenže znali vlastnosti atomu, ale experimentovali dokonce s „neviditelnými paprsky“.

Bohužel však převážná část jejich znalostí byla zničena během křesťanských útoků ve 4. století našeho letopočtu. Poslední zbytky se dočkaly žalostného konce o tři století později, za dobyvačného tažení kalifa Omara. Ten prý řekl:

„Buď jsou tyto knihy v souladu s koránem, a pak nám korán stačí. A pokud jsou s ním v rozporu, pak jsou zhoubné a musíme je spálit.“

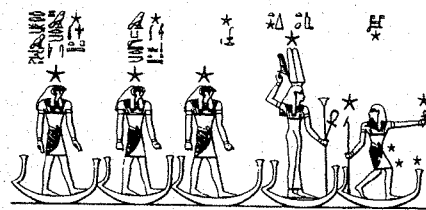
Knihy nebyly ničeny pouze během válek. Mnohé sprovodili ze světa horliví křesťané na příkaz svých biskupů, kteří používali podobné argumenty jako kalif Omar.

V našich dnešních znalostech o antice stále existují velké mezery. Antičtí učenci věděli, že svět je velmi starý, a pokoušeli se nahlédnout za tmavou oponu dávných dob. Možná byli obeznámeni i se spisem babylonského kněze Beresa, který určil dobu uplynulou od stvoření světa k velké potopě na 432 000 let!

108

zahrnovala i muzeum rozčleněné na devět částí. Kromě něho se v komplexu nacházelo i deset prostorných sálů, věnovaných vždy jednomu vědnímu oboru (zoologii, anatomii, astronomii atd.). V knihovně bylo uchovávalo 750 000 papýrových a pergamenových svitků, popsaných všemi jazyky tehdejšího světa. Knihovna dokonce vysílala do ciziny zvláštní agenty, kteří pátrali po vzácných knihách a následně je skupovali. Přístavní stráž prohlédávala příjíždějící obchodní loď, a pokud na ní objevila nějakou zajímavou písečnost, předala ji k okopírování, respektive opsání.

Alexandrijská učenci se nezabývali jen studiem vesmíru, ale též fyzikou, lékařstvím, zeměpisem, matematikou a uměním stavby strojů. Například Heron z Alexandrie vynalezl již před dvěma tisíci lety ozubený převod a parní stroj. Kněžští učenci měli k dispozici staroindické spisy pojednávající o technických aparaturách. Indický epos Mahábhárata popisuje na jednatřiceti různých místech létající stroje („vimany“). Z jiných spisů se

Horovi synové následují Ustra.

dovídáme o králi Bójovi a jeho dřevěném létajícím stroji, který byl zřejmě egyptského původu.

K dalším indickým strojům popisovaným v textech alexandrijské knihovny patřily mlýny na mletí rýže, vůz bez koní, který jezdil tak rychle, až od kol odletovaly kameny, zařízen na automatické hašení požárů a dveře, jež po doteku ruky zajely do podlahy. Z dalších zajímavostí technického oddělení knihovny můžeme uvést podvodní hodiny, návody k regulaci vodních toků, ventily a umělou výrobu mraků a duhy. Heron z Alexandrie se v knize „Automata“ zmiňuje o používání umělých bytostí – robotů. V hinduistické knize „Arthusátra“ nalezneme zmínky o destilaci rtuti a o používání různých práškových látek způsobujících exploze a požáry.

107

KAPITOLA 5

Sedm mudrců

Archeologie je duchovním dítětem 19. století a ještě dnes bývá jeho myšlením ovlivňována. Mnohé výzkumné metody se opírají o práce otce evoluční teorie Charlese Darwina. Směr vědeckého bádání svým způsobem předurčili i Karel Marx a Bedřich Engels. Ovšem evoluční představy předchůdců moderní vědy vedly k tomu, že evoluce bývá často zaměňována s technickým pokrokem, což však ani v antice nebylo totéž.

Počátky archeologických výzkumů sahají do daleko vzdálenější minulosti. Prvním prokazatelným archeologem v dějinách lidstva byl mezopotamský král Nabunaid (556-539 př. n. l.). Nechal poblíž Babylonu vykopat zříceniny chrámů a svatyní a znovu vybudovat velký zikurat v Uru, který byl již kolem roku 2050 před Kristem zasvěcen měsíčnímu bohu Nannovi. V základech tohoto chrámu zanechal král pro potomstvo válečková pečeti a z nich nápis velebcími jeho činy.

Dnešní archeologové chrámy většinou neobnovují a spokojí se se shromažďováním kulturních a historických údajů o bozích dávné minulosti. Jedná se však mnohdy jen o útržkovité zprávy. Například o historických souvislostech existence sedmi mudrců, kteří lidem přinesli po celosvětové přírodní katastrofě civilizaci, neexistuje v podstatě žádná odborná literatura. A přitom je známa

Válečkové pečeti.

celá řada dalších legend s velmi podobným obsahem, o jejichž společném původu sotva můžeme pochybovat. K nejdramatičtějším patří pověst o potopě světa, podle níž se bůh (nebo více bohů) rozhodl zničit civilizaci existující před koncem poslední doby ledové. Důvodem byla její mravní zkaženost. Zprávu o ničivé katastrofě nám zanechal mimo jiné biblický patriarcha Mojžíš v první knize Starého zákona. Ve všech legendách bylo vyvoleno několik lidí, manželský pár nebo případně i jednotlivec, kteří měli přežít a byli před katastrofou včas varováni. Již před více než 250 lety byla představena první vědecká teorie pojednávající o velké potopě světa, známé z bible. Od té doby se jí objevila celá řada, ale církev a věda jen zřídka-

109

kdy nalezly společnou řeč. Bibliční badatelé se domnívají, že když zbaví bibli mystických nánosů, zůstane jim v rukou dílo popisující vývoj lidské civilizace. Ovšem například historiku o praotci Noemovi, kterým začíná nová linie lidstva, nelze přesně časově zařadit do historických souvislostí. Navíc se od roku 1872 objevují náznaky, že legenda o potopě světa byla do bible převzata ze starších pramenů a ve svém jádru je egyptského původu. Bibliický bůh Hospodin (Jahve, Jehova) může být nějakým tavním archaickým božstvem.

Jak tedy k potopě světa došlo?

Britský archeolog sir Austen Layard (1817-1879) a jeho asistent Har-muzd Rassin objevili roku 1849 v Ninive několik pahorků pokrytých úlomky cihel. Pátrali dál a ještě na podzim téhož roku byli odměněni objevem paláce asyrského krále Sancheriba (704-681 př. n. l.). V jeho troskách objevili 25 000 hliněných tabulek popsaných klínovým písmem. Pocházely z knihovny krále Aššurbanipala (668-626 př. n. l.), Sancheribova vnuka. Jejich obsahem byla pojednání o filozofii, astronomii a matematice. Díla byla svědectvím o kulturní, vědecké a politické úrovni obyvatel Mezopotámie. Mezi tabulkami byl také seznam králů, kteří zemi vládli před velkou potopou světa a také po ní. Kromě jiného bylo na tabulkách zaznamenáno také největší mezopotamské literární dílo, Epos o Gilgamešovi.

Jedná se o legendu o sumerském hrdinovi, který byl ze dvou třetin bohem a z jedné třetiny člověkem. Na základě svého částečně božského původu si nárokoval právo na nesmrtnost.

Epos však nebyl celý. Jeho části byly nalézány postupně a úplný začátek byl objeven až roku 1998 zásluhou asyrologa Theodora Kwasmanna z univerzity v Kolíně. Tabulku velkou pouze 2 x 3 centimetry s úvodními řádky tohoto literárního díla našel ve sklepním depozitáři Britského muzea. Můžeme se na ní dočíst:

„Gilgameš, jenž vše viděl, zakladatel země, jenž vše věděl a byl moudrý.“

Tabulky popsané klínopísemem by se dodnes bez užitku povalovaly v muzeích po celém světě, kdyby perský král Dareios Veliký (521-485 př. n. l.) nenařídil, aby jeho nápisy byly vytesány do kamene ve třech jazycích: persky, elamsky a babylon-

Gilgameš.

učinili nesmrtelným. Onen člověk se jmenoval Utanapištim a Gilgameš se ho vydal hledat.

V tomto místě musel Smith s překladem skončit. Další část příběhu se dochovala pouze ve zlomcích.

Jak byl tedy epos poznán celý?

Tabulky s pokračováním legendy se povalovaly kdesi ve zříceninách Ninive. Smith mezitím našel místo, kde Utanapištim vypráví Gilgamešovi o dobách před potopou světa. Ale i tato část byla neúplná. Smith se rozhodl, že odcestuje do Ninive a pokusí se nalézt zbytek eposu.

Byl však jen řadovým zaměstnancem muzea. Jak by mohl tak nákladný projekt financovat?

Ve viktoriánské Anglii brali lidé každé jednotlivé slovo bible velmi vážně. Kdo by se tedy odvážil pomáhat mladému Smithovi při pátrání po hliněných tabulkách, které mohly obsahovat důkaz, že příběhy popisované v bibli nejsou nejstarší a zřejmě ani jedinou verzí skutečných událostí? Přesto se v Londýně našel odvážlivec, jemuž se zalíbila Smithova odvaha, a poskytl mu tisíc guinejí. Tímto odvážlivcem nebyla konkrétní osoba, ale londýnský list Daily Telegraph, který tak umožnil pokus o nalezení prastarých pramenů.

O svém projektu hovořil George Smith 3. prosince 1872 před londýnskou Society of Biblical Archeology. Přítomní nebyli jeho snažením nijak zvlášť nadšeni a někteří se na něho zle osopovali, ale nedokázali ho od jeho úmyslu odvrátit. Počátkem roku 1873 se Smith vydal na cestu do Ninive. Hned po příjezdu 7. května začal s vykopávkami. Mohli byste si myslet, že hledal jehlu v kupce sena a že nemohl mít úspěch, ale nadšen mladého vědce bylo odměněno. V obrovské hromadě ruin, což bylo vše, co z legendárního asyrského hlavního města zbylo, našel 384 zlomků hliněných tabulek, mezi nimiž kupodivu byly i chybějící části vyprávění o Utanapištimovi.

Podle textu na tabulkách existovalo u Eufratu dlouho před potopou světa město Šurupak. Jednoho dne se bohové rozhodli seslat na zemi velkou potopu. Rady bohů se účastnil také Ea, k jehož oblíbeným patřil člověk jménem Utanapištim. Bůh se ho rozhodl varovat:

„Muži ze Šurupaku, vzdej se svého bohatství a postav loď, abys zachránil svůj život. Vezmeš s sebou všechny druhy semen. Rozměry loď, kterou postavíš, jsou stanoveny takto...“

sky. Díky tomu mohl Georg Friedrich Grotefend (1775-1853) nalézt roku 1802 klíč k rozluštění klínového písma.

Text Eposu o Gilgamešovi je v básnické podobě vyryt do dvanácti hliněných tabulek a přečkal propast času jen proto, že klínové písmo mnozí dobyvatelé Mezopotámie nepokládali za skutečné písmo a nevěnovali mu velkou pozornost.

Dvě stě čtyřřádkových strof obsahuje mnoho podivuhodných shod s bibli, a přitom byly zapsány několik tisíc let před vznikem Písma svatého. Archeologové, kteří tabulky objevili, bohužel plně nedocenili význam senzáčního nálezů a zabrali jej před cestou do Anglie spíše ledabyle, takže mnoho tabulek bylo při transportu i později poškozeno. Skutečný historický význam nálezů si uvedomil teprve mladý zaměstnanec Britského muzea v Londýně George Smith (1840-1876). Tento muž byl archeologickým outsiderem, jenž se po večerech ve své komůrce zabýval studiem asyriologie. Jako šestadvacetiletý mladík sepsal několik kratších článků o klínovém písmu. Stať sice vzbudily určitou pozornost odborné veřejnosti, ale vzhledem k tomu, že Smith byl autodidakt, nebral ho nikdo dostatečně vážně.

Tehdy nikdo z vědců nevěděl, že asyrská a babylonská literatura svým významem nijak nezaostává za velkými literárními počiny pozdějších dob. Smitha fascinoval především obsah legend zaznamenaných na hliněných tabulkách. Začal v roce 1872 s jejich překladem od místa, kde Gilgameš se svým přítelem Enkiduem zvítězili v cedrovém lese nad obludou jménem Chumbaba. Při triumfálním návratu se Gilgameš setkal s bohyní Ištar a ta se do něj zamilovala. Gilgameš však o své přítelkyni nechtěl ani slyšet a nadával jí do běhen, protože už před ním vystřídal řadu milenců. Pokořená Ištar se rozpálila vztekem vrátila do nebes a stěžovala si ostatním bohům. Po svém otci AN.U požadovala Gilgamešovu smrt. AN.U vyslal na zemi nebeského byka, kterého by nepřemohla ani stovka bojovníků. Gilgameš ho však s pomocí Enkidua porazil.

Ištar sledovala boj shůry a Gilgameše i Enkidua proklela. Následující noci spatřil Enkidu ve snu radu bohů, která ho odsoudila k smrti za to, že pomáhal Gilgamešovi při zničení Chumbaby. Trest měl být vykonán okamžitě a Enkidu skutečně ještě téže noci onemocněl nevyléčitelnou chorobou. K jejím příznakům patřila horečka a zimnice. Nakonec opravdu zemřel.

Gilgameš truchlil nad ztrátou přítele a uvědomil si, že i on sám je smrtelný. Dostal strach a vzpomněl si na vzdáleného příbuzného, jehož bohové

Domněnka George Smithe byla potvrzena. Mezopotámec Utanapištim zažil totéž co biblický Noe! Také další průběh legendy přesně odpovídá biblické pověsti o potopě světa. Mezopotamská varianta je dokonce ještě detailnější a obsahuje více informací.

Gilgameš se skutečně dostal k Utanapištimovi a zeptal se, jak se mu podařilo získat nesmrtnost, kterou mají jen bohové:

„Řekni mi, jak jsi získal přístup k radě bohů a jak jsi získal věčný život?“

Utanapištim mu prozradil, že na jistém zázračném místě roste rostlina, která mu umožní stát se nesmrtelným:

„Chci ti, Gilgameši, sdělit tajemství! Prozradím ti tajemství bohů. Existuje rostlina podobná trnitě růži...“

Gilgameš s Utanapištimem se vydali na cestu k východnímu moři, kde ona zázračná bylina rostla. Použili stroj podobný ponorce, který dokázal plout na hladině i pod vodou. Po několika dnech se dostali k cíli. Zřejmě skutečně použili ponorku, protože rostlinu údajně našli na mořském dně. Utanapištim ji Gilgamešovi ukázal – podobala se mořským řasám – a vysvětlil mu způsob jejího použití i její účinky:

„...tato rostlina je zázračná, navrací člověku mládí.“

Rostliny se zázračnými účinky znali i staří Egypťané. Říkali jim „anch-imi“ (bylina života). Profesor Hornung tvrdí, že „anch-imi“ neměla na rozdíl od mezopotamské zázračné rostliny trny a její kulovitý tvar byl podobný pilule.

Možná se jednalo o nějaké genetické pilulky?

Po třileté výzkumné práci se George Smith vrátil v roce 1876 zpět do Anglie, kde zveřejnil své, na tehdejší dobu zcela jedinečné teorie:

„Noe a Utanapištim byli ve skutečnosti jednou a touž osobou, která prožila stejnou přírodní katastrofu.“

George Smith zemřel ve věku pouhých šestatřiceti let a bohužel se nedožil geologického potvrzení své teorie sirem Charlesem Leonardem Wooleym. Postupem času se díky analýze jadrových vývrtů z mořského dna podařilo přesně určit i zeměpisný rozsah katastrofické povodně. Výsledky výzkumů Charlese L. Wooleyho z roku 1929 ještě jednou prověřil a v srpnu 1998 potvrdil dr. William Ryan z Lamont-Doherty Earth Observatory. Použil nejmodernější techniku 20. století a ověřil Wooleyho hypotézu: Kvůli oteplování severní polokoule došlo k tání ledovců. Hladina moře stoupala natolik, že se rozlomil tehdejší bosporský pevninský most, spojující Evropu a Asii.

Podle dr. Ryana tehdy ještě neexistovalo Černé moře, ovšem v páni, kde mělo v budoucnu vzniknout, se rozkládalo sladkovodní jezero, na jehož březích žili lidé. Kolem roku 8900 před Kristem se Středozemní moře dvousetnáásobnou silou Niagarských vodopádů převalilo do pánve budoucího Černého moře. Více než dva roky se do Černého moře denně valilo zhruba 16 kubických kilometrů slané vody. Hladina každodenně stoupala o patnáct centimetrů a vodní plocha se posunovala o dva kilometry do vnitrozemí. Dejme slovo dr. Ryanovi:

„Toto peklo se mohlo promítnout do bible jako potopa světa.“

O slovo se 28. září 1999 přihlásil také James Ballard (objevitel vraku Titaniku) a oznámil, že se hodlá potopit do hloubky 140 metrů a pátrat na mořském dně po pozůstatcích lodí z biblických dob. Žádné vraky zatím neobjevil, ale zato narazil v létě roku 2000 poblíž severotureckého města Sinopu na trosky antických budov. Žili tam kdysi lidé, kteří své domovy museli urychleně opustit.

Musíme si však uvědomit, že Starý zákon ani klínopisné tabulky nehovoří o přírodní katastrofě, ale o úmyslném potrestání lidí ze strany bohů. Navíc se v textech mluví o celosvětové potopě a ne o záplavách omezených na jediný region. Můžeme z toho usuzovat, že příčina rozsáhlé katastrofy přišla nejspíše z nebe. Naši geologové skutečně nacházejí fosilie mořských živočichů až ve výšce 4 000 metrů nad mořem (dnešní stav). Vědci tuto skutečnost vysvětlují zdvihem kontinentálních desek, jež se v uplynulých milionech let vzdušily právě do této výšky. Zůstává ovšem otázkou, jak se do těchto míst dostaly neporušené kostry obrovských velryb. Navíc jsou zkamennělé velryby daleko mladší a pocházejí z dob, kdy pohorí již měla svou současnou výšku. Legendy o potopě světa se vyskytují prakticky ve všech oblastech zeměkoule a známe jich více než tři sta. Ve všech je řeč o božím restu a o vyvolencích (případně vyvolenci), kterým bylo dopřáno přežít.

Jak vypadá egyptská varianta potopy světa?

Přibližně před 8 000 lety začali neznámí kněžští učenci ztotožňovat prarodstvo s určitým bohem a personifikovat je. Nejstarší označení egyptské bohyně Nebs Nút znělo „mehet-weret“, což znamená „velká potopa“.

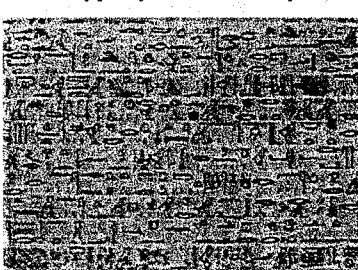
O velké vodní katastrofě se zmiňují mnohé legendy, zaznamenané například v „Harrisově papyru“ nebo známé z různých chrámových nápisů. V roce 1932 přeložil profesor Allan H. Gardiner hieratickým písmem zapsaný epos z 13. století před Kristem. I on popisuje „velkou povodeň“. Myslím si, že se jedná o původní předlohu biblické a mezopotamské legendy o potopě světa.

letů získat papyrus pocházející z knihovny faraona Thutmose III. (1478 až 1434 př. n. l.). Věnoval ho Egyptskému muzeu ve Vatikánu. Informace zachycená v papyru možná souvisí s námi sledovanými událostmi. Papyrus si dlouho nikdo nevšiml a až po smrti jeho objevitele na něj vědcův bratr Gustavio Tulli upozornil Borise de Rachewitz, jednoho z nejvýznamnějších egyptologů své doby. Teprve tehdy se zjistilo, že papyrus obsahuje popis podivné události z roku 1456 před Kristem:

„V třetím měsíci zimy v dvaadvacátém roce v době šesté hodiny denní si písaři Domu života všimli ohně přicházejícího z nebes. Oheň sice neměl hlavu, ale z jeho úst proudil dech hrozivého zápachu. Tělo ohně měřilo stejně na délku i na šířku a blížilo se k nám bezhlavně. Srdce písařů se zaplnila strachem a oni padli na břicha...“

Tulliov papyrus je po více než 3 400 letech místy nečitelný, ale přesto z něj můžeme usuzovat, že se jedná o popis setkání s neznámým létajícím objektem. Kněží chtěli uchránit Thutmose III. před hněvem bohů. A skutečně se jim to podařilo a v zemi Kemet opět zavládl klid. Jenže pak:

„Uplynulo několik dní a těch věcí se na obloze objevilo více než kdy dřív. Zářily jasněji než slunce a táhly se až na hranice čtyř nebeských stran.

Tulliov papyrus.

Ohnivě kruhy se šířily po obloze. Dívala se na ně i faraonova armáda s panovníkem ve svém středu. Bylo po večeri, když se tyto kruhy opět vzdálily. Vystoupily vysoko do nebes, k jižní hvězdnaté obloze, a zmizely. Byl to zázrak, jaký země nepoznala od počátku věků. Panovník přikázal přinést kadidlo, aby na zemi zavládl pokoj. Na faraonův příkaz mělo být vše zapsáno

Ohnivě kruhy se šířily po obloze. Dívala se na ně i faraonova armáda s panovníkem ve svém středu. Bylo po večeri, když se tyto kruhy opět vzdálily. Vystoupily vysoko do nebes, k jižní hvězdnaté obloze, a zmizely. Byl to zázrak, jaký země nepoznala od počátku věků. Panovník přikázal přinést kadidlo, aby na zemi zavládl pokoj. Na faraonův příkaz mělo být vše zapsáno

v análech Domu života, aby události zůstaly v paměti zachovány navždy.“

Třeba se roku 1456 př. n. l. setkal Thutmose s bohy egyptského nebe.

Někteří egyptologové se domnívají, že jednotlivá zástupná jména staroegyptských bohů vznikla nahrazením jmen původních, jež se Egyptané neodvažovali vyslovit. Bylo to podobné jako tabu Hebrejců, kteří dodnes nevypravují jméno „Jehova“.

pě světa. Na rozdíl od Starého zákona a Eposu o Gilgamešovi je egyptský Noe / Utanapištim ženskou bohyní žní, jež svými vlastnostmi připomíná Usíra. Bohyně se snažila zkrotit rozbourané moře a stejně jako Noe a Utanapištim vypustila ptáka, který doletěl k bohyni Astarte (Eset). Ta chtěla pomoci a promluvila si se svým otcem Ptahem. Podařilo se jí ho přesvědčit a Ptah prostřednictvím boha počasí Sutecha moře zase uklidnil:

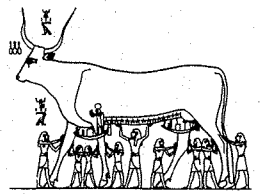
„Sutech vytáhl proti moři a vymrštil proti němu své blyškající zbraně a zahřměl proti němu. Moře poslechno Sutechův hlas. Sutech se posadil a moře se uklidnilo.“

S biblickou legendou o potopě světa zřejmě souvisí i „Kniha o nebeské krávi“, pocházející z dob faraona Ramesse III. (1191-1159 př. n. l.). O její zřejmě nejsrozumitelnější překlad se zasloužil profesor Erik Hornung. Zveřejnil ho roku 1982 ve své filologické práci „Egyptský mýtus o nebeské krávi“. Legenda začíná obdobím „Sep Tepi Neter“, to znamená „zlatý věkem“, kdy ještě bohové dohlíželi na lidi. Jedná se o etapu, v níž lidé a bohové žili ve vzájemné harmonii. Z nejasných důvodů však harmonie a uctívání bohů skončily. Dosavadní pořádek však neporušili bohové, ale lidé, kteří dokonce zaútočili na boha Rea:

„Ty nejstarší mezi bohy, z něhož jsem povstal, a vy bohové dávných dob. Podívejte, lidé vznikl z mých slz se dopustili útoku proti mně. Řekněte mi, co mám učinit, neboť skutečně hledám radu. Nechci je usmrtit, dokud neuslyším, co mi k tomu řeknete.“

Bohužel se z egyptské legendy nedovíme, v jaké podobě se lidské útoky odehrávaly.

Italskému egyptologovi Albertu Tullimu se podařilo v třicátých letech 20. sto-

Kniha o nebeské krávi.

Války mezi lidmi a bohy.

Čeho se Egyptané tak báli?

V mýtu o Horovi je zaznamenáno datum vzpoury našich předků proti bohům, jež v konečném důsledku vedla k vyvolání potopy světa. Údajně k ní došlo v roce 11607 před Kristem. Bůh Re byl již v té době starý, a tak si zavolal na pomoc vnuka jménem Hor Behedeti. Hor přispěchal včas a nad polobohy a Reovými lidskými protivníky zvířtil. Pronásledoval ve svém „létajícím stroji“ nepřátele z Dolní Nubie (Etiopie) až k mořskému pobřeží v deltě Nilu:

„Hor Behedeti odletěl k horizontu jako velké okřídlené slunce. Proto se mu říká ‚velký bůh a pán nebes‘. Z nebe spatřil své nepřátele a objevil se před jejich obličejí v podobě velkého Api. Zuřivě obrátil své čelo proti nim. Nedokázali pohlédnout do jeho očí.“

Jakou zázračnou zbraň měl k dispozici?

Zbraň se podobala oštěpu se zásekem a ztělesňovala sílu. Říkalo se jí „Horův oštěp“ nebo „Hor se silnou paží“. Podle pyramidových textů je spojována také s Jitřenkou a charakterizována jako „zbraň s jedním hrotem“. Egyptolog dr. Max Müller tuto zbraň popsal již v roce 1893 slovy „harpana s neobvyklou špicí“ a „zbraň třiceti“. Navíc egyptská Kniha mrtvých tvrdí, že po porážce protibožské rebelie se tato zbraň dostala i do rukou lidí:

„Vezmi zbraň třiceti, dědictví lidí, a pozdvihni ji svými rukama.“

Neobvyklou zbraň se roku 1980 zabýval orientalista Zecharia Sitchin v knize „Stairway to heaven“ a pokládal ji za víceúhlovou raketu, podobnou moderním výrobkům firmy McDonnell Douglas.

Z pyramidových textů se dovídáme něco i o materiálu, z něhož byla vyrobena. Podle starých Egyptanů se nazýval „tcham“ a byl prý nejtvrdší hmotou v celém vesmíru. Každopádně to musel být kov, který nebyl téžen na zemi, ale byl k nám dopraven z hlubin vesmíru.

Egyptologové překládají pojem „tcham“ slovem „železo“, ovšem ze starých legend vyplývá něco jiného. Egyptané totiž hovořili o „cenném kovu“, ale také o „tchamu z vrcholku hory“ nebo o „jemném tchamu“ či „pravém tchamu“.

Podobným výrazem „tchamti“ označovali Egyptané „lukostřelce“, kteří byli velkými „meni“ (bojovníky). Zdá se, že materiál „tcham“ vždy nějak souvisel s válečnými událostmi a byl používán jen bohy.

Také Řekové znali legendy o velmi pevném a tvrdém kovu. Říkali mu „adamas“ (nepřemožitelný) a byl rovněž vyhrazen bohům. Například Kronos použil „adamas“ proti svému kolegovi Uranovi, jím ho vykastroval

a rozhodl boj ve svůj prospěch. Musel to být velmi odolný materiál, s nímž používaly pouze mytologické postavy.

Používal tento nezdolný materiál i Hor?

Po svém návratu do Dolní Nubijské se Hor musel vypořádat s další revolucí, na níž se tentokrát podílel i jeden bůh. Musel zvítězit nad svým nepřítelem Sutechem, bratrem svého otce Usíra. Nakonec ho porazil a vykleštil. Sutech totiž předtím Usíra zabil a rozsekal ho na kousky, které rozházel po celém Egyptě. Rada bohů již dříve rozhodla, že Hor smí použít proti lidem a dalším nepřítelům jinou zázračnou zbraň, která se nazývala „Reovo boží oko“:

„Vytáhni oko, jež zničí každého, kdo by se ti ze zlé vůle protivil. Neexistuje nic ničivějšího ...“

„Reovo oko“ nebylo podle egyptologů pouze částí těla tohoto boha, ale podle legend mělo „vlastní podstatu“. Podle některých záznamů bylo „oko“ používáno nejen k ničení nepřátel, ale i k pátrání po čemkoliv. Z textů pyramid se dovídáme, že „oko“ bylo uchováváno nad skutečným Reovým okem, na jeho čele. V mladších epochách se pak změnilo v symbol hada (kobry), který se stal jedním ze znaků královské moci. Hada byl umístěn také na korunu faraonů. Někteří egyptologové se však domnívají, že v tomto případě šlo o babylonskou inspiraci. Dr. Hermann Schreiber pokládá hada za symbol prehistorické říše Buto, jejíž bohyně Uto (Vedžo) se v podobě kobry dostala na faraonovu korunu.

Egyptské prameny se o pradávných „občanských válkách“ zmiňují poměrně stručně, daleko více podrobností můžeme načerpat z mezopotamských klínových tabulek. Podle mezopotamské mytologie stvořili bohové lidi a žili s nimi v harmonickém vztahu. Eaův bratr Enlil se však od začátku stavěl proti umělému stvoření „černohlavců“ (lidí). I během zlatého věku se na ně díval s velkou nedůvěrou. Enlila dále rozduřilo, že se někteří z družiny bohů začali intimně stýkat s lidskými dcerami. To už bylo příliš. Proto svolal – podobně jako Re v egyptské mytologii – shromáždění bohů a stěžoval si:

Reovo oko.

„Lidé na zemi se množí jako divocí býci. Bůh je rozhořčen jejich množím. Enlil promluvil k bohům a řekl, že lidé jsou obtížní a jejich množím ho připravuje o spánek...“

Enlil je identický s egyptských Sutechem. Požadoval přísné potrestání lidstva. Nebyla však

na něj hned seslána potopa světa, ale epidemie a nemoci, jež vyvolávaly bolesti a horečky. Lidé prosili boha Ea, který je totožný se egyptským Reem, o pomoc:

„Eo, ó pane, lidstvo stěná, hněv bohů souží zemi. Ty jsi nás však stvořil! Učiň proto konec bolestem, nemocím a horečkám!“

Zpráva připomíná plán egyptského Hora. Každopádně Ea (Re) překazil Enlilův (Sutechův) plán na zničení lidstva. Enlila to ještě více pobouřilo a stěžoval si u velkých bohů:

„Počet lidí se nesnížil, je jich naopak více než kdy dřív!“

Svůj druhý plán realizoval Enlil s požehnaním velkých bohů a pokusil se lidi zničit hladem a žízni, což trvalo sedm period:

„Během první periody se lidé živili travou. V druhé periodě plně pocítili odplatu. Za třetí periody změnil hlad jejich rysy, z obličejů jim vystoupily kosti a lidé žili na pokraji smrti. Když nadešla čtvrtá perioda, měli lidé zelené obličejě a chodili po ulicích shrbení. Jejich těla již nebyla široká, ale tenká. V páté periodě zamkly matky dveře před hladovějícími dcerami. Dcery prosily matky o kousek jídla. Během šesté periody si matky připravovaly pokrm ze svých dcer, jedly vlastní děti. Jeden dům bojoval proti druhému. V sedmé periodě vypadali muži a ženy jako duše mrtvých.“

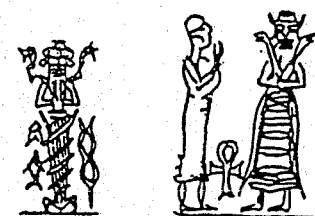
Za oněch těžkých časů lidé zdivočili tak, že se dokonce osopoali na přátelského boha Eu. Bůh se sice cítil uražen, ale rychle pochopil, že lidé proti božím silám nic nezmohou. Byl tak zarmoucen, že se rozplakal. Nakonec lidi vyzval, aby se proti svým bohům postavili:

„Neuctívejte více své bohy, nemodlete se k nim!“

Zde nalézáme paralely s egyptskou „Knihou o nebeské krásě“. Dostává se nám detailního pohledu na pozadí egyptské varianty legendy o potopě světa, což potvrzuje i profesor Erik Hornung. Po povstání a rebelii proti bohu Reovi byla na lidstvo seslána potopa světa. Re ji ovšem nezpůsobil sám, ale pověřil tímto úkolem bohyni Hathor. Krátce před absolutním zničením lidstva pomocí „božího oka“, které chtěla Hathor nasadit, si Re vše rozmyslel a s Horovou pomocí Hathor porazil, čímž plán na zničení lidstva ztroskotat. V mezopotamské verzi musel dát Ea hlasovat:

„Enlile, otevři ústa a svolěj shromáždění bohů, složte přísahu a hlasujte o smrtící povodni! Anu ať hlasuje první, potom Enlil a jeho synové.“

Na rozdíl od Rea se na konferenci bohů vyslovil Ea pro seslání ničivé potopy. Poté se však smíloval a nakázal Utanapištimu, aby postavil archu a tak se zachránil.

I jiným národům sdělili bohové informace o DNA.

Mezopotamské klínopisné tabulky nás informují o astronomických souvislostech příchodu velké záplavy. S egyptskými legendami se rozcházejí o tisíc let:

„Souhvězdí Lva odměřovalo hloubku vod.“

Tento údaj odpovídá době velkého tání ledovců, k němuž došlo koncem poslední doby ledové mezi 13. červnem 10817 a 30. květnem 8664 př. n. l. Během těchto tří tisíciletí byl povrch naší země utvářen mohutnými boufemi, prudkými dešti a vzestupem hladiny světových moří. Po opadnutí záplav velká část lidstva vymřela. Ušetření nebyli podle legend ani bohové. Přeživší lidé se vrátili na primitivní fázi vývoje. Nejprve provozovali kanibalismus a později se snažili přežít jako lovci a sběrači.

Ve starém Egyptě byl již před 2 600 lety proveden pokus, který prokázal, že izolované žijící děti zdivočí a bez lidského přispění se nenaučí mluvit. V 7. století před Kristem nechal faraon Psametik I. (664-610 př. n. l.) vybrat dva novorozence, kteří byli na dva roky svěřeni jistému ovčákovi, jenž však na ně nesměl mluvit. Po dvou letech dokázaly děti vyslovit jediné slovo: bekos. Jedná se o frygičtí slovo označující chléb. Faraon to pokládal za důkaz, že frygičtina je prapůvodní řeč lidstva, protože děti neměly možnost zaslechnout lidskou řeč, ale jen bečení ovcí.

Historik Diodor Sicilský se zabýval otázkou likvidace kanibalismu, který praktikovalo primitivní obyvatelstvo údolů Nilu:

„...v oněch dávných dobách byli předchůdci dnešního člověka primitivními bytostmi a bohové museli lidi odvyknout vzájemnému požírání.“

Bohové, o nichž je řeč, byli starými známými nositeli kultury. Z ničeho nic se znovu objevili a zahájili budování nové popotopní civilizace. Bylo jich sedm a vyskytují se téměř ve všech kulturách. Současně s příchodem těchto postav je založena dynastie Thovt (8670-7100 př. n. l.). Egyptský bůh Thovt vybral sedm „nomojů“ (kněžských učenců) a poskytl jim „boží znalosti“, čímž se z nich stali mudrci. Z egyptských spisů se o těchto událostech dovídáme:

„Ó ty rohatý, jenž sídlíš ve své jeskyni, v místě děsu Dat, skloň svou paži

a učiň své plece úzkými (!) Viz, vstupují do dokonalého západu, abych se postaral o Usíra a pozdravil ty, kteří přicházejí od něj.“

První z egyptských sedmi mudrců je označován za „Usíra“. Ostatních šest bylo pojmenováno zřejmě podle ryb, což připomíná setkání s prapůvodci kultury afrických Dogonů. Druhý z tajemných postav se jmenuje podle rodu „Cípal“ a čtvrtá nesla jméno „Sumec“. Pátá a sedmá postava byla obecně označována jako „Ryba“, jména třetí a šesté nejsou jednoznačně identifikována. Sedm mudrců neznali pouze Egyptané, ale také národy Mezopotámie, Indie a také Babyloňané. Sedm postav symbolizovalo nový začátek. Indové jim říkali „rišiové“ a Babyloňané „apkallu“. Toto slovo znamená „veliký, jenž nás vede“. Starší sumerské označení mudrců zní AB.GAL a lze ho přeložit souslovím „mistr ukazující cestu“. Podle klínopisných tabulek se mudrci nejprve zaměřili na odstranění svých opevněných stanovišť z doby před potopou:

„Když lid sestoupil ve své celistvosti, došlo k mnoha povstáním a nepravostem. Zničili svatyni, obydlí velkého Dingira, a zahrady po její straně.“

Přívlastek osov, jež se objevily po potopě světa, znělo „ptáč lidi“. Dodnes je nalezneme na chrámových reliéfech v podobě lidských sfing s orlím hlavou. Orel by mohl u oněch postav symbolizovat schopnost létat a současně naznačovat jejich původ z hvězdných končin. V egyptských hieroglyfech existuje pro slovo „let“ řada slabik a znaků (echi, epi, kem, pa). Každý výraz s tímto významem je provázen obrusem křídla nebo ptáka. Slovo „kema“, označující „vrženou tyč“ nebo „bumerang“, je znázorňováno letící kachnou. S bumerangem pravděpodobně seznámili obyvatele Austrálie staří Egyptané. Podle aerodynamických vlastností ho můžeme charakterizovat jako zalomené křídlo, které po správně provedeném vrhu umožňuje návrat k výchozímu bodu.

Jediný dochovaný model egyptského větroně se nachází v káhirském Egyptském muzeu. Pochází ze 3. století před Kristem a byl 12. května 1898 nalezen francouzskými archeology v Sakkáře. Na větroně je nápis „padi-imen“, což znamená „dar mudrců“.

Zmínky o podobném stroji nalezneme i v hinduistické knize „Samarangan-Asutrad-Hára“. V tomto případě se jednalo o pomocný motorek poháněný větroň, který mohl být zkombinován i s horkovzdušným balonem. Na první pohled jde o primitivní aparát, ale další popis nasvědčuje pokročilé úrovni vzduchoplavby. Podle zmíněné knihy byly létající stroje stavěny podle ještě starších spisů „mudrců“. Trup se podobal obrovskému ptáku

a byl z dřeva, jednotlivé části byly dohromady sklíženy blíže neznámou látkou. Uvnitř stroje se nacházely čtyři kovové nádrže naplněné tekutinou podobnou rtuť, jež sloužila jako palivo. I ve Starém zákoně je zmínka o umělém létání. Bohužel, kvůli chybnému překladu si jí dosud nikdo moc nevšímal. Hebrejské slovo „néscher“ je v latinské verzi Starého zákona překládáno jako „orel“. Je odvozeno od významu „hučící jako blesk“, což pak bylo onomatopoicky přeneseno na střemhlavý let orla. Hebrejci ovšem věděli zcela přesně, kdy mají na mysli orla a kdy například sokola. Orlovi říkali „peress“ a sokolovi jednoduše „nez“. Slovo „néscher“ nepochází z hebrejštiny, ale je odvozeno od egyptského „nechenj“ (Hor) a „nechab“ (Nechbet), což byla bohyně ochraňující Horní Egypt. Bůh Hor byl spojován s „okřídleným slunečním kotoučem“, uchovávaným podle tradice v jakési skříni či peci v „Nechenu“ (Hieranokopolisu), odkud prý mohl stoupat na nebeský horizont a zase sestupovat zpět.

Mudrci se vyskytují rovněž ve středoamerických legendách. I zde se v souvislosti s nimi objevoval létající stroj. Vůdcem amerických mudrců byl Quetzalcoatl, někdy nazývaný Kukulkan, což naši filologové obvykle chybně překládají jako „opeřený had“. Správný překlad jednotlivých slov složeniny zní „křídlo“ (quetzal) a „had“ (kukul), dohromady tedy „okřídlený had“. Je tedy možné ztotožnit Quetzalcoatla s egyptským bohem memfidského pohřebiště Sokarem, který také býval zobrazován v doprovodu okřídleného hada.

Vědci si ale pro jistotu vůbec nevšímají jednoho z přízvisek středoamerických mudrců, které znělo „ah roxa lac“, což znamená „pán zelené ploché misky“.

To by mohlo být označení létajícího stroje podobného UFO.

O příchodu mudrce Thovta se na chrámovém nápisu v Edfu dočteme:

„Tvé místo je od pradávných dob na pahorku Wenu, vstoupil jsi na zemi z moře moří a ve vodě jsi se objevil v tajemném vejci.“

Sokar.

Hlavnímu bohu Reovi je v egyptské Knize mrtvých přisuzováno vlastnictví nebeské misky (skořápky):

„Re, jenž je ve svém nebeském vejci, Re, jenž pluje na své nebeské skořápce.“

Egyptský velekněz Pet-Usíre tvrdí, že pozůstatky této létající skořápky byly uchovávané ve staroegyptském městě Hermopolis. Doslova říká:

122

Báruk pozorně poslouchal a snažil se pochopit řečené. Znovu nám vyřčil své dojmy v jedné z dalších pasáží svého spisu:

„A onen pták rozevřel svá křídla, a na jeho pravém křídle jsem spatřil velká písmena.“

Naše moderní družice mají na dlouhých ramenech namontované solární články, kterým můžeme říkat i sluneční křídla. Zachycují sluneční světlo a využívají ho k výrobě energie pro potřebu přístrojů umístěných uvnitř satelitu.

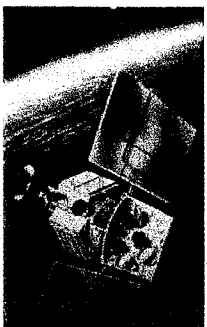
A co ta velká písmena?

Podobná písmena nalezneme i na současných družicích a vesmírných lodích, například označení NASA nebo ESA.

Francouzský umělec Jean Marc Philippe shromáždil v minulých letech v rámci projektu KEO poselství lidí z celého světa a ta byla roku 2001 vynesena na oběžnou dráhu kolem země. Na palubu družice byla kromě toho umístěna knihovna s „oficiálními dějinami lidstva“, dále vzorky zemské atmosféry, mořské vody, lidské krve, obrázky mužů, žen a dětí. Satelit by měl kolem naší planety kroužit 50 000 let a poté na zemi opět přistát.

Nemohli už naši předci vyslat do vesmíru podobnou družici?

Z toho, co víme o bozích Horovi nebo Reovi, kteří své nepřátele nebo i obyčejné lidi sledovali z nebes, se dá usuzovat, že skutečně měli k dispozici nějaké podobné pozorovací družice nebo aspoň dalekohledy. Jednu z velmi závažných indicií můžeme vyčíst také z textů pyramid:

Vypadal nějak podobně egyptský „pozorovací pták“?

„Oba pilíře stojí pevně, ale opěrné bloky se hroučí. On však přesto stoupá po žebříku, který pro něho zhotovil jeho otec Re. Hor a Sutech poté sahají po jeho paži, aby odletěli do Datu (do vesmíru).“

Nepřipomíná vám to start vesmírné lodi v okamžiku, kdy se od rakety oddělují postranní vzpěry a raketa míří vzhůru?

Když se Hor a Sutech dostali do vesmíru, ukázalo se před nimi vesmírné město, kterému texty pyramid vzhledem k jeho tvaru říkají „tvář“:

„Před cestovatelem se otevírá tvář boha. Tento cestovatel do země Dat se snáší na trůn po straně mocného boha.“

124

„Obě poloviny vejce existují ještě i v době mých dnů.“

Samozřejmě se nikdo z egyptologů nepokusil tyto pozůstatky nalézt. Ovšem v jiných případech se vyplatilo brát staré legendy vážně a používat je jako cenné vodítko při archeologických výzkumech. Tímto způsobem byla například objevena legendární Troja nebo minojská kultura.

Pet-Usíre se zmínil o možném místě původu tajemné nebeské skořápky: „Vejce leželo v hnízdě na prapuhorku „plamenného ostrova“ v moři.“

V legendách se vyskytuje mnoho podivných přístrojů, jež patřily tajemným bytostem. Působí dojmem velmi moderně vyhlížející techniky, kterou dokážeme pochopit jen díky obrovskému technickému pokroku, jehož lidstvo dosáhlo v posledních letech a desetiletích. V noci z 24. na 25. dubna 1990 otevřela NASA pomocí Hubbleova vesmírného teleskopu nové okno do vesmíru. Nikdo z vědců zúčastněných na tomto projektu zřejmě netušil, že tato událost by pro staré Egyptány nepředstavovala žádnou novinku. V papýru „Tebtunis“ se dochoval popis technických vlastností egyptského „pozorovacího ptáka“:

„Dokážu dohlédnout až na konec temnoty, dokážu vidět mořem až k pravodstvu Nun.“

Staroegyptský „pozorovací pták“ byl zřejmě něčím, co se podobalo našim současným satelitům, zkoumajícím povrch planety. Také v textech pyramid se píše o „hoře pozorovacího ptáka“, což by mohl být odkaz naznačující skutečnou funkci pyramid. Přístroj byl zřejmě používán stejným způsobem jako dnešní Hubbleův teleskop.

Zdá se, že vesmírné teleskopy byly známy již ve starém Egyptě.

V židovském, křesťanském i islámském náboženství se dochovaly zmínky o „vševědoucím a vševidoucím bohu“. Možná je to vzpomínka na doby, kdy byli lidé sledováni a kontrolováni patřičně vybavenými satelity. Vzpomeňme si na bohyni Ištar, která z nebes sledovala Gilgamešův boj s Chumbabou. Možná i ona používala nějaký satelit. Z biblických apokryfů známe zprávy o patriarchách Abrahámovi, Bárukovi, Enochovi a Mojžíšovi, kteří v doprovodu bohů podnikli cestu do vesmíru. Báruk hovoří v kapitole 6,1-2 o svých zážitcích:

„A ušel jsem letícího ptáka, letěl před sluncem velký jako devět hor.“

Na Báruka udělal pták velký dojem. Prorok se ihned zeptal svého průvodce, o co se vlastně jedná. Průvodce mu odpověděl:

„Je to strážce světa. Přilétá od slunce a rozpíná svá křídla, zachycuje sluneční paprsky, jež se podobají ohni.“

123

Podle legend se ony stroje dokázaly vznášet ze země do nebes a zase se vracet. Existovalo však ještě několik dalších komunikačních přístrojů, jimž se říkalo „naslouchací pták Rea“ a které po odstranění mystického nánosu lze interpretovat technickým způsobem:

„Slyším to, co Re, sluneční bůh, velký mezi bohy, denně v zářícím nebi určuje pro zemi.“

Z následujícího verše vyplývá, podobně jako v Bárukově popisu, že přístroj byl poháněn a zásobován sluneční energií:

„Žiji ze světla slunce a pravidelně z něj čerpám svou potravu. Mnoho spím a pohybuji se pouze ve dne. Po západu slunce již žádnou potravu nepřijímám.“

Proč jsme dosud neobjevili žádné zbytky tak vyspělé technologie?

To nemusí být tak úplně pravda. Francouzský astronom Lescaubault objevil 26. března 1857 poblíž dráhy Merkura neznámou nebeskou družici. Všiml si jí při pozorování naší centrální hvězdy, tedy Slunce. Hmotu neznámého tělesa spočítal na sedmnáctinu hmoty Merkura, její dobu oběhu na devatenáct dní a průměr určil na 285 kilometrů. Lescaubault ji pojmenoval Vulkán. Jeho pozorování bylo prověřeno a uznáno pařížskou Akademií věd a Napoleon III. dokonce astronomovi propůjčil stužku Čestné legie. Jenomže zanedlouho sláva Vulkánu pohasla, protože ho již nikdo nedokázal nalézt. Teprve roku 1878 byl opětovně objeven americkým astronomem Jamesem Watsonem.

V letech 1966 a 1970 se astronomu Henry Courtenovi podařilo Vulkán při zatmění Slunce vyfotografovat a určit jeho průměr na 770 kilometrů. Od té doby však objekt zase zmizel. Že by se jednalo o staroegyptského „pozorovacího ptáka“?

Od počátku roku 1999 je realizován projekt automatického vyhledávání asteroidů. Měřicí senzory mimo jiné objevily nebeské těleso o průměru pouhých padesáti metrů. Pohybovalo se po téměř kruhové dráze kolem našeho Slunce, což je neobvyklé – všechna ostatní tělesa se totiž kolem Slunce pohybují po elipse. Astronomové dali objektu označení CG9. Ovšem již v roce 1991 bylo objeveno podobné těleso (1991 VG), které se chová stejně jako CG9.

Americký astronomický časopis Sky + Teleskope tyto družice dokonce nazval „...skutečnými UFO“!

Ale proč?

Neobvyklá dráha 1991 VG se totiž téměř shoduje a dráhou naší Země.

125

Navíc se na 1991 VG několikrát v pravidelných odstupech objevily záblesky, které lze interpretovat technickým způsobem. Byly provedeny pokusy o prozkoumání objektů radarovými paprsky, které jsou přirozenými vesmírnými tělesy (například asteroidy) odráženy. Tentokrát se tak ale nestalo. Podle názoru vědeckého týmu se nemůže jednat o přirozená nebeská tělesa. Na zmíněné oběžné dráze se nemohou pohybovat ani zbytky nějakých starších sond nebo raket. Přesto se snaží oficiální vedení americké NASA i evropské ESA zmíněné těleso zařadit mezi takzvaný „vesmírný odpad“.

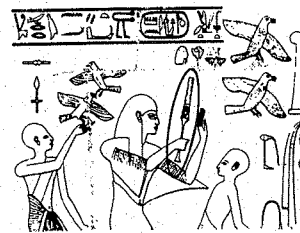
Proč se raději nepodivávají do starých legend?

Do výše zmíněného vzorce zapadá i těleso objevené v roce 1996, jemuž bylo přiděleno označení 1996 PW. Astronom NASA dr. David Green říká: „Situace je nevyjasněná.“

Již jsme si řekli, že Galileo Galilei objevil dalekohled jen díky tomu, že získal přístup k prastarým znalostem. Z egyptské Knihy mrtvých se také dovidáme, že staří kněží z Heliopole, nazývaní „holohlaví“, byli zasvěcováni do „boží moci“:

„Když jim bylo poskytnuto boží dědictví, spatřili cosi velkého a stali se velkými pozorovateli Heliopole.“

Symbolem moci byl ve starém Egyptě „sechem“, jímž se pozorovaly hvězdy, které jsou v egyptských textech označovány jako „bytosti stojící mezi bohy a lidmi“. Pro naše egyptology zůstává funkce tohoto předmětu dodnes záhadná. A přitom jde o řešení vysvětlující Galileiho pozorování planet. Egyptologové pokládají „sechem“ za obyčejnou panovnickou berlu, aniž by si všímali síly, která ze sechemu údajně vycházela. Podle mého názoru šlo o teleskop nebo podobný přístroj, jenž králům a kněžím přibližoval nebesa. Má teorie by vysvětlovala i skutečnost, proč na obrazech egyptských malbů je v horní části sechemu zobrazován pár očí.

Byl sechem vlastně teleskop?

„Vidoucí sfla“ skrytá v sechemu vysvětluje i přívlastek boha Usíra, jež znělo: „Velký sechem, sídlící v nebeském kraji.“

Sir David Brewster předal již v roce 1853 základ takovéhoho přístroje britské Association for the Advancement of Science, konkré-

ně se jednalo o optickou čočku. Neobvyklá byla „pouze“ skutečnost, že čočka byla nalezena ve zříceninách starověkého Ninive a pocházela z roku 600 před Kristem. Objev nebyl do dnešna vysvětlen a skončil s různými šperky a dalšími exponáty v Britském muzeu. Od té doby bylo vykopáno mnoho podobných čoček i v Africe, Austrálii a Americe.

Z moře poblíž jihoamerického pobřeží u Esmeraldy (Ekvádor) byla vylovena čočka vybroušená z obsidiánu. V mexické La Ventě objevil archeologický tým malá konkávní zrcadla, která byla vybroušena dosud neznámým postupem. Pravděpodobně byla používána jako zvětšovací skla. Jsou připisována olmécké kultuře, která je dnes považována za nejstarší mexickou civilizaci. Konečniců jemné šperky středoamerických národů mohly být zřejmě zhotovovány právě jen při použití zvětšovacích čoček.

Již řecký filozof Plutarchos tvrdil, že Archimedes používal optické přístroje, aby „stanovil velikost slunce“. Některé podivuhodné vynálezy Archimeda ze Syrakus (287-212 př. n. l.) pocházejí pravděpodobně z dob, kdy trávil čas studiem v alexandrijské knihovně. Patří k nim mimo jiné geniální soustava pák, válců a podávacích ramen, sloužící k zvedání a vymršťování těžkých břemen, jimiž byly potápěny římské galéry, útočící na syrakuský přístav. Archimedes sestrojil také soustavu zrcadel, která pomocí lomu slunečních paprsků zapalovala lodě oblehatelů.

Existovaly tyto stroje skutečně, nebo jsou jen výplodem fantazie antických spisovatelů?

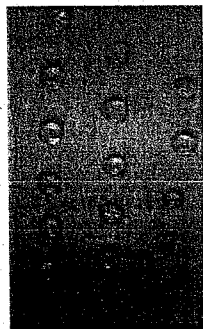
Nejedná se o ojedinělý případ. Inženýr Olaf Schmidt několik let analyzoval broušené křišťály nalezené na baltském ostrově Gotland ve vikinských hrobech z 10. století. Schmidt zhotovil jejich skleněné kopie, které se vyznačovaly perfektně asférickým broušeným povrchem. Byl za svou práci dokonce vyznamenán cenou Ruppa Hubracha za oční optiku.

Pokud takovou čočku položíte na text nebo třeba na poštovní známku, dosáhnete stejného zvětšení jako s moderní lupou o průměru pěti centimetrů. Inženýr Schmidt komentoval v březnu 1999 výsledky svého bádání následujícími slovy:

„Tvar těchto čoček byl tak dobrý, že by obstál i při současných požadavcích na optiku.“

Čočky dokázaly bez problémů zachytit i sluneční paprsky a zapálit list papíru.

Výzkumný tým z americké univerzity v Berkeley se antickými optickými součástmi zabývá již delší dobu a jeho členové dospěli k závěru, že got-

Broušené čočky jsou nacházeny po celém světě.

landské čočky pocházely původně z Byzance, odkud je Vikingové buď získali jako kořist, nebo při obchodování. Mnohé však nasvědčují tomu, že čočky se do Byzance dostaly z Alexandrie a jsou tedy egyptským vynálezem. V jednom sakkárském hrobě objevili archeologové v roce 1912 zvětšovací sklo, které mohlo být původně součástí egyptského sechemu. Bylo vyrobeno z křišťálu a rozhodně se nejednalo o ojedinělý nález. V londýnském Britském muzeu uchovávají zvětšovací čočku zhotovenou z křišťálu. Byla nalezena při vykopávkách v egyptském Heluanu. Podivuhodná není ani tak tím, že se jedná o zvětšovací sklo, ale spíše stopami chemické látky oxid cezia. Tato chemická sloučenina se dnes vyrábí v technickém zařízení, které k provozu potřebuje napětí 20 000 voltů. Nic takového však v Egyptě dosud nalezeno nebylo. Optický předmět najdeme i v muzeu tureckého hlavního města Ankary. Byl nalezen týmem rakouských archeologů v antickém městě Efesu. Tato čočka může otevřít brány do světa mikrokosmu. Na alexandrijském majáku byla prý umístěna zrcadla stejných vlastností, jaké měly Archimedovy přístroje v Syrakusách. Jejich pomocí bylo možné spatřit světila majáku na vzdálenost 465 kilometrů, ale dokázala ničit i nepřátelské lodě.

Nemohlo se jednat o něco podobného laseru?

Egyptským pojmem „wbs“ označovali kněží faraonů „svázaný oheň“. Můžeme se domnívat, že takto opisovali „ohnivý paprsek“. Ještě v roce 214 př. n. l. se objevuje zmínka, že alexandrijská vypouklá zrcadla dokázala zapálit nepřátelské lodě, a dokonce je vypátrat dřív, než je bylo možné spatřit pouhým okem.

Máme snad před sebou důkazy a indicie, že naše moderní civilizace nebyla na zemi první svého druhu?

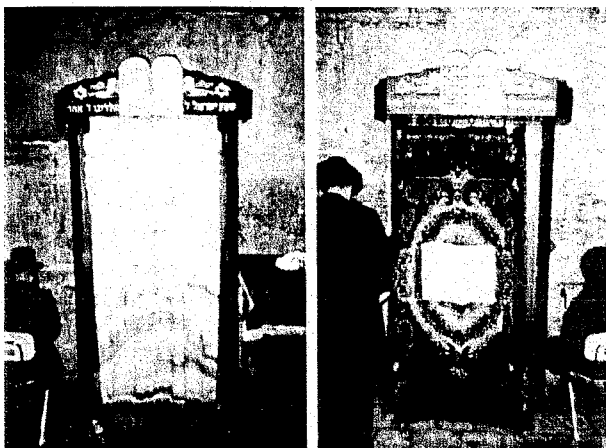

Těchto pět lidských ras obývalo Egypt.

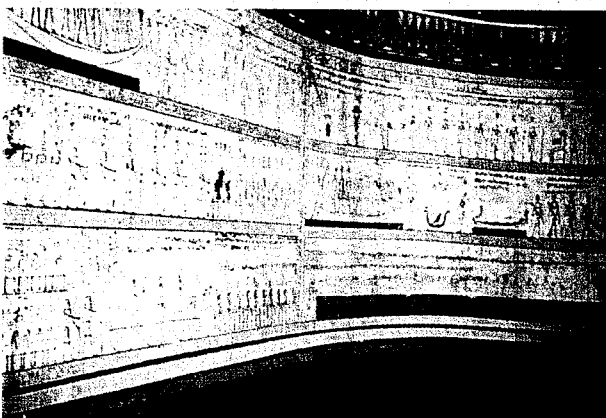
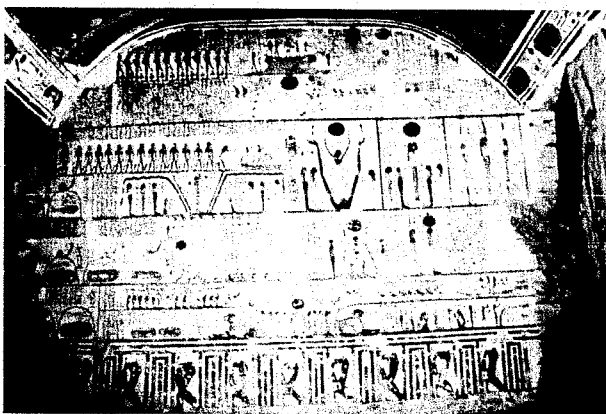
Poslední zbytek Šalomounova chrámu – Zeď nárků.

Nejsvětější místo Židů – ženy sem nemají přístup.

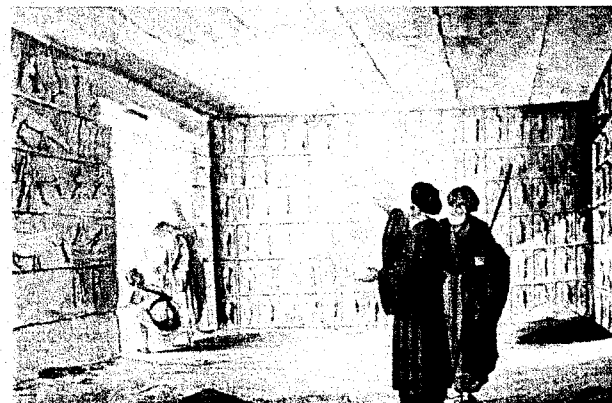
Královna Nefertiti, Tutanchamon, F. Champollion, kalif Murad Bey.

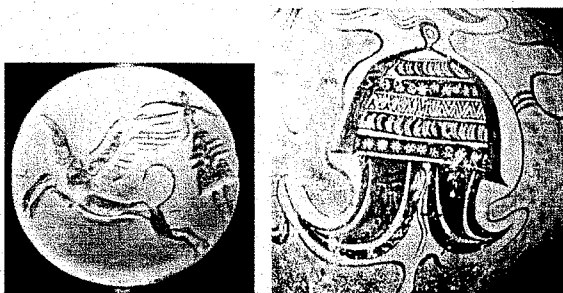
Utajený popis cesty do kosmu v chrámu Ramesse VI. (nahore) a Amenhotepa II. (dole).

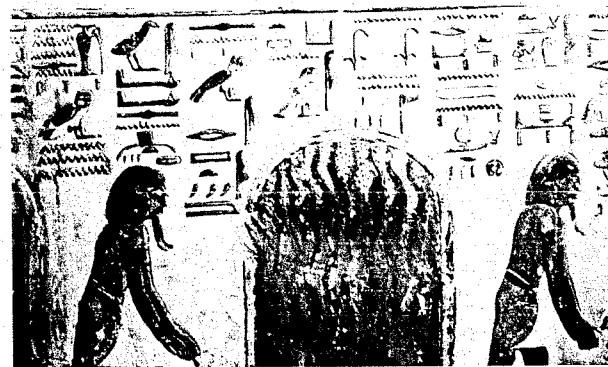
Pyramidy v Gíze jako obilní sýpky (kostel sv. Marka, Benátky).

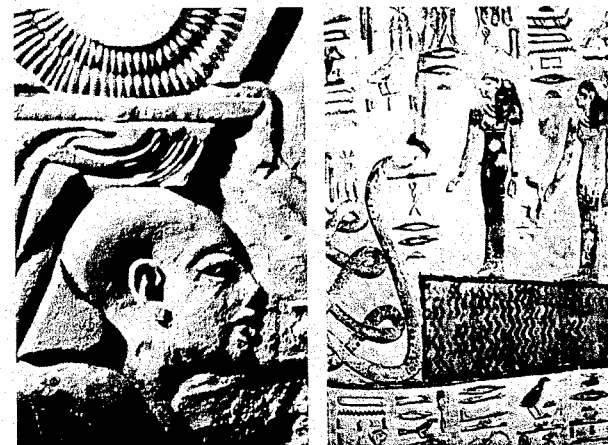
Síň nejstarších egyptských bohů.

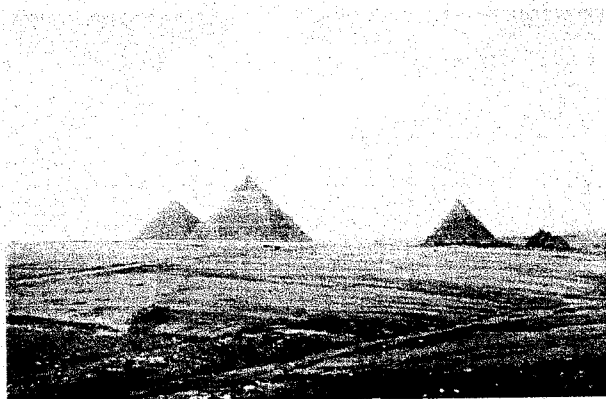
Minojský svět bohů s létajícím božským vejcem.

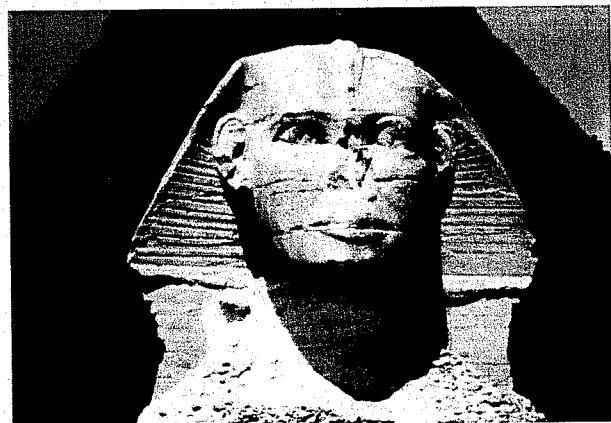
Ohnivě dveře k bohům. Překonat je bylo možné jen s jejich pomocí.

Ideál krásy – takový tvar lebky býval považován za božský. Příklad zobrazení nadpozemského světa.

Pyramidy v Gíze.

Velká sfinga stojí na základech, pod nimiž je rozvětvený labyrint.

KAPITOLA 6

Kosmické spojitosti

Teď se po stopách „zakázané archeologie“ vydáme jinou cestou. Zaveďte nás do podivuhodných antických staveb, jejichž původ dodnes zůstává nejasný. Navštívíme mnohé kamenné budovy z dob před potopou světa, jejichž stáří lze jenom těžko určit. Upozorníme také na velké množství kamenných nebo hliněných pyramid, které stojí v oblasti Austrálie a Nové Guineje.

V Papui Nové Guineji, uprostřed pralesa ve správní oblasti East Sepik, bylo objeveno pět neúplně dochovaných stupňovitých pyramid, jejichž výška dosahuje přibližně třiceti metrů. Jsou úplně stejné jako stavba, která byla objevena již roku 1984 severovýchodně od Brisbane v jižním Queenslandu (Austrálie). Objekty zřejmě sloužily astronomickým účelům a se vši pravděpodobností nejsou dílem původních obyvatel Austrálie, nýbrž nějakého vyspělého národa, který zde žil před mnoha tisíci lety.

Do Austrálie se zřejmě dostali před nejméně 3 500 lety staří Egypťané. Setkali se tedy i s původními australskými obyvateli. Případně se s nimi setkali ti, kteří určili směr staroegyptské civilizace.

Kdy k těmto setkáním došlo?

Protějškem australských astronomických objektů je v Evropě například Great Zodiac (velký zvěrokruh) v anglickém Glastonbury, jehož kameny jsou uspořádány na ploše 48 kilometrů. Stáří zvěrokruhu dosahuje 15 000 let. Existuje ještě přes dvě stě podobných tajemných kamenných monumentů ve tvaru kruhu nebo rondelu, jež byly odpradána zasvěceny „bohu výšky“, který řídil základní síly. Jejich časové zařazení umožnilo až poznání zákonů precese. Netýká se to pouze megalitických staveb z doby kamenné, ale i evropských katedrál. Takzvané megalitické stavby, jejichž název je odvozen z řeckých slov „megas“ (velký) a „lithos“ (kámen), jsou doslova „velkými kamennými stavbami“. Poznání precese nám umožnilo přenést chápání světa našich předků do dnešních dob. Předpokladem samozřejmě je, že rozeznáme informace ukryté v jejich astronomické geometrii a správně je vyložíme. Tyto znalosti dnes fungují jako počítačová databáze a staly se nepostradatelnou pomůckou vědeckého bádání. Kamenní svědkové dávné minulosti se nacházejí na celém světě a chtějí nám předat své posel-

ství. Soudobí archeologové rozlišují pět typů různých megalitických kamenných staveb:

- 1) alignements – kamenné řady (aleje), jež se táhnou krajinou mnohdy i na vzdálenost několika kilometrů;
- 2) kromlechy – kamenné megality ve tvaru kruhu nebo oblouku;
- 3) dolmeny – kamenné stoly nebo pohanská pohřebiště;
- 4) menhíry – kamenné řady ze svisle postavených kamenů;
- 5) rondely – kamenné kruhy nebo kruhové hroby.

Dřívější učenci byli vedeni zbožnou vírou. I proto byl původ těchto kamenných svědků spojován s různými legendami a pověstmi. Například ve 3. století našeho letopočtu byl římskými vojáky pronásledován svatý Kornelius a snažně prosil Boha o pomoc. Podle legendy se vzápětí stal zázrak. Všichni pronásledovatelé zkameněli a dodnes stojí v krajině jako kamenné sloupy.

Pozdější vědci začali přicházet s modernějšími teoriemi, podle nichž byly kamenné aleje a řady prehistorickými pohřebišti. Ovšem nebyly pod nimi nebo u nich nalezeny hroby ani žádné tělesné pozůstatky lidí, kteří zde měli být údajně pohřbeni. Valný smysl nedávaly ani domněnky, že vztyčení megalitů bylo dílem kočovných kmenů.

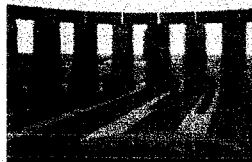
Kamenné řady.

je tedy ukryt v matematice a geometrii.

Proč však byly stavěny?

Pro odpověď na zmíněnou otázku se musíme vydat do Velké Británie. Existuje zde slavný obrovský kruhovitý kamenný objekt, který byl podle názoru vědců vybudován přibližně kolem roku 3100 před Kristem a nazývá se Stonehenge. Doba jeho vzniku spadá do období, kdy faraon Menej sjednotil Horní a Dolní Egypt v jednu mocnou říši. Britský profesor Aubrey Burl z Birminghamské univerzity zveřejnil v říjnu 1998 o Stonehenge no-

Teprve v nedávné době byly pořízeny letecké snímky dolmenů a menhírů, které vědci následně analyzovali pomocí počítačů. Postupně se tak začal rýsovat smysl těchto mnohdy celé kilometry dlouhých kamenných svědků. Ukázalo se, že kamenné útvary nebyly po krajině rozestety jen na základě nějakého okamžitého nápadu svých tvůrců, ale že jsou postaveny podle velmi promyšlených geometrických pravidel. Jejich smysl

Stonehenge.

vlivy. Názor, že by se evropské megalitické kultury vyvinuly bez jakéhokoliv orientálního a egyptského vlivu, je ovšem třeba zavrhnout jako naprostý nesmysl!

Přitom tyto vlivy jsou jasně patrné. Již roku 1967 objevili profesor Yonathan Mizrahi z Antropologického ústavu Harvardovy univerzity a jeho kolega Anthony Aveni z univerzity Colgate v izraelském Quatrzinu megalitický kruh, který nazvali Gilgal Refaim. Kvůli neklidné politické situaci na Blízkém východě byl ale prozkoumán až v období 1988-1991 a teprve několik posledních let patří k hlavním atrakcím Archeologického muzea v Quatrzinu.

Tento kamenný kruh je podle profesora Mizrahiho astronomickým kalendářem, jehož původcem je národ „Enaků“. Podle bible se jednalo o „rod obrů“, kteří obývali oblast kolem dnešního Quatrzinu. Izraelští antropologové zde skutečně roku 1997 našli prokazatelné stopy neznámého národa. K nálezům patřily například nadměrně velké zuby (stoličky) a nástroje. Nalezené předměty se dosud nepodařilo jednoznačně historicky zařadit. Ve Starém zákoně, 5. knize Mojžíšově 3,11, se dochovala zpráva o vzhledu krále Óga z Bašanu, který patřil k onomu obřimú rodu:

„Neboť právě bášanský král Óg zůstal ze zbytku Refajců. Hle, jeho lože, lože železné, je v Rabě Amonovců. Je dlouhé devět loket a široké čtyři lokte.“

Železné lože tedy měřilo 4 x 1,8 metru. Tyto rozměry by odpovídaly výšce sumerského hrdiny Gilgameše, který byl podle mezopotamské tradice částečně božského původu, a proto byl pokládán za poloboha. Rod obrů vznikl podle Starého zákona ze spojení lidských dcer a bohů. Fossilní pozůstatky těchto obrů se nacházejí nejen v Izraeli, ale i na Krétě, v Africe a dokonce v Austrálii.

Archeolog dr. Rex Gilroy použil ve své zprávě ze 14. října 1984 o vykopávkách v australské Katoombě následující slova:

„Během posledních dvanácti let jsem prováděl na osmi různých místech Nového Jižního Walesu rozsáhlé vykopávky. Nalezli jsme mnoho seker, kyjů, sekeromlatů, nožů, sekáčů a dalších artefaktů, z nichž některé vážily šest, ale jiné až šestnáct kilogramů. Mezi nimi byly objeveny fossilní pozůstatky velkých lidských stoliček, měřících víc než 67 milimetrů. Plocha

vou teorií. Domnívá se, že před 6 000 lety se původní obyvatelé francouzské Bretagne vydali na sever a doputovali až na Britské ostrovy. Budovateli kamenného Stonehenge tedy nebyli Praaangličané, ale Prafrancouzi. Svou teorii opírá profesor Burl o umístění megalitického areálu a rytiny na jeho jednotlivých kamenných částech.

Může mít profesor Burl pravdu?

Tajemným monumentem u Salisbury se již 400 let před ním zabýval dvorní architekt krále Jakuba I. (1573-1625) Inigo Jones (1573-1652). Jonese lze pokládat za prvního badatele v oboru kamenných megalitů, protože ve své době dospěl k významným poznatkům. Architekt vypracoval pro svého krále expertní zprávu, v níž ho ujistil, že Stonehenge bylo postaveno k počtě boha Coela (nebeský), jemuž někteří říkají „Uranos“. Římsko-řecký historik Diodor Sicilský o tomto bohu píše: „Coelus byl ten, kdo první panoval nad Atlantidou...“

Stavitel Stonehenge byl podle Jonese velmi těsně spjat s legendárním kontinentem Atlantida, která se podle Platona kolem roku 9400 před Kristem stala obětí přírodní katastrofy a potopila se do moře.

Inigo Jones se podrobně seznámil se starými kronikami zabývajícími se bohem Uranem (Coelem) a králem Jakuba I. informoval:

„...Naučil lidi společnému životu, naučil je obdělávat pole, stavět města a z divochů učinil civilizovaná stvoření. Panoval nad velkou částí země od východu na západ. Byl brilantním pozorovatelem hvězd a dokázal lidem předpovědět, co je čeká. Podle postavení slunce dělil rok na měsíce. Pro jeho nezměrné znalosti o hvězdné obloze ho lidé zahrnovali úctou a uctívali ho jako boha. Říkali mu Coelus. Jím vybudovaný areál je kruhovou napodobeninou mnoha souhvězdí, jež se nám zjevují na obloze, a je nazýván „Nebeská koruna“.“

Královský architekt Jones objevil v 16. století starší označení Stonehenge, jež v originále znělo „heavenly Crown“. Již tehdy rozpoznal pravý smysl areálu, to znamená jeho spojitost s drahami souhvězdí a kosmickým celkem. Navíc jmenovitě uvedl stavitele kamenného objektu.

Co tomu říkají vědci?

Jejich názory se i nadále velmi rozcházejí, ať už co se týče budovatele Stonehenge nebo smyslu a účelu této stavby. Zprávu dvorního architekta Jonese v podstatě ignorují, v tom se shodují prakticky všichni.

Vědci prozatím nedokázali vysvětlit důvod, proč bylo Stonehenge vybudováno. Ve svých teoriích totiž mimo jiné vůbec nezohledňují orientální

korunky takového zubu činí 50 x 42 milimetry, což je na člověka velmi neobvyklá velikost. Nalezli jsme i kosti zvířat, jež zřejmě byla ulovena místními lovci. Časově můžeme nález datovat do pleistocénu – to znamená do doby před 500 000 lety. Artefakty, zuby a další pozůstatky nasvědčují tomu, že tyto bytosti dosahovaly výšky 3,6 až 6 metrů a vážily několik set kilogramů. Z indicíí soudíme, že se jednalo o dvě různé rasy velkých lidí nebo obrů, kteří kdysi tuto oblast obývali. Otisky jejich nohou se nacházejí v Queenslandu i v Novém Jižním Walesu.“

Možná že patřili k národu Enaků...

Nejspíš každý zná biblický příběh o boji Davida s obrem Goliášem. Také Goliášova výška je ve Starém zákoně udávána v šesti loktech, což odpovídá našim 2,9 metru. Egyptský kněz a kronikář Manetho se ve svých seznamech panovníků zmiňuje o takzvaných „odloučených“ neboli „polobozích“, kteří vládli mezi lety 7100 a 5000 př. n. l. Manetho jim připsuje výšku 2,85 metru, což se blíží rozměrům biblického Goliáše. Největším obrem 20. století byl Američan Robert Waldow (1918-1940), který dosáhl úctyhodné výšky 2,72 metru. Největší známou ženou byla Čianka Zeng Jin-Lian (1964-1982), jež v osmnácti letech měřila 2,47 metru.

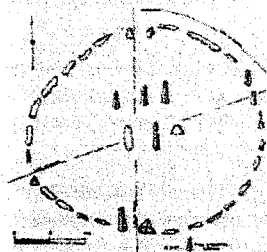
Vzhledem k tomu, že i v moderní době se občas vyskytují velmi vysokí lidé, nezní zprávy o prehistorických obrech tak nesmyslně, jak by si někteří archeologové přáli. Prastaré růstové geny jsou zřejmě v lidském těle dodnes a občas se vymknou kontrole. Když se podíváme na biblické legendy podrobněji, zjistíme, že řada z nich je egyptského původu. Slovo „Enak“ se v hebrejském originále píše „Anaq“ a je odvozeno od egyptského „Iy-anaq“, čímž jsou míněni „herooové“ sídlící v městě Tanis (Džanef). K atributům Iy-anaq patřil štít, oštěp a bojový vůz, což jsou rovněž znaky bohyně války Astarte, jež je totožná s bohyní Eset.

Vraťme se opět ke kamenným stavbám. V egyptském Nabta Playa, přibližně 75 kilometrů od Abú Simbelu, objevil roku 1998 tým amerického antropologa profesora Freda Wendorfa miniaturní verzi Stonehenge. Zbytky egyptského kamenného kruhu se nacházejí na pobřeží bývalého sladkovodního jezera, které se zde rozkládalo před 11 000 lety. Archeologové se domnívají, že objevili nejstarší kamenný kalendář.

Iy-anaqům se také říkalo nosiči slunce.

Celek je vybudován z megalitických sloupů uspořádaných do kruhu a dohromady vážících 2,5 tuny. Areal se dosud nepodařilo přiřadit k žádné známé egyptské kultuře. Čtyři páry kamenů uprostřed kruhu jsou postaveny blíž k sobě, jsou zřetelně větší než ostatní a váží přibližně 10 tun. Říká se jim „brány“ a jejich funkce není známá. Na protilehlých stranách kruhu stojí dva kamenné páry orientované severojižním směrem, zatímco další dva páry stojí na přímcce pod úhlem 70 stupňů severovýchodně. Tento směr určuje postavení slunce 21. června v době počátku léta, kdy v této oblasti začíná doba dešťů. Zvláštností areálu není jen podoba se Stonehenge, ale i jeho původ z doby kolem roku 10 000 před Kristem. Přítel Freda Wendorfa, archeolog profesor J. McKim Malville z Coloradské univerzity, prohlásil o dosavadních výsledcích bádání vědeckého týmu:

Miniaturní Stonehenge z Nabty.

Jedná se o nejstarší známý kamenný kalendář na světě. Dokazuje, že již před 12 000 lety žili na zemi skvělí stavitelé a konstruktéři, kteří jsou možná odpovědní také za rozkvět vyspělé egyptské kultury. Poblíž kalendářního kruhu odkryl Wendorf se svým týmem další lokalitu, v níž našel mnoho zvířecích kostí a dva metry vysokou vrstvu odpadků. Profesor se domnívá, že zde byl rituálně slaven počátek roku a příchod doby dešťů. V roce 1999 bylo objeveno dalších třicet megalitů o hmotnosti 2,5 tuny. Jeden z kamenných bloků byl opraven a opatřen ideogramy. Profesor Wendorf předpokládá, že by se mohlo jednat o nejstarší egyptskou sochu a zároveň počáteční milník egyptského kamenictví. To ovšem současně znamená, že místní obyvatelé již žili v organizované společnosti. Tuto domněnku potvrzuje existence 75 oválných domů, postavených z velkých kamenů. Všechny byly navíc zbudovány na jedné přímcce.

Podle Wendorfa byla oblast kolem Nabta Playa kdysi savanou porostlou trávou a odolnými stromy, například akáciemi. Jednalo se o jakousi oázu nabízející příhodné životní podmínky pro první lidské osídlení. Kolem roku 6000 př. n. l. zde však přestalo pršet a krajina se proměnila v poušť. Lidé opustili svá sídla a vydali do severního údolí Nilu v Dolním Egyptě.

Možná se skutečně jednalo o zakladatele egyptské civilizace, jak předpokládá profesor Malville.

Možná i anglické Stonehenge vybudovali prehistořičtí Egypťané?

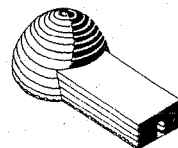
První moderní výzkum areálu byl proveden před přibližně třiceti lety. Ukázalo se, že Stonehenge není jen kamenným kalendářem, ale i planetáriem, jak tušil již dvorní architekt Jones. Britský astronom profesor Gerald Hawkins „nakrmil“ v roce 1973 svůj počítač celkem 7 140 informacemi o Stonehenge. Chtěl zjistit, do jaké míry mohou být údaje, jež v areálu zjistil, založeny na pouhé náhodě. Po vyhodnocení dospěl k závěru, že Stonehenge muselo být využíváno jako mezhvězdná a planetární observatoř.

Hawkins svými výzkumy vyvolal bouřlivé diskuze. Někteří vědci pokládali za svou povinnost podrobit počítačové výpočty ničivé kritice. Přesto existuje nejméně čtyřicet sedm možných pozorovacích úhlů, jež směřují na astronomická tělesa nebo jevy.

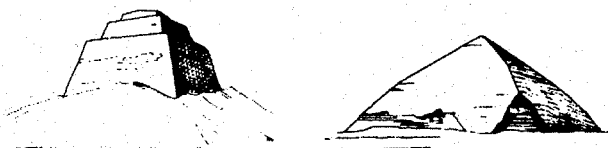
Podle astronoma Mike Saunderse je Stonehenge zmenšeným modelem naší sluneční soustavy. Uprostřed ve vnitřním kruhu se nalézá Slunce, obklopené druhým kruhem symbolizujícím Merkur. Následuje třetí kruh Venuše a čtvrtý Země. Vně Stonehenge jsou další kruhy označené otvory. Tento první vnější prstenec označuje podle Saunderse oběžnou dráhu Marsu. Další je symbolem Jupitera.

Kde ale zůstal Saturn, Uran, Neptun a Pluto?

Na pomoc při zodpovězení této otázky si musíme vzít dalšího kamenného svědka, jenž se rovněž nachází ve Velké Británii. Přibližně padesát kilometrů severně od irského hlavního města Dublinu leží město Drogheda. Poblíž, mezi poutními místy Knowth a Dowth, vybudovali původní obyvatelé Irska, zřejmě Keltové, již před 5 150 lety grandiózní hrob, který dodnes představuje technický zázrak. Není to obyčejná hrobka zbudovaná z kamene, aby tak byly chráněny pohřbené tělesné pozůstatky významného druida před útoky dravých zvířat. Stavba v Newgrange je technickým a především astronomickým mistrovským dílem. Vypadá jako umělý pahorek vypínající se v nejvyšším bodě severního břehu řeky Boyne. Mohyla sloužila k stále ještě ne zcela zřejmým účelům. Newgrange vzniklo v době, kdy ještě egyptské dějiny ani nezačaly a nikde na zemi dosud nestála ani jedna pyramidka.

Tento typ domů objevil profesor Fred Wendorf.

Egyptské pyramidy.

Průzkum zvláštního objektu začal již v roce 1699. Tehdejší majitel pozemku, jistý Charles Campbell, nařídil svým lidem, aby z mohly vytrhali pár kamenů a snažili se objevit vchod. Domníval se totiž, že stavba je dílem Vikingů a skrývá ve svém nitru velký poklad. Campbell však vchod nenalezl a mohyla zůstala stranou zájmu až do 20. století. Teprve počátkem šedesátých let 20. století byl zahájen její důkladný výzkum pod vedením profesora Michaela J. O'Kellyho z univerzity v Corku. Profesor zjistil, že na stavbu mohly musely být dopraveny megalitické sloupy o hmotnosti až 50 tun. Vstupní pískovcový blok měří na délku 3,2 a na šířku 1,3 metru. Pravděpodobně pochází ze sedmnáct kilometrů vzdáleného lomu. Ostatní kameny jsou žulové a byly do okolí přineseny ledovcem během poslední doby ledové. Jejich opracování a doprava na místo použitých představuje dodnes nevyřešenou záhadu!

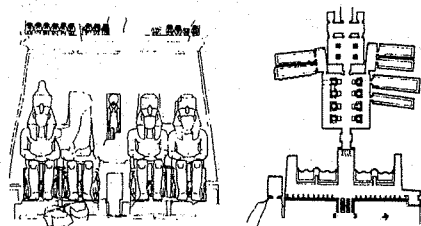

Newgrange.

Ještě větší údiv než způsob opracování a dopravy vzbuzují prvky astronomické geometrie, které nám umožňují svět stavitelů Newgrange částečně pochopit. Do prostředního výklenku, přímo naproti 18,9 metru dlouhé chodbě, je v takzvané pohřební komoře usazena kamenná mísa s trojitým spirálovitým motivem. Tři další výklenky jsou situované po obou stranách sem vedoucí chodby. Dlouhé roky si místní obyvatelé vyprávěli, že v určitý den roku do komory dopadá sluneční světlo a osvětluje přesně ony trojitě spirály. Vědci samozřejmě tyto legendy považovali za báchorky a výplody fantazie. Profesor O'Kelly je však vzal vážně a přesně v den zimního slunovratu, 21. prosince 1969, sestoupil do chodby a očekával, co se stane. Svě zázitky popsal tento zarputilý archeolog v knize „Newgrange“:

„Přesně v 9,54 britského letního času se vrchní okraj slunce posunul okraj zorného pole viditelného z hrobky. V 9,58 pronikl první sluneční paprsek otvorem nade dveřmi, prošel chodbou, přesunul se přes podlahu pohřební komory a dorazil až k okraji kamenné mísy v zadní místnosti. Úzký paprsek se postupně rozšířil do podoby sedmnáct centimetrů širokého pásu, rozprostřeného nad podlahou pohřební komory. Vnitřek hrobky byl ozářen nepřímým světlem, což působilo velmi dramatickým dojmem a díky tomu jsem mohl rozeznat mnohé detaily zadní komory a postranních výklenků. V 10,04 se široký světelný pás zúžil a přesně v 10,15 přestalo světlo do hrobky dopadat...“

Ve stejném roce byla podobná hra světla pozorována ve skalním chrámu faraona Ramesse II. v Abú Simbelu. Bylo to jen krátce předtím, než byl roku 1969 chrám přesunut o 180 metrů stranou a 64 metrů výš. Na jeho původním místě dopadaly vždy 20. února a 20. října sluneční paprsky do hlavní komory v hloubce 63,50 metru, kde se nacházely tři sochy (Amon, Ramesse a Re). Světelné jevy zvládli egyptští stavitelé tak bravurně, že v době zahájení a ukončení žní prošly sluneční paprsky dlouhou chodbou a ozářily nejprve Amona, poté Rea a teprve na závěr prostřední Ramessovou sochu. Tento jev se opakoval dvakrát ročně a trval přesně sedmnáct minut!

Také chrám v Abú Simbelu byl orientován podle astronomických pravidel.

Stejnou dobu trvání světelného jevu zjistil profesor O'Kelly také v Newgrange:

„...Při východu slunce během nejkratšího dne v roce pronikalo světlo do Newgrange přesně sedmnáct minut. Přitom se sluneční paprsek nedostal dovnitř vchodem, ale záměrně vytvořenou úzkou rýhou pod okrajem bloku překrývajícího vstup.“

Je oněch sedmnáct minut pouze náhodným faktorem?

Fenoménem Newgrange se zabýval také matematik a spisovatel Horst Sy. Zaměřil se na oněch 17 minut a provedl zajímavý výpočet. Světlo urazí vzdálenost 298,45 milionu kilometrů, která vcelku přesně odpovídá vzdálenosti Země od Slunce, za 995,5 sekundy. Po převodu na minuty dostaneme číslo 16,36 a tento výsledek je indicií překvapivých znalostí našich prehistorických předků.

Je možné, že by lidé v šerém dávnověku znali rychlost světla?

Iřští vědci Tom Ray a Tom O'Brian ze School of Cosmic Physics zopakovali 21. prosince 1988 experiment profesora O'Kellyho. Měli k dispozici nejmodernější počítačové vybavení. Přesně čtyři a půl minuty po východu slunce se v pravouhlé dráze nad vchodem objevil první světelný paprsek. Zakrátko se zvětšil do podoby 34 centimetrů širokého pásu, pak se ale začal zužovat na 26 centimetrů. Tentokrát však paprsek nezasáhl motiv s trojitou spirálou na zadní stěně hrobu, ale zastavil se přibližně dva metry před ní. Poněkud zmatení vědci se poradili s počítači a dospěli k závěru, že během tisíců let se vchod do Newgrange (je orientován na východ) kvůli sklonu zemské osy o několik milimetrů posunul. Světelný paprsek však nebyl ovlivněn jen touto okolností, ale i mírným posunutím monolitu způsobeným renovačními zásahy v posledních letech. Bylo tedy znovu prokázáno, že světelný jev se neobjevuje pouhou náhodou! Konzervativní vědci samozřejmě ztratili půdu pod nohama.

Jenže kdo postavil Newgrange podle pravidel astronomické geometrie?

Keltské mýty připisují jeho stavbu bohu Dagdovi. Podle legend byl strážcem „kotle tisíců veškerý hlad“. Tento „kotel“ by případně mohl být totožný se „svatým grálem“. Dagdovo přízvisko znělo „dobrý bůh“ a také „pán velkého vědění“. Jediná další indicie umožňující bližší identifikaci tohoto boha vede přes dalšího boha jménem Danu, jehož synem byl právě Dagda. Pověst o Danuovi je tak stará, že se o něm dochovalo jen velmi málo informací. Britští vědci John a Caitlin Matthewsovi o něm v knize „Lexikon keltské mytologie“ napsali:

„Jediné, co můžeme o Danuovi říci s relativní

Dopad slunečních paprsků.

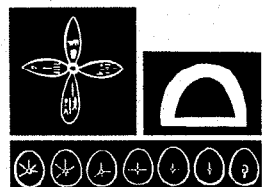
138

klad proniká do stavby v délce 24 metrů, což je hodnota „svatého čísla“, jež lze přenést speciálně na planetu Zemi a pohyby zvěrokruhu v polokouli. Ale to není vše. Zvláštní jsou i monolity umístěné v chodbě, které profesor Michael J. O'Kelly zkoumal již v roce 1967. Nejsou to jen tak obyčejné, nahodile umístěné kameny. Stavitelé Newgrange jich použili po levé i pravé straně chodby třicet a opatřili je spirálovitými motivy. K čemu monolity sloužily, není dodnes jasné.

Že by v jejich uspořádání byly ukryty doposud nezjištěné astronomické informace?

Je to možné. V egyptské mytologii se vyskytuje brouk skarabeus s třiceti prsty, jež egyptologové pokládají za symboly třiceti dnů měsíce. Skarabeus je ve své prapůvodní formě odvozen od boha Ptaha. Ve své poslední knize jsem vyslovil teorii, že počet třiceti prstů skarabea úzce souvisí s dogonskou slavností Sigui a Sirem, nikoliv však s naší přirozenou družicí.

Doba oběhu Siria B kolem Siria A, který není pouhým okem viditelný, činí padesát let. Navíc Dogonové znají ještě další, třetí hvězdu Sirius, jejíž existenci moderní věda sice předpokládá, avšak astronomům se dosud nepodařilo Siria C skutečně spatřit. Z astrofyzikálních vlastností soustavy Siria vytvořili Dogonové velmi zvláštní mytologii. Například mladí manželé začínají vlastní dům stavět až po svatbě. Těhotná nevěsta zůstává až do porodu v domě rodičů. Teprve pak se koná svatební slavnost, a pokud je to možné, odehrává se v okamžiku heliakického východu Siria. Až potom mohou matka s dítětem vstoupit do nového domu. Tato praxe symbolizuje stále se opakující konstelaci trojitě hvězdné soustavy Siria. Starý poznatek o „svatě padesátce“ (doba oběhu Siria B kolem Siria A) se v mnoha podobách opakuje také v antice.

Astronomické motivy Dogonů. Vlevo nahoře: čtyři světové oblasti. Vpravo nahoře: Amma. Dole: Zrození země z vejce neboli atomu (zárodečné buňky).

Ovšem jedině staří Egypťané znali astronomicky správnou vzdálenost této hvězdy (429 božích mil = 8,54 světelného roku). Terminus technicus „boží míle“ vznikl chybným překladem našich egyptologů. Egypťané používali slovo „jetru-neter“, což doslova znamená „světelná vzdálenost“.

140

jistotou, je skutečnost, že byl ztotožňován se sumerským bohem Anuem.“

Osobně se dokonce domnívám, že stejnými postavami jsou bohové Anu, Uranus a Ptah (Nun). Tím by bylo nastoleno doložitelné spojení mezi Stonehenge, Newgrange a miniaturním Stonehenge z Izraele.

Existuje ještě nějaký jasnější důkaz?

Newgrange skutečně obsahuje několik pozoruhodných náznaků své spjatosti s Blízkým východem.

Průměr stavby činí 95 metrů. Poměr průměru k obvodu kruhu se počítá pomocí Ludolfova čísla 3,14159265358979323846. Vypočítal ho roku 1596 holandský profesor Ludolph van Ceulen poté, co navštívil město Florencii a poznal zákonitosti moderní matematiky. Toto číslo znali již Řekové a nazvali ho podle šestnáctého písmena své abecedy „pi“.

Odkud znali „pi“ stavitelé Newgrange?

Z průměru tamní stavby lze spočítat její obvod, který činí 298,45 metru. A to je velmi pozoruhodný údaj, protože se jedná o 0,0001 procenta vzdálenosti Země – Slunce – Země. To by ovšem znamenalo, že stavitelé Newgrange před 5150 lety znali nejen rychlost světla, ale i náš současný metr, respektive s ním srovnatelnou jednotku, a dokázali s tímto údajem také zacházet. Vědci ovšem i nadále zastávají svá ortodoxní stanoviska a tvrdí, že vše je pouze náhoda. Takových náhod je však celá řada a vědcům dá stále větší práci je zamlčovat.

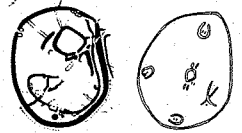
Vyjádřeno v megalitických yardech (1 megalitický yard = 82,90 cm) činí obvod Newgrange přesně 360 těchto jednotek. A to odpovídá 360 stupňům ekliptiky. Horst Sy zjistil, že obvod Newgrange 298,45 metru je roven přesně 470 sakrálním loktům starých Egypťanů, pokud vezmeme za základ Thovtův loket o délce 63,50 centimetrů. Na rozdíl od egyptského lokte s 52,36 (respektive 52,5) centimetry je výpočet Thovtova lokte založen na tisícinné dráhy, kterou naše země urazí na rovníku během jedné sekundy. Oněch 470 Thovtových loktů je na chlup přesně tolik jako 570 egyptských loktů. Je to skutečně jenom náhoda, že v 5150 let staré stavbě jsou ukryty různé poměry nejrůznějších jednotek, anebo jsme narazili na univerzální jazyk doby kamenné, jehož počátky sahají do ještě daleko vzdálenější minulosti?

Vzor se číslem „pi“ se používají nejen pro výpočty obvodu, průměru nebo poloměru kruhu neomezené velikosti, ale i pro astronomické výpočty hemisfér. Tajemné Newgrange obsahuje rovněž celou řadu astronomických informací vztahujících se k naší sluneční soustavě. Světelný paprsek napří-

139

Odkud naši předkové mohli znát rychlost světla?

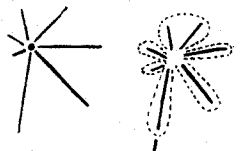
Kmen Dogonů se odštěpil od národa Mande a dnes žije v africkém Malí. Dogonové sice mluví několika dialekty, ale mají také společný rituální jazyk. Říkají mu „sigi“ a učí se ho již od dětství. Věci a pojmy se v tomto jazyce vyjadřují znaky, které mohou mít vícero významů. Symboly jsou mytologického původu a předávají se z generace na generaci. Na první pohled připomínají dětskou škrábanici, ale ve skutečnosti obsahují mimořádné pozoruhodné znalosti astronomie a vesmírných spojitostí. Dogonové je malují na stropy nebo podlahu. Například hvězdy jsou v jejich představách kapky krve rozstříknuté po obloze. Vytvářejí spirálu a spolu se Zemí krouží kolem osy vesmíru. Lépe a obrazněji by se uspořádání naší sluneční soustavy a popis celé Galaxie snad ani nedaly vyjádřit!

Dogonské zobrazení Siria.

Tento národ dokonce zná vlastnosti atomů, kterým říká „tonu“ (prapůvodní zárodek“).

Dogonové přisuzují své znalosti legendárním „nommům“, což prý byli mimozemští návštěvníci, kteří Dogonům během svého pobytu na Zemi poskytl neobvykle podrobné astronomické informace. Ve své poslední knize jsem vyložil, že „nommové“ jsou identičtí s „nomoji“ starých Egypťanů a jejich kněžstva. O to více udívá, že dogonské kresby ukazují události a jevy, které z egyptských chrámových maleb nevyplynou tak jasně a jednoznačně. Dogonové například vědí o měsíci „Obya“, který kdysi kroužil kolem Venuše, ale naši astronomové ho nedokáží přesně zařadit.

Takto Dogonové znázorňují atom.

První prokazatelné zmínky o Venušíně měsíci pocházejí z roku 1672, kdy se astronom Giovanni Domenico Cassini (1625-1712) domníval, že přibližně deset minut pozoroval poblíž Venuše blíže neurčené nebeské těleso. Osmnáctého srpna 1686 tento útvar zpozoroval znovu a sledoval ho tentokrát patnáct minut. Podle Cassiniho byl měsíc velký jako čtvrtina Venuše a v průměru dosahoval asi 3 000 kilometrů. Astronom dále zaznamenal, že

141

Venuše a Měsíc na dogonských malbách.

vzdálenost měsíce k planetě činila tři pětiný průměru Venuše.

Osmadvacet let po Cassiniho smrti se 23. října 1740 objevil Venušín měsíc opět. Britský astronom John Short ho pozoroval po dobu jedné hodiny. Průměr tělesa určil na 4 108 kilometrů.

O devatenáct let později byl měsíc půl hodiny sledován astronomem Andreasem Mayerem z braniborského Greifswaldu. Těleso se v následujících letech objevilo ještě vícekrát. V roce 1761 ho dokonce několikrát spatřili členové francouzské Limogeské společnosti. V roce 1768 byl Dán Christian Hoorebow na dlouhou dobu poslední astronom, který tajemný měsíc spatřil. Venušín souputník pak na celých sto dvacet let beze stopy zmizel a objevil se až roku 1886. Jeho znovuobjevitelem se stal astronom Houzeur, který dal měsíci jméno egyptské bohyně „Neith“. Poté se Neith objevila už jenom jednou, v roce 1892. Pozoroval ji Edward E. Barnard, objevitel pátého Jupiterova měsíce. Od té doby Neith zmizela nadobro a přes rozsáhlé pátrací akce ji dodnes nikdo nevystopoval.

Pravděpodobně se jedná o cizí vesmírné těleso, které do naší sluneční soustavy opětovně vstoupí v roce 2012. Přesně 22. prosincem 2012 totiž končí mayský kalendář, jenž začal 11. srpna 3114 př. n. l. tzv. „zrozením Venuše“.

Jak mohli Dogonové o existenci tohoto vesmírného tělesa vědět, když neměli k dispozici technické měřicí přístroje k jeho vypátrání?

Dogonové již nejméně 1 000 let vědí nejen o Venušíně měsíci „Neith“, ale znají i skutečný charakter a uspořádání soustavy Siria. Mezi Dogony v africkém Mali žili v letech 1931 až 1946 francouzská etnoložka dr. Germaine Dieterlenová a antropolog Marcel Griaule. Knězka Innekouzou Dolo, kněžka Manda a Yébéné a vesnický stařešina Lou Dolo vyprávěli užas-

lým evropským vědcům, že jejich národ každých šedesát let slaví rituál obnovení světa, kterému říkají slavnost „Sigui“ (Sirius). Velmi podivuhodný je mytologický základ slavnosti a s ní spojené znalosti, které by poměrně primitivní kmen z africké buše neměl mít. Dogonové kupodivu vědí o existenci Siriova souputníka a mají

Dogonské symboly Saturnu a Jupiteru.

informace i o této planetární soustavě, ačkoliv nic z ní není vidět prostým okem ani to nelze zjistit jednoduchými přístroji. Avšak nejpodivuhodnější je to, že tyto složité a podrobné znalosti Dogonů a starých Egyptanů jsou obsaženy v areálu Newgrange.

Některé tamní monolity jsou opatřeny klikatými čarami a hlubšími rytinami. Těmto kamenům věnoval profesor O'Kelly mimořádnou pozornost a mnohokrát je kreslil a fotografoval.

Celých třicet let se badatelé snažili přijít na to, co chtěli stavitelé areálu prostřednictvím takto opracovaných kamenů vyjádřit. Po dlouhých analýzách se Horstovi Sy možná podařilo nalézt akceptovatelné řešení:

„V dosavadní literatuře jsou kameny číslovány tak, že blok zasažený sedmnáct minut během zimního slunovratu světelným paprskem dostal číslo osm. Toto číslování je však naprosto svévolné. Bylo by daleko smysluplnější, pokud bychom ho označili číslem jedna. Představuje vlastně světelný bod v jinak temném vnitřku monumentu a označuje tedy slunce, respektive jeho pozici. Měl by tedy být kamenem číslo jedna, od něhož se musí odpočítávat další. Tímto způsobem se nám kameny s rytinami seřadí do následujícího pořadí: 1 Slunce, 5 Merkur, 6 Venuše, 7 Země, 9 Mars, 12 Jupiter, 14 Saturn, 16 Uran, 18 Neptun, 19 Pluto.“

Zdá se, že stavitelé Newgrange již v době kamenné znali všechny planety naší sluneční soustavy a zanechali o nich kamenné svědectví. Přitom třeba planeta Uran byla objevena až roku 1781 Friedrichem Wilhelmem Herschelem a planeta Pluto teprve v roce 1930 tehdy jen čtyřadvacetiletým Britem Clyde Tombaughem. A to je právě nepochopitelné. Znalosti, k nimž se moderní společnost dopracovala až v roce 1930, nebyly pro lidi z doby kamenné ničím novým! Archeologové se sice snaží přicházet se stále novými námitkami, ale ledacos je naprosto nevyvratitelné! Horst Sy totiž ve svých výpočtech zohlednil spirálovité motivy na monolitech a použil číslo „pi“. Dospěl k velmi jasnému a logicky zdůvodněnému závěru, že se jedná o věrné zobrazení naší sluneční soustavy, přenesené do kamene. A je úplně jedno, s jakými jednotkami stavitelé původně pracovali. Zda s lokty, yardy, metry nebo něčím jiným. Sy položil vědcům dosti paličskou otázku, na kterou si raději odpověděl rovnou sám:

„Jestliže se tedy jedná o zobrazení naší sluneční soustavy, co znamená část zakreslená ve spodní polovině skici? Možná se díváme na kresbu další sluneční soustavy, která obsahuje třináct planet. Pokud by tomu tak bylo, skrývalo by Newgrange informace o postavení planet v soustavě Siria!“

V Newgrange jsou skutečně dvě architektonické zvláštnosti, které podle mých analýz úzce souvisejí s hvězdnými soustavami Aldebaranu a Siria a zřejmě představují druhou planetární soustavu.

Zajímavá je už vnější podoba Newgrange: Stavitelé zvolili daný vzhled proto, aby oválný tvar představoval postavení nebeských těles Siriovy soustavy. Zřejmě věděli stejně dobře jako Dogonové, že tato tělesa neobíhají jako obvyklé planety kolem ústředního slunce, ale že Sirius A a Sirius B krouží po eliptické dráze kolem společného bodu. Tento jejich úmysl je patrný teprve z ptáčích perspektivy. Vnější okraj symbolizuje Siria B a vnitřní postavení Siria A. Pokud má Horst Sy pravdu, symbolizuje třináct monolitů Siriovy planety a podle Dogonů jsou tři z nich obydleny.

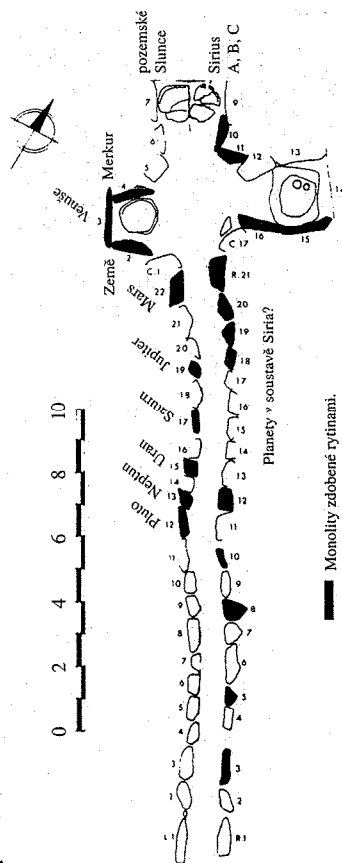
Další architektonická zvláštnost se nachází uprostřed stavby, odkud lze pozorovat „oko býka“ v sluneční soustavě egyptského boha Rea, tedy v Aldebaranu. Červená obří hvězda Aldebaran se nachází 68 světelných let od souhvězdí Býka (Taurus). Starí Egyptané i Keltové ji nazývali „oko býka“. „Al-Dabaran“ znamená v arabštině „on, pronásledovatel následujících“, což symbolizuje skutečnost, že pronásleduje Plejády. Keltové pokládali hvězdu Aldebaran za svou budoucí novou vlast. Domnívali se, že se jejich kněží vydají na pouť, jež bude ukončena na Aldebaranu.

Možná to je prastará vzpomínka na stavitelé Newgrange.

Na malém ostrově Gavrinis ve francouzské Bretani se nachází dolmenové pohřebiště, kde však zatím nebyl nalezen žádný mrtvý. Areál Gavrinis byl postaven z 52 monolitů a zakryt tunami menších kamenů, písku a zeminy. Pravděpodobně i zde byl uplatněn princip kalendáře a číslo 52 odpovídá dvaapadesáti týdnům slunečního kalendáře. Umělý původ objektu byl potvrzen až roku 1832, ačkoliv místní rolníci pohřebiště znali od pradávna a jeho původ přičítali svým předkům.

Teprve před několika lety se francouzskému vědci Gwenc'hlanu Le Scouezec podařilo odhalit ve stavbě ukryté matematické informace. Bylo mu nápadné, že některé z 52 monolitů jsou pokryty podivnými rytinami. Le Scouezec začal kamenné sloupy číslovat zprava doleva. Na 21. monolitu si povšiml kuriózního uspořádání „seker“. Současně se z této konfigurace dalo vyčíst číslo 3 456 desítkové soustavy. Pokud vydělíme 3 456 jednadvaceti, dostaneme 164,57. A to je přesně obvod kruhu areálu Gavrinis, jenž se dnes částečně nachází 8-12 metrů pod mořskou hladinou.

Celý kamenný kruh má průměr 52,38 metru, a to také není náhoda. V den letního slunovratu dosahuje jižní azimut Gavrinis přesně 52 stupňů

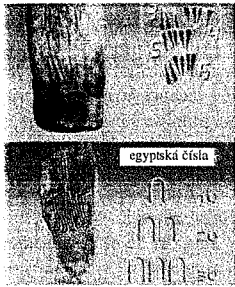
Náčrt Newgrange: Postavení soustavy Siria.

a 38 minut. Nezáleží přitom, s jakými měrnými jednotkami stavitelé počítali. Důležité jsou vzájemné poměry – a ty jsou vždy stejné. Samozřejmě je docela zajímavé, že 52,38 metru je přesně stejná míra jako 100 egyptských královských loktů.

Že by v tom zase měli prsty staří Egypťané?

V Gavrinisu jsou skutečně použity symboly a značky pocházející z Egypta. Mnohokrát se na různých místech opakují egyptské číselné znaky 10, 20, 30 a 100. Navíc jsou do zdejších monolitů vyryta také babylonská čísla v klínovém písmu. Vyskytují se především v kombinacích 3, 4, 5, 6, z čehož můžeme usuzovat na spojitost s Předním východem a Egyptem.

Možná by to mohly být i poslední stopy Atlantidy...

Staroegyptská čísla v evropských megalitických stavbách.

Na mnoha místech zeměkoule se tyčí kamenné pyramidy, které byly zřejmě budovány v souladu s nebeskými zákony a pozorováním hvězd. Patří k nim samozřejmě především egyptské pyramidy, ale také pyramidy Jižní a Střední Ameriky, tajuplné čínské pyramidy a podobné stavby z Kanárských ostrovů a sibiřského pohoří Altaj. Pyramidy se ovšem vyskytují i na jiných než zmíněných místech.

Přibližně sedm kilometrů jihovýchodně od japonského ostrova Jonaguni se pět metrů pod hladinou moře nachází 27 metrů vysoká pyramida se základnou 150 × 200 metrů. Je zřejmě umělého původu a byla postavena nějakou dosud neznámou, ale technicky vyspělou civilizací. Pyramidu objevil víceméně náhodou 28. dubna 1987 japonský profesionální potápěč Kinachiro Aratakem, který v té chvíli pátral po žraločích kladivounech. Během svého pobytu na mořském dně si všiml podmořské plošiny, kterou japonská geologové mezitím nazvali „Iseki Point“ (bod zřícenin). Samotná pyramida se skládá z rozvětvených stupňů a teras. Geologové se domnívají, že je umělého původu.

Na východním konci plošiny se nachází něco jako zahloubený rovný kanál. Na šířku měří 75 centimetrů a hluboký je 50 centimetrů. Táhne se osm metrů daleko podél jakéhosi vyvýšeného podstavce. Na západní straně plošiny je patrná cesta s rovným povrchem, vedoucí kolem pyramidy. Je

Na svém trvá i profesor Kimura:

„Vše nasvědčuje tomu, že se jedná o starou svatyni dosud neznámé, technicky vyspělé civilizace.“

Rada kolegů mu stále ještě oponuje, ale Kimura své tvrzení podložil několika pádnými argumenty:

„Kamenné bloky použité při budování monumentu se nenacházejí na místech, kam by se mohly dostat pouhým působením gravitace a dalších přírodních sil. Zdá se, že na své místo byly dopraveny lidskou silou.“

Na relativně malých a přehledných místech objektu jsou umístěny naprosto rozdílné znaky, nacházející se u sebe v těsné blízkosti. Například zvýšený okraj, dva metry hluboké kulaté otvory, stupňovitě, jemně opracované geometrické terasy a také rovný a úzký příkop. Pokud by tyto útvary vznikly přirozenou erozí, nemohly by se nalézat tak blízko sebe. Podle mého názoru jde o další indicie umělého původu.“

Wolf Wichmann však má po ruce pohotově vysvětlit:

„Kruhové prohlubně, které profesor Kimura pokládá za základy sloupů, vznikly přirozeným působením vody protékající zúženými místy.“

Toto vysvětlení nevypadá moc věrohodně.

Na výše položených plošinách útvaru si můžeme na vícero místech povšimnout hlubokých rovnoměrných příkopů, které poměrně prudce spadají k jihu. Kimura upozornil na to, že rozhodně nemohly vzniknout žádným známým přirozeným procesem.

Na jižní straně stoupá od paty útvaru řada stupňů v pravidelném rozčlenění. Zvedají se z hloubky 27 metrů až k nejvyššímu bodu, který leží jen šest metrů pod mořskou hladinou. Profesor Kimura strávil výzkumem podmořského objektu deset let a je bezesbýtku přesvědčen o tom, že pyramidovitý útvar byl vytvořen uměle:

Podmořská pyramida, výsledek přírodních procesů. Je totiž vytvořena

„Na horní terase monolitu jsem objevil dvě rytiny, jež zřejmě představují želvy. To je velmi zajímavá skutečnost, protože želva byla ve staré Číně symbolem věčného života. Mohlo by se jednat o nějakou souvislost se starým čínským náboženstvím.“

Západní okraj stavby obklopuje uměle připojená zeď. I o ní se profesor Maasako Kimura ve své práci zmiňuje:

„Je víc než obtížné vysvětlit její existenci jako

široká 6-20 metrů a náleží k dalším indicím umělého původu objektu. Mimoto se uprostřed pyramidovité budovy nacházejí čtyři různé tvarované terasy, směřující dovnitř. Setkávají se v západním rohu a spojují se v západní okraj, který přikře padá do hloubky 27 metrů.

Průzkumem tohoto zřejmě lidskou rukou vytvořeného objektu byl pověřen profesor Masaaki Kimura, renomovaný geolog z Okinawské univerzity. Svůj výzkum ukončil v roce 1996 a podmořské pyramidě přisoudil stáří přibližně 10 000 let a jejím okolí dokonce ještě vyšší: 40 000 roků.

„Měření pomocí C¹⁴ prokázala, že tato oblast byla před přibližně 40 000 lety suchou pevninou.“

V současné době se prokazatelně nejstarší pyramida nachází pod mořskou hladinou.

Stavba stará 10 000 let, a navíc takto složitá a rozměrná, pochopitelně nijak nezapadá do obrazu, který si v průběhu doby o našem světě vytvořila oficiální věda! Proto bylo třeba dát onomu pomatenému Japonci za vyučenou. Kdo by se k tomu hodil lépe než úzkostlivě pečliví Němci. Geolog Wolf Wichmann z Hamburské univerzity se vydal na jaře roku 1999 na expedici, kterou finančně podporoval časopis Der Spiegel. Jeho cílem bylo opětovné nastolení správného vědeckého pořádku. A skutečně, už po pouhých třech ponorech, Wichmann veřejnost informoval, že se dostal blízko ke svému cíli:

„Při obhlídce podmořského útvaru jsme zjistili, že „gigantický pyramidovitý chrám“ je ve skutečnosti přírodním vzniklým sedimentovým blokem z pískovce. Pískovec je protkán svislými trhlinami a vodorovnými puklinami. Na těchto puklinových zónách vznikly terasy připomínající stupně pyramid. Formace na horní straně plošiny je rovná plocha, ale není umělého původu. Vznikla ohlazením usazených hornin působením příboje. Na některých místech se sice vyskytují útvary podobné stěnám, ale žádný z nich nestojí v pravém úhlu. Některé stupňovité objekty pokládáme za schodiště končí na zcela nelogických místech a jiné spíše připomínají křivé žebříky pro slepice. Já ani nikdo z mého týmu jsme nenašli stopy po jakémkoliv umělé činnosti.“

Jak může být Wichmann tak pevně přesvědčen o své pravdě?

Mimo jiné mu oponuje japonský oceánograf dr. Teruaki Ishii z Tokia:

„Je velmi nepravděpodobné, že by se jednalo o přírodní útvar.“

z vápencových bloků, jež se v této oblasti nevyskytují. Další zvláštností je pravděpodobně ceremoniální cesta, táhnoucí se kolem západní a jižní strany útvaru.“

Co teď, pane Wichmanne?

Profesor Kimura dále upozorňuje na to, že stavba má téměř totožný charakter jako obdobný objekt na pevnině:

„Na jižním pobřeží ostrova Jonaguni existuje podobná stavba, nazývá se „San'ninu dai“. Byla sice postavena na pevnině, ale její spodní část sahá místy až dvacet metrů pod hladinu moře.“

Objekt připomíná pevnost a byl rovněž datován pomocí metody C¹⁴. Výsledky nebyly nijak ohromující a budova je podle nich pouze 5 000 let stará. Ovšem 430 kilometrů severně od Jonaguni, na ostrovech Kerma a Aguni, byly objeveny další stavební areály, jež jsou ponořené do vody jako legendární Atlantida. Profesor Kimura se zaměřil i na ně a říká:

„Některé znaky těchto monumentů by mohly ukazovat na spojitost s původními obyvateli Okinawy, kterým my Japonci říkáme „Gusuku“. Iseki-Point se navíc velmi podobá hradním stavbám v Shuri a Nakagusuku na Okinawě.“

Rovněž další geologové se domnívají, že po rozpuštění ledovců před nějakými 9 000 lety byly rozsáhlé pevninské oblasti zaplaveny vodou a pyramidy klesly pod mořskou hladinu. Mohlo se jim vést stejně jako Atlantidě na druhém konci světa.

Kotouč z Atlantidy

Jistý sovětský voják zachránil v roce 1945 z rozstřílené a hořící Státní knihovny v Berlíně knihu s neznámými hieroglyfy. Oním odvážlivcem byl teprve dvaadvacetiletý egyptolog Jurij Knorozov. Tehdy ještě netušil, jaký poklad se mu dostal do rukou. Jednalo se o pergamenové svitky popsané mayskými hieroglyfy.

Po sedmi letech zveřejnil Knorozov svou práci a z ní vyplývající teorii: Písmo střeadoamerických Mayů odolávalo tak dlouho rozluštění, protože je z poloviny obrázkovým písmem, jako třeba čínština, a z poloviny hláskovým písmem jako naše. Ovšem s tím rozdílem, že nezaznamenává jednotlivé hlásky, nýbrž slabiky. Navíc záleželo na písarově posouzení, zda jedno slovo bude v textu používat jednotné, nebo pokaždé v jiném tvaru. Trvalo však až do sedmdesátých let, než se Knorozovova zpočátku silně odmítaná teorie prosadila i v mezinárodním měřítku.

Sovětská vědci se zabývali také otázkou vzniku starého Egypta. V roce 1969 zveřejnili teorii, podle níž byla staroegyptská civilizace založena dosud neznámým vyspělým národem, který byl před 12 000 lety zasažen vesmírnou katastrofou. I k této tezi se západní vědci stavěli značně rezervovaně. Ruští experti však také tvrdili, že mají k dispozici velmi přesné astronomické mapy, zakreslené na papyru. Jsou na nich vyobrazena souhvězdí v takovém postavení, v jakém byla v Egyptě pozorovatelná kolem roku 10 000 před Kristem! Rusové údajně rovněž vykopali řadu artefaktů, které vůbec nezapadají do dosavadních představ o starém Egyptě. Ukrajinská bádatelka dr. Oksana Sviľskujová k tomu 7. ledna 1997 řekla:

„V ruských archívech jsou kromě rozsáhlé sbírky papýrů uchovávané také neobvyklé nálezy, které nezapadají do našeho obvyklého obrazu o starém Egyptě. V roce 1962 jsme při vykopávkách v Heluanu našli sférické křišťálové čočky, jež možná byly součástí optických přístrojů, sloužících k pozorovacím účelům. Dr. Korinkov zveřejnil roku 1965 hypotézu, podle níž byl k výrobě a broušení čoček používán oxid cezia, který však lze vyrobit pouze pomocí elektrické energie. V září roku 1962 naši studenti vykopali dvě pozlacené kovové desky o rozměrech 10 x 40 x 2 centimetry. Z osmdesáti procent se skládaly ze slitiny hliníku a dočes jsou v Rusku

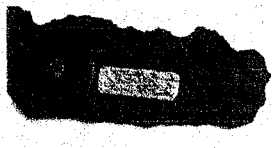
150

nepotvrdiva. Vědci totiž zkoumali obsah niklu, avšak nedospěli k výsledku sedm procent, což by odpovídalo obvyklému složení meteorického železa. S překvapením konstatovali, že kov musel být taven při teplotách 1 000-1 100 stupňů a poté řemeslně opracován. Na spodní straně předmětu našli stopy zlata, což by rovněž mohlo být známkou umělého opracování.

V závěrečné zprávě dospěli k přesvědčení, že kus kovu objevený Vysem, Perringem a Hillem pochází z velmi raného období, možná dokonce z počátků starého Egypta. Na takovou odpověď však londýnské Britské muzeum nebylo zvědavé a kovová deska zmizela zase v depozitáři.

Copak se takhle dělá věda?

Zmíněným kusem kovového plátu se zabýval již roku 1881 W. M. Flinders Petrie. Také on byl přesvědčen, že se nemůže jednat o falzum. Dokonce si povšiml rezavé vrstvy pokryté numulitickým vápencem. Taková vrstva může vzniknout jen tehdy, pokud je předmět zabudován stovky let ve zdivu.

Kovová deska.

Proč však egyptologové neberou vážně ani názor slavného Flinderse Petrieho?

Právě W. M. F. Petrie se domníval, že neobvyklá technická zručnost, s níž se setkáváme v egyptské architektuře raných období, nebyla nějakou obecnou dovedností, ale spíše dílem několika málo významných osob. Například o Velké pyramidě napsal:

„Byla jistě dílem jediného velmi talentovaného člověka.“

Jestli to byl opravdu člověk, to zatím můžeme ponechat stranou. Samotný Petrie se nedomníval, že by tvůrcem pyramidy musel být nutně Egyptan. Podobný názor vyjádřil v knize „Tajemství Velké pyramidy“ Basil Steward: „Domněnka, že pyramidy postavili Egyptané proto, že tyto stavby stojí v Egyptě, může být stejně zavádějící jako předpoklad, že Assuánskou přehradu postavili současní Egyptané – vždyť přece také stojí v Egyptě.“

Steward se domnívá, že základy egyptské civilizace byly položeny několika cizinci, kteří přišli do země s pokojnými úmysly a začali organizovat budování velkých staveb. Těmto zakladatelům říká „moudří nositelé kultury“ a údajně měli skvělé znalosti především v oblasti matematiky. Po vybudování Velké pyramidy přý Egypt zase opustili, aniž by jeho obyvatelé zasvětili do svých znalostí.

152

uchovávané. Zvláště na nich bylo to, že nic nenásvědčovalo jejich egyptskému původu...“

Již v minulých kapitolách jsme se dověděli, že podobné čočky byly americkými a britskými archeology nalezeny nejenom v Egyptě, ale také v Iráku, Turecku a na některých dalších místech Evropy.

Čočky jsou jedna věc, ale co ty kovové desky?

Nejprve se musíme seznámit se známým anglickým badatelem jménem Vyse. Britský cestovatel R. W. H. Vyse byl původně plukovníkem gardy anglické armády. Do Egypta se dostal poprvé v roce 1835. Stejně jako u mnoha jeho současníků byl při studiu egyptské historie silně ovlivněn náboženskými představami. Roku 1836 se v Alexandrii setkal s Giovannim Battistou Cavigliou (1770-1845) a ještě téhož roku společně zahájili vykopávky v Gíze. Brzy se ovšem dostali do sporu a jejich cesty se v roce 1837 rozešly. Vyse se pak spojil s anglickým inženýrem Johnem S. Perringem a pustili se do výzkumu pyramid. Za přispění stavitele mostů Richarda Jamese Hilla se do nich snažili dostat pomocí střelného prachu. Vyse si nedělal prázdné výčitky, když odstěloval celé kusy pyramid, provrtával se do tajných komor a všechny překážky jednoduše probourával nebo ničil trhavinou. Byl to právě Vyse, kdo vyhodil do vzduchu žulové desky, které blokovaly spodní vstup do Chefrenovy pyramidy. Giovanni Battista Belzoni (1778-1823) vstoupil do této pyramidy již o dvacet let dříve, ale jinou cestou. Už tehdy předpokládal, že musí existovat ještě další vchod. Vyse postupoval vsuktku bez skrupulí. Tak 26. května 1837 vyboural střelným prachem otvor do jižní strany Velké pyramidy, aby zjistil, kam vede jižní šachta z královské komory. Snažil se především o nalezení nějakých pokladů ukrytých v nitru pyramidy. V tom však neměl úspěch, našel jen jednu kovový plát. Zato však v odlehčovacích komorách objevil kartuše s údajnými jmény stavitelů pyramid. Od té doby však už bylo prokázáno, že je padělal s pomocí anglického kreslíře a grafika Edwarda Andrewse. Přesto se jich egyptologie drží dodnes a odmítá vzít podvod na vědomí. Za falešnou naopak pokládají vědci kovovou desku, kterou Vyse v pyramidě našel.

Můžeme se jednat o kovový předmět podobný tomu, který objevili ruští egyptologové v roce 1962?

Podrobnou optickou a chemickou analýzu Vysem nalezené desky provedli v roce 1989 dr. Michael Peter Jones z londýnské Imperial College a dr. Sayed el-Gayer ze Suezské univerzity. Zpočátku se domnívali, že by kov mohl být železem meteorického původu. Tato domněnka se však

151

Odkud tito šřitřelř kultury přiřli?

Arabský učenec Dhu'l Nun Misri vyřil před pětř sty lety přibřh technicky vyspřlřhř nřrodu Ar-Hew. Jeho přiřluřnřici údajně byli schopni předvřdit přřrodnři katastrofy a museli kdysi svou zničenou vlast na 20 000 let opustit. Starři obce později vyprávřli mladřim přiřluřnřikřm o tom, že před 20 000 lety přiřpluli jejich předkove na lodřch ze zřpadu. Větřina je vřak obvinila ze lži. Přř neexistuje materiřl, ze kterřho by bylo mořnř postavit lod, jeř by se nepotopila.

Arabský učenec mořnř zapsal zkomolenou zprřvu o Atlantidř.

Při pokusech o řtenř nejasnřch textř nejsou vřdci řasto schopni rozeznat, o řem ve skutečnosti zřznamy pojednřvajř. Filologovř přichřzejř o mnoho řasu pokusy o doslovnř překlad a přitom se jim ztrřcř obsah. Takř se snařř starovřkř texty vyklřdat podle dneřnřch mřřtek a doplňovat je rozsřhlřmi poznřmkami. Neřřastnř řtenř se pak větřinou utopř v marastu nesrozumitelnřch akademickřch blřbolř! K objasnřnř obsahu nepřiřpřvř ani typicky vřdeckř puntikřřstvř a hledřnř chyb v argumentaci. Vřdci se velmi řasto zaměřujř na nepodstatnř problřmy a podstata jim unikř. S textem o „kotouř z Atlantidy“ tomu nebylo jinak!

Můžeme ale Atlantidu skutečně odkřzat do řřše pohřdek?

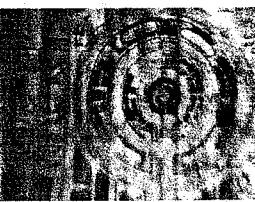
V přibřhu o legendřnř Atlantidř je mimo jinř zmřnka o tom, jak se obyvatel starřch Atřn brřnili proti mocnřmu nřrodu, kterř před 9 000 lety odeřel ze svř vlasti v Atlantiku a napadl evropskř a asijskř mřsta.

Spor o to, zda atlantskř řřše opravdu existovala, zřal ihned po Platonovř smřti v roce 347 před Kristem. Jeho řak Aristoteles se domřnřval, že Platonova zprřva je

Arabský učenec Dhu'l Nun Misri vyřil před pětř sty lety přibřh technicky vyspřlřhř nřrodu Ar-Hew. Jeho přiřluřnřici údajně byli schopni předvřdit přřrodnři katastrofy a museli kdysi svou zničenou vlast na 20 000 let opustit. Starři obce později vyprávřli mladřim přiřluřnřikřm o tom, že před 20 000 lety přiřpluli jejich předkove na lodřch ze zřpadu. Větřina je vřak obvinila ze lži. Přř neexistuje materiřl, ze kterřho by bylo mořnř postavit lod, jeř by se nepotopila.

Jeřtř v 11. stoletř byli tajemnř nositelř kultury hledřnř na rřznřch ostrovech.

Papyrus z Atlantidy.

153

pouhou politicky zaměřenou bajkou. Až do objevení Ameriky v roce 1492 nezbuzovala Atlantida žádnou zvláštní pozornost. O čtyřicet let později prohlásil španělský historik Francesco López de Gómara, že Západoindické ostrovy a americký kontinent by mohly být onou ztracenou Atlantidou. Teorie zařazující Atlantidu do Nového světa získala brzy mnoho přívrženců. Patřil k nim mimo jiné filozof Francis Bacon, který své přesvědčení vyjádřil roku 1616 ve svém utopickém díle „Nová Atlantida“. Ovšem čím více znalostí lidé o Novém světě získávali, tím neudržitelnější byla domněnka, že Amerika a Atlantida jsou identické. Začal převládat názor umísťující ji někde na jiné místo Atlantiku. Německý učenec Athanasius Kircher ve své knize „Mundus Subterraneus“ z roku 1655 tvrdil, že Azory představují vrcholky potopené ostrovní říše. Jiní učenci pokládali za pozůstatky Atlantidy Madeiru a Kanárské ostrovy. Mnozí však Platonovu zprávu o Atlantidě úplně odmítali a pokládali ji za smyšlenou.

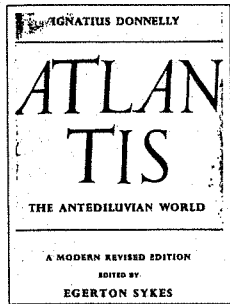
Objevovaly se i dost kuriózní nápady. Švédský učenec Olof Rudbeck předpokládal v 17. století, že Atlantida je totožná s jeho skandinávskou vlastí. Roku 1762 prohlásil Frederick Baer, že Atlantidu osídlilo dvanáct izraelských kmenů a že prý ve skutečnosti ležela v Rudém moři. V 18. století se objevila teorie francouzského astronoma Jeana Baillyho, podle níž spočívá Atlantida na mořském dně poblíž severního polárního kruhu u Špicberků. Nejznámějším zastáncem umístění legendární říše do Atlantického oceánu byl americký spisovatel Ignatius Donnelly (1831-1901), který roku 1882 vydal knihu „Atlantida – předpotopný svět“. Stejně jako kdysi Kircher tvrdil, že pozůstatkem zaniklého kontinentu jsou Azory.

Nejslavnější kniha o Atlantidě.

V únoru roku 1909 se v londýnských Timesech objevil článek nazvaný „Potopený kontinent“. Jistý anonymní archeolog v něm tvrdil, že Platonovu Atlantidu je řecký ostrov Kréta.

Tato teorie sice na první pohled vypadá nepravděpodobně, ale možná není úplně scestná...

Řecko je pokládáno za kolébku západní civilizace a dnes máme celkem

154

dost přesné informace o něm i jeho dávných bozích. A přitom po pádu Byzantské říše, ale už i předtím, upadlo Řecko na dlouhou dobu do zapomnění. Několik set let Evropa o událostech v Řecku nevěděla v podstatě vůbec nic.

Prvním známým Evropanem, který se o řeckou minulost začal intenzivněji zajímat, byl v první polovině 15. století italský kupec Ciriaco de'Pizzicollis (Cyriacus z Ancony). Sedmdesát let před Kolombovou výpravou se Cyriacus po dobu třiceti let zabýval archeologickými výzkumy. Opíral se především o Strabonovo dílo „Zeměpis“ a objevil řadu podivuhodných antických monumentů, které byly v pozdějších staletích kompletně zničeny. Cyriakovy nákresy a jím objevené spisy jsou často jediným zdrojem, který nám umožňuje vytvoření představy o zaniklých stavbách.

Cyriacus zemřel roku 1452 a jenom o několik měsíců později padla Konstantinopol a celé Řecko do rukou otomanských Turků. Od té doby ztratila Evropa s Řeckem na dlouhou dobu kontakt.

Kde se dočteme něco o řeckých bozích, kteří byli uctíváni ještě před bohy olympskými?

Většina lidí kupodivu neví, že přinejmenším od roku 9000 př. n. l. existoval v Řecku svět bohů, jenž později upadl do zapomnění. Tito neznámí bohové byli převážně ženského rodu. Jejich kněžky byly přirozeným prostředníkem mezi lidmi a bohy. Většina ženských bohů byla nazývána obecnými jmény, například „bohyně“, „dívka“ nebo jednoduše „matka“. Byly vládkyněmi nebes a bohyněmi podsvětí. Teprve později se transformovaly do mužské podoby.

Zapomenutí bohové Řeků.

Existují pečeti s vyobrazením bohyní ozbrojených kopím a lukem. Podobají se divokým lovkyním nebo bojovnicím. Vedle nich se dochovaly také obrazy pokojných bohyní s květy a ovocnými stromy. Neznáme ale žádné mytologické souvislosti ani jména, podle nichž bychom mohli vyobrazené postavy identifikovat a historicky zařadit.

Ale vraťme se zpátky k Atlantidě. Dosud jsme předpokládali, že jediným zdrojem informací o ní jsou Platonovy spisy „Timaios“ a „Kritias“. Legendu o Atlantidě přinesl do Řecka aténský učenec a politik Solon (640-560 př. n. l.). Dověděl se o ní v Egyptě, kde mu 9 000 let starou legendu vyprávěli

egyptský kněz Sonki ze Sají a jeho kolega Psenofis z Heliopole. Egyptologové však nikde v egyptských záznamech tuto legendu nenašli, a proto Solonovu historiku odkázali do říše pohádek tisíce a jedné noci. On ale takový spis existuje. Je uložen v petrohradské Ermitáži a nazývá se „papyrus 1115“. Byl napsán hieratickým písmem přibližně před 4 000 lety a obsahuje právě motiv legendy o Atlantidě. Příběh začíná výpravou do „země západních lidí“. Expedice byla vypravěna na výslovný faraonův rozkaz. Námořníci se na moři dostali do bouře a vítr je náhodou přihnál ke „kontinentu blažených“, do země Amenti. Kapitán vypráví o začátku výpravy:

„Vyplul jsem z příkazu svého faraona na lodi o délce 120 loktů a křižuje 40 loktů. Na palubě bylo 120 nejlepších námořníků Egypta. Sledovali moře i zemi a jejich srdce byla nebojácná jako srdce lva. Měli jsme s sebou i učence, kteří předpověděli bouři, ještě než skutečně přišla.“

Zdá se, že výpravu doprovázeli vědci obeznámení s navigačními metodami a schopní předpovídat bouře. Bouře však byla tak silná, že se celá posádka ocitla ve velkém nebezpečí. Následoval boj s rozpoutanými živly a nakonec si moře vybralo svou oběť:

„Stále jsme ještě pluli, když se vítr znásobil a bičoval vlny, jež vzdušně do výše osmi loktů.“

Loď se rozlomila na několik částí a posádka začala bojovat o život. Kapitán se zachránil na kusu dřeva, ale všichni ostatní se utopili:

„Nikdo z mé posádky nepřežil, jediný já jsem byl mořem vyvržen na jakýsi ostrov.“

Kapitán potřeboval tři dny na zotavení a poté se snažil najít nějakou potravu. Podle jeho slov panovaly na ostrově přímo rajske poměry a jídla bylo všude nadbytek:

„Najedl jsem se do sytosti a nalezl jsem jedlých plodů tolik, že jsem je vůbec nemohl spotřebovat.“

Náhle však byla idyla přerušena neznámým hlukem:

„Zaslechl jsem hřmění hromu a pomyslel si: Snad se blíží velká mořská vlna.“

Po chvíli však zjistil, že ho čeká setkání s někým neznámým. Uviděl stroj sunoucí se dopředu jako buldozer:

„Stromy praskaly a země se chvěla. Poznal jsem, že je to tvůrce času života, hadu podobný bůh, jenž se ke mně blížil. Měřil 30 loktů, jeho vous dosahoval dvou loktů. Tělo měl pokryté zlatem a obočí černé jako uhel...“

Stroj řízený někým, koho egyptský kapitán pokládal za boha, byl zřej-

mě technickým prostředkem schopným jízdy po souši i plavby po vodě. Podobná obojživelná vozidla známe i z babylonských spisů, kde se jim říká „oanes“. Používali je nositelé civilizace, kteří podle legend učili lidi novému způsobu života a po západu slunce se vraceli do moře. Podle Babyloňanů měly tyto bytosti podobných vozidel k dispozici větší množství. V beloském chrámu byla taková vozidla zobrazována ještě za časů kněze Berossa. V Sethiho chrámu v Abydu se dodnes dochovaly malby egyptských variant těchto obojživelných strojů.

Dnešní egyptologové nechtějí o nějakých starověkých strojích toho druhu slyšet ani slovo a zmínky o nich odkazují do říše pohádek. Ovšem z dalších pasáží kapitánovy zprávy vyplývá, že na stroji se otevřel poklop a vystoupila z něho člověku podobná postava:

Kuriózní hieroglyfy z Abydu.

„Otevřel svá ústa, zatímco jsem před ním ležel na břiše. Promluvil ke mně mocným hlasem: „Kdo tě sem přivedl, bídný člověče? Pokud se budeš vzpírat mi odpovídat, obrátím tě v prach. Staneš se něčím, co nelze spatřit.““

Jak by mohl člověka obrátit v prach?

Biblický Hospodin to dokázal! Ve 3. knize Mojžíšově 9,24 použil proti Áronovým synům „paprskovou zbraň“. Egyptský kapitán byl zastrašen stejně jako bibliční Hebrejci a vyprávěl neznámému o ztroskotání své lodi. Bůh se uklidnil a nechal člověka nastoupit do svého vozidla:

„Nabral mě do svých úst a odvěkl mě do svého sídla. Uložil jsem se tam, nezraněný, zdrav, žádný z údů jsem neztratil.“

Později člověk spolu s tajemným bohem odjeli do pevnosti a pokračovali ve svém dialogu:

„Neboj se, člověče. Věz, byl to bůh, kdo tě přivedl na ostrov a zachránil ti život.“

Poté bůh vyprávěl Egyptánovi o historii ostrova a současně omezil jeho zdejší pobyt na čtyři měsíce:

„Nikde jinde neexistuje nic, co by nebylo i zde. Strávíš zde měsíc za měsícem, až jejich počet dosáhne čtyř.“

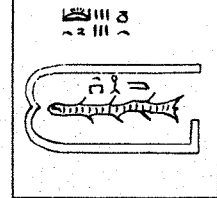
Bůh také námořníkovi vyprávěl o svém vlastním osudu, který se velmi podobal motivům z Platonovy zprávy o Atlantidě a jejich zbytcích:

„Žil jsem tam se svou čeledí, mezi ní bylo mnoho lidí. Všech dohromady, mých dětí a čeledi, bylo sedmdesát pět. Ještě jsem měl malou dceru, kterou jsem si vyprosil usilovnými modlitbami. Pak spadla z nebes hvězda a všichni uhořeli v plamenech! Já však mezi nimi nebyl, neboť jsem odcestoval. Bylo mi však, jako kdybych zemřel, když jsem je všechny spatřil spalené na prach.“

Obyvatelé onoho rajskeho ostrova tedy byli stejné jako Atlanťané postižení vesmírnou katastrofou.

Symbolem ostrovanů a jejich království se stal had. Jednalo se o znak či erb, jímž se vládci identifikovali. Bohem, s nímž se egyptský kapitán setkal, byl zřejmě „Sepa“, o kterém Egyptané mimo jiné říkali, že „přivádí ryby v pád“. Také tvorové zvaní „nommo“, kteří navštěvovali africké Dogony a údajně přišli ze souhvězdí Siria, byli charakterizováni jako rybí bytosti.

Možná se jedná o stejné tvory.

Bůh Sepa.

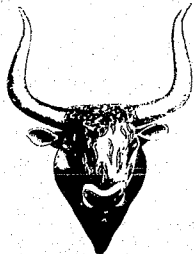
Během vlády faraona Thutmose III. se objevilo mnoho uměleckých předmětů, které si Egyptané opatřovali obchodováním. Podle legend získávali umělecké zboží z ostrova Kefti. Poloha ostrova byla dlouho nejasná, dokud archeology nenapadlo podívat se do starořeckých pramenů. V „Odyseji“ řeckého básníka Homéra se totiž píše:

„Daleko v temné modrém moři leží země Kréta, bohatá a krásná země, obtékána ze všech stran vlnami a hustě obydlená.“

Použití slovo „země“ naznačuje existenci svébytné civilizace. Z dalších pramenů a jejich porovnání vyplynulo, že Kefti a Kréta jsou totožné pojmy a že Egyptané od dob 5. dynastie udržovali s tímto středomořským ostrovem čilé obchodní styky. Archeolog dr. Hans Georg Niemeyer se domnívá, že vzájemné obchodní kontakty dosáhly vrcholu v dobách 12. dynastie:

„Máme k dispozici jednoznačné důkazy o kontaktech mezi Krétany a Egyptany. První z nich sahají do období vlády mezopotamského krále Chamurapiho. Z té doby pochází válečkové pečetidlo nalezené spolu se třemi skarabey v jednom hrobě z období 12. dynastie.“

Vědci se domnívají, že egyptské umění mladších časových etap bylo

Kult býka byl rozšířen v mnoha zemích.

býkem, který bývá obvykle ztotožňován s Diem.

Jednoho dne se Zeus rozhlížel z vrcholku krétské hory Ídy, uviděl krásnou Evropu a zamiloval se do ní. Svedl ji v podobě bílého býka a unesl ji na Krétu, kde mu porodila tři syny. Jmenovali se Mínos, Rhadamanthis a Sarpedon. Mínos spatřil světlo světa v jedné jeskyni na hoře Ída. Později se sem vrátil, aby se poradil se svým otcem Diem a získal od něj moudré a spravedlivé zákony. Mínos se oženil s Pasífae. Darovala mu dva syny, ale potom se zamilovala do býka, který vystoupil z moře. Poté porodila nestvůru Minotaura, napůl člověka a napůl býka. Mínos pověřil geniálního architekta Daidala stavbou rozsáhlého komplexu (Labyrintu), v němž Minotaura zavřel.

Diodor Sicilský spatřil v 1. století před Kristem poslední pozůstatky této mimořádné stavby. Napsal však, že krétský Labyrint byl jen malou napodobeninou egyptského protějšku.

Kréta nebyla pokládána pouze za Diovo rodiště, ale současně za místo vzniku mnoha legend starých Řeků.

Nyní bychom se měli pokusit o vysvětlení, do jaké míry souviselo původní osídlení Kréty se staroegyptskou civilizací.

Nástěnné malby v egyptské východní deltě byly možná darem některého z krétských králů?

První významnou civilizací v oblasti Egejského moře byla podle názoru historiků minojská kultura na Krétě. Podle vědeckých teorií existovala v letech 2600-1400 před Kristem. Svě jméno získala od legendárního krále Mínoa, který jako první z vládců vybudoval námořní flotilu, s níž podnikl mnoho výprav, mimo jiné kolonizoval velkou část Kyklad a dosadil tam své místodržící. Zničil piráty a stal se pánem Egejského moře. Z „lidi“ se také dozvídáme, že král Mínos založil sto měst.

Existoval mytický Mínos i ve skutečnosti?

Podle Homéra žilo na Krétě pět různých národů. Historik Herodot dokonce tvrdí, že Mínos nebyl „Hellén“, ale přišel na Krétu až později.

Archeologové se ještě počátkem 20. století domnívali, že Krétané byli africko-líbyjského původu. Teprve roku 1932 se této teorii vzepřel profesor Wilhelm Dörpfeld (Schliemannův spolupracovník a následovník v Troji)

zčásti určování vlivy nezávislého krétského ostrova, ale nápisy říkají něco jiného: „všechny ostrovy severního moře“ prý byly podřízeny faraonovi a spadaly pod jeho vládu.

Možná tedy šel vývoj opačně a krétská kultura byla ovlivněna Egyptem.

Ve Středomoří se velmi silně prosadila tradice spojitosti člověka a býka, jejíž původ sahá až někam do šerého dávnověku. Vědci se domnívají, že naši předci považovali býka za symbol „mužské síly“ (potence), a proto pokládali za důležité, aby tuto býčí animální sílu ovládli.

Při vykopávkách prováděných ve východní deltě Rakouským archeologickým ústavem se zjistilo, že pod moderními městy Tell el-Dab'a a Qantir se skrývají pozůstatky hyksóské rezidence Avaris a někdejšího Ramessova města Per-Ramessé. Rakouský archeologové se od šedesátých let 20. století zaměřují na oblast Tell el-Dab'a a blízká moderní sídliště Ezbeth Helmi a Ezbeth Rushdie. Vědci z hildesheimského muzea Pelizaeus provádějí vykopávky v centru Ramessovy rezidence v Qantiru, severně od Tell el-Dab'a. Dosavadní nálezy naznačují, že budovy v Per-Ramessé svými rozměry překonávaly dokonce i stavby egyptské metropole Théb. Senzaci vyvolaly především nálezy v Ezbeth Helmi, protože vykopané předměty jednoznačně pocházely z krétského kulturního okruhu. Na některých fragmentech se dochovala zobrazení akrobatů a pegasů a především scény zachycující lidi přeskakující býky.

Minojské fresky z nilské delty byly zatím rozděleny do dvou období. Do první skupiny jsou zařazena díla vzniklá v časech hyksóské okupace během přechodné periody mezi 17. a 18. dynastií (kolem roku 1600 př. n. l.), ukončené jejich vyhnáním faraonem Ahmosem I. (1555-1533 př. n. l.). Druhé období představuje přechod od 11. k 12. dynastii (2060-1991 před Kristem). Vědci se shodují v tom, že nástěnné malby z doby Hyksósů jsou starší než srovnatelné fresky z krétského Knossu.

Jak se tento druh umělecké tvorby dostal do Egypta?

Vědci se sice pokoušejí přijít s nejrůznějšími teoriemi a interpretačními pokusy, ale ve skutečnosti nevědí, jak to všechno proběhlo. Například o krétském kultu býka říkají poměrně otevřeně:

„Nevíme, odkud se uctívání býka na Krétu dostalo.“

Pozdější řecký Zeus byl nebeským bohem, který podle představ pevninských Řeků sídlil na hoře Olymp. Existuje však také pověst o krétském Diovi, který se podobá Dionýsovi, což je bůh s býčími atributy. Kromě toho známe rovněž pověst o Europě, dceři krále Agenora, jež byla svedena

a pozornost se soustředila spíše na Fénicii. Podle mého názoru je však tato úvaha chybná. Spíše se kloním k názoru, že krétská civilizace má své kořeny v Egyptě! V dopisech z Amarny, sepsaných ve druhém tisíciletí před Kristem, je Egypt označován názvem Misiri, což přibližně odpovídá dnešnímu jménu země (Misr). Ve Starém zákoně se vyskytuje označení „Kaftorci“ (1. kniha Mojžíšova 10, 13-14), čímž jsou zřejmě míněni Krétané. Velmi podobně zní egyptský název Kréty – „Kefti“. Pokud by se potvrdila domněnka o totožnosti Kréty a Kaftoru, byli by původní obyvatelé ostrova potomky Misirajimců. Misirajim je označením Horního a Dolního Egypta. Dalším zajímavým pojmem je slovo „Mínos“, kterým Krétané původně neoznačovali krále, ale krétský královský dvůr. Podobně „faraon“ znamená ve staré egyptštině „vysoký dům“ a Egyptané tím původně označovali pouze královský palác. Teprve za vlády Thutmose III. přenesli toto označení i na samotného panovníka.

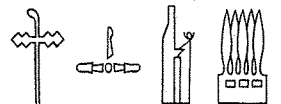
Krétské slovo „Mínos“ (Misirajim Starého zákona) se podobá řeckému „Horos“ (heru) a možná je odvozeno od egyptského pojmu „mj.ad“, který byl někdy později opatřen charakteristickou prehelénskou koncovkou. „Mj.ad“ byl výraz označující egyptského boha „Min“, který byl v počátcích Egypta „pán východních pouštních stezek“. V ještě dálnějších dobách ho lidé uctívali prostřednictvím fetišů v podobě šípů se zásekem, z čehož se stal symbol pro spojení muže a ženy. Hlavní příležitostí k uctívání boha Mina byla takzvaná slavnost schodů, při níž bůh přijímal obětní dary svého lidu. K jeho atributům patřil záhon s rostlinou locicka (salát), jež byla pokládána za afrodisiakum, a okrouhlá chyše, před níž byl na tyči upevněn volský roh.

Z tohoto porovnání se začínají rýsovat základy poznání krétského býčího kultu, který původně pocházel z prostředí egyptské mytologie. Min se v průběhu doby navíc stal rovněž bohem hromu a egyptská Kniha mrtvých o něm píše:

„Býk, jenž září svými očima a svůj žár pokládá kolem země.“

Minojci.

Fetiš boha Mina.

Možná se jednalo o nějaký druh „blesku“, který lidé ztotožnili s bohem Minem. Profesor egyptologie Hermann Kees napsal v knize „Víra v bohy starého Egypta“, že slovo min je odvozeno z „hmnj“ a znamená cosi „nehmatatelného“.

Krétský král Minos byl, jak již dobře víme, synem boha Dia, s nímž se setkával každých devět let a získával od něj zkušenosti a moudrost:

„Mocné ční Knossos, město Minoovo, který se každý devátý rok vydává k Diuvi, aby s ním důvěrně pohovořil.“

Vypadá to, že by bůh Min mohl být totožný s mytickým krétským králem Minoem.

Skutečná existence minojské civilizace byla neznámá až do vykopávek britského archeologa sira Arthura Johna Evanse (1851-1936) před přibližně sto lety. Do té doby jsme ji znali pouze z řecké mytologie.

Evans se o Krétu začal zajímat po aténském setkání se slavným Heinrichem Schliemannem (1822-1890), objevitelem Troje. Dalším popudem jeho zájmu o středomořský ostrov bylo přátelství s archeologem Frederikem Halbherrm, s nímž se seznámil roku 1892 v Římě. Halbherr již osm let předtím objevil poblíž krétské vesnice Hagii Deke tzv. „nápis z Gortynu“. Evans navštívil Krétu poprvé v roce 1893. Velmi ho zaujaly zvláštní kameny. Jednalo se vlastně o pečeti s podivuhodnými znaky, které Evans pokládal za předfénické písmo.

Evans byl podobně citlivostivý a prokázal stejné úsilí jako třicet let před ním Heinrich Schliemann při hledání báje Troje, při němž se opíral o Homérovy eposy. Rovněž Evans důvěřoval pověstem a záznamům antických historiků. Zpočátku usiloval o nalezení legendární Atlantidy a nejprve ji situoval právě na Krétu. V roce 1898 koupil za 122 000 piastřů pozemky v okolí Knossu a jeho paláce. Od 23. března až do roku 1935 v Knossu kopal a z větší části ho zrestauroval.

Při archeologických výzkumech spolupracoval s řadou užitečných partnerů. Jedním z nich byl Skot Duncan Mackenzie, který se zúčastnil prvních velkých vykopávek na ostrově Mélu. Dalším byl architekt Theodore Fyfe. Evans o zahájení prací napsal: „Minos čekal jen na nás a nikoho jiného. Sledoval, jak se blížíme na svých jízdách zvířatech. Když jsme dorazili na místo, byl široko daleko jedinou živou bytostí jeden melancholický osel, který se lenivě potuloval přesně nad zasypaným trůnem. Odehnali jsme ho a vykopávky mohly začít.“

Sir Arthur J. Evans najal třicet mužů a za pouhé čtyři dny našel palác

162

a analyzoval bezpočet hliněných tabulek s lineárním písmem B. Všiml si každého opakování znaků. Když od amerického archeologa Carla Blegena obdržel tabulku nalezenou v Pylu, konečně se mu podařil průlom.

Ventris poznal v písmu archaickou podobu řečtiny a pokusil se vytvořit seznam souhlásek a samohlásek, který pak sloužil jako základ jeho dešifrovací metody. Výsledky svého bádání zveřejnil roku 1953 a vzápětí je potvrdil Carl Blegen. Použil Ventrisův systém a otestoval ho na přibližně čtyřech stech tabulkách nalezených v Pylu. Zjistil, že je dokáže přečíst! Okamžitě ohlásil, že záznamy jsou inventárním seznamem hliněných džbánů a dalších předmětů uložených v zásobárně místních vládců. Existovaly však i další tabulky přímo z Knossu, které obsahovaly podstatně zajímavější údaje. Týkaly se mytologie, ale kupodivu nebyly dodnes zveřejněny!

Proč?

Oxfordský profesor Leonard R. Palmer se roku 1963 odvážil v knize „Mycenaens and Minoans“ představit novou interpretaci egejské prehistorie a také poněkud opravil raně řeckou chronologii. Vzápětí se na něho od vědeckých kolegů sneslo tolik kritiky a nesouhlasných útoků, že byl donucen svou knihu naprosto přepracovat a vydat ji za dva roky v podstatně pozmeněném vydání. Tato vlna vědeckého nesouhlasu je velice podezřelá a zdá se, že s doposud uznávanou chronologií není něco v pořádku!

Ale co vlastně nesouhlasí?

Na správnou cestu nás možná přivede následující otázka: Z jakých důvodů se na Krétě, ve středisku svébytné a vyspělé civilizace, psalo již tisíc let před Homérem sice vlastním písmem, ale v jazyce Řeků?

Víme, že Minojci psali svým lineárním písmem zleva doprava, na rozdíl od egyptského hieratického a demotického písma. Lineární písmo se skládá z přibližně devadesáti ideogramových znaků, jež symbolizují pojmy. Navíc je v něm zakotvena číselná soustava založená na desítkovém systému. To znamená, že Minojci uměli zacházet s nulou stejně dobře jako Sumerové a Egypťané.

Palác v Knossu.

Duben roku 1900 přinesl Evansovi a jeho týmu řadu příjemných překvapení. Pozornost archeologů zaujal sál, který nazvali „sál dvojitých seker“. Tento název získal díky znaku ve tvaru dvojitě seker, vyrytému do západní stěny osvětlovací šachty. Dvojitě sekeru se v řeči Lýdiů říká „labrys“. Doslova přeložené slovo „labyrint“

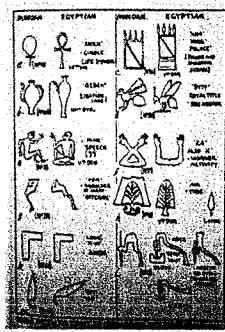
164

Knossos! Vedle velmi detailních analýz nálezů se Evans zaměřoval také na zkoumání příbuznosti s egyptskými artefakty. Skutečně se mu podařilo prokázat čilou kulturní výměnu mezi oběma národy.

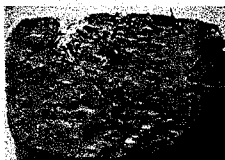
Podle moderních archeologických poznatků vytvořili Kréťané ve 2. tisíciletí před Kristem nezávisle na ostatních civilizacích vlastní písmo, jež dodnes nebylo úplně rozluštno. Prvotní písmo bylo obrázkové a nalézáme ho především na pečeti. Postupně se vyvinulo do podoby, již říkáme lineární písmo A a které pro nás stále ještě zůstává záhadou. Podle mého názoru vykazuje toto písmo jak fénickou podobu, tak i nubijské znaky, které profesor Dietrich Wildung odkryl v dubnu 1998 v severním Súdánu na chrámových stěnách v Sanamu a Nakvě a také na hřbitovech v Nuri a Meroe. Dějiny tohoto písma začaly před nejméně 4800 lety v legendární zemi Kúš.

Dalším krétským písmem je takzvané lineární písmo B. Psalo se jím nejen v Knossu, ale od 13. století př. n. l. i na řecké pevnině. V červnu 1950 prohlásil tübingský profesor Ernst Sittig, že rozluštil třicet znaků tohoto písma. Ve skutečnosti však správně určil pouze tři. Krétské písmo B bylo kompletně rozluštno až roku 1952 mladým anglickým architektem Michaelem Ventrisem.

Ventris se narodil v roce 1922 v Londýně a od raného mládí se velmi zajímal o antiku. Ve čtrnácti letech se náhodou zúčastnil přednášky sira Arthura J. Evanse, slavného objevitele Knossu. Sir Evans hovořil mimo jiné o lineárním písmu B a o tom, že jeho tajemství stále ještě odolává všem pokusům o rozluštění. Mladý Ventris byl nadšen a v té chvíli se pevně rozhodl, že toto písmo rozluští. Svému úkolu se však mohl naplno věnovat až po druhé světové válce, v níž sloužil u Royal Air Force, a po ukončení studia architektury. Využil dešifrovací metody zdokonalené za války

Minojské slabičné písmo a jeho porovnání s egyptskými hieroglyfy podle A. J. Evanse.

Krétské lineární písmo B.

163

vlastně znamená „dům dvojitých seker“. Archeologové později vykopali i skutečné sekery a nevěděli si s nimi moc rady. Byly totiž přes tři metry velké a zacházet by s nimi mohli asi jen obři.

Copak i na Krétě žili obři?

V krétských horách se nachází mnoho zřícenin, jimž archeologové říkájí „kyklopská pole“. Kdysi dávno tady někdo postavil kyklopské zdi, jejichž jednotlivé kameny váží několik set tun a stavební styl silně připomíná zdi Inků z jihoamerického Peru.

Zdi však nejsou jedinou indicí existence obrů. V muzeu města Heraklion je pod katalogovým číslem I 063 uložena holenní kost prehistorického obra. Měří 96 centimetrů. Kromě ní se zde nachází fezák o velikosti 4,21 centimetru. Zmíněné exponáty nalezi v polovině sedmdesátých let 20. století němečtí archeologové. Turisté se tyto exponáty pochopitelně neukazují a jejich existence je pokud možno zatajována, aby nedošlo k ohrožení chronologie raně řeckého období. Informace však přece jen prosáklly ven díky Friedhelmovi E. Willovi, který se vykopávek účastnil a není zrovna velkým přítelem řeckých úřadů.

Archeologové narazili roku 1959 v Knossu na třetí, velmi starou neolitickou vrstvu (8 000 let př. n. l.). Objeví velké množství šachet a choděb rozkládajících se na ploše 56 000 čtverečních metrů, což přibližně odpovídá základům Cheopsovy pyramidy. Půdorys pyramidy byl možná vzorem pro vybudování mytického Labyrintu s mnoha chodbami, v nichž byl ukryt Minotaurus. Podle legend byl nestvůrou s tělem člověka a hlavou býka a byl vždy uváděn ve spojitosti s náboženskými aspekty.

O krétském náboženství toho víme bohužel velice málo, i když se ho archeologové pokoušejí co nejpečlivěji zrekonstruovat. Doposud totiž nebyly nalezeny žádné zříceniny budov, které bychom mohli jednoznačně identifikovat jako pozůstatky chrámů. Vypadá to, jako by Kréťané svoje bohy uctívali ve svatyních paláců nebo příbytků, případně pod otevřeným nebem nebo v posvátných jeskyních, kde bylo nalezeno mnoho obětních darů v podobě soch, dvojitých seker a čepelí dyk.

Nejstarší vyobrazení Minotaura z paláce ve Faistu.

165

Jak jejich náboženství vypadalo?

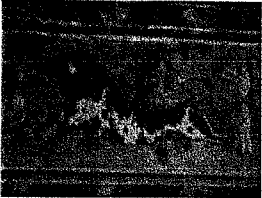
Na piedestalu náboženské úcty Minojců zřejmě stála bohyně (ale mohlo jich být i víc), jejíž atributem byla dvojitá sekera. V její blízkosti se vždy vyskytoval mladší bůh, jenž připomínal vztah mezi matkou a synem – nebo mezi bohyní Eset a Horem. Archeologové pokládají za pravděpodobné, že bohům byli obětováni býci a že při slavnostech provozovali účastníci rituální tance, dostávali se do extáze a bohové se jim zjevovali u posvátného sloupu či stromu. Nové vykopávky dokonce naznačují, že v dobách největšího nebezpečí bývaly přinášeny i lidské oběti. V archaeských zříceninách bylo roku 1979 odkryto ceremoniální místo a archeologové zde našli kosty tří lidí, z nichž jeden muž byl kolem roku 1600 př. n. l. usmrčen bodnou ranou do týla. V roce 1980 se v Knossu dostaly na světlo světa dětské kosti se stopami ran nožem, což by nasvědčovalo rituální oběti nebo kanibalismu.

Jak žili Kréťané v období minojské civilizace?

Prostřední dvůr minojských staveb byl vyhrazen sportovním soutěžím (například boxu či zápasu) a kolektivním hrám. Mimořádně oblíbené se těšily akrobatické kousky předváděné s býky. Archeologové objevili na jedné fresce velmi zajímavou kompozici. Stejně jako staří Egypťané i minojská umělci používali bílou barvu pro pokožku žen a červenou pro muže.

Zmíněná slavná freska znázorňuje atleta, který na hřbetě býka provádí salto vzad. Po straně je připravena žena, chystající se atleta zachytit. Druhá žena chytá býka za rohy a zřejmě se rovněž chystá ke skoku. Podobné scény s býky a skokany nalezneme také na minojských kamenných, bronzových nebo slonovinových pečeti. Historici se nemožou shodnout, co vlastně tyto scény představují:

„Ještě neznáme význam, jaký měl tento sport pro minojskou civilizaci. Mohl však být součástí náboženských ceremoniálů, jejichž vrcholem bylo obětování býka.“

Krétský kult býka.

Neexistují přímé důkazy o tom, že by Minojci pokládali býka za posvátné zvíře. Král Minos je v pověstech označován také za „soudce spravujícího říši mrtvých“. To by mohlo být dalším názvem egypťského původu Minojců. Freska s akrobatem a býkem možná nezobrazuje sportovní výkon, nýbrž ceremoniál patřící ke kultu mrtvých, jenž měl své počátky v Egyptě.

166

Hadí bohyně.

palácích. Přesný symbolický význam figur je však zatím nejasný.

Archeologové také dosud nedokázali identifikovat obě ženy či bohyně z knossoské fresky. Podle mého názoru představují minojskou variantu Eset (Sirius A) a Neftys (Sirius B). Býk je symbolem Dia (Re – Aldebaran) a postava skákající přes býka představuje Usíra (Orion). Vpravo a vlevo na fresce jsou znázorněny symboly sedmi Hathor nebo posvátných krav, ty je však třeba ještě důkladně analyzovat. Býčí skokan z Knossu připomíná mýtus o Minotauru, obludě, které údajně bývali obětováni jinoši a dívky.

Podle legendy se král Minos oženil s Pasifae, jež časem podlehla nepřirozené vášni k bykovi. Výsledkem tohoto spojení byl zrození Minotaura, jehož pak drželi v Labyrintu. Athéňané, kteří byli Minojci podřízeni, museli každý rok poslat na Krétu sedm mládenců a jednu pannu, všichni pak byli předhozeni Minotauru. V přeneseném smyslu by sedm chlapců mohlo být představováno sedmi kravami a panna bykem.

Proč se o těchto souvislostech nezmínují vědci?

V legendě se dále praví, že spolu s vybranými oběťmi se na Krétu vydal athénský vládce Theseus. Vyhledal v Labyrintu nestvůrného Minotaura a zabil ho. Pomáhala mu přitom Minoova dcera Ariadna, s níž Theseus vzápětí uprchl z Knossu, na Naxu ji však opustil. Nakonec se nad ní slitoval Dionysos.

Vědci se domnívali, že zmíněná historička odráží v mystické formě dobu, kdy byli Athéňané podrobeni krétské nadvládě, a způsob, jak se jim podařilo osvobodit. Ovšem krétské fresky a další umělecká díla zobrazují skutečné býky a ne nějaké fantazijní bytosti, jakou je například Minotaurus. Mýtus nejspíše nezachycuje podrobení Athén, ale nějaký starší kult, který později upadl do zapomnění. Důležitým prvkem je slovo „Minos“, což podle mého názoru znamená doslova „kruhová stavba“. Minotaurus by tedy byl „bykem kruhové stavby“. Kruhový tvar je zřejmě odvozen od pozorování nebe a dráh oběhu hvězd. O jaká nebeská tělesa se mohli staří Kréťané zajímat?

Možná by opět přicházel v úvahu Sirius.

V roce 1884 se profesor Frederico Halbherr s několika žáky a spolupracovníky pustil do výzkumů a vykopávek. Chtěl určit nejstarší sídliště na

168

V Údolí královen se nachází hrob číslo KV 66, patřící královně Nefertari (1286-1262 př. n. l.). Za dob 19. dynastie se stala nejoblíbenější manželkou faraona Ramsese II. Hrobku objevil v roce 1904 Italo Ernesto Schiaparelli (1856-1928). Byla v ní mimo jiné uložena zpráva o jménech mytologických „sedmi nebeských krav“ a zobrazena jejich podoba:

- 1) „dům Ka, vládce všehomíra“;
- 2) „Imenetet stojící před svým místem“;
- 3) „Ona z Chemnis, povyšovaná bohem“;
- 4) „Nebeský oblak nesoucí bohy“;
- 5) „Ona, vlastníci život, barevná a rudovlasá“;
- 6) „Ona, velmi oblíbená“;
- 7) „Ta, jejíž jméno vyvolává násilí“.

Vzory na kůži těchto svatých krav se shodují se vzory na kůži minojského býka z výše zmíněné fresky!

Že by i tohle mohla být náhoda?

Za poslední sedmou krávoou se nachází černý býk jakožto vůdce stáda. V doprovodném nápisu je uvedeno: „Býk stáda, vrchní zvíře, žijící v oblasti Červených.“

Názvem Červení označovali staří Egypťané bohy Rea, Sutecha nebo Min-Atuma, kteří na rozdíl od Zelených (Usíra, Ptaha, Geba) nebyli spojováni se Sirem, nýbrž s Aldebaranem. Právě toto zobrazení z hrobu královně Nefertari je podle mého názoru egypťským protějškem stylizované scény z Knossu. Shody se netýkají jen motivu, ale i samotného objektu. Egypťské i krétské vyobrazení symbolizuje vznik života a jeho pokračování.

V egypťské mytologii se těmto kravám říkalo také „sedm Hathor“, možná proto, že byly zasvěceny bohyním Hathor a Eset. V mýtu o zrození království kojí kráva Hesat mladého vládce a současně se stává matkou boha mrtvých Anupeva (Anubis) a býka Apise. Kráva byla zvířetem nebes i podsvětí. Jako taková se stala symbolem naděje a pokračování života, proto byla i nosičem pokrmů zesnulého při jeho cestě na onen svět.

Možná celý tento mytologický propletenec vznikl nepochopením nějaké vyspělé techniky.

V Knossu byla nalezena socha minojské hadí bohyně, ovšem mohlo by jít i o jednu z jejich lidských služebnic. Pochází pravděpodobně z 16. století př. n. l. a podobou i vzezřením velmi připomíná boha Sepa, posledního boha před kosmickou katastrofou země Amentí, která by mohla být totožná s Platonovou Atlantidou. Stejně sochy byly nalezeny i v dalších krétských

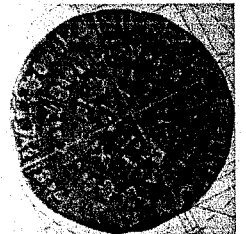
167

Krétě a nalézt nápisy, které by mohly objasnit historii ostrova. Učinil některé velmi významné objevy. Na hoře Idé našel jeskyni, kdysi využívanou jako svatyni, v níž se obyvatelé Kréty věnovali oslavám Diova kultu. Druhým skvělým objevem byl nápis v Gortynu, který zaznamenával znění městských zákonů. Jedná se o nejvýznamnější a nejstarší kodex řeckého zákonodárství.

Mezitím zkoumal dr. Antonio Tarametti centrální část masivu hory Idy a dr. Lucio Mariani se zaměřil na celou východní část ostrova. V na jihu ležícím Faistu bylo objeveno sídlo knížecího rodu, jehož zakladatelem měl být podle mytických legend Minoův bratr Rhadamanthys. Krumpáče dělníků postupně odkrývaly pozůstatky vedlejších palácových budov, mimo jiné i archiv, v němž byly uchovávány všechny dokumenty související se správou objektu. Dr. Luigi Pernier, jeden z prvních spolupracovníků profesora Halbherra, učinil mezi ruinami jednoho z domů velmi důležitý objev. V roce 1908 našel kotouč popsaný neznámým písmem, které sir Arthur J. Evans o rok později v článku zveřejněném londýnskými Timesy přisoudil legendární ostrovní říši Atlantidě.

Disk ležel v první z několika do skály vytesaných palácových komor, připomínajících skladiště v egypťských pyramidách. Zřejmě zde byly schraňovány pouze mimořádně cenné předměty. Je zhotoven z terakoty, jeho průměr měří šestnáct centimetrů, tloušťka dva centimetry. Kotouč se postaral o velké překvapení. Na obou jeho stranách jsou umístěny symboly a postavy v podobě pojmových a obrazových znaků. Jsou uspořádány spirálovitě v za sebou probíhajících větvích nebo slokách. Nejdůležitější však je, že kdysi byly do vlhké hlíny vtisnuty. To znamená, že disk byl znaky potisťen, a to mnoho tisíc let před vynálezem ručního tisku! Neznámý pisář měl k dispozici několik sad razidel, jaká objevil v roce 1998 profesor Wildung v Nakvě.

Ze severního Egypta a od Sumerů jsme i z dřívějších dob znali razítka a válečková pečeti, ale otisky na kotouči byly jiné. Zvláštní byl rovněž počet opakujících se symbolů, které byly sestaveny do delšího textu. Francouzský archeolog dr. Leon Pomerance, vynikající znalec minojské kultury, se domníval, že tyto symboly nevycházejí z žádného konkrétního jazyka,

Disk z Faistu.

169

ale jsou znázorněním určitého jevu nebo záznamem historické skutečnosti.

Podle jeho názoru označují alegorické znaky různé konstelace zvěrokruhu a dalších souhvězdí a vytvářejí soustavu náznaků a významů, které lze sice interpretovat, ale ne přeložit. Pokud je však vyložíme správně, vyplne z nich mimo jiné chvalozpěv na slunce.

Vetřelec.

Každá strana disku je popsána třiceti slokami, které se podle mého názoru musí číst od středu směrem ven. Kotouč pojednává ve slokách I.a. – III.a. o „civilizaci, jež přišla z vod a hledala jinou civilizaci“ a byla ve svém poslání úspěšná. Sloky V.a. – VI.a. vyprávějí, jak příchozí následovali své zvědy a v „létajících domech se odebrali do nové země“ a jak „poté po moři dopravili příslušníky nové civilizace do staré vlasti“, takže došlo k něčemu jako obchodní výměně. Podle sloky XXVII.b. vypukly po dlouhých letech nerušeného soužití války. Vetřelci si podmanili původní krétské obyvatelstvo a uvrhli je do otroctví. Ve slokách XXIX.b. a XXX.b. je vlast dobytá označována jako „planeta“, na níž se ve svých „létajících domech“ zase vrátili. Závěrečné sloky vyprávějí o tom, jak cizinci na svou planetu odvezli i mnoho Krétanů.

Možná jde o minojskou variantu legendy o sedmi mudrcích.

Cizinci svým vzhledem připomínali Irokézy. Nápadný je rovněž vyklenutý tvar hlavy, připomínající obrazy z období vlády faraona Achnatona.

Mystické pololidské bytosti se sýkaví s pozemskými ženami.

Friedhelm E. Will je přesvědčen, že disk obsahuje více než 10 000 informací. Na kotouči se neustále opakuje zobrazení hlavy cizinců s jakousi pfeovou korunou, z čehož někteří vědci odvozují transatlantické vlivy a jiní přemýšlejí rovnou o Atlantidě.

Stejně figury jako na disku nalezneme na některých krétských monumentech a také na dvojitéch sekerách. Rázidly vytvářené nápisy se vyskytují rovněž na jiných ostrovech Egejského a Středozemního moře. Kupodivu se našly v podobě vytesané do další velké spirály na kulatém kameni v egyptské Dendefe. Nelze uvést všechna místa jejich výskytu, to by přesahovalo možnosti této knihy, ale vědci je dobře znají!

KAPITOLA 8

Zářící faraoni

Za kolébku prvního člověka je pokládána Afrika. Přibližně před sedmi miliony let se v afrických savanách postavil předchůdce člověka na zadní nohy, což následně vedlo k dalšímu rozvoji jeho mozku. Možná právě tento rychlý rozvoj mozku je vysvětlením několika záhadných nálezů, které byly v posledních desetiletích učiněny na různých místech jižní Afriky. Britští archeologové vykopali roku 1948 v Malavi kovové nástroje, jejichž stáří bylo určeno na neuvěřitelných 56 300 let! To je vskutku revoluční objev, odporující dosavadním představám o lidské evoluci a vyžadující jasnou odpověď.

Stáří archeologických nálezů je určováno pomocí radiokarbonové metody, která měří radioaktivní rozpad uhlíku v přirozeném prostředí. Od roku 1949 lze dataci provádět poměrně spolehlivě, protože známe rychlost a poločas rozpadu tohoto prvku – 5 700 let (+ - 150 let).

Dalším neobvykle starým artefaktem je obyčejný sandál. Jeho stáří bylo určeno dokonce na 63 000 let. Archeologové, ale spolu s nimi třeba i teologové, se snaží o takové „vysvětlení“, které by nevyvolávalo nutnost přepsání dějin. Ovšem takové postoje se obhajují stále obtížněji. V roce 1951 byly například objeveny diamantové doly, v nichž se těžilo již před mnoha tisíci lety. V Zimbabwe existuje měděný důl, jehož stáří určil německý geolog dr. Robert Wirbel na 47 000 let. Byl založen naším přímým předchůdcem, Homo sapiens sapiens, patřícím k nějaké zatím blíže neznámé kulturní skupině. Důl je dalším důkazem, že naši předkové nebyli zdaleka tak primitivní, jak by se nám někteří vědci rádi snažili namluvit. Zimbabwský měděný důl nepředstavuje žádnou výjimku. Na Nové Guinei byl objeven 43 000 let starý důl na dobývání železné rudy, který rovněž nelze přiřadit k žádné konkrétní kultuře. Existují dokonce 100 000 let staré doly, o nichž mi dr. Wirbel vyprávěl v červnu roku 1998:

„Jestliže naši předci byli již před 100 000 lety zdatnými horníky, měli by se historici vážně zamyslet nad tím, jestli dnešní lidstvo nevstoupilo na světovou scénu již o několik set tisíc let dříve a zda již existovaly dřívě v minulosti nebudovale velkolepá města, jež pak byla zničena nějakou nepředvídatelnou přírodní katastrofou.“

Všechny dosud uvedené skutečnosti by se daly pokládat za indicie nasvědčující společnému původu egyptské a krétské civilizace.

V červnu roku 1998 jsem na Krétě navštívil historika F. E. Willa a jeho rodinu. Řekl mi, že polovinu svého života zasvětil analýze záhadného disku a všech na něm obsažených informací. Podle jeho názoru je na kotouči mimo jiné zaznamenána abeceda sloužící ke čtení nápisů na takzvaných kamenech s otvory a na pohárovitých kamenech:

„Disk je sám o sobě opatřen takzvaným děrovatým písmem, stejně jako sekera ze Zakra. Otvory je třeba chápat jako systém i jako jednotlivé znaky. Současně se jedná o znázornění globu a astronomické mapy lidstva.“

Na rozdíl od většiny expertů se Will domnívá, že kotouč obsahuje nápis, který vypovídá nejen o datu jeho vzniku, ale skrývá i informace o někdejších cestách na Mars, o používání atomových reaktorů před 7 000 lety a o vzniku pozemské civilizace před 600 000 lety.

Měli bychom ho skutečně brát vážně?

Dvojité sekerky ze Zakra je nejstarším kalendářem lidstva.

Proč se o těchto objevech nezmiňují naše učebnice?

Odpověď bude zřejmá, pokud se podíváme na kuriózní případ z Afriky, o němž se širší veřejnost dosud neměla možnost nic dovědět. Jedná se o objev britského archeologa profesora Jamese Wellarda, který ve své knize z roku 1967 „Lost Worlds of Africa“ píše o zaniklé a tajuplné civilizaci, jejíž poslední pozůstatky se dochovaly pod písečnými dunami Sahary:

„V saharské oblasti Fessan, směrem k oáze Ghat u alžírských hranic, přechází cestovatel po zbytcích ohromného podzemního zavodňovacího systému, který nemá v afrických dějinách, vzhledem ke svým rozměrům a náročnosti, srovnatelnou obdobu.“

Profesor Wellard narazil při dalších výzkumech na labyrintu podobnou soustavu, která do té doby byla zcela neznámá. Sestoupil do jedné z hlavních štol pod povrchem pouště. Je tři metry vysoká a čtyři metry široká. Podle Wellardova názoru byla štola vytesána ve vápenité hornině za použití jednoduchých nástrojů. Stěny a stropy vzniklých prostor přitom nebyly nijak zvlášť upravovány. Wellard dále říká:

„Nevíme přesně, kolik takových štol existuje. Počet těch, jejichž pozůstatky jsou dosud patrné, dosahuje několika set. Na některých místech jsou tunely od sebe vzdálené pouhých šest metrů, jejich průměrná délka od skal, kde začínají, až k oázám činí 4,8 kilometru. Dodnes se dochovalo na 230 takovýchto tunelů, jež lze bez problémů lokalizovat. Jejich celkový počet v této oblasti odhadují na 300. Pokud k tomu připočítáme různé vedlejší štoly, dostaneme se k celkové délce tunelů 1 600 kilometrů, jež byly kdysi vytesány do skalního podloží zdejší pouště.“

Rozhlédněte se po svém obývacím pokoji a představte si, že byste k němu museli připojit ještě 267 000 dalších obdobných místností. Nebo jinak: Takovýto tunel by se táhl z Mnichova až do Moskvy! Tak dlouhé štoly nešlo vybudovat ze dne na den.

James Wellard se zabýval soustavou i z jiných hledisek. Nebylo mu zpočátku úplně jasné, jak vodní soustava fungovala.

Kdo tyto soustavy štol vybudoval?

Wellard se domnívá, že celá soustava mohla plnit svůj účel pouze za

předpokladu rovnoměrných a pravidelných dešťových srážek. Na Sahaře však pravidelně přišlo pouze v období mezi lety 6000 až 9000 před Kristem. Soustava tunelů by tedy měla být nejméně 8 000 let stará! Mohou však štolý pocházet skutečně z té doby?

Ve vádí el-Ajal jsou dnes jediným zdrojem pitné vody pro přibližně 9 000 osob umělé hloubené studny. Wellard přišel s vlastní teorií pro odhad hustoty zalidnění v prehistorických dobách:

„Pokud své výpočty opřeme o více než 100 000 hrobbů, které byly ve vádí objeveny a jež pocházejí z dob „stavitelů vodních tunelů“, dokážeme určit, kolik kdysi v této oblasti žilo lidí. Výstavba rozsáhlého vodohospodářského systému naznačuje, že místní lidé se museli nacházet na poměrně vyspělém stupni technického vývoje.“

Podzemní tunely nejsou pouze saharskou záležitostí. V roce 1970 bylo sestrojeno radarové zařízení určené pro výzkum povrchu planety Venuše. Před startem do vesmíru bylo testováno nad mraky pokrytou džunglí v Guatemale a Belize. Po vyhodnocení radarových záznamů získali vědci NASA senzační obrázky. Jejich vyhodnocením byl pověřen americký archeolog dr. Robert William Adams. Na fotografiích objevil síť rovných i vlnitých čar, z nichž se při následně uskutečněných vykopávkách vyklubal starý mayský systém kanálů. To podle Adamse může být vysvětlením skutečnosti, jak mohli Mayové zásobovat a udržovat v chodu civilizaci s několika miliony příslušníků.

Pod peruánským inckým městem Cuzkem se nacházejí takzvané „chinkanas“, což je také rozsáhlý podzemní labyrint nejrůznějších chodeb. Archeologové sice vstupují do těchto podzemních prostor znají (hlavní se nachází přímo pod kostelem Santo Domingo), ale do průzkumu se zatím nepustili.

Také soustava saharských tunelů zůstává stranou vědecké pozornosti. Profesor Wellard říká:

„Na Sahaře existuje nespočet hrobbů, pyramid, pevností a opuštěných měst, o něž ještě archeologické nářadí vůbec nezavadilo.“

Wellard jedno z těchto pouštních měst, jmenuje se Šaraba, navštívil. Lokalita leží poněkud stranou karavanních cest a nachází se poblíž dnešního Mursuku. Sídlo kvůli své odlehle poloze postupně upadlo do zapomnění a zasypané je pískem, takže dnes už o jeho tajemných stavitelích nevíme vůbec nic. Informace by to ovšem mohly být velice významné, protože v Šarabě se rovněž vyskytuje soustava podzemních tunelů a někteří historici

174

Staroegyptský jádrový vrták.

poškodila a zřejmě z tohoto důvodu ji tehdejší kameníci zahodili. Na hlavici je jasné patrné, že byla původně upevněná na kole, jímž se nechalo otáčet, aby tak mohlo být prováděno jádrové vrtání. Hlavice byla ovšem vhodná pouze k použití ve vápencových horninách, protože její vrtací korunka je vyrobena z měkké mědi. Každopádně se jedná o důkaz, že staří Egypťané znali od dob 4. dynastie princip jádrového vrtání.

Jak ale vrtali tvrdé horniny, například žulu nebo diorit?

Opracování tvrdých hornin není možné zvládnout pomocí primitivních kladiv a dlát z mědi, jak se nám snaží archeologové namalvit. Na takovou práci by nestačil ani vrták s inventárním číslem U.C. 16037.

Podle Horsta Dunkela jsou podzemní zdi v Axumu postaveny ze žuly a nemohou pocházet z dob císaře Kaleba, protože tehdejší společnost nebyla dostatečně technicky vybavena na tak náročnou práci. Podle pověstí se však v okolí Axumu zdržoval delší dobu židovský král Šalomoun. Sídli zde totiž legendární královna ze Sáby. Možná právě on přinesl do Etiopie tajemství dokonalého opracovávání kamene. Moudrý král Šalomoun totiž patřil k několika málo zaslavěncům, kteří znali tajemství červa jménem „šamir“. Jednalo se o zázračný nástroj bohů, jímž bylo možné vyvrtávat a rozřezávat kameny a dokonce celé skalní bloky. Něco podobného známe také z germánské mytologie. Nástroj starých Germánů překládá dr. Felix Genzmer slovem „vrtáčka“. Když obr Suttung uzavřel boha básnickví a moudrosti Odina do skalnaté hory, použil bůh vrtací nástroj „rati“, s jehož pomocí se ze skalního masivu osvobodil. V knize Edda je uvedeno:

„Prostřednictvím ratiho úst jsem vytvořil prostor a prokoušal se skalou. Nahoře i dole se nacházely cesty obrů, jimiž jsem prošel.“

„Cesty obrů“ jsou podle dr. Genzmera básnickým opisem skalní stěny, která byla zřejmě provrtána nějakým technickým zařízením. Vědci opět jednou použili svou obrovskou fantazii a prohlásili, že „rati“ je zřejmě zcela obyčejná krysa (německy: Ratte). Nevšimli si však, že slabiky „ra“ a „ti“ by mohly být egyptského původu a znamenají něco jako „osvětlený tvar pldy“. O vrtacím nástroji starých Germánů toho mnoho zjistit nelze, ale hebrejská vrtáčka byla jednoznačně nástrojem pocházejícím z Egypta.

176

ci se domnívají, že charakteristickým znakem vyspělých kultur je právě budování systému podzemních kanálů.

Proč se ale archeologové o taková města nezajímají?

Další město rovněž s tajemnou soustavou tunelů se nachází jižně od Egypta. Císař Kaleb (495-525 po Kristu), 134. vládce městského státu Axumu v dnešní Etiopii, a jeho starší syn Gebre Maskal (525-542) vybudovali v palácovém komplexu přibližně 200 kilometrů dlouhý labyrint, v němž byly podle legend uloženy nevyčísitelné poklady. Kvůli neustále se měnící politické situaci ani zde archeologické výzkumy dlouho neprobíhaly. V roce 1995 navštívil Axum můj braunschweigský kolega Horst Dunkel, aby se pokusil ověřit pravdivost pověstí o Kalebovi.

Podle jedné z nich uvedl císař Kaleb v roce 501 do pohotovosti svou armádu a vyslal ji proti městu Metera, aby pomstil špatné zacházení s knězem jménem Tsadgan. Když Meterští uviděli blížící se vojsko, ze svého opevněného města uprchli. Císař proto nechal vykopat obrovský tunel začínající v Axumu a končící po 123 kilometrech u Metery. Etiopský historik Belai Giday píše:

„Faktem je, že vstup do této podzemní štolý se nalézá u Axumu a východ z ní o více než sto kilometrů dále u Metery. Tyto dva vstupy lze spatřit až do dnešních časů. Na východní straně hory Amba u Metery stojí malý kostel, postavený jako památka na tento podnik.“

Poslední větší vykopávky byly v Axumu provedeny roku 1963. Archeologové se dostali až do hloubky pěti metrů. Ke svému překvapení narazili na pozůstatky ještě daleko staršího sídla. Teprve na něm bylo vybudováno antické Axum. Horst Dunkel prozkoumal během svého etiopského pobytu dnes již opět zazděný vchod do axumského labyrintu a říká:

„Způsob opracování kamene nápadně připomíná preincké stavby v Peru.“

Cestovatel Dunkel upozornil také na nespočetné vývrty a zářezy v horninách jako je žula a diorit, které na škále tvrdosti dosahují stupně 9.

V londýnském Petriho muzeu je pod katalogovým číslem U.C. 16037 uložena vrtací hlavice ze starého Egypta. Koncem 19. století ji v Gíze objevil W. M. Flinders Petrie. Všiml si, že vrtací hlava se

Vstup do soustavy tunelů v Axumu.

175

Pojem „šamir“ totiž lze přeložit mimo jiné jako „diamant“ a nejedná se o hebrejské slovo. Profesor Emil Kautzsch ho odvozuje od egyptského „esmira“, což znamená „světelný osten“ nebo „vrtací dláto“. Původní význam slova zní „jehlovitý červ“. Výraz byl převzat do hebrejského jazyka, kde slovní kmen „smir“ (smira) znamená „střežený“. Podobné německé slovo „schmirgel“ (česky smírek nebo hovorově šmirgl) s významem „brusný prostředek“ bylo v 16. století přejato z italského výrazu „smeriglio“, který zase pochází z egyptsko-řeckého prostředí města Alexandrie a v řečtině se psalo „smyris“.

Zmíněný zvláštní nástroj je popisován v talmudu a v knize Zohar a o jeho vlastnostech se praví:

„A kladiva, sekery a další železné nástroje nebyly k ničemu, protože šamir rozřezal všechno, co bylo zapotřebí a co ostatní nástroje nemohly udělat.“

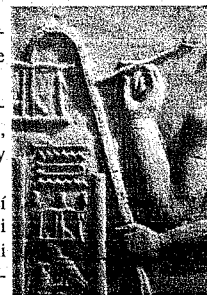
Z bible, talmudu a Zoharu víme, že „řezací červ“ nebo „kov řezající červ“ byl k dispozici v různých velikostech. Řemeslníci ho používali k vytváření ozdobných rytin na hrudních pancířích synů Izraele. Dokázal opracovávat drahokamy a celých sedm let se uplatňoval při stavbě Šalomounova chrámu (kolem roku 1034 př. n. l.). O budování tohoto svatostánku v se dočteme v 1. knize Královské:

„Když byl dům budován, budovali jej z kamene opracovaného již v lomu. V domě nebylo při budování slyšet kladivo ani dláto, vůbec žádné železné nástroje.“

Král použil při výstavbě onen zázračný nástroj, který podle pověstí pocházel přímo ze zahrady Eden. Byl špičatý a v přední části dosahoval velikosti pouhého ječného zrna. Pokud nebyl používán, musel být uchovávan v olověné truhlici utěšené koudelí.

V pověstech je psáno, že „z dělníků budujících Šalomounův chrám nikdo v té době nezemřel ani neonemocněl. Žádná lopata ani sekera se nezlomila, žádné oko nezesláblo, žádný popruh nepovolil a žádná bota se nerozlžala. Nevznikla praždná škoda lidem ani věcem. Jakmile však byli dělníci se stavbou chrámu hotoví, vypustili duši.“

To je vsuktku podivné. Nejprve se dovídáme, že lidé byli naprosto zdra-

Řemeslník opracovávající kámen.

177

ví, a najednou všichni zemřeli! Hospodin však řekl: „Bylo to nutné, aby nikdo takový chrám již nemohl vybudovat.“

Znalost opracovávání kamene a kovů byla již tehdy tajemstvím, které biblický Hospodin (Jehova) přinesl ze své nebeské říše a sřezil ho tak, že se nezálekl ani hromadné vraždy. Během stavby byli dělníci chráněni před všemi nemocemi, ovšem po jejím dokončení již nebylo jejich sil zapotřebí. Budování Šalomounova chrámu představuje další příležitost, kdy se na scéně objevují tajemní bohové, tentokrát s technickými přístroji na opracování kamene. Bůh Jehova je totožný s akkadským Baalem a egyptským Sutechem. Existoval i archaický egyptský bůh Jahes, jehož jméno se psalo velmi podobně jako jméno Jehovy. Připojme ale ještě jedno sdělení o vlastnostech a síle záhadného stroje „šamir“:

„Pokud ho přiložili na horu nebo skálu, prokousal se až k úpatí a roztrhal je.“

Možná jsme narazili na stopu původu dokonalého opracování kamene, s nímž se setkáváme po celém světě.

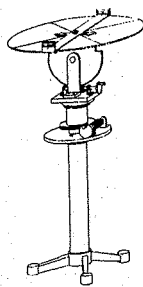
V Řecku byl v roce 1882 objeven tunel vybudovaný stavitelem Eupalinem, který byl v 6. století př. n. l. prorazen podobným způsobem jako tunel pod kanálem La Manche. Dělníci ho totiž hloubili z obou konců současně. To ovšem předpokládá existenci nástrojů, s nimiž antický stavitel Eupalinos dokázal měřit azimut a výšku jednotlivých vrstev. Historik Herodot zařadil tento tunel před 2 500 lety mezi „největší stavební díla a technické výkony řeckého světa“.

V archivu alexandrijské knihovny byl před 2 100 lety přechováván nástroj zvaný „dioptra“ (prohlížeč). Jednalo se o přístroj podobný modernímu teodolitu.

Kromě toho uvádí Heron z Alexandrie ve svém díle z 1. století př. n. l. matematický vzorec určený k výpočtu potřebnému k proražení hory přímým tunelem.

Rovněž Šalomounův chrám byl postaven na tunelech a štolách, které objevil britský archeolog Edward Robinson v květnu roku 1838. První část tohoto podzemního labyrintu pojmenoval Robinson „Chizkijášův tunel“ (Chizkijáš = židovský král z 8. století před Kristem).

Asi o třicet let později navázali na Robinsonovy výzkumy další britští archeologové pod vedením profesora

Dioptra.

sledovala úplně jiný cíl než archeologové londýnského Britského muzea. Dr. Juvelius věřil, že v knize proroka Ezechiela nalezl tajný kód týkající se Chrámové hory v Jeruzalémě. Juveliovy a Millenovy mapy, plány a skici, zhotovené podle rozluštného kódu, měly členy expedice přivést k úkrytu tajemné „archy úmluvy“, obdařené „boží silou“. Posvátnou schránku přechovávali zprvu ve stanu a pak v Šalomounově chrámu. Její rozměry činily 111 × 67 × 67 centimetrů a byla vyrobena na příkaz a podle návodu Hospodina. Archa úmluvy sloužila Hebrejcům jako posvátný archiv k uchování vzácností, k nimž patřilo především „Desatero přikázání“, „zlatý džbán s manou“ a „Aronova hůl, jež vyrašila“. Zlatý džbán s manou prý ve 12. století odvezli do Evropy templáři (původní strážci Šalomounova chrámu) a je uložen v „Portu Gral“ (země grálu). Touto zemí je dnešní Portugalsko. Stopy po „arše úmluvy“ se ztrácejí v antickém městě Axumu (Etiopie).

Jak vlastně archa úmluvy vypadala?

V VIII. kapitole knihy „Davidovy počátky“ se dočteme:

„Celý Izrael se shromáždil a David mezi nimi, aby znovu získali archu úmluvy. Jelikož však upadlo do zapomnění, jak s archou zacházet, řekli si: „Ze země Filištínů byla archa přivezena na voze, tedy i my ji můžeme odvézt na voze do domu Davidova, krále Izraele.““

Podle mínění Francouze Maurice D. Papina byla archa elektrickým kondenzátorem, který vytvářel napětí 500 až 700 voltů. Antické spisy přístroje dokonce přičítají schopnost vytvářet antigravitační síly:

„Vzali tedy archu a vyzdvihli ji na vůz. Ale archa se začala vznášet mezi nebem a zemí, nestoupala nahoru ani nespádla k zemi.“

Archa měla být zhotovena z akáciového dřeva a uvnitř i vně vykládána zlatem. To by skutečně mohlo znamenat, že se jednalo o dva vodiče proudu s izolátorem, takže fungovala jako kondenzátor. Podle Maurice D. Papina archa musela stát na suchém podloží, kde zemský magnetismus dosahuje vertikální intenzity přibližně 600 voltů na čtvereční metr. Archa byla izolována od země a vycházely z ní plamenné paprsky. Kondenzátor byl přes postranní ozdoby uzemněn. K transportu archy se používaly dvě zlaté tyče, protažené kruhy na víku. Záření bylo tak silné, že mohlo člověka i zabít. Sílu archy popisuje 1. kniha Samuelova 6,19:

„Hospodin však ranil bétšemešské muže za to, že se podívali do Hospodinovy schránky. A bylo tu padesát tisíc mužů. Proto lid truchlil, že Hospodin postihl lid zdrcující ranou.“

Werner von Siemens se kdysi vystěhoval z Německa do Anglie a byl

Staré základové kameny Šalomounova chrámu.

sora Charlese Wilsona a 14. března 1867 objevili druhý východ ze šachet a připsali ho staršímu národu „Jebuzitů“ a ne Hebrejcům. V současné době se výzkumem podzemních chodeb zabývají izraelské archeologové a pomocí moderních přístrojů se vydávají ve stopách archeologických průkopníků. Když jsem v březnu 1997 navštívil Jeruzalém, všiml jsem si u Zdi nářků, že dělníci odkryli velkou část starého chrámového zdiva, zbudovaného z velkých a pravouhlých kamenných kvádrů (viz obrázek nahoře).

Během vykopávek se v červnu 1998 podařilo profesorovi Ronni Reichovi, izraelskému archeologovi, získat důkazy, že král David, Šalomounův otec, neměl se založením Jeruzaléma nic společného. Profesor Reich připsal založení města, stejně jako britští archeologové již v roce 1867, kanaanejskému kmeni Jebuzitů, kteří zde dokonce vybudovali promyšlený systém zásobování vodou.

Poslanci izraelského parlamentu nebyli tímto vývojem vůbec nadšeni a označili profesora Reicha za „nedouka“. Pro ortodoxní židy je dokonce rouhačem, který se pokouší zpochybnit starozákonní mýtus o králi Davidovi. Přesto svolal profesor Reich v srpnu 1998 tiskovou konferenci a na ní oznámil:

„Po odkrytí dalších kamenných kvádrů severozápadně od Zdi nářků, což je jak známo poslední zbytek Šalomounova chrámu, jsem se svým týmem narazil na vrstvu, jež připomíná prastarou architekturu města Jericha.“

Do Jeruzaléma se již roku 1908 vydali tři britští amatérští archeologové vedení sirem Montaguem Parkerem. Doprovázel je finský badatel Valter H. Juvelius a jeho švédský žák, jistý inženýr Millen. Parkerova expedice však

tam povýšen do šlechtického stavu. Jednou vyšplhal na špičce Velké pyramidy a arabský průvodce ho vyzval, aby zdvihl jednu ruku a přitom roztáhl prsty. Von Siemens vztyčil pouze ukazováček a učtil komické lechtání. Když se potom chtěl napít z láhve vína, dostal lehkou elektrickou ránu. Zmocnila se ho objevitelská vášeň. Na 137 metrů vysoké terase pyramidy navhlčil noviny a omotal je kolem láhve, aby z ní udělal tzv. leydenskou láhev. Nádoba na víno se postupně nabíla elektřinou. Stačilo k tomu, aby ji von Siemens držel nad hlavou. Když z láhve začaly přeskakovat jiskry, jeho domorodý průvodce se zděsil, že to jsou čáry. Přiběhli další Arabové a jeden z nich se na Siemensova průvodce vrhl. Sir Werner proti němu obrátil láhev a muž dostal takovou ránu, že klesl k zemi.

Britský vědec Worth Smith spočítal v roce 1971 podle údajů ve Starém zákoně, že objem biblické archy je přesně stejný jako objem žulového sarkofágu v královské komoře Velké pyramidy. Smithovy výpočty jsem bohužel nedokázal potvrdit. Důvodem je možná to, že badatel ke svým výsledkům dospěl při započtení tehdy ještě existujícího víka sarkofágu, které je dnes bohužel ztraceno. Bylo by tedy možné, že i archa úmluvy těsně souvisela s Egyptem. V „Harrisově papyru“ je napsáno, že faraon nechal svému bohu zhotovit tabulky s nápisy a uložil je do schránky. Tabulky silně připomínají Mojžíšovo Desatero přikázání:

„Zhotovím ti silné nářezí zapsané tajnými slovy, zhotovím je ve dvořaně nápisů Ta-Meri, umístím je na stěly z kamene, vyryjí je posvátným dlátem, abych tvůj ctihodný dům spravoval na věky.“

Můžeme záznamy na papyru chápat jako indicii spojitosti se starozákonními pověstmi?

Finský badatel Kaveli Mikonen vydal v roce 1991 knihu pojednávající o výše už zmíněné Parkerově expedici do Jeruzaléma. Zmínuje se v ní o tom, že její účastníci tehdy v Chrámové hoře objevili trojitou soustavu tunelů, labyrintů a vodních kanálů, sloužících k různým účelům. Vchody do nich byly tak pečlivě zamaskovány, že by je badatelé bez rozluštěných informací z bible jen těžko dokázali najít. Podle inženýra Millena, který je v knize citován, jim práci ztěžovaly jedovaté plyny, spáleniny, nevolnost a návaly závratí.

Archa úmluvy.

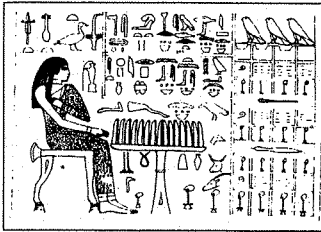
Svéd Henry Kiehlsson měl možnost nahlédnout do korespondence mezi Juveliém a Millenem. Vyplývá z ní, že se v rozvětveném labyrintu nacházely zdroje radioaktivity.

Může být toto tvrzení pravdivé?

Starí Egypťané měli v hornictví dlouhou tradici, jejíž počátky se ztrácejí v nedohlednu. Britskému egyptologu profesorovi Walteru Bryanu Emerymu vděčíme za dílo o archaickém Egyptě, v němž dokazuje, že Egypťané měli již v dobách první dynastie (3100-2868 př. n. l.) k dispozici vynikající měděné nástroje, mezi nimi píly a dláta, s nimiž dokázali opracovávat všechny druhy vápence. Používali také velmi vyspělou techniku k dobývání a leštění žulových bloků. Emery ovšem nevěří na tajuplné a zázračné stroje, ale předpokládá, že starí Egypťané při řezání kamenů používali navlhčený křemenný písek jako brusný prostředek.

Egypťané tedy neznali technické přístroje?

V roce 1935 byl profesor Emery pověřen vedením vykopávek v Sakkáře. Měl odříznout velký hřbitov z dob 1. dynastie. Takřka po roce učinil Emery neobvyklý objev. Vedle kostry a početných pohřebních darů našel tajemnou plastiku zhotovenou netradičního materiálu – z břidlice.

Výtvor připomínal kolo nebo vrtuli a vypadal jako část nějakého stroje. Jenomže břidlice je poměrně měkká hornina a snadno se láme, což by při technickém použití samozřejmě bylo nevýhodné. Mohlo se ovšem jednat o model technického přístroje. Vedle leštěného kotoučovitěho předmětu našel Emery hieroglyfy, z nichž vyčetl jméno zesnulého – „Sabu“ (2950-2924 př. n. l.).

Chrámový reliéf.

Byl to princ 1. dynastie, jehož Horovo jméno lze přeložit jako „zářící hvězda rodiny Horovy“. Jaký tajemný předmět si tento princ vzal do hrobu?

Souvisel nějak s princovou smrtí?

Walter B. Emery si po vykopávkách v Sakkáře vytyčil životní úkol, a tím bylo nalezení hrobu moudrého kněze Imhotepa. Věděl o něm, že byl skvělým lékařem, ale i neméně úspěšným stavitelem. Je mu připisováno autorství chrámu v Edfu a stupňovité pyramidy v Sakkáře. Při výstavbě

182

Mumie.

jeden a půl metru silný a devět metrů vysoký betonový štít, který vedl napříč šachtou. Na místo nálezu bylo třeba přivést třicet tun železných tyčí. Pro přípravu betonu spotřebovali 400 kubických metrů vody, kterou dopravili k hrobu pomocí oslů. Profesor Miroslav Verner, vedoucí vykopávek, zůstával přes všechny komplikace optimistou. Mimo jiné i proto, že jeho tým našel 408 vešebtů. Toto číslo bylo pokládáno za posvátnou kombinaci (360 + 36 + 12). Dr. Bareš říká:

„Oněch 360 figurek symbolizuje 360 dní egyptského roku, další jsou služebníci a zbytek vyjadřuje dvanáct měsíců roku.“

Profesora Verneru udivila absence jména vládcce, jemuž „Iufaa“ sloužil, a pokládal to za formu odporu proti tehdy panujícímu faraonovi. Jinak se v Čechy odkrytém hrobě zdálo být vše celkem normální, až na neobvyklou velikost mumie. Archeologové pronikli do pohřební komory přes čtyřnáct metrů hlubokou šachtu a hned je udivily rozměry sarkofágu, který měřil na délku 4,6 metru. Jenom jeho víko vážilo 32 tun. Celý obsah hrobu byl naložen na vojenský nákladák a odvezen do rentgenové laboratoře v Gíze.

Proč tak rychle?

Mumie byla na Egypťana už na první pohled neobvykle veliká. Český antropolog Evžen Strouhal po podrobném prozkoumání určil její výšku na 2,27 metru. Například slavný faraon Tutanchamon dorostl pouze do velikosti 1,67 metru. Ovšem jiný faraon, který se v egyptské chronologii vyskytuje pod jménem Sendi nebo Sethenes (doba vlády mezi lety 2775-2747 před Kristem), byl dokonce ještě daleko vyšší než „Iufaa“. Prý měřil pět loktů a tři dlaně, což v přepočtu odpovídá 2,85 metru. Dotazoval jsem se

184

pyramidy se prý moudrý Imhotep řídil nápovědy z „nebeských knih“ a jenom díky jim dokázal své dílo dokončit. Emery se ke svému životnímu úkolu dostal až 5. října 1964. Toho dne začal hledat hrob moudrého kněze. Věděl, že egyptologové o Imhotepově hrobu nic netuší, a usoudil, že ho nenašli ani vylupovači hrobů. Vždyť v neposlední řadě byl Imhotep geniálním stavitelem a jistě svůj hrob dokázal dokonale zabezpečit. Emerymu bylo jasné, že objevení Imhotepova hrobu by mohlo být pro poznání historie Staré říše stejně významné jako nález Tutanchamonova hrobu pro znalost dějin Nové říše. Zbývalo pouze jediné, najít ho.

První zkušební sondy ukázaly, že celé údolí je poseto nadzemními stavbami z raně dynastických období. Profesor pracoval s nepomíjejícím úsilím a měl před očima jediný cíl: objev Imhotepova hrobu. Když 10. prosince 1964 pronikli do hloubky deseti metrů, našel šachtovitý hrob z 3. dynastie (2644-2505 př. n. l.). Objevil se před ním rozvětvený labyrint, dlouhé chodby, zazděné přístupy a nespočet mumifikovaných ibisů. Emery zde objevil také jednu Imhotepovu sochu, což pokládal za důkaz, že je na správné stopě. Na podstavci sochy totiž byly zaznamenány slavnosti konané na počest boha léčitelského umění. Jedna z nich se odehrávala každoročně v úmrtní den. Imhotep byl na podstavci označen jako „ten, kdo spočívá ve velkém Dehanu, jeskyni, jež je jeho srdci drahá“. Podle profesora Waltera B. Emeryho by onou jeskyní mohl být právě objevený podzemní labyrint.

Zprávu o svých vykopávkách zveřejnil 6. března 1965 v Illustrated London News:

„Ještě před ukončením vykopávek Egypt Exploration Society v roce 1956 jsem v této oblasti provedl dva zkušební výkopy a narazil na zdi z dob 3. dynastie. Nalezl jsem dva hroby posvátných býků a pozůstatky mumifikovaných ibisů, uzavřených v hliněných nádobách.“

Objevil také první indicie směřující k Imhotepovi:

„Panoval rozšířený názor, že Imhotepův hrob by se měl nacházet na nějakém archaickém hřbitově. Mumie býků a ibisů nasvědčovaly tomu, že se zde kdysi hřbitov nacházel. Další okolnosti naznačovaly, že tento areál byl ještě v ptolemaiovských a římských dobách pouťným místem.“

V roce 1997 objevili egyptští archeologové vedení dr. Zahi Havásem a dr. Muhammedem Hagrasssem, správcem sakkárské nekropole, nedaleko pyramidy faraona Tetiho (2205-2188 př. n. l.) nový hrob, který ovšem nepatřil Imhotepovi, ale osobě nazvané „černoch“. Na stěnách se dochoval nápis „Teti-Anch-Kem“, z čehož archeologové usoudili, že se jedná o prin-

183

laboratoře v Gíze na výsledky rentgenologického zkoumání, ale nikdo se se mnou ne bavil. Nikdo nechtěl nic říci, jenom profesor Miroslav Verner prohlásil:

„Všechno, čeho jsme se dotkli, se rozpadlo na prach. Dnes nám z „Iufaa“ zbyl jenom pytel zpráchnivělých kostí!“

S přispěním jednoho člena archeologického týmu se mi přesto podařilo nahlédnout do složky se zprávou a fotografiemi. Mumie patřící k neznámému rodu obrů je blondatá a měla u sebe třicet skarabeů a dvanáct amuletů. Podle mého názoru tyto dary naznačují spojitost s bohem Ptahem, který Egyptu vládl mezi lety 20970 až 11970 před Kristem. Oněch třicet skarabeů by mohlo symbolizovat Síría. Dogonové totiž při svém rituálu obnovení světa (Sigui) používají za stejným účelem hlemýžď kauri.

Špičky prstů na nohou a rukou tajemného „Iufaa“ byly navlečeny do náprstků ze zlata. Mumie byla zabalena do pruhu plátna dlouhého přes dva kilometry a širokého 5,2 centimetru. Plátno je popsáno hieroglyfy, které těsně souvisejí s hvězdnou oblohou a kultem mrtvých. Opakují se na nich pojmy „Sepi tep Neter“ a „Šemu Hor“. Obě tyto postavy patří do „zlatého období“ předdynastického Egypta.

Možná pocházejí již zmíněné africké doly i nově objevené mumie ze Sakkáry do dob egyptských praotců, kteří kdysi pronikli do země na Nilu. Podle egyptské chronologie byl totiž Egypt původně osídlen cizími dobyteli, kteří si mimo jiné říkali „duše opor nebes“. „Šemu-Hor“ (služebníci Horovi) byli zakladatelé nedůležitějšího staroegyptského města. Nacházelo se severovýchodně od Káhiry, ale jeho pozůstatkům, přes jedinečný význam pro staroegyptské dějiny, věnují dnešní archeologové zcela nedostatečnou pozornost.

Toto staré hlavní město bylo rezidencí boha Rea, Řekové mu říkali Heliopolis (Iwnw) a tvůrci bible On. V londýnském Britském muzeu je uložen „Harrisův papyrus I“. Podle něj stvořil Re v Heliopoli člověka. Město Heliopolis bylo významným pouťným místem, protože zde bylo přechováváno „devět tajných předmětů“ boha Rea. V Heliopoli se mimo jiné nacházel i tajemný „ben-ben“ (vyzařující paprsky), jehož skutečnou podstatu se

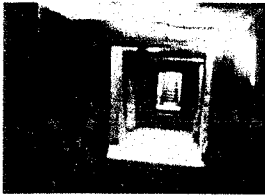
Dělníci při vykopávkách.

185

egyptologům dodnes nepodařilo zjistit. Navíc zde měly být uloženy různé předměty se zvláštními schopnostmi, například bárky.

Dvojitý heliopolský chrám byl postaven v téměř čtvercovém areálu o rozměrech 900 x 1 000 metrů, obehnaném 30 metrů silnou zdí. Komplex měřil neuvěřitelných 900 000 čtverečních metrů, což přibližně odpovídá ploše 115 fotbalových hřišť. Do dnešních dnů se však nedochovalo téměř nic. Z původního chrámového areálu zbyla hromada sutin, několik osamělých žulových bloků a obelisk faraona Senusreta I. (1975-1935 př. n. l.). Arabští dobyvatelé použili kamenné bloky na výstavbu Káhiry. Stará Heliopolis se nacházela mezi dnešním náměstím Tahrir a Al-Matarijj. Vykopávky zde kvůli zástavbě v podstatě nejsou možné. Přitom je místní podzemí přímo provrtáno tunely a chodbami, táhnoucími se na vzdálenost několika kilometrů až ke kanálu Ismailija. V odborné literatuře však o nich chybí prakticky jakákoliv zmínka.

Podzemí v Heliopoli.

Profesor Jean Kerisél, Francouz působící jako poradce při výstavbě káhirského metra, učinil mezi lednem a červnem 1991 mimořádně zajímavý objev. Při výstavbě chodeb metra narazili jeho dělníci na duté prostory, které zde kdysi dávno někdo vybudoval. Odkryté štoly dosahovaly výšky 5,15 a šířky 3,70 metru. Kerisél prošel jednou sedmadvacet metrů dlouhou chodbou a udivilo ho, že v ní nenalezl hieroglyfy ani žádné jiné památky z doby starého Egypta. Zpočátku se domníval, že dutiny vznikly přirozenou erozí, jenže o dva měsíce později si kopáci všimli, že vládní úředníci odnášejí ze štoly nějaký stříbrný předmět. Byl čtyři metry dlouhý a sedmdesát centimetrů široký a vysoký. Dělníci byli zvědaví a dva z nich se ještě jednou vydali do již zmíněné sedmadvacetimetrové chodby. Na jednom místě si tentokrát povšimli, že z ní odbočuje další štola. Jednalo se o několik kilometrů dlouhý, uměle vybudovaný tunel s mnoha odbočkami, jehož délku bylo možné pouze odhadovat. Ani v něm nebyly nalezeny žádné staroegyptské nápisy. Bezpečnostní úředník káhirského metra, Mohammed Maher Mostafa, potvrdil, že paralelně s metrem probíhá blíž nežnádká soustava tunelů, které zde byly vybudovány v dávné minulosti.

Nechtějí nám odpovědná místa zase jednou něco zatajit?

V mnoha staroegyptských pověstech se neustále hovoří o „tajuplných

silách“. Zajímavé indicie jsou obsaženy v „Setonově novele“. Seton byl slavným synem Ramesse II. V „káhirských papýrech 30692 a 30646“ se dochovala historika o „šestkrát obalených zlatých truhlách“, do nichž byly uloženy posvátné Thotovy knihy:

„Zmíněné knihy leží uprostřed vodstva v Koptu v truhlici ze železa. V truhlici ze železa je truhlice z bronzu. V truhlici z bronzu je truhlice ze santalového dřeva. V truhlici ze santalového dřeva je truhlice ze slonoviny a ebenového dřeva. V truhlici ze slonoviny a ebenového dřeva je truhlice ze stříbra. V truhlici ze stříbra je truhlice ze zlata. A v ní jsou uloženy knihy.“

Tento poklad ukradl bohům kněz jménem Ni-noferka-Ptah a musel pochopitelně počítat s jejich hněvem. Bůh Thot požadoval po vrchním bohu Reovi, aby se postaral o navrácení uloupené zlaté truhlice a kouzelných knih. Re seslal z nebes „boží sílu“, jež se postarala o to, že se lupič do Memfidy, kam mířil, nikdy nedostal. Cestou podlehl zraněním, jež mu přivodily „paprsky“. Ukradené předměty uzmul mrtvému Seton. Ten sice rovněž těžce onemocněl, ale díky přispění boha Ptaha nezemřel. Protože uznal, že jeho jednání bylo rouháním a zločinem, nechal jako výraz pokání přenést do Memfidy Ahwere a Meriba (Ni-noferka-Ptahovu manželku a syna), kteří se utopili u Koptu. V Memfidě je nechal pohřbit po boku Ni-noferka-Ptaha, načež ho velcí bohové uzdravili.

O „velkých božích silách“ se zmiňuje také „magický papýrus XI“. V tomto případě se projevily v Bubastisu. O témže jevu se nejspíš zmiňuje děmotická Pamontova kniha mrtvých, když se v ní píše o „božích silách města Bubastisu, jež vycházejí z jeho krypt“. Všechny tyto síly – a to je pozoruhodné – nebyly nikdy určeny na ochranu živých. Proč ale o ně žádali pouze mrtví a bohové? Nejjednodušším vysvětlením je, že se jednalo o „smrtící“ síly.

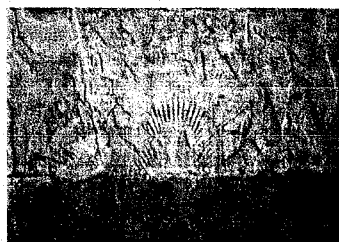
Možná staří Egyptané znali nebezpečné účinky uranu dávno před současnými vědci.

V této souvislosti se musíme zmínit o slavném atomovém fyzikovi, profesoru Luisi Bulgarinim, který se již roku 1949 svou přednáškou postaral o velké zrušení a diskuze v archeologickém společenství:

„Podle mého názoru znali staří Egyptané zákonitosti doby rozpadu atomů. Je docela dobře možné, že radiové záření využívali k ochraně svých svatyní.“

Staří Egyptané těžili již před mnoha tisíci lety, údajně pouze ručně, bez nějakých bagrů, dopravníků nebo sbíječek, vše, co jim půda a hory nabíze-

ly. Vyhlobili podivuhodné tunely, vedoucí mnoho kilometrů rostlou skálou. Štoly se dochovaly dodnes. Ve většině dolů těžili faraonovi dělníci především zlato. Zlato a uran se vyskytují ve stejných horninách, a proto je podle mnoha geologů velmi pravděpodobné, že staří Egyptané dobývali

Zářící substance.

i uranové soli. Uran se v Egyptě těžil dodnes a samozřejmě patří k velmi důležitým surovinám atomového věku.

V roce 1895 objevil Wilhelm Conrad Röntgen, profesor fyziky na univerzitě ve Würzburgu, víceméně náhodou paprsky X, které byly později pojmenovány po něm. Teprve následně, roku 1896, zjistil francouzský fyzik Antoine Henri Becquerel (1852

až 1908), že uranové soli vyzařují paprsky podobné rentgenovému záření.

Vícero papýrů se zmiňuje o tehdejších hornicích a také o místě „Umm-Garayut“ („matka vesnic“). Poblíž vsi Kuban objevili archeologové skalní nápis informující o tom, jak zde byly v době faraona Ramesse II. před 3 270 lety neúspěšně hloubeny studny. Okolní místa se v textu nazývají „Údolí zlatých dolů“. Přímou v dolech existují hieroglyfy, jež dodnes nebyly vylušteny. Z některých papýrů (například „Velký Harrisův papýrus I“) vyplývá, že hory, z nichž se těžilo zlato, byly označeny červenou barvou. Zlato a uran se nezdávka dobývají ze stejných dolů, a proto se musíme s odvoláním na profesora Bulgariniho zeptat:

Znali staří Egyptané přirozené vlastnosti uranu?

Filologové sice dosud v žádném staroegyptském nápisu neobjevili pojmy jako uran nebo radium, ale to ještě zdaleka neznamená, že je Egyptané neznali. Spíše je pouze nazývali jinými slovy. W. C. Röntgen (1901) a A. H. Becquerel (1903) získali Nobelovu cenou za objevy spojené s zářením a radioaktivitou. Naprosto nechceme podceňovat zásluhu obou vědců, ale zřejmě pouze znovu objevili jevy, s nimiž staří Egyptané pracovali a znali je už před tisíci lety.

Röntgen ani Becquerel si nejprve neuvědomovali význam a všechny důsledky svého objevu. Egyptští kněží používali uranové soli pravděpodobně jako smrtící prostředek ochrany hrobů. Naopak ještě počátkem 20. století se

s radioaktivními látkami pracovalo bez jakýchkoliv ochranných prostředků. Antoine H. Becquerel dokonce cestoval z Francie do Londýna na vědeckou přednášku s jedním gramem radia v kapsičce své vesty. Samozřejmě si přivodil zcela nevědecké spálení.

Poté bylo objeveno, že radioaktivní látky světélkují. V americkém New Jersey vykvetlo celé nové průmyslové odvětví zabývající se výrobou světélkujících ciferníků. Radioaktivní světélkující barva byla na ciferníky nanášena štětkou. Dělnice vkládaly štětky do úst, aby je zešpícatily. Netrvalo ani dva roky a první ženy zemřely na horečnaté záněty.

Stejný osud jako 42 dělnic z New Jersey čekal také některé archeology z přelomu 19. a 20. století, kteří se účastnili egyptských vykopávek. Příčina jejich smrti nebyla tehdy správně určena. Archeologové trpěli horečnatými zápaly a stěžovali si na únavu. U devadesáti procent zemřelých byly diagnostikovány známky poškození mozku. Profesor Bulgarini k tomu říká:

„Egyptští kněží buď uranem pokryli podlahu hrobů, nebo je stavěli celé z radioaktivního materiálu. Jeho záření může lidi zabít nebo přinejmenším zdravotně poškodit i dnes.“

Egyptská Správa starověkých památek se v lednu 1992 rozhodla prozkoumat některé mumie uložené v káhirském Egyptském muzeu. Projekt měl zničit zárodky plísní, které se v mumiích kvůli výkyvům teploty a vlhkosti šířily. Přitom vědci přišli na něco velmi podivuhodného. Francouzští a egyptští radiologové některé mumie zrentgenovali a zjistili, že nejstarší z nich jsou radioaktivní. Jeden z egyptských účastníků projektu, Abdallah el-Din Allouch, napsal v květnu 1992 do káhirského týdeníku Al-Ahram:

„Pokaždé, když jsme se k mumiím přiblížili, spustily přístroje poplach...“

Měřicí přístroj využívaný pro zjištění neviditelného záření je tzv. Geigerův počítač. Je to ovšem až vynález 20. století. Německý fyzik dr. Hans Geiger (1882-1945) si ho nechal v roce 1928 patentovat pod názvem Geiger-Müllerova počítací trubice. Jednalo se o indikační přístroj pro zjištění ionizačního záření (kosmické a radioaktivní záření), aktivující spuštění krátkodobého elektrického výboje v plynu prostřednictvím rázové ionizace.

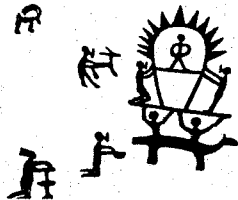
Staří Egyptané by nic z toho podle našich vědců neměli znát. Egyptoložka dr. Ann Macy Rothová říká:

„Odkud by po boha živého mohli faraonové balzamovači vědět, že některé nerosty vydávají neviditelné záření, když neměli k dispozici moderní přístroje, například Geigerův počítač?“

Odpověď je jednoduchá. Staří Egypťané uměli neviditelné záření měřit! Přirozená radioaktivita existuje kromě uranových rud také v žule. To je ovšem nejdříve musí vědět a bez Geigerova počítáče to skutečně nelze zjistit. Egypťané však záření zřejmě měřili uměle a možná právě proto byla roku 1973 ve Velké pyramidě zjištěna radioaktivita.

Jak mohli egypťanští kněží přijít na existenci neviditelné energie záření?

Tuto otázku nám pomůže zodpovědět skalní malba z doby kamenné v ruské Navoji. Je na ní několik osob, které zřejmě v rámci obřadní ceremonie odvázejí neznámou kam další postavu, obklopenou věncem paprsků. Současně jí přináší obětní dary. Postava v paprskovitém útvaru je odnášena tažným zvířetem a opatrně podporována čtyřmi dalšími osobami. Divné je, že osoby nacházející se nejbližší k vázovitému předmětu mají na hlavě něco jako masku nebo dýchací přístroj. Postava zcela vlevo, osoby pod deskou a tažné zvíře však podobné ochranné zařízení evidentně nepotřebují. Lze předpokládat, že ona deska mohla být olověná a chránila osoby, jež zakrývala, proti rentgenovým nebo podobným paprskům.

Skalní malba z doby kamenné.

ní a papír vložena kniha nebo dřevěná deska. Jedinou ochranou proti paprskům se ukázalo být olovo. Röntgen ihned zahájil sérii pokusů, aby získal o záhadných paprscích X co nejvíce informací. Již za měsíc shrnul své poznatky v práci „O novém druhu záření“, kterou přednesl 28. prosince 1895 před Würzburgskou fyzikálně-lékařskou společností. Odborný svět rychle docenil význam rentgenových paprsků pro lékařství a především chirurgii a Röntgen se proslavil na celém světě. Dnes používáme moderní rentgenové přístroje například i k průzkumu vesmíru.

Možná se o to zasloužili i staří Egypťané?

Mnohé tomu skutečně nasvědčuje. V oáze Dachla, jež se nachází seve-

Jak však skalní malba z Ruska souvisí se starověkými národy Předního východu?

Starověký zázračný nástroj „šamir“ byl také uchovávan ve speciálně upravené olověné schránce. Zřejmě i z něho vycházelo nebezpečné záření. Wilhelm C. Röntgen zkoumal roku 1895 účinky katodového záření a zjistil, že paprsky vyvolávají záření (světélkování) listu papíru potaženého kyanidem platinobarnatým. Docházelo k tomu i tehdy, když byla mezi zdroj záření

vuotevření. Geologové s překvapením zjistili, že staří Egypťané všechny nerostné suroviny důkladně vytěžili. Přesto 25 společností požádalo úřady egyptského státu o nové koncese na těžbu nebo další průzkum.

Britský inženýr Charles J. Alford, pracující pro Egyptian Mines Exploration Company, objevil 14. února 1903 šachty, v nichž se kdysi těžily zlaté a především uranové rudy. Nacházely se na ploše šesti čtverečních kilometrů. Charles J. Alford se ve své zprávě zmínil také o rozpadlých kamenných chatách, v nichž zřejmě bydleli staroegyptští horníci.

Přibližně v téže době zřídila důlní společnost Egyptian Sudan Minerals svůj hlavní stan v oblasti Derekib, protkané těžebními jámami a štolami. I zde byla nalezena zlatonosná hornina. Na konci jedné ze štol narazili inženýři na zeď sestavenou z opracovaných kamenů, na níž byly vyryty jakési zvětralé hieroglyfy. Stěna uprostřed štol však nedávala smysl.

Označují tyto egyptské hieroglyfy radioaktivitu?

Podivné je, že Egypťané doly nejprve zazdili a teprve potom na zdi vyryli podivné znaky. Jeden z hieroglyfů zřejmě představuje trojlístou květinu a nápadně se podobá dnešnímu znaku pro radioaktivitu. Jediné, co filologové zatím dokázali, je rozluštění jména písaře, jehož jméno znělo Amon-Hotep.

Egypťané možná chtěli pomocí zdi odclonit nebezpečné radioaktivní záření?

Vrchní inženýr William A. Smith sice nechal podivnou stolu zasypat, ale i tak je zřejmé, že staří Egypťané byli v oblasti hornictví aktivnější, než jsme si dosud dokázali představit. Bezprostředně na oblast Derekibu navazují doly v Umm-Garayat, kde se usadila společnost Nile Valley Company.

Na jihu Umm-Garayat se nachází Vádí Onguat. Zaměstnanci Nile Valley Company zde v sedmdesáti dolech objevili neznámé hieroglyfické nápisy, které dodnes nebyly rozluštěny.

Podivné je, že Egypťané doly nejprve zazdili a teprve potom na zdi vyryli podivné znaky. Jeden z hieroglyfů zřejmě představuje trojlístou květinu a nápadně se podobá dnešnímu znaku pro radioaktivitu. Jediné, co filologové zatím dokázali, je rozluštění jména písaře, jehož jméno znělo Amon-Hotep.

rovýchodně od Egypta v dnešní Libyjské poušti, narazili v roce 1951 archeologové na podivný artefakt. Jednalo se o takzvané „kouzelné zrcadlo“, o němž se píše ve staroegyptské literatuře. Dosud byly legendy o síle „zeleného kouzelného zrcadla“, jež dokázalo „prosvětlit tělo“, odkazovány do říše pohádek. Káhirský lékař a egyptolog dr. Fawzi Soueha ho však pokládá za staroegyptský rentgenový přístroj. Soueha chtěl nálezy v roce 1992 podrobit důkladné analýze, ale egyptská Správa starověkých památek mu stručně sdělila, že předmět je archivován, ale není ho možné ve sbírkách nalézt. Sdělení nedávalo valný smysl. Když se něco katalogizuje a archivuje, děje se tak hlavně proto, aby se exponát mohl kdykoliv snadno vyhledat. Dr. Fawzi Soueha je egyptolog a dokonce bývalý ředitel káhirského Muzea lékařství a farmacie. Přesto se dodnes k tajemnému předmětu nedostal.

Ale proč?

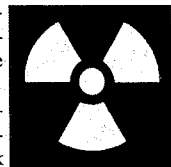
Rakouský odborný novinář Reinhard Habeck upozornil na to, že by egyptské „kouzelné zrcadlo“ mohlo souviset s legendou o čínském císaři Ts'in Ši. Císař prý měl k dispozici podobný přístroj, kterým dokázal „prosvětlit kosti těla“. Na rozdíl od Egypťanů, kteří prosvětovali pouze tělo, byl čínský přístroj daleko podobnější aparatuře W. C. Röntgena. Reinhard Habeck o čínském „zrcadle“ napsal:

„Ještě roku 206 našeho letopočtu se tento neobvyklý přístroj nacházel v paláci Hien-Jang v Šensi.“

Proč vůbec staří Egypťané zaopatřovali své mumie tak, že radioaktivně zářily?

Užití radioaktivního záření mohlo být důležitou součástí konzervačního postupu. I my dnes vystavujeme některé druhy ovoce a zeleniny dovážené z rozvojových zemí krátkému radioaktivnímu ozařování. Většina rajčat a banánů ve vaší kuchyni byla radioaktivně ošetřena, aby tak byly zlikvidovány mikroorganismy způsobující během dlouhého transportu hnilobu. Záření je samozřejmě aplikováno v bezpečných dávkách a plody jsou díky němu daleko trvanlivější. Egypťané nejenže zřejmě znali radioaktivitu, ale dobře věděli také o jejich nebezpečných účincích.

Na přelomu 19. a 20. století zorganizovalo třiatřicet těžebních společností z celého světa expedici procházející celým Egyptem až po nejjižnější výběžek Etiopie. Cílem byl průzkum starověkých egyptských dolů a zhodnocení případné rentability při jejich zno-

Značka radioaktivity.

KAPITOLA 9

Usírovo dědictví

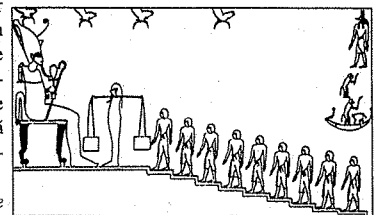
Usíre je tajemná postava zahalená šerem dávnověku. Ve staroegyptském náboženství představoval určitého rivala heliopolského boha Rea. Teprve Usíre přinesl lidem civilizaci a technický pokrok. Na otázku, kým ve skutečnosti byl, vědci stále ještě odpovídají pokrčením ramen. Podle německého egyptologa dr. Kurta Sehta (1869-1934) by mohl být mýtus o Usírovi popisem tragické smrti nějakého raně egyptského krále. Kolem této události se časem vytvořila legenda, která přerostla v mýtus. Usíre však po sobě kromě zmínek v textech pyramid a podsvětlních knihách nezanechal sebemenší stopu. Na rozdíl od ostatních bohů víme také jen velmi málo o Usírových činech. Nedovídáme se nic o případných válečných taženích nebo obecně dobrých činech boha-krále, ale jen to, že se etabloval jako vládce a soudce mrtvých. Pravděpodobně již v dobách 5. dynastie byli zesnulí faraoni zbožštěni a převtěleni v Usíra. Jeho kult však sahá přinejmenším do roku 7900 př. n. l. a v počátcích byl těsně spojován se světem nepomíjivých hvězd.

V dobách Střední říše vznikla víra, že tento bůh jednou oživí všechny mrtvé. Ačkoliv ho jeho bratr Sutech kdysi rozsekal na mnoho kousků, podařilo se mu vstát z mrtvých. Z tohoto základu pochází podle mého názoru také islámská a křesťanská víra ve zmrtvýchvstání.

Toto mysterium ale přece muselo mít nějaký základ.

Dr. Henry Riad, tehdejší

ředitel Egyptského muzea v Káhiře, udělal již roku 1972 několika vědcům povolení k rozsáhlému rentgenovému průzkumu mumii starých Egypťanů. Dr. James E. Harris z americké Michiganské univerzity se intenzivně zabýval mumii kněžky Makare. Způsob bandážování a uložení jejího těla naznačovaly, že mohla zemřít během potratu. V sarkofágu totiž na matčině těle spočívalo novorozené, rovněž zabalené do plátna. To však ještě nebylo to

Usírov kult.

nejzajímavější. Největší překvapení na vědce teprve čekalo. Zpočátku vše vypadalo normálně, ale potom si Harris všiml, že kojeneček má pavíání hlavu. Ale mozek byl zase na pavíánu příliš velký.

Co to má znamenat?

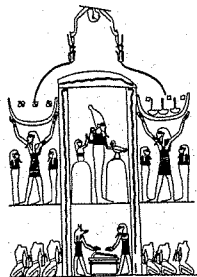
Řecký historik Herodot ve svém díle popisuje téměř neuvěřitelné způsoby uctívání staroegyptských bohů. Ženy pry na tržištích veřejně souložily s berany, protože tato zvířata pokládaly za zástupce boha Chnuma. Pro Herodota byla sodomie dosti trapnou záležitostí, ale Egypťané ji pokládali za jednu ze svých tradic. Můžeme spekulovat o tom, že kněžka Makare se možná oddávala pohlavnímu styku s pavíánem, protože ho pokládala za vtělení boha Thovta, který býval mimo jiné zobrazován v podobě bílé opice. Z čistě lékařského hlediska však není možné, aby při pohlavním styku mezi zvířetem a člověkem došlo k oplodnění.

Jak si tedy existenci pavíáního dítěte vysvětlit?

V židovských pověstech se vypráví o dobách, kdy všude na světě žily sfingy, které „...měly lidskou hlavu a tělo lva“. Pripomínaly minojského Minotaura. O podobných mutantech se zmiňuje také egyptský kněz a učencem Manetho a asyrský Beressos. Těmto neuvěřitelným zprávám jsme začali být schopni rozumět až na počátku 21. století. Vědci se například podařilo vypěstovat na myším těle lidské ucho, určené k transplantaci. Americký neurolog dr. Robert J. White z univerzity Case Western Reserve v Ohiu provedl v prvním pololetí roku 1999 několik úspěšných transplantací opičích hlav a po nabytých zkušenostech říká:

„Možné jsou i transplantace lidských hlav.“

V papyru „Westcar“ je zmiňován egyptský učencem jménem Džedi, který dokázal vyměňovat hlavy různých živočišných druhů. Dokázal by prý transplantovat i lidské hlavy, avšak nedonutil ho k tomu ani výslovný rozkaz faraona Chufua. Dr. Withe takové morální zábrany nemá. Jediné, co tomuto neurologovi brání v přenesení lidské hlavy na jiné tělo, čímž by se v podstatě vyrovnal bohům, je nedostatek financí (nejméně 1,2 miliónu eur). Dostatečně bohatému zájemci by stačilo, aby poskytl potřebné peníze, a mohl by si svou hlavu nechat přenést na nové tělo. V současné době (naštěstí!?) existuje ještě jedna překážka.

Usírání ceremoniál.

194

Velká Sfinga.

U příležitosti znovuoživení Sfingy 26. května 1998 se egyptologové rozhodli zinscenovat velkolepé laserové divadlo, které však především mělo odpoutat pozornost veřejnosti od zajímavějších témat. Show se zúčastnil také egyptský prezident Husní Mubarak a generální ředitel UNESCO Frederico Mayor. I oni byli taháni za nos. Televize přinášela úchvatné pohledy na Sfingy zahalenou do fantastického světla laserových paprsků, tři sta komparzistů v oblecích staroegyptských vojáků předvádělo vynikající taneční choreografii, ale o tajuplných chodbách a komorách pod Sfingou nepadlo jediné slovo.

Proč se o ně nikdo nezajímá?

Egyptologové se obecně stavějí k existenci hrobů nebo skrytých komor pod Sfingou, případně i v ní, velice zdrženlivě. Nebylo tomu tak vždy. Většina viditelné části stavby byla sice vytesána z rostlého vápence, ale to ještě neznamená, že by nemohly existovat vchody do podzemních částí Sfingy. Již roku 1579 cestovatel Johannes Helffrich zaznamenal, že pohanští kněží vstupovali nějakým vzdáleným vchodem do stavby a z hlavy obřích sochy promlouvali k lidu. Také známý badatel R. W. H. Vyse se roku 1837 zajímal o to, zda se v těle Sfingy neskryvá nějaký dosud neznámý dutý prostor. V polovině 19. století tento britský plukovník nařídil svým lidem, aby z vrchní zadní strany začali vrtat přímo do těla sochy. Po 8,2 metru se vrtací tyč zablokovala. Vyse ji nechal jednoduše odstěhovat a pátrání po domnělém komoře vzdal. Zastavení prací však zdůvodnil poněkud rozporuplně:

„Nechtěl jsem tento podivuhodný památník poškodit, a tak jsem pátrání zastavil a metrový zbytek vrtacího dláta nechal uvnitř.“

Potom dostal Vyse další nápad. Využil otvor, který roku 1196 zanechal v Menkaurově pyramidě Saladinův syn, a chtěl se dostat do jádra stavby. Důmyslný Brit začal kopat tunel hned vedle ústřední osy pyramidy a prodloužil ho až k základně. Používal svůj oblíbený střelný prach. Před každým odstřelem museli dělníci z pyramidy odejít a pak několik hodin čekali, až se

196

Nové tělo by bylo od krku dolů navždy ochrnuté. Dr. Whiteovi se totiž doposud při pokusech na zvířatech nepodařilo propojit spirálovité nervy mezi hlavou a tělem.

Mutanti. Provádějí Asyřané transplantace hlav?

Transplantace hlav jsou možné jen díky vynálezu nového přístroje zchlazujícího krev a mozek. Dokáže teplotu hlavy snížit z 36,7 na 10 °C. Jen díky tomu přečká mozek radikální zásah bez přívodu krve nepoškozen. Operace trvá pouhou jednu hodinu a White ji vyzkoušel již i na lidských mrtvolách. Tricátého srpna 1999 vyjádřil své přesvědčení, že počátkem 21. století se legenda o Frankensteinovi stane skutečností.

Dočká se ale nejen Frankenstein, ale i mytologické pověsti naší minulosti. V Gíze se nachází Sfinga, největší zobrazení prehistorické transgenové bytosti.

Možná byla vytvořena nějakou genetickou manipulací?

Podle spisů arabského kronikáře Abdallaha al-Latifa byly gízské pyramidy ještě ve 12. století pokryty bílým mramorem a popsány neznámým písmem. Ve stejné době však byly králem Saladinem (1138-1193) systematicky využívány jako zásobárny stavebního kamene. Emír Karakuš (Tmavý pták) prý zničil mnoho malých pyramid, aby měl dostatek kamene na budování Káhiry.

Učencem al-Latif popisoval tehdejší stav „Abu Hola“ (Otce děsu), což je postava, které egyptští faraoni sídlící v Sajich (Sais) říkali jednoduše „Ruti“ (Lev) nebo „Hul“ (Věčný) a my ji známe pod řeckým názvem „Sfinga“. Zmiňuje se o jejím krásném obličejí: „...byl pomalován červeným lakem a působil velmi svěžím dojmem“. Výslovně se zmiňuje o nose Sfingy, který zřejmě tehdy ještě byl na svém místě, i když podle jiných kronikářů o něj tato skulptura přišla již v 10. století. Pečlivý průzkum obličje ukázal, že někdo neznámý zatloukl úmyslně do nosu Sfingy dlouhé dřevěné klíny nebo železné sekáče. Jeden směřoval shora ke kořeni nosu a druhý zdola mezi nosní dírkou. Poté byl nos vypáčen a od té doby chybí. Kromě tohoto úmyslného poškození byla Sfinga během stovek let poznamenána také nepříznivými vlivy počasí.

V únoru 1992 uspořádaly egyptské úřady v Káhiře mezinárodní sympo-

195

usadí prach. Teprve potom mohli odstranit sutinu. V nadzemní části Menkaurovy pyramidy však Vyse žádné komory nebo chodby neobjevil.

Nakonec se Vyse snažil pomocí náloží dostat i do Velké pyramidy. Ovšem ani zde na žádné tajné dutiny nenašel. Sice se prostrfíl do odlehčovací komor nad královskou komorou, ale nenalezl to, co hledal.

Proč Vyse tak usilovně pátral po tajuplných komorách?

Již více než dvě stě let hledají amatéři i odborníci Usírovo dědictví, které se údajně nalézá v tajné komoře v Gíze. V dubnu roku 2001 oznámil francouzský pilot Jacques Bardot a biologka Francine Darmonová pařížskému tisku, že se toto záhadné dědictví nalézá uvnitř Velké pyramidy, kde údajně existuje nespočet prostor, chodeb a šachet. Své domněnky podpořili výzkumy architektů Gillese Dormiona a Jean-Patrice Goidina, kteří v pyramidě pomocí elektronických detektorů objevili duté prostory.

Za spolupráce egyptské Správy starověkých památek byly v červnu 1986 vyvrtány mikrosondy skrz přibližně 2,5 metru silný žulový blok. Vědci narazili na tři metry široký a asi 5,5 metru vysoký dutý prostor, nacházející se přímo pod komorou královen. Dutina byla vyplněna jemným křemenným pískem. Francouzi objevili za severozápadní zdi této komory další soustavu chodeb. Reportéři se samozřejmě začali o věc zajímat a kladli řediteli gízské plošiny dr. Zahi Havásovi dotěrné dotazy. Odpověděl jim jednoduše:

„Pan Bardot a paní Darmonová nebyly výzkumy v pyramidě pověřeni!“

Při této příležitosti však vyšlo najevo něco úplně jiného. V říjnu 2000 provedl Gilles Dormion za přispění archeologa dr. Jean-Yvese Verdhurta nové radarové měření ve Velké pyramidě, ovšem bez oficiálního povolení. Tentokrát zjistili ještě více dutin a šachet a Bardot s Darmonovou je následně zakreslili do plánu. Havás si však věděl rady i po zveřejnění nejnovějších výzkumů:

„Bude ustanovena komise vybraných specialistů, která rozhodne, zda francouzští badatelé mohou s modernějšími přístroji pokračovat v průzkumu podzemní pyramidy. Tento oficiální výzkum by probíhal s pozhledáním SCA a nesl by název Dormion-Verdhurtův projekt.“

Blahoslavení chudí duchem, kteří uskutečnění tohoto příslibu věří!

Výzkumy Sfingy z let 1998 až 1999 dokládají, že pod stavbou existuje rozvětvený labyrint chodeb a komor, v nichž byl podle egyptských legend uchováván odkaz tajemného boha Usíra. Sfinga zřejmě skrývá větší tajemství, než by se na první pohled zdálo.

197

Vstup do chodby vedoucí pod Sfingu.

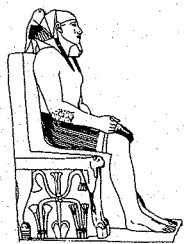
žeh v Britském muzeu, ale egyptologové ho velmi rádi ignorují, protože by mohl o původu Sfingy ledacos vypovědět. Obří socha stojí nedaleko Chefrenovy pyramidy. Zřejmě proto nikdo z vědců nepřišel na nic lepšího než dr. Kurt Lange:

„Stavitelem Sfingy byl faraon Chefren, jehož hlava na lvím těle symbolizuje královskou moc.“

Sfinga je ve skutečnosti anonymním monumentem, ale dr. Zahi Havás je zastáncem Langeovy teze a tvrdí:

„Sfinga představuje Chefrena v podobě Hora přinášejícího obětí svému otci Cheopsovi.“

O jakých obětech dr. Havás mluví, to zůstává jeho tajemstvím. Svým dílem přispěl také americký egyptolog profesor Mark Lehner, který do roku 1996 vedl jednu z kateder Ústavu orientálních výzkumů na Chicagské univerzitě. V roce 1991 předložil zdánlivý počítačový důkaz, že obličej na sochách faraona Chefrena se přesně shodují s hlavou Sfingy. Jeho tvrzení se od té doby pevně usadilo ve všech učebnicích, ale přitom není ničím věcně podloženo!

Faraon Chefren.

Již roku 1974 vyjádřil britský fyzik Kurt Mendelsohn v knize „Záhady pyramid“ zcela jiný názor na vznik kolosální stavby:

„Jako typ byl lev s lidskou tváří zobrazován již před nástupem faraona Chefrena na trůn. Chefrenovi architekti pouze využili starší předlohy a existující skálu k vytvoření gigantického monumentu.“

Stáří Sfingy je však celkem nejisté. Sám profes

198

královen základním materiálem. Kamenné kvádry velkých pyramid byly, i přes odlišný názor egyptologů, lámány jinde a poté dopravovány do Gízy. I tato okolnost potvrzuje hypotézu hovořící o vyšším stáří Sfingy. Francouzský egyptolog C. Gaston Maspero se roku 1900 vyjádřil takto:

„Stéla Sfingy nese ve třináctém řádku jméno Chefre. Podle mého názoru byla Sfinga za vlády tohoto faraona rekonstruována, protože možná, ale to již zcela jistě není, byla za dob jeho předchůdců zasypána pískem.“

Profesor Brugsch i Maspero se domnívali, že Cheops (Chufu) a rovněž tak Chefren (Rachef) neměli s vybudováním Sfingy vůbec nic společného, maximálně ji nechali zrestaurovat.

Maspero nakonec podlehl nátlaku kolegů a svou teorii odvolal. Zvítězil nový názor, že nápis na stéle je buď volným výtvozem chrámových kněžů, nebo byl opsán z nějakého staršího textu. Vznik stély datoval Maspero do roku 1150 před Kristem. Některá místa stély však i nadále zůstala záhadná. Nápis například informuje o tom, že stavba byla poškozena úderem blesku a že faraon Chufu se osobně dostavil na místo, aby si zde prohlédl vzniklé škody. Během bouřky byl poškozen i klen (javor) poblíž Sfingy. Stalo se to ve chvíli, kdy „...se pán nebes snesl na místo Horem-Achet“.

Pokud by nápis na stéle byl vymyšlený, kněžší by asi připsali svému vládcovi nejen rekonstrukci, ale rovnou i stavbu Sfingy. S obsahem stély byl seznámen také kurátor Britského muzea profesor Ernest A. W. Budge, jenž vyslovil následující názor: „Toto podivuhodné dílo existovalo již v dobách faraona Chefrena, pravděpodobně je daleko starší a pochází z konce archaického období Egypta.“

Zůstal nevyšlýšen, stejně jako komentář profesora Jamese Henry Breasteda z roku 1905, týkající se jeho výzkumů tzv. „stély snu“:

„Zmínka o faraonu Chefrenovi je pokládána za důkaz, že byl stavitelem Sfingy. Tento závěr je však chybný.“

Ani vás už asi neudiví, že egyptologové věnují stejně málo pozornosti tezi egyptského profesora Selima Hassana o době vzniku Sfingy:

„Až na poškozený řádek na granitové stéle Thutmose IV., který však nic nedokazuje, neexistuje jediný antický nápis, který by Sfingu nějak spojoval s Chefrenem.“

200

sor Mark Lehner prohlásil v roce 1992 na zasedání American Association for the Advancement of Science:

„Sfinga nelze přímo datovat, protože byla vytesána z kompaktní skály.“

Lehnerovou pochybnou počítačovou metodou lze na Sfingu přenést libovolnou jinou hlavu. Proto byl v roce 1993 zahájen jiný a konečně zcela nezávislý projekt. Detektiv Frank Domingo byl přes dvacet let důstojníkem newyorské policie a zabýval se vytvářením portrétů hledaných zločinců. V poslední době své policejní kariéry dokonce pracoval pro soudní lékařství. Rekonstruoval obličej obětí, které byly buď silně zohavené, nebo jim některé části zcela chyběly. Po zahájení projektu odletěl do Káhiry, aby prozkoumal egyptské sochy.

Frank Domingo porovnal obličej Sfingy s Chefrenovou sochou z Egyptského muzea a zhotovil precizní skici obou soch. Podle rysů obličejů prokázal, že se jedná o dvě různé osoby.

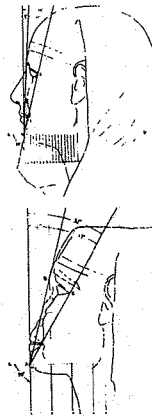
Ztotožnění Sfingy s faraonem Chefrenem se stalo neudržitelné. Egyptologové si však věděli rady a jednoduše vykouzlili nového krále. Profesor Mark Lehner napsal v Cambridge Archaeological Journal:

„Ačkoliv jsme si jisti, že Sfinga pochází z dob 4. dynastie, stojíme před problémem, že neexistují texty ze Staré říše, v nichž by byla zmíněna.“

Egyptologové se obecně přiklonili k názoru, že stavitelem by mohl být faraon Cheops (Chufu). Je to nesmysl, vlastně dokonce drzost, a současně pokus zmanipulovat pseudovědeckými metodami veřejnost! Vždyť už v 19. století dospěl profesor Heinrich Brugsch (1827-1894) k názoru, že Sfinga musela existovat před obdobím faraona Cheopse:

„Sfinga stála na svém místě dříve, než ji Cheops začal používat jako kamenolom.“

Heinrich Brugsch svou teorii opřel o nápisy na stéle objevené roku 1800. Podle nich prováděl faraon Cheops na Sfinze pouze opravné práce. Dále je podivné, že cesty vedoucí od pyramid k údolním chrámům vedou podél kamenolomů, ale nikde nejsou poškozené. Jedná se o indicii, že tyto kamenolomy byly zřízeny až po vybudování posvátných cest a sloužily k zásobování mladších mastab a pyramid

Skici podle Franka Dominga.

199

Odhalení tajemství Sfingy je možné pouze jedinou cestou. Musíme analyzovat geologické vrstvy stavby a určit jejich stáří. Takový průzkum však byl již dávno proveden!

Památky na gízké plošině jsou již stovky a tisíce let vystaveny dvěma různými erozním procesům: vodě a větru. Ve čtyřicátých letech 20. století upozornil francouzský badatel profesor René Aor Schwaler de Lubicz na nápadné erozní stopy roztroušené po těle Sfingy a po skále ve tvaru U, z níž byla Sfinga vytesána. Chyběly mu však jasné vědecké důkazy a nedokázal zformulovat jednoznačnou hypotézu.

Počátkem roku 1992 se geologickým průzkumem Sfingy zabýval profesor Robert Schoch z Bostonské univerzity a zjistil, že měkké pískovcové vrstvy erodovaly a mezi tvrdšími skalními vrstvami vznikly mezery a vchlípeniny. Tyto vislé rýhy se zakoušly do skály 90 až 180 centimetrů hluboko. Profesor Schoch je pokládá za výsledek dlouhodobých silných dešťů. Podle stavu eroze počítal stáří Sfingy na přinejmenším 7 000 až 9 000 let a tento výsledek ještě umocnil prohlášením, že se jedná o velmi konzervativní odhad. Všechny gízké monumenty byly postaveny ze stejného kamene jako Sfinga. Ale pouze na ní a na zdích dvou silně zvětralých chrámů v její bezprostřední blízkosti existují stopy vodní eroze.

V březnu 2000 pokračoval profesor Schoch v průzkumu různých šachet a pozůstatků chrámů v Gíze, avšak zaměřil se také na pohřební komory v nitru Červené pyramidy v Dáhšúru. I tam byly mohutné pískovcové bloky poškozeny vodní erozí. Voda musela na stavby působit tisíce let před tím, než Egyptané vybudovali na již existujících, daleko starších strukturách své další pyramidy.

Potvrzení erozní teorie nalezl profesor Schoch v Sakkáfe. Takzvané mastaby, hroby z období 1. a 2. dynastie, byly podle oficiálních názorů vybudovány několik set let před Sfingou. Avšak není na nich jediná stopa po vodní erozi! Schochovi bylo vše jasné. Faraon Chefren není stavitelem Sfingy, pouze nechal tento monument opravit a v nejlepším případě přestavět, což by vysvětlovalo uvedení jeho jména na stéle, jež byla nalezena v blízkém údolním chrámu a kterou egyptologové pokládají za důkaz jeho

201

autorství. Podle Schocha byla Sfinga prokazatelně vybudována přinejmenším 2 500 let před nástupem faraona Cheopse na trůn!

Schochovy závěry mezitím potvrdili americký geolog dr. David Coxhill a dr. Colin Reader z Londýnské univerzity. Na egyptology to však neudělalo žádný dojem, jako ostatně ve většině obdobných případů. Profesor Schoch obhajoval své výzkumy následujícími slovy:

„Pokud jsou výsledky mých analýz v rozporu s egyptologickými teoriemi o vzniku civilizace, pak by zřejmě vědci měli své teorie znovu promyslet. Netvrdím, že Sfinga byla postavena obyvateli Atlantidy, Martany nebo kdovíjakými mimozemšťany. Pouze jsem shromáždil vědecké poznatky a dospěl k závěru, že Sfinga byla vybudována daleko dříve, než se dosud předpokládalo.“

Schochovy vývody přiměly v březnu 1997 profesora Rainera Stadelmanna, tehdejšího ředitele Německého archeologického ústavu v Káhiře, k jízlivému komentáři:

„John Anthony West, jistý americký spisovatel, a Robert Schoch, jistý geolog, přišli na to, že eroze Sfingy prý nebyla způsobena větrem a písekem, ale silnými dešťovými srážkami...“

K teorii profesora Schocha se připojilo mnoho geologů z Ameriky, Velké Británie a Francie. Přesto zkušení egyptologové, například zmíněný profesor Stadelmann, přezíravě tvrdí, že to vše jsou pouhé povídačky. Přitom právě profesor Rainer Stadelmann se během své více než třicetileté egyptologické kariéry dopustil mnoha omylů a ostatní kolegové museli řadu jeho názorů a teorií výrazně korigovat. Vysoce uznávaný profesor egyptologie Selim Hassan je naopak velmi upřímný:

„Dodnes nebylo prokázáno, zda Sfinga má znázorňovat Cheopse, Chefrena nebo někoho jiného.“

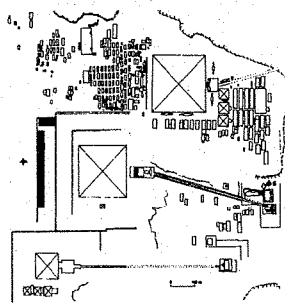
I nejnovější oficiální teorie začínají připouštět, že Sfinga je dílem nějakého podstatně staršího a neznámého vládce. Mladší generace egyptologů upozorňuje, že některé podrobnosti, například typ obličejů a směrem dozadu vlnící postranní části pokrývky hlavy, nasvědčují staršímu datu vzniku. Další zajímavostí jsou přední tlapy Sfingy. V minulosti byly několikrát restaurovány a byly k tělu dozděny. Je tedy možné, že představují nadzemní nástavbu nějakého podzemního hrobu. Egyptolog Tapan Kumar napsal v červenci 1998:

„Je možné, že pod jednou z tlap Sfingy se nachází zamaskovaný vstup do skalní komory, v níž se může nacházet Cheopsova hrobka.“

202

„Vsunuli jsme do otvoru silný echolot, skládající se z dlouhých tužkových vlnových senzorů. Poté byly pod hladinou spodní vody vyslány do všech stran zvukové vlny. Technici zapnuli naslouchací přístroj, něco jako stetoskop, který přenášel signál na osciloskop.“

Tímto způsobem se zkoumaly trhliny a pukliny a hledaly dutiny. Pod Sfingou byly skutečně objeveny duté prostory, ale Mark Lehner je přičítá obvyklé erozi podzemní vody. Mýšlenku o existenci uměle vytvořených podzemních prostor pod stavbou pokládal za nesmysl.

Pyramidy a jejich okolí.

V březnu 1993 prováděl americký geolog dr. Thomas L. Dobecki další seismografické výzkumy v okolí Sfingy a objevil při nich dvě pravouhlé podzemní komory a rozvětvenou soustavu chodeb. V roce 1996 prokázal francouzský inženýr Jean Kerisél existenci nejméně sedm set metrů dlouhého tunelu. Později bylo zjištěno, že chodba tvoří spojnici ve tvaru písmena Y mezi Velkou a Chefrenovou pyramidou a její počátek leží pod Sfingou.

Ani tyto objevy však nepřivedly vědce do rozpaků. Profesor Rainer Stadelmann prohlásil dost jízlivě:

„Údajně, ale ve skutečnosti neobjevené podzemní prostory a kanály spojují podle názoru bujnou fantazii nadaných „pyramidálních badatelů“ velký kanál, vedoucí po okraji západního skalního útěsu, s údajnou pohřební komorou pod pyramidou.“

Takto ironicky přístup k ověřitelným tezím jiných badatelů bohužel patří k běžné výbavě sebevědomých vědců, k nimž patří i Rainer Stadelmann! A přitom jsou některá fakta prostě nezvratná. Mnichovský archeotechnik a inženýr Rudolf Gantenbrink prokázal v roce 1993 pomocí videozáznamů neudržitelnost teorii profesora Stadelmanna, ale ten to dlouho nehodlal uznat. Ani komory pod plošinou pyramid nejsou výmyslem badatelů s bujnou fantazií, zmiňují se o nich již antičtí historici, například Řek Herodot.

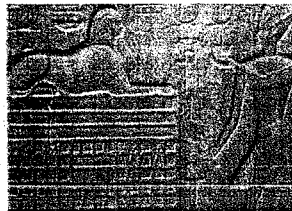
Její existenci připouští i dr. Zahi Havás.

Ocitujme si Herodota:

„Stavba počala budováním přístupových cest, poté následovalo navrše-

204

Již francouzský egyptolog Auguste Mariette zastával v polovině 19. století názor, že Sfinga by mohla být hrobkou nějakého faraona z raných období nebo že v ní případně byl uchováván „svatý kalich“ tohoto krále. Mariette k této úvaze nedospěl žádnou náhodou. Již římský historik Gaius Plinius Starší se ve svém díle zmiňoval o Sínze s tím, že ve skutečnosti není sochou, ale hrobkem krále Haramise.

Sfinga prý byla postavena na mohutné základně.

Proč se starší egyptologická garnitura na rozdíl od dnešní pouštěla do podstatně odvážnějších spekulací?

Pravděpodobně proto, že měla k dispozici písemná svědectví, která dnes již jsou nedostupná a z nichž jednoznačně vyplývala účast bohů na vzniku člověka. V 19. století se tuto domněnku snažili vědci prokázat. Experti zakázané egyptologie staré domněnky potvrdili pomocí moderních přístrojů, ale nevědí, jak by své poznatky předali co nejsrozumitelněji veřejnosti.

Je to skutečně tak složité?

Vůbec první projekt zaměřený na průzkum dutých prostor pod Sfingou, respektive v jejím okolí, byl realizován v letech 1979 až 1982. Jeho iniciátorem byl American Research Centre in Egypt (ARCE). Přibližně ve stejnou dobu, v dubnu 1980, vedl dr. Zahi Havás vykopávky v areálu ležícím padesát metrů východně od chrámu Sfingy. Již v hloubce 1,50 metru narazil na vrstvu opracovaných žulových bloků, jež vedly sedmáct metrů východním směrem. O pět měsíců později na tomto místě Egyptský meliorační úřad (AMBRIC) vyvrtil hlubokou sondu, aby zjistil výšku hladiny spodní vody v okolí. Pracovníci úřadu objevili v hloubce 16,86 metru jiný žulový blok, tentokrát červený. Takový druh žuly se vyskytuje pouze v lomech poblíž Asuánu, to znamená osm set kilometrů daleko. Vědci zjistili, že v hloubce dvou až sedmácti metrů se východně od Sfingy nalézá něco, co vybudovaly lidské ruce a co kdysi patřilo ke komplexu Sfingy.

Jedním z účastníků projektu ARCE, spolupracujícím s egyptskými úřady, byl profesor Mark Lehner. Po určité době se k projektu připojil také Stanford Research Institut (SRI), na jehož práci se profesor Lehner rovněž podílel. Byly provedeny další sondy a všichni se snažili o dosažení „rychlých technických výsledků“. Profesor Lehner uvedl ve výzkumné zprávě:

203

ní pahorku, na němž pyramidy stojí, a konečně i vyhloubení podzemních komor, které si faraon nechal postavit jako svou hrobku na ostrově vytvořeném z nilských vod.“

Podle Herodotova svědectví se tedy na plošině nacházelo více komor, to však profesor Stadelmann pokládá za nesmysl. Egyptologové byli počátkem roku 1999 šokováni tiskovou zprávou v dánském Sandpit von Royalty:

„Nalezl jsem šachtu, vede svisle do hloubky 29 metrů. Nachází se uprostřed mezi Chefrenovou pyramidou a Sfingou. Její dno bylo zaplněno vodou. Objevili jsme tam pohřební komoru se čtyřmi pilíři. Ve středu stojí velký sarkofág, o němž se domnívám, že je to hrob Usira, boha plodnosti.“

Autorem zprávy byl Zahi Havás, ředitel správy gízské plošiny. Za zveřejnění informace o nejnovějším egyptologickém nálezu vděčíme dánské královně Margaretě a králi Gustavovi. Havás k tomu říká:

„Královna navštívila mou přednášku v Kodani a projevila natolik neobvyklý zájem o egyptské dějiny, že jsem se cítil povinován zasvětit Její Veličenstvo do nejnovějších objevů.“

Jinými slovy to znamená, že pokud by královna Margarete na přednášku dr. Zahi Havása nepřišla, nebylo by nic zveřejněno a egyptologové by z nás i nadále dělali hlupáky.

Jedná se tedy o další důkaz podivných praktik egyptologů.

Havás tvrdí, že „Usírovu šachtu“ vedoucí k dosud neznámým podzemním komorám a dutým prostorům objevil v listopadu 1998. Podle zprávy anglických novin Daily Telegraph však byly tři podzemní úrovně pod plošinou odhaleny již v roce 1935! Už tehdy byly objevy zveřejněny v anglickém tisku, ale poté upadly v zapomnění. Toto místo dokonce krátce před svou smrtí v roce 1942 osobně navštívil velký britský egyptolog W. M. F. Petrie. Také profesor Mark Lehner prohlásil, že do podzemních prostor v Gíze sestoupil již v roce 1987. Ovšem tenkrát mu v dalším výzkumu zabránilo velké množství nahromaděné vody. Přes všechny tyto známé skutečnosti trvá Zahi Havás svesepě a neoblomně na tom, že objevitelem šachty je on!

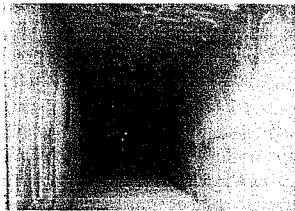
Usírovu komora.

205

Hned po jeho „objevu“ se začalo s pracemi na odčerpání vody, aby mohl pokračovat oficiální výzkum. Havás však současně oznámil, že „...bude trvat ještě mnoho let, než bude výzkum zcela ukončen“. Podivuhodně!

Nesnaží se nás oficiální egyptologická místa zase jednou vodit za nos?

Americký multimilionář dr. Joseph Schor, člen Association for Research and Enlightenment, investoval roku 1995 sumu 100 000 dolarů do natočení filmu „Záhada Sfingy“. Režii byl pověřen dr. Boris Said. Ve filmu vidíme, jak Havás provádí kameramana neznámými prostory pod Sfingou. To znamená, že tyto chodby a prostory byly známy již před rokem 1998, přesně jak to tvrdí profesor Lehner. Podle komentáře k filmu se jich pod Sfingou nachází celkem devět.

V jiném filmovém dokumentu, jmenuje se „Tajná komora“, vypráví Havás dokonce o odkrytí soustavy chodeb a komor, což se v roce 1999 skutečně stalo.

Co by se asi dělo, kdyby královna Margarete nenavštívila Havásovu přednášku?

Cesta k Usírově komoře.

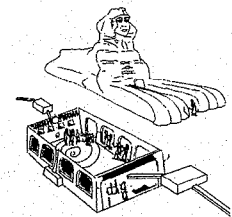
Dokumenty byly sice natočeny již roku 1995, ale dr. Havás v rozhovoru ze 14. dubna 1996 pro list Egyptian Gazette existenci chodeb i tunelů kategoricky popřel. V červnu 1996 poskytl Havás další interview, tentokrát rozhlasové stanici South Africa Radio, v němž se rozhořčoval nad způsobem práce dr. Schora (spoluautora zmíněných filmů o podzemí Sfingy). Ovšem právě dr. Joseph Schor získal v červnu 1998 od Egyptské správy starověkých památek jednoletou licenci k vykopávkám. Ihned dal také dohromady tým z Floridské státní univerzity. Podle Havása se tato skupina měla zabývat výzkumem podloží gízské plošiny a vypracováním návrhů na zabránění poklesu staveb.

Podloží je však složeno z masivní skály, jak by tedy mohlo klesat?

Havás se zřejmě se Schorem rychle smířil, protože při návštěvě Kanady se 12. května 1998 sešel s Anthony Westem, Robertem Bauvalem a právě Josephem Schorem. Zřejmě si všechno pěkně vyříkali. Podivně!

Proběhla rozsáhlá restaurace Sfingy, která spolkla 32 milionů marek. Z toho zaplatila Evropská unie 27 milionů. Bylo obnoveno 12 224 kamenů a hladina spodní vody byla snížena o 2,5 metru. Snížení hladiny spodní

a zcela zalitý vodou. Vzhledem a tvarem se jednoznačně podobá tomu, který Herodot ve své zprávě připisuje faraonu Cheopsovi. Řecký historik však výslovně zdůrazňuje, že toto místo neviděl na vlastní oči, ale pouze o něm slyšel od egyptských kněží. Je tedy možné dospět k názoru, že připsání sarkofágu Cheopsovi není nijak zvlášť jisté.

Rekonstrukce tajných komor pod Sfingou.

Horní deska sarkofágu je kupodivu odsunuta doprava a vznikla tak malá škvíra. Podle zpráv z 9. století sem vnikli členové družiny kalífa al-Mamúna a našli mrtvolu ve zlatém brnění s drahokamy, která jim podle jejich slov připadala „ne-lidská“. Další zprávu nám zanechal arabský učenec Muhammad al-Makrízí (1364-1442) v díle „O topografii a historickém významu Egypta“:

„Sarkofág odnesli k al-Mamúnovi a zjistili, že je zakrytý víkem. Když ho otevřeli, našli uvnitř mrtvolu člověka ve zlatém brnění. Na hrudi měl položen meč bez jílce a vedle své hlavy červený drahokam velikosti slepičího vejce, zářící jako ohnivý plameny. Al-Mamún si ho vzal k sobě. Schránku, v níž byla uložena mrtvola, jsem viděl vedle brány královského paláce v Mísrú roku 511 (1133 po Kristu).“

V dalších pasážích se zmiňuje ještě o dalších třech mrtvolách, které označuje za „ne-lidské“ a pokládá je za syny Adamovy:

„Vstoupili do prostřední komnaty a našli v ní další tři sarkofágy, jež byly zhotoveny z průhledného zářícího kamene. Ležely v nich tři mrtvoly. Každá byla zahalena do tří rouch a vedle hlav měly položené knihy popsané neznámým písmem.“

Možná to vůbec nebyli Egypťané?

Při průzkumu podlahy komory, do níž vstoupili již před 1200 lety lidé kalífa al-Mamúna, našel Havásův tým hieroglyf „per“, který obecně znamená „dům“ a staří Egypťané ho používali jako výraz pro „chrám“.

Egyptologům je obecně známo, že gízská plošina byla v období Staré říše označována „pr-wsir-nb-rstau“, což znamená „dům Usíra, pána Rose-tau“. Rosetau se vztahuje k „tunelu podsvětí“ a pravděpodobně se jedná o Usírova šachtu. Zřejmě právě proto se v egyptské Knize mrtvých a v textech pyramid praví, že „velký bůh otevírá brány země...“, což evokuje před-

vody pomocí nově vybudovaného melioračního systému bylo nutné, aby se zabránilo postupujícímu chárání památky. Současně to nyní umožňuje dostat se suchou nohou až dvacet metrů pod Sfingu. Tím lze vysvětlit i to, proč byly v roce 1999 objeveny další tunely a komory.

Co se dělo dál?

Americká televizní stanice Fox produkuje kulturní seriál „Akta X“. Producent Peter Isackson připravil 2. června přímý přenos z Gízy a kamery doprovázely vědce do dosud neotevřených pyramidových hrobů a podzemních šachet. Isacksonův komentář sledovaly miliony diváků:

„Dříve než jsme koncem dubna rozmístili naše kamery určené pro přímý přenos, byli jsme dva roky zaměstnáni přípravou pořadu. Při první návštěvě jsme vstoupili do podzemí pod Sfingou, odborníci tomu místu říkali „černá komora“. V té době zde však probíhaly stavební práce, proto jsme bohužel nemohli filmovat.“

Podle dalšího vyjádření nabyl Isackson dojem, že se to pod gízskou plošinou musí jen hemžit různými soustavami šachet a tajných komor:

„Pod plošinou v Gíze existují oblasti, kam jsme nesměli vstoupit ani tam filmovat. Připadali jsme si vskutku jako v „Aktech X“.“

A co Usírova šachta?

Nachází se na cestě od Sfingy k Chefrenově pyramidě. Na několika místech sahá až čtyřicet metrů hluboko pod gízskou plošinu. Přístup k ní je dnes chráněn mříží a vstoupit do ní mohou jen nejspolehlivější pracovníci Správy starověkých památek. V minulých dobách byla šachta zaplavena a křišťálově čirá voda se používala ke koupelím, protože nikdo nevěděl, co je pod hladinou ukryto. Přístup k této uměle vyhloubené dutině se nalézá v jedné výše položené komoře, která v sobě ukrývá šest výklenků, podobně jako komora v (Menkaurově) pyramidě. Na rozdíl od ní však v této komoře stojí dva žulové sarkofágy, oba jsou ovšem prázdné.

Egyptologové předpokládají, že místnost byla vyloupena už za časů arabské nadvlády. Z jednoho výklenku vychází další šachta, jež vede do zaplavené chodby, dlouhé 9,73 metru. Při průchodu a tápání ve tmě je slyšet ozvěna vodních kapek dopadajících na hladinu ze stěn a stropu. Soustava chodeb byla bezpochyby využívána starými Egypťany. Během vykopávek v roce 1998 byla totiž v druhé úrovni nalezena 2 500 let stará keramika a zbytky kostí. Tyto nálezy zapadají do doby, kdy Herodot psal svá pojednání o Gíze. Třetí úroveň se nachází 25 metrů pod gízskou plošinou. Byl zde nalezen další sarkofág, který je podle Havása obklopen čtyřmi sloupy

stavu jakési záhadné cesty. Nápisy na sarkofázích nás informují, že to byla „cesta ukrytých bran“. Pod Sfingou zřejmě existoval labyrint, do něhož měli přístup pouze zasvěcení kněží.

Co to bylo za labyrint?

Možná nám ozřejmí situaci aktuální zpráva o vykopávkách dr. Zahi Havása v Usírově šachtě:

„Poslední komora, kterou jsme našli, byla pravděpodobně symbolickým prostorem boha Usíra, pod jehož patronací byl tunel i královské pohřební komory. V pozdějších dobách byla šachta prodloužena o šestimetrovou chodbu. Vyslali jsme do ní jednoho mladíka, ale zjistili jsme pouze to, že chodba končí a nepokračuje žádnými dalšími komorami. Chtěli jsme určit stáří této úrovně, a proto jsme onomu mladíkovi dovolili ponořit se do vodou zaplněné dutiny, kde měl pátrat po nějakých artefaktech. Podle několika vylovených předmětů jsme stáří úrovně určili na 3 550 let.“

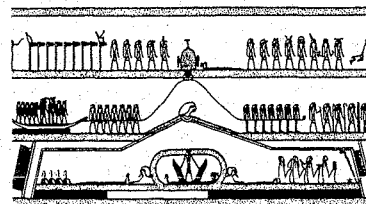
Arabský učenec Muhammad al-Makrízí psal nejen o těchto soustavách chodeb, ale zmínil se rovněž o „branách pyramid“ v hloubce 40 až 100 loktů pod gízskou plošinou. Byly uspořádány do tvaru labyrintu.

Proč vůbec skuteční stavitelé vybuodovali stavby v Gíze?

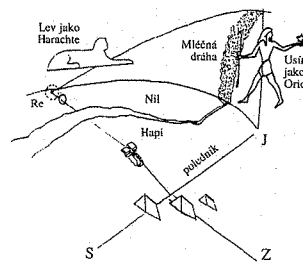
Možná nám pomohou nápisy na sarkofázích, které říkají:

„Pán země rozkázal a dvojí tá Sfinga jeho rozkaz opakovala.“

Podle mého názoru je tím míněno, že Sfinga přenesla astronomické zákonitosti nebes na zemi. Můj úsudek je podpořen dialogem ve staré knize „Hermetica“. Hovoří spolu bůh Hermes Trismegistos (Thovt) a jeho žák Asklepios (Imhotep):

Cesty popisované v knize „Amduat“ byly znázorněny jako pyramida s tajnými komorami.

Astronomické zaměření Sfingy.

„Copak nevíš, Asklepie, že Egypt je obrazem nebes a odráží veškerý pořádek nebeských jevů?“

V roce 1997 byla prezentována teorie, jež naznačuje možnou souvislost zaměření Sfingy na astronomickou pozici souhvězdí Lva v době kolem roku 10500 před Kristem. To tehdy vycházelo mezi dnem zimního slunovratu a jarní rovnodennosti stejně jako Slunce na východohojovýchodě (na 14°). Tato skutečnost hraje mimořádně důležitou roli při hledání utajených komor.

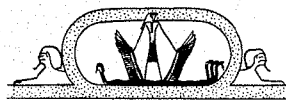
S pozhnáním dr. Ibrahima Bakra, tehdejšího prezidenta egyptské Správy starověkých památek, mohl americký geolog dr. Thomas L. Dobecki počátkem roku 1993 prozkoumat pravouhlé anomálie pod předními nohama Sfingy. Zřejmě se jedná o tajné komory:

„Pravouhlá anomálie pod předními nohama Sfingy se nachází přibližně pět metrů pod povrchem terénu. Dosahuje výšky devíti a délky dvanácti metrů. Tento dutý prostor má pravouhlý tvar a je poměrně rozsáhlý, proto je možné, že byl vybudován lidskýma rukama.“

Také radarové snímky podzemí pořízené dr. Borisem Saidem ukázaly tunel, který se táhne od zadní části Sfingy do prostoru nalézajícího se uprostřed údolní cesty k Chefrenově pyramidě. Odtud chodba pokračuje a končí u prostřední pyramidy. Dr. Said říká:

„Chtěl jsem shromáždit důkazy existence podzemního labyrintu a shromáždit materiál o nitru Velké pyramidy. A tak 21. prosince 1997, během slunovratu, jsem sestoupil do hloubky sedmi metrů vedle zadní části Sfingy, chodby, která se nalézá 1,5 metru pod hladinou Nilu.“

Prostor, o němž dr. Said hovoří, je takzvaná „slepá chodba“. Říká se jí také „černá komora“. Přesně 18,83 metru pod ní se nachází „zelená“ neboli „Usírova komora“, kterou roku 1996 prozkoumal výzkumný tým pod vedením dr. Zahi Haváse. Mezi červnem a zářím použila kanadská firma Amtex and Aerospace manipulační rameno vlastní výroby, vyvinuté speciálně pro tento projekt. S jeho pomocí se podařilo otvorem ve „slepé chodbě“

Dvojitá Sfinga a bůh Sokar sřeží východ do tajných komor.

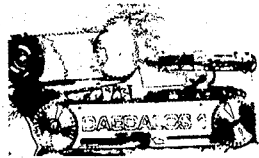
proniknout až do tajuplné Usírovy komory. Na vysunovací rameno byla umístěna minikamera, která vědcům ukázala vnitřek prostoru.

Díky tomu dnes víme, že Usírova komora se nachází v hloubce 40 metrů pod Sfingou. Je dlouhá 18,46, vy-

210

červené žuly. Podivný stavební prvek byl objeven v západní šachtě, která je stejně jako jižní šachta v komoře královen Velké pyramidy uzavřena blokovacím kamenem. Na rozdíl od podobného kamene, nalezeného roku 1993 Rudolfem Gantenbrinkem, však zdejší nemá žádné úchyty. Tentokrát si vědci nevzali na pomoc Rudolfa Gantenbrinka s jeho minirobotem Upuau-tem, ale japonskou techniku. Po mnoha peripetích bylo odstranění blokovacího kamene stanoveno na konec října 2001. Měl tak být vytvořen přístup do Usírovy komory.

Káhirský týdeník Al-Ahram Hebdo napsal již počátkem roku 1999, že výzkumy Správy starověkých památek bude podporovat japonský egyptolog dr. Sioji Tonouchi, který se roku 1987 zúčastnil elektronického výzkumu pyramid podniknutého univerzitou Waseda. Stejně jako při Gantenbrinkově projektu se na výzkumu podílela také firma Sony. Ve spolupráci s univerzitními techniky zdokonalila technické zařízení používané již Gantenbrinkem a zkombinovala je s kanadským minirobotem Daedalus, který byl roku 1996 nasazen při průzkumu Velké pyramidy.

Průzkumný robot.

Tehdy byl odstraněn blokovací kámen objevený v roce 1993 Rudolfem Gantenbrinkem na konci jižní šachty vycházející z komory královen. Byly objeveny nové komory a rozvětvené další šachty, které vedou do nitra pyramidy. Tento nový, navíc vodotěsný robot má být vybaven rentgenovou kamerou a na počátku nového tisíciletí má dodat první oficiální snímky Usírovy komory. Podivné je, že dr. Zahi Havás v roce 2000 oznámil odstranění „Gantenbrinkova blokovacího kamene“, ačkoliv přesně věděl, že tyto práce byly dokončeny již v září roku 1996. O projekt Sfinga se dlouhou dobu staral káhirský egyptolog dr. Hamdy Šahín. Tentokrát však byl bohužel vyřazen ze hry a nemohl mi poskytnout žádné informace o aktuální situaci. Během našeho telefonátu v březnu 2001 jsem se pouze dověděl, že restaurační práce v Usírově komoře mají být ukončeny ještě v témže roce. To však znamená, že egyptologové financovaní z veřejných prostředků vědí, co je uvnitř, ale veřejnost o tom nemíní informovat!

Která královna dopomůže tentokrát ke zveřejnění výsledků bádání?

212

soká 15,78 a široká pouze 5,43 metru. V západní části komory se nachází oblouk o rozměrech 3 × 6 metrů. Je nesen pěti protodórskými sloupy a zdoben šesti pilíři dřed. Dalších šest sloupů je rozmístěno na zbývající ploše 52 čtverečních metrů. Uprostřed sloupů je z kamene vytesán okrouhlý oblouk připomínající „Fibonacciho sekvenci“.

Italský učenec Leonardo Fibonacci z Pisy (1170-1240) se ve středověku zasloužil o oživení antických matematických znalostí. V roce 1202 se knihou „Abacus“ zasloužil o zavedení z deseti čísel složené indicko-arabské početní soustavy. Jeho pojednání o aritmetice a algebře patřila k nejrozsáhlejším dílům své doby, do nichž učenec započl navíc poznatky o trigonometrii. Fibonacciho sekvence a zlatý řez nalezytí využití při konstruování pravidelných polygonů. Tato vyšší geometrie se zřejmě uplatnila i při budování Usírovy komory.

Prostor je ale zaplněn vodou a matematické informace, jež snad obsahuje, jsou skryty pod hladinou. Podlaha je zabarvena do zelena, což je možná úmysl, protože zelená barva je v souvislosti s Usírem používána také na chrámových malbách. Do komory nebo z ní vedou čtyři spojující šachty:

1) Již zmíněná „slepá chodba“ u zadní části Sfingy vytvářela původně slepou uličku končící po přibližně osmi metrech. Část zdi se však zhroutil a nyní je možné pomocí kamery do Usírovy komory nahlédnout.

2) „Komín“ nebo „větrací šachta“ ústící jižně od těla Sfingy. Účel je dosud nejasný.

3) „Červená“ neboli „malá komora“, jež se nachází pět metrů pod předními nohama Sfingy. Dosahuje výšky 8,78 a délky 12,67 metru. Celá byla obložena červenou žulou. Z vnitřního prostoru vede vodorovná chodba východním směrem a svažující se chodba směrem na západ. Stejně jako v Usírově komoře se i zde nacházejí sloupy (čtyři), ovšem podstatně menší.

4) „Tunelová chodba“, která spojuje Usírovu komoru se třemi úrovněmi „Usírovy šachty“. Po přibližně 200 metrech se větví jako písmeno Y a pokračuje pod velké gízké pyramidy.

Celé okolí je stejně jako třetí úroveň „Usírovy šachty“ a „tunelová chodba“ zaplněno průzračnou vodou o teplotě sedmi stupňů. Jediná část, kterou se během restaurování Sfingy podařilo vysušit, je „červená komora“. Odsud klesá pod úhlem 26° šachta, jež je také zčásti naplněná vodou. Směřuje k Usírově komoře. Další šachtová chodba vede pod mírným úhlem 10° do vzdálenosti 54 metrů východním směrem. Jedná se o úsek, v němž byl pomocí průzkumné sondy v roce 1980 vyzvednut z hloubky 17 metrů kus

211

KAPITOLA 10

Komory pyramid

V roce 1880 vzbudil v Egyptě pozornost mládenec poněkud excentrického vzhledu. Mohli bychom ho nazvat „hippie“ 19. století. Byl předčasně dospělý a všude vzbuzoval údiv svou mimořádnou vizuální pamětí. Asketickým vzhledem a pronikavým pohledem si rychle dokázal zjednat respekt. Oním mladíkem byl William Matthew Flinders Petrie, který si již před návštěvou Egypta získal věhlas výzkumy v areálu Stonehenge.

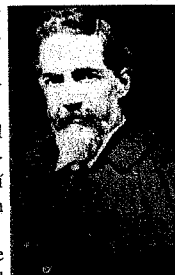
Pět let před odjezdem do Káhiry se Petrie seznámil s rovněž ještě mladým geologem a paleontologem Flaxmanem C. J. Spurrellem, který se postaral o doplnění Petrieho autodidaktických znalostí. Vysvětlil mu velmi podrobně význam stratigrafických technik při archeologických vykopávkách a přesvědčil ho o nutnosti pečlivě popsat každý nalezený objekt a zaznamenat jeho polohu. Uplatněním těchto kritérií dokázal Petrie během relativně krátké doby vytvořit za sebou jdoucí sekvence, sloužící k časovému zařazení všech historických údajů Egypta. Svou práci vykonal v tak úžasném tempu, že mu odpůrci neustále předhazovali přílišnou úspěšnost. Petrie byl ovšem veden snahou co nejrychleji informovat své kolegy o nových poznatcích. Tuto snahu řada vědců nepochopila dodnes.

W. M. F. Petrie byl pevně odhodlán vyřešit pomocí tehdy dostupných vědeckých metod záhadu pyramid. Vydal se do země na Nilu, aby na místě prověřil tehdy slavné a i dnes známé teorie italsko-britského astronoma Charlese Peazzyho Smythe. Položil si následující otázku:

Proč vlastně staří Egypťané vršili nad svými sarkofágy hory kamene?

Tuto otázku si mohl Petrie ušetřit, pokud by znal profesora Günthera Dreyera a jeho geniální kombinaci schopnosti! Dreyer totiž k jejímu zodpovězení použil Džoserovu pyramidu a přišel s následujícím řešením:

„Když Džoser stavěl svou hrobku, rozhodl se nějak upravit jí vymezený okrsek. Nejprve vybudoval hrobní šachtu a nad ní jednotlivé pohřební komory. William M. F. Petrie.

213

Tento celek překryl mastabou. Když ale byla nakonec postavena obvodová zeď, ukázalo se, že pahorek s hrobem přestalo být vidět. Proto nechal faraon nad první mastabou postavit několik dalších, vždy o menší základně, a tímto způsobem vznikla první stupňovitá pyramida.“

To tedy znamená, že staroegyptský pyramidový boom vyvolala příliš vysoká obvodová zeď, zakrývající pohled na faraonovu hrobku. To je tedy dost komická vysvětlění, pane Dreyere!

Tak „hloupi“ snad Egypťané nebyli?

Egyptologové označují prakticky veškeré matematické či náboženské teorie o výstavbě pyramid za výplody fantazie, které prý nijak nevysvětlují jejich skutečný smysl a účel. Také nejnovějším poznatkům o souvislosti kolosálních staveb s astronomickými úkazy na noční obloze a souhvězdím Orion je přičítán pouze velmi malý význam, pokud je egyptologové vůbec berou na vědomí. A přitom gízká plošina se Sfingou a největšími egyptskými pyramidami zůstává i nadále nevyřešenou záhadou, především co se týče skutečných důvodů jejich vzniku. Příčina spočívá hlavně v tom, že na monumentech v Gíze nejsou dochovány prázdné nápisy, které by vypovídaly o jejich původu. Navíc se většina vědců snaží staroegyptské jevy zařadit do křesťanského chápání světa.

Už jenom popsání všech pyramid předstává zřejmě velmi náročný úkol.

Dosud bylo na západním břehu Nilu prozkoumáno více než sto staveb, které byly identifikovány jako pyramidy. Patří mezi ně i objekty nedokončené a rovněž takové, jež kvůli devastaci již téměř nelze rozeznat. Žádná z těchto památek samozřejmě nevyrovná Velké pyramidě z Gízy.

Dr. Gaballah Ali Gaballah, generální tajemník Nejvyšší rady egyptské organizace

Náčrt Cheopsovy pyramidy.

pro výzkum starověkých památek (SCA), se roku 1999 vyjádřil k nejnovějším výzkumům:

„Naši archeologové zatím prozkoumali nanejvýš patnáct procent gízkého okrsku. Potenciál pro nové objevy je proto extrémně vysoký.“

Většina egyptologů se domnívá, že Velká pyramida v Gíze byla pravděpodobně postavena pro faraona jménem Cheops (Chufu). Ale s tímto panovníkem není něco v pořádku. Teprve roku 1903 objevil W. M. F. Petrie

kteří egyptští kameníci používali jako kráľův titul. To je však nesmysl. Užít tak důvěrného jména by bylo bezbožné a odporovalo by božstvu postavení faraona. „Chufu“ musí mít nějaký svěbytný význam.

Ale jaký?

V 19. století se někteří egyptologové domnívali, že v egyptských dějinách se vyskytovalo vícero osob, jež se honosily čestným titulem „Chufu“. V různých nápisech byl nalezen důkaz o existenci celkem 67 „kněží Chufu“, kteří se starali o kult boha Chnuma a působili ještě stovky let po Cheopsovi.

Vyse si 9. května 1837 zapsal do deníku poznámku o nálezu hieroglyfů:

„Nalezl jsem kus kartuše s náním Chufu, měřila 15,24 centimetru na délku a 10,16 centimetru na šířku a byla z hnědého kamene.“

Brzy nato, 27. května 1837, se mu podařilo objevit dvě kráľovské kartuše „Chnum-Chufu“ a „Chufu“. K nálezu došlo v takzvaných odlehčovacích komorách. Vyse se tak postaral o neodvolatelné přiřazení Velké pyramidy faraonu Cheopsovi. Jeho objev prozkoumal renomovaný egyptolog Britského muzea v Londýně profesor Samuel Birch a svou expertní zprávu okomentoval následujícími slovy:

„Zmíněné tituly byly již několikrát nalezeny v hrobech dvorních úředníků 4. dynastie. Jedna kartuše byla přečtena jako ‚Saufu‘ nebo ‚Chufu‘. Druhá obsahuje symbol Chnuma, boha stvořitele člověka, a může být čtena ‚Sene-Chuf‘ nebo též ‚Sene-Schufu‘. Jedna kartuše se podobá té z Wellingtonovy komory a John Gardner Wilkinson ji roku 1828 zveřejnil jako název neidentifikovaného panovníka. Fonetické prvky přečetl již Wilkinson jako ‚Sene-Schufu‘, což lze přeložit výrazem ‚bratr Suphise (Cheopse)‘.“

Wilkinson vydal v roce 1837 třísvazkové dílo, v němž popisoval další nápisy z doby 1. dynastie (3100-2868 př. n. l.). Nápisy se nacházejí na Sinaji a roku 1830 je objevil francouzský archeolog Léon Delaborde.

Přenechejme aspoň malý prostor k vyjádření Johnu Gardneru Wilkinsonovi:

Komora kráľoven.

na jihu Egypta, ve starém Usírově chrámu v Abydu, jediný portrét tohoto slavného faraona. Jedná se o jedinou dochovanou Cheopsovu sochu. Je zhotovená ze slonoviny, avšak pouze 5 centimetrů vysoká. Navíc na ní není nápis „Chufu“, ale „Meddu“.

Faraon Cheops.

Experti pokládají výraz „Meddu“ za Horovo jméno faraona Cheopse a ze všech sil se snaží, aby tato nepatrná plastika byla uznána jako podoba stavitele Velké pyramidy. Ani jim nijak zvlášť nevaří, že faraon nemá na hlavě egyptskou dvojitou korunu, která vždy byla symbolem vlády nad Horním a Dolním Egyptem, ale pouze červenou korunu.

Vědci se také domnívají, že v blízkosti Velké pyramidy našli dva nezvratné důkazy, které teorii o Cheopsovi jakožto staviteli tohoto monumentu naprosto jasně prokazují. První byl objeven roku 1925 na východní straně poblíž náspu. Jde o nedokončený hrob Cheopsovy matky Hetepheres. Další nález pochází z roku 1954. Archeologové tehdy narazili u jižní strany na dokonale zachovalou dřevěnou loď, o níž však hlavní konzervátor dr. Hag Ahmed Jusuf Moustafa prohlásil poněkud v rozporu s prosazovanou teorií:

„Nevíme, kterému egyptskému faraonovi ta loď ve skutečnosti patřila.“

Bárka opravdu nebyla přisouzena Cheopsovi proto, že by na ní byly nalezeny nějaké odpovídající nápisy s uvedením faraonových titulů, ale jednoduše z toho důvodu, že se náhodou nacházela vedle pyramidy! V jámě, v níž byla nalezena, ani na samotné lodi neexistují nápisy, které by ukazovaly na to, že si ji nechal postavit právě faraon Cheops (Chufu). Mylná víra v Cheopse jako budovatele Velké pyramidy je především důsledkem zpráv řeckého historika Herodota a činí

Brita Richarda Williama Howarda Vyseho. Hieroglyf nalezený Vysem v roce 1837 v odlehčovacích komorách nad kráľovskou komorou nezní „Meddu“, nýbrž „Chufu“. Údajně se má jednat o psanou formu důvěrného označení „Chnum-Chufu“ (Cheops),

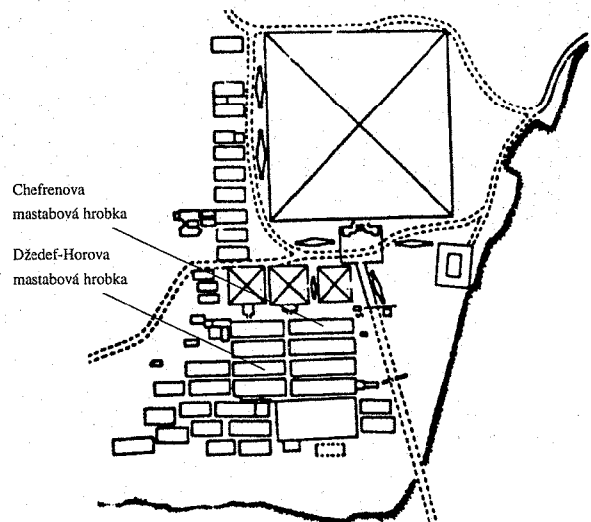
Hieroglyfy v odlehčovacích komorách.

„Vidíme slovo Suphis neboli Schufu či Chufu. Je to jméno, které lze snadno změnit na Cheopse.“

A přesně to provedl v květnu 1837 R. W. H. Vyse. Svě dobrozdání ke kartuším s Cheopsovým jménem předložil ve své roku 1883 vydané knize „Pyramidy a chrámy v Gíze“ rovněž W. M. F. Petrie. S jeho názory se tehdy ztotožnilo mnoho významných egyptologů, například Camillie Gaston Maspéro (1846-1916):

„Teorie o tom, že Chnum-Chufu a Chufu jsou identičtí, by mohla být zhořbná.“

Východně od Velké pyramidy, před malou, takzvanou pyramidou kráľoven, se v pěti dvojestupech nacházejí dvojité mastaby synů a vnuků faraona Cheopse. Hned v první řadě nalezneme mastaby princů Ka-Waba a Chaeft-

Východně od Velké pyramidy se nacházejí mastabové hroby Chaefta-Chufua a Džedefa-Hora.

-Chufua. Posledně uvedený byl podle názoru egyptologů pod jménem Cheferen neboli Suphis II. (Rachef) tím faraonem, který dal údajně postavit druhou velkou gízskou pyramidu. Ovšem Cheferen zřejmě nikdy nezískal královskou moc, kterou mu vědci přičítají. V jeho skutečné hrobce G 7130-40 byly – na rozdíl od vnitřku tzv. Cheferenovy pyramidy – všechny stěny zdobeny plochými reliéfy. Na východní zdi hlavního sálu jsou zachyceny tři soupisové doručení obětních darů pro zesnulého. Na dalších je zobrazen princ Cheferen se svou matkou a dcerou, která mu podává lotosový květ. Tyto výjevy jsou jedinečné, ale jejich obdoba kupodivu chybí uvnitř údajné Cheferenovy pyramidy.

Pokud by Cheferen byl majitelem kolosální pyramidy, k čemu by mu byl zcela zbytečný mastabový hrob? V této hrobce je navíc kromě Cheferenova egyptského jména uveden titul „Chufu“.

Existovalo tedy více Chufuů?

Tato provokativní myšlenka je potvrzena existencí pyramidy v el-Lištu. Pyramida je vysoká 55 metrů (délka základny 84 metry) a leží v zálivu na druhé straně pahorku Šejch-Abd-al-Qurma, jižně od Deir el-Bahari. Tomuto místu říkali staří Egypťané „Itj-tauri“ (ten, který se chápe obou zemí). Egyptologové měli dlouhou dobu problémy s určením majitele pyramidy. Jeho stavebníka se podařilo identifikovat až roku 1998 dr. Dorothee Arnoldové. Byl jím Amenemhat I. (1991-1875 př. n. l.), jeden z faraonů 12. dynastie (1991-1848 před Kristem). I zde byl objeven reliéf s kartuší „Chufu“. Egyptologové, například profesor Mark Lehner, mají připraveno pohotově vysvětlení:

„Reliéf se sem zřejmě dostal z Cheopsova zádušního chrámu v Gíze.“

Tradice titulu Chufu byla pevně zakořeněna již v období 1. dynastie. Podle mého názoru mohl Chufu souviset s „božským stvořením“, což je v pyramidách symbolizováno také trojicí Horus / Eset / Usíre.

Faraon Amenemhat I. nebyl žádným bezvýznamným králem, ale panovníkem, který pečlivě střežil prastaré tradice a hodnoty. Byl nejen zakladatelem 12. dynastie, ale postaral se také o nové oživení kultu boha Rea. V jeho dobách se v Egyptě rozšířilo uctívání cizích bohů ze sousedních zemí, což místní obyvatelstvo bez větších protestů tolerovalo. Faraona Amenemhata to trápilo, a možná i proto se pustil do budování tradiční stavby, pyramidy, jejíž styl okopíroval podle nejstarších gízských vzorů.

Na ústřední šachtě vedoucí k pohřební komoře je však vidět, že Amenemhat I. před 3 990 lety nevěděl o gízských pyramidách všechno. Znal

pouze spodní část konstrukce Velké pyramidy a na své stavbě proto použil jen úsek se „skalní komorou“. Zajímavé je, že domnělá pohřební komora se nachází pod hladinou spodní vody a archeologové se do ní dosud nedostali.

Možná se v ní skrývá tajemství z dob, kdy Egyptu ještě vládli bohové?

Dr. Zahi Havás se vyjádřil i k této úvaze:

„Mnoho lidí se domnívá, že před nám známými dynastiemi existovala ještě i jiná významná civilizace. V Gíze jsme však našli žádné předměty nebo jejich zlomky, jež bychom této hypotetické zaniklé civilizaci mohli přiřadit.“

Opravdu ne?

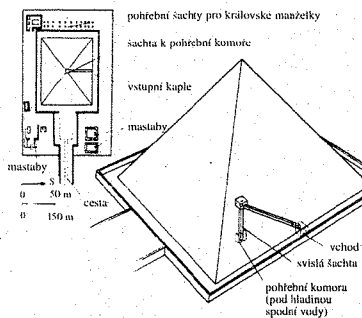
V „abusirském papyru“ se dochovala informace o důležité součásti komplexu pyramid. Je označována jako „Re-Sche“. Profesor Rainer Stadelmann hovoří dost nesrozumitelně o „královském okrsku“ a opírá se o pojem „sche en per a'aa“, což v překladu znamená „vyvýšení s energií vysokého domu“. Tuto formu energie je třeba chápat jako energii božského, tedy nekrálovského původu. Další nápisy ji zmiňují vždy ve spojení s „plánováním“, „měřením“ a „otevíráním“, „sche“. Připojeny jsou také přídomek „trůn bohů“ nebo „kojná bohů“.

O co vlastně šlo?

Professor Mark Lehner se domnívá, že „Re-Sche byl pojítkem mezi světem mrtvých a živých, souvisel s pyramidovým okrskem. Re-Sche mohl být vstupem nebo bránou do údolí chrámů, přístavů, kanálů a do města pyramid. V Gíze se město pyramid nacházelo někde v poušti mezi údolím Nilu a plošinou s pyramidami.“

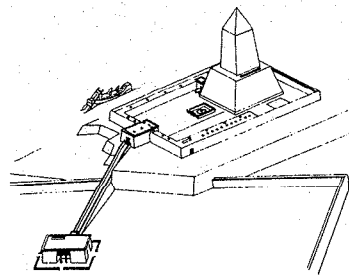
Co to znamená?

Když mezi lety 1891 a 1901 prováděla Německá orientální společnost pod osvědčeným vedením švýcarského architekta Ludwiga Borchardta př-

Pyramida v el-Lištu.

zkum vyvýšeniny u Abú Guráb, objevili pod ní archeologové velký sluneční chrám, který pokládali za napodobeninu chrámu Re-Atuma v Heliopoli. Celý areál vcelku odpovídá normálnímu komplexu pyramid s údolními chrámy. Vede k němu stoupající cesta, na vyvýšenině stávala stavba připomínající pyramidu. Rozdíl od běžné normy je v tom, že na čtvercovém podstavci stál kompaktní obelisk ve tvaru zalomené pyramidy. Tento tvar obelisku připomíná prastarý předmět „ben-ben“ z Heliopole, jehož název lze podle profesora A. H. Gardinera přeložit slovem „zářivý“. Nemusí se však jednat o symboliku slunečních paprsků, ale o paprsky bez vztahu ke slunci.

Chrámový okresek.

Ricke. Stavitelem druhé byl faraon Niuserre (2282-2271 př. n. l.), tu důkladně prozkoumal sám Borchardt.

Objev zmíněných podivuhodných staveb rozpoutal mezi egyptology velké diskuze. Je totiž dost nepochopitelné, proč jeden egyptský faraon za druhým stavěl takové svatyně téměř stejné velikosti a navíc ještě pyramidu jen proto, aby vyjádřili vztah ke slunečnímu bohu Reovi.

Co tedy budování svatyní sledovali?

Po průzkumu „sluneční svatyně“ faraona Niuserre se Borchardt pustil do systematického odkrývání pyramid 5. dynastie, jež se nacházejí těsně vedle sebe v Abusiru, ve vzdálenosti přibližně dvou kilometrů jižním směrem.

U pyramidy faraona Sahura (2340-2328 před Kristem) se podařil neobvyklý objev. Od pyramidy dolů vede přibližně 300 metrů dlouhá měděná kanalizační potrubí. Je to vskutku kuriózní. Potrubí připomíná uzavřený

dešťový žlab a nebylo používáno k tomu, aby přivádělo nějakou tekutinu k pyramidě, ale naopak ji z pyramidy odvádělo.

Jaký to mělo smysl?

Neobvyklé je i vnitřní zařízení těchto pyramid. Stěny pohřebních komor a vestibulu pokrývají staré náboženské texty. Jsou napsány ve vodorovných řádcích a obsahují výtahy z veršů o podsvětním regionu. Nevyskytují se pouze tady, ale i v pyramidách faraonů 6. dynastie. Říká se jim pyramidové texty nebo texty pyramid.

V pyramidě faraona Venise (Unase) (2235-2205 př. n. l.) jsou navíc vyobrazeni řemeslníci při práci. Nejpodivnější a nejhůře interpretovatelné jsou však malby zachycující vyzábělé lidi, kteří museli zemřít působením „zářící boží síly“. Egyptologové hovoří o tehdejších hladomorchech, ale to představuje jen chabé pokusy o vysvětlení zázorněné skutečnosti.

Možná právě kvůli těmto malbám je Venisova pyramida turistům nepřístupná.

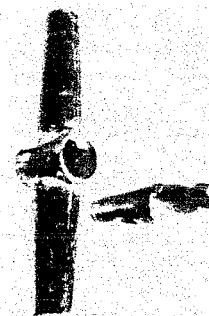
Již v roce 1893 bylo objeveno velké množství dodnes nezveřejněných papyrů pocházejících z období 5. dynastie. Jsou mezi nimi listiny o každodenních platbách egyptským velekňzům a takzvaným „pololidským bytostem“, kterýžto pojem egyptologové překládají výrazem „proroci“. Pokud však dnes hovoříme o „pololidských bytostech“, máme na mysli především „strašné anděly“ ze Starého zákona.

Papyry možná obsahují zmínky o skutečném účelu pyramid. Profesor Gardiner o nich píše:

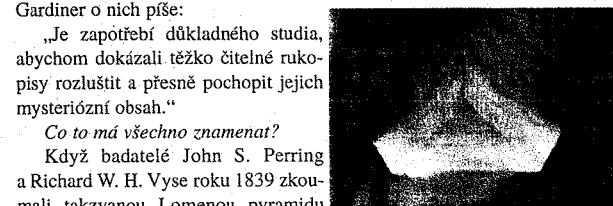
„Je zapotřebí důkladného studia, abychom dokázali těžko čitelné rukopisy rozluštit a přesně pochopit jejich mysteriózní obsah.“

Co to má všechno znamenat?

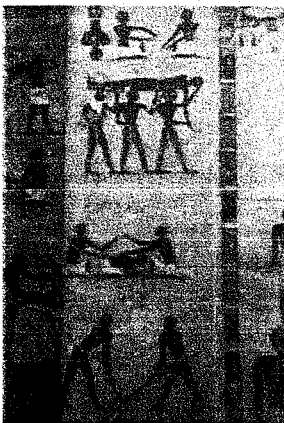
Když badatelé John S. Perring a Richard W. H. Vyse roku 1839 zkoumali takzvanou Lomenou pyramidu v Dáhnšúru, zpozorovali neobvyklý jev.

Části měděného potrubí.

Texty ve Venisové pyramidě.

Dělníci zahubení paprsky.

Dělníci vynášející z chodeb pyramidu suť trpěli velkým vedrem a nedostatkem kyslíku. Náhle chodbami zavanul studený vítr. Vál dva dny tak silně, že dělníci museli své lampy chránit před zhasnutím. Poté průvan opět zcela bez zjevné příčiny ustal. Tento záhadný jev podle mého mínění dodnes nikdo nedokázal vysvětlit.

Lomená pyramida nemá na rozdíl od ostatních jeden, ale hned dva vchody. Ze severu vede dlouhá skloněná pasáž do úzké přední komory. V oblasti severního vchodu se nacházel R. W. H. Vyse a jeho egyptští pomocníci v době, kdy nastal onen zmíněný větrný jev. Vchod se nalézá ve výšce 11,80 metru a chodba od něj vede pod úhlem 25,24 stupně šikmo dolů. Po osmdesáti

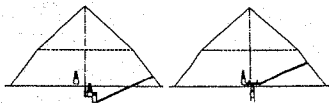
metrech končí v hlavní komoře. Poté bez nějakého zřetelného důvodu míří do hloubky dvaceti metrů, kde jsou uloženy opracované žulové desky.

Západní vstup je od hlavní komory vzdálen 67 metrů (nachází se ve výšce 33 metrů). Proto egyptologové rychle přispěchali s vysvětlením jevu pozorovaného Vysem:

„Vyse odstranil suť a zřícené kamení, takže vznikl průvan vycházející od západního vchodu.“

Proč však průvan po dvou dnech přestal a víckrát se již neopakoval? Odpověď se podle mého názoru skrývá v architektuře již zmíněné přední komory. Arabští kronikáři v „Hitátu“ uvádějí, že některé pyramidy byly vzájemně spojeny podzemními tunely, jež se nacházejí 50 metrů pod základnou pyramid. Tam se prý nalézají mysteriální „brány pyramid“. Podobné tunely, jak víme, existují také pod Sfingou.

A co říkají egyptologové? Podle nich sloužily vnitřní chodby Velké pyramidy v Gíze

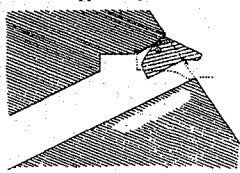

Lomená pyramida.

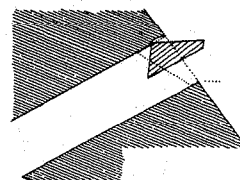
Proč tedy byly pyramidy stavěny?

Řecký historik a zeměpisec Strabon (63 př. n. l. až 30 n. l.) popisuje ve svém díle návštěvu gízských pyramid, k níž došlo roku 24 před Kristem. Dovidáme se, že oficiální vstup do Velké pyramidy se nacházel na severní straně. Měl podobu otočné kamenné desky, již bylo možné odklopit. Přitom byla do zdi umístěna tak mistrně, že na první pohled nebyla rozeznatelná.

Dveře pyramidy v Dašúru

Dveře Velké pyramidy v Gíze

Otočná deska vchodu.

Proražená odshora dolů a představuje v rámci výzkumu pyramid velkou záhadu. Renomovaní experti občas tvrdí, že ji vybudovali zádušní kněží, aby se po oficiálním zapečetění pyramidy po ukončení pohřebního ceremoniálu dostali ven. Já toto vysvětlení pokládám za nesmysl.

Podle mých výpočtů by dvanáct osob vykonávajících pohřební ceremonii potřebovalo na vylámaní chodby primitivními měděnými nástroji více než 18 měsíců. A to by kněží museli pracovat 18 hodin denně.

Čím by se po tu dobu živili? A hlavně, kde by brali pitnou vodu, kde by se v temné pyramidě zdržovali a kam se poděly jejich výměšky, z nichž by i po tisících letech musely zůstat alespoň nepatrné zbytky?

At už šachtu vytesal kdokoliv, stalo se tak z jiného důvodu. Možná do pyramidy někdy později pronikli vykradači hrobů. Dostali se dovnitř přes

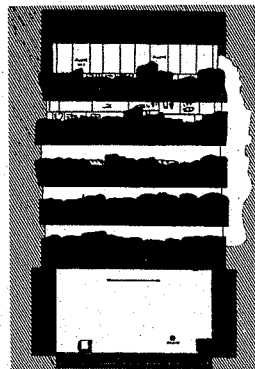
pouze k dopravě zesnulého faraona do sarkofágu v pohřební komoře a k tomu, aby dělníci mohli poté pyramidu opustit. Nanejvýš připouštějí, že soustava chodeb měla zčásti případně vylupovače hrobů. Mohutné stavby byly již ve starověku pokládány za jeden ze sedmi divů světa a egyptologové tvrdí, že byly budovány jen proto, aby ochránily hrob mrtvého faraona před loupeživými nájezdy. Tento požadavek však nespĺnila žádná egyptská pyramida, ani ta Cheopsova.

Podle mého názoru nebyly egyptské pyramidy nikdy budovány jako hrobky. Proto vědci nenalezli ani ve dvou dáhšúrských pyramidách připisovaných faraonovi Snofruovi, ani v Medúmu nejmenší stopy po sarkofázích. Sarkofág ve Velké pyramidě v Gíze do ní musel být umístěn ještě předtím, než byla komora zakryta devíti plochými, 45 tun těžkými žulovými deskami. Soustavou chodeb by totiž sarkofág nemohl projít.

Rozporuplné je rovněž přičítání další pyramidy Menkaureovi. Na jaře roku 1998 byl oznámen objev nové, 54 metrů vysoké pyramidy v Gíze. Ta se nachází jihovýchodně od obecně známé Menkaureovy pyramidy a právě probíhá její průzkum. Stavbu zaregistroval již v 19. století W. M. F. Petrie, ale nikdo si jí blíže nevšiml. V roce 1999 vypukly mezi egyptology prudké diskuze o správném zařazení nově objevené pyramidy a určení jména jejího majitele. Někteří egyptologové ji pokládají za hrobku Menkaureovy manželky. Jiní se domnívají, že faraon od začátku budoval dvě pyramidy, z nichž jedna byla hrobkou a druhá sloužila jako kenotaf (symbolický náhrobek). Svou teorii samozřejmě vyslovil také dr. Havás:

„Podle mého názoru se jedná pouze o kultovní pyramidu, v níž se faraon převlékal a bral si emblémy, jež musel nosit při provádění rituálních ceremonií.“

Skutečně úžasné vysvětlení! V Gíze tedy stojí pyramida, která nebyla postavena jako hrobka, což dosud o pyramidách tvrdili egyptologové, ale byla používána jako faraonova převlékárna. Takhle tedy vytvářejí egyptologové své revoluční teorie! Posudte sami, do jaké míry jsou věrohodné.

Jižní průřez královskou komorou.

žulovou desku před královskou komorou (tzv. vchod padacích kamenů) a z nejasných důvodů několik měsíců nerušeně budovali další přístup. V tomto místě objevil dr. Havás novou chodbu k dosud neznámé komoře a v létě roku 1999 ji zpřístupnil turistům.

Chťel bych také upozornit na to, že zprávy o otevření pyramidy arabským kalífem Abdallahem al-Mamúnem v roce 813 po Kristu nepatří do říše pohádek, jak se nám někteří egyptologové snaží namluvit. Ve své snaze se neopírají o historické jádro legendy, ale o fantastické pověsti o „nerozbitném skle“, „nerozavějícím kovu“ či „prastarých mapách hvězdné oblohy“. Tyto a další záhadné předměty Arabové údajně našli v tajných komorách pyramidy, do nichž se možná dostali právě přes onu zmíněnou žulovou desku.

Mohou být zmínky o tajných komorách pravdivé?

Z hermetických spisů víme, že bůh Thovt znal tajemství nebes a sepsal posvátné knihy, které uschoval v tajné komoře, aby je tak zachoval budoucím pokolením. Úkryt byl vymyšlen tak dokonale, že ho mohou nalézt pouze skuteční zaslouzcenci. V knize „Hvězdná brána pyramid“ jsem se zmiňoval o soustavě chodeb ve Velké pyramidě, kde by se mohly nacházet další tři komory. Celkový počet sedmi komor potvrzuje i švýcarský egyptolog profesor Erik Hornung, ale také egyptská kniha „Sjpw“ a rovněž i Thovtův nápis z Gebelenu. Americký archeolog Louis P. McCarthy prohlásil již roku 1907, že se ve Velké pyramidě kromě tehdy známých nacházejí nejméně další tři komory. Podle jeho průzkumů jsou ve výšce 75., 100. a 120. řady kamenů. McCarthy byl i prvním západním archeologem, který se domníval, že od severovýchodního rohu Velké pyramidy vede ke Sfínzce podzemní chodba. Její existenci potvrdil v roce 1996 francouzský stavební inženýr Jean Kerisél, ovšem egyptologové tyto výzkumy zatajují.

Ale proč?

Možná proto, že egyptské pyramidy ve skutečnosti ochraňují smrtelné tajemství, jež souvisí se skrytými komorami.

Australský stavební inženýr Robert Ballard přišel již před pětadvaceti

lety s novou teorií o tom, že celý areál gízských pyramid byl postaven nad rozvětvenou soustavou katakomb a že se v jejich podzemí nacházejí další komory a nespočetné galerie. Jeho teorie je naprosto oprávněná. Dokazují to i pyramidy od jezera Moeris, které ve svých podzemních patrech skrývají obrovské podzemní obytné prostory pro kněze a strážce pyramid. Tunely je protkáno také okolí Sfingy.

Australan Ballard spekuluje dále o tom, že velká část kamenných bloků použitých při výstavbě gízských pyramid pochází právě ze zmíněných katakomb. Ballard navrhuje, aby na gízské plošině byly pomocí výkonného vrtacího stroje provedeny zkušební vrtý do hloubky 70 až 100 metrů. Je přesvědčen, že by tak byla prokázána existence podzemních šachet. Mohly by být lokalizovány všechny tajné vchody do chodeb, jež používali kněží a strážci. Pyramidy vzbuzují na první pohled dojem pečlivě zapečetěných hrobek. Ballard se ovšem domnívá, že hermetické uzavření mělo sloužit k zamaskování úkrytů kněží závojem tajemna. Nikdo z prostých lidí nemohl postřehnout, že vstupovali do nitra pyramid tajnou podzemní chodbou a poté se jen jim známou cestou nepozorovaně dostali až na špičce stavby.

Co nám egyptologové zamlčují?

Od února 1998 do června 1999 uzavřela Správa starověkých památek Velkou pyramidu. Údajně kvůli probíhajícím restauračním pracím, protože bylo nutné odstranit usazeniny vzniklé vlhkostí způsobenou přítomností velkého množství turistů. Dále mělo být opraveno přibližně tři sta trhlin v kamenných blocích pyramid a pomocí francouzských technologií vybudován nový ventilační systém a osvětlení.

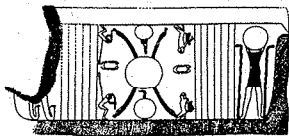
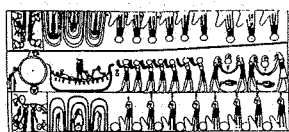
Ve skutečnosti byla objevena nová, dosud neznámá komora a oficiální místa dělala vše pro to, aby se tento objev nedostal na veřejnost. Ovšem poděkl se sám dr. Zahi Havás, když v září 1998 prohlásil:

„Restaurována bude také komora královen a onen ‚nový prostor‘, který bude zpřístupněn turistům.“

Co to bylo za nový prostor?

Asi nejvýznamnějším objevem devadesátých let 20. století byl blokovací kámen, nalezený mnichovským inženýrem Rudolfem Gantenbrinkem a jeho robotem Upuaut. Kámen se nachází v jižní šachtě komory královen ve Velké pyramidě. Gantenbrink prokázal, že jižní šachta se táhne v délce 60 metrů pod úhlem 40 stupňů do nitra pyramidy a je tedy podstatně delší, než se předpokládalo. Na konci šachty objevil dosud neznámý blokovací kámen s měděnými úchyty. Na nich rozeznal profesor Stadelmann hiero-

byly na rozdíl od obvyčejného pozorování hvězd přístupné jen zasvěceným učencům. Do svého chápání světa se Egypťané pokoušeli zapojit prakticky všechno, tím spíše pak hvězdy, jež vytvářely hranice viditelného vesmíru. Každý úkon staroegyptských kněží měl světský nebo kosmický význam. Egypťanský způsob myšlení nepřipouštěl nic nahodilého nebo svévolného. Všechno mělo svůj smysl a význam! Současně se nic nesmělo dostat mezi nezásvěcence.

Amduat.

Breasted a Rockefeller udržovali velmi přátelské vztahy. Díky bankéřovu velkorysému daru mohla být roku 1924 založena první egyptologická katedra v USA. Další milionářovy finanční injekce umožnily Breastedovi, aby z Oriental Institute of Chicago vybudoval nejvýznamnější fakultu Nového světa.

Kdo nebo co upozornilo Rockefellera na nadějněho Breasteda?

Breasted se začal zajímat o egyptologii již ve čtrnácti letech, kdy se učil lékařem. V srpnu 1881 se seznámil s jistým Edwinem Smithem, který byl členem zednářské lóže a uvedl do ní i Breasteda. (Právě tento Edwin Smith získal roku 1869 v Egyptě jeden z nejslavnějších lékařských papyrů. V roce 1930 ho onen někdejší lékařský učen, tehdy již renomovaný egyptolog, přeložil.) Úzké kontakty mezi Breastedem a Rockefellerem byly zřejmě také navázány v zednářské lóži. K zednářům patřili také britští vědci, například W. M. Flinders Petrie a jeho otec William. Členy této organizace byli i plukovník R. W. Vyse a jeho spolupracovníci. Mezi jejími příslušníky bychom i dnes našli celou řadu známých vědců z mnoha různých zemí.

glyfy, které přečetl jako „králův slunečník“ nebo „umohutné královy kyje“.

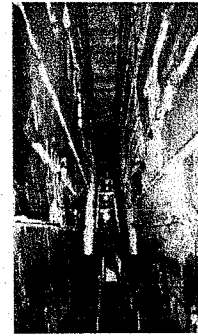
Egyptologové si zase jednou nevěděli s novým objevem příliš rady. Od blokovacího kamene až po vnější plášť pyramidy zbyvá ještě sedmáct metrů. To je dost místa na to, aby se zde mohla skrývat soustava tajných komor. Podle vědců je to však příliš fantastická úvaha!

Rudolf Gantenbrink tvrdí, že uvnitř Velké pyramidy existuje nespočet prostor, které jsou však podle jeho názoru výsledkem stavebních chyb a nebyly vybudovány úmyslně. V roce 1997 jsem si prohlédl komoru na severní straně nad Velkou galerií. O její existenci není v odborné literatuře kupodivu ani zmínka!

Roku 1994 vydali Belgičan Robert Bauval a Brit Adrian Gilbert knihu „Tajemství Orionu“. Popsali v ní vztah gízských pyramid k hvězdám. Podle jejich teorie jsou tři gízské pyramidy obrazem tří hvězd pásu Orion a ve své pozemské podobě je celé souhvězdí symbolizováno dalšími egyptskými pyramidami.

Další teorie je mým dílem, ale nevznikla by bez průkopnické práce zmíněných badatelů. Tvrdím, že víra starých Egypťanů v onen svět je založena na pradávno vesmírné odysei, kterou však další generace již nebyly schopny pochopit a nesprávně ji interpretovaly. Obsah egyptských podsvětňích knih a pyramidových textů dává smysl pouze tehdy, když jejich legendy promítneme do tajemných cest vesmírem. Výchozím bodem je podle této teorie soustava Siria a cíl se nacházel na naší Zemi (nebo obráceně). Slunci sice náležela ve staroegyptské kultuře nepochybně významná role, avšak nejdůležitější civilizační impulzy přišly z hvězd. Pyramida byla příměřeným symbolem společnosti, jejíž kosmické znalosti zůstávaly vyhrazeny několika jedincům z řad kněžstva.

Skutečné vědomosti o vesmírných tělesech

Prostor nad Velkou galerií.

Kam vedou další Breastedovy stopy?

V létě roku 1906 se v Londýně setkal W. M. F. Petrie s tehdy teprve čtyřicetiletým Jamesem H. Breastedem. Nevíme jistě, zda k jejich setkání došlo v souvislosti se zasedáním britské zednářské lóže. Každopádně byl Breasted doprovázen mladým mužem jménem John Ora Kinnaman (1877-1961), který se při této příležitosti s W. M. F. Petriem také seznámil. Tento a podobné srazy z doby před první světovou válkou upadly do zapomnění až do roku 1995. W. M. Flinders Petrie a James H. Breasted se stali významnými egyptology a určovali směr tehdejšího bádání. Rovněž archeolog John O. Kinnaman se dočkal skvělé kariéry. Jako viceprezident Society of the Apocrypha a Victoria Institute of Archaeologists si získal řadu obdivovatelů. Navíc byl redaktorem pěti různých odborných časopisů a šéfredaktorem renomovaných American Antiquarian a Oriental Journal. Krátce před svou smrtí založil J. O. Kinnaman nadaci, která se dnes nazývá Kinnaman Foundation for Biblical and Archaeological Research a je vedena Albertem J. McDonalodem. Výzkumným ředitelem je Američan Stephen Mehler, který se od roku 1994 zabývá pořádáním Kinnamanovy pozůstalosti. Při průběžném třídění písemností narazil Mehler na velké množství skic a informací o Kinnamanových výzkumných cestách, které ho mimo jiné zavedly do Egypta. Od roku 1929 byl v Egyptě osmkrát, šestkrát se tam setkal s W. M. F. Petriem a dvakrát s J. H. Breastedem. Na tom by celkem nic nebylo, ovšem pěk se objevila magnetofonová nahrávka namluvená J. O. Kinnamanem. Byla pořízena spíše náhodně v srpnu 1955 při schůzce zednářské lóže v severní Kalifornii, jejíž účastníkem Kinnaman při této příležitosti přednášel. Obsahem příspěvku je ohlášení brizantního objevu, který přednášející spolu s W. M. F. Petriem učinil na jaře 1938 ve Velké pyramidě:

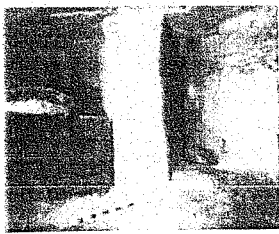
„V pyramidě jsme našli důkazy staré 45 000 let.“

Kinnaman a Petrie prý vstoupili ve Velké pyramidě do místnosti, o které se vědělo již od roku 1925. Po jejím otevření oněměli úžasem. Na místnost navazovaly další dvě komory, které byly orientovány na jih. Údajně se v nich nacházely hromady pergamenových svitků popsaných hieroglyfy i dalšími typy písma. Kromě toho zde byly uloženy neznámé přístroje, „...jež nepocházely z tohoto světa“.

Do Petrieho smrti vstoupili oba vědci do oněch prostor ještě čtyřikrát. Kinnaman se o tomto objevu zmínil až šest let před svou smrtí.

Můžeme zmíněnou nahrávku brát vážně?

Tato historka zní skutečně trochu podivně. Kromě pergamenů prý našli

Komory objevené pod gízkou plošinou.

Mohli bychom uvažovat o tom, že si John O. Kinnaman vymýšlel, pokud by ovšem v životě nedokázal mnoho významných věcí a nějaké vymyšlení tedy vůbec neměl zapotřebí. Ovšem vědci dnes jeho nahrávku pokládají za stařecké blouznění a odmítají ji brát vážně.

„Je rovněž podivné, že se Flinders Petrie nikde ve svých záznamech nezmiňuje o svém spojení s Kinnamanem. Neexistuje jediná zmínka o tom, že by se znali. Ovšem nepřímých náznaků je dost. Například to, že oba po určitou dobu patřili ke stejné zednářské lóži.“

Co s tím? Možná jsme narazili na další kamínek do mozaiky zakázané egyptologie, stejně v jako v Gantenbrinkově případě.

Mnichovský inženýr Rudolf Gantenbrink prováděl roku 1993 výzkumy ve Velké pyramidě. V jižní šachtě komory královen objevil kamenný zátaras opatřený měděným kováním. Podle předchozích teorií směřovala jižní šachta pouze šest metrů do nitra pyramidy a byla slepá. Gantenbrink prokázal, že je podstatně delší. Přesto se dr. Zahi Havás vyjádřil k zástupcům mezinárodního tisku takto:

„Nemyslím si, že to jsou nějaké dveře a určitě se za tím kamenem nic dalšího neschovává!“

Přisadit si neopomněl také profesor Rainer Stadelmann, když sebejistě tvrdil:

„Je úplný nesmysl předpokládat, že za tím kamenem něco je!“

Rudolf Gantenbrink byl bezprostředně po svém objevu vyloučen z dalších průzkumů pyramid a Havás poskytl v březnu 1996 poněkud zmatené interview listu Egyptian Gazette:

Jakou pravdu?

Profesor Dietrich Wildung má zřejmě jiný názor než Zahi Havás:

„Archeologie srozumitelná každému je prostě nesmysl!“

Dr. Havás prohlašoval, že okresek gízkých pyramid měl být turistům uzavřen pouze od února do května 1998. Plánované tři měsíce se nakonec protáhly na téměř rok a půl. Navíc došlo k dalším kontaktům mezi Havásem a Rudolfem Gantenbrinkem. Mnichovský inženýr poznal, co je to „orientální zacházení“. Blokovací kámen byl prý již dávno překonán, ale Havás mu navrhl, aby prozkoumal prostory za ním.

Proč mu učinil takovou nabídku?

Havás argumentoval novými videonahrávkami a dokonce je Gantenbrinkovi předvedl. Archeotechnik mu ale příliš nevěřil a domníval se, že blokovací kámen od března 1993 ještě nikdo nepohnul. Je přesvědčen (a řekl mi to), že Egypťané nemají „know how“ potřebné pro praktický výzkum.

Pokud však egyptologové skutečně pronikli za blokovací kámen, proč s tím dělají takové tajnosti?

Pokud do Velké pyramidy vstoupíte dnešním vchodem, ocitnete se v chodbě, která po patnácti metrech klesá pod úhlem 26,5 stupně pod těleso pyramidy. Na konci se dostaneme do nedokončené skalní komory, vytesané do skalního masivu. Je 14,08 metru dlouhá, 8,36 široká a v nejvyšším místě měří 5,08 metru. Z této komory vede z jejího jihovýchodního rohu další šachta, dlouhá 16,41 metru, která poté odbočuje doprava a zdánlivě končí ve slepé uličce. Již ve čtyřicátých letech 19. století nechal britský badatel Richard W. H. Vyse uprostřed této komory vyhloubit studnovitou šachtu hloubkou 10,40 metru. Dál se nedostal, protože dělníci dostali strach a odmítli v práci pokračovat. Výzkum byl zastaven a rozběhl se znovu až před několika lety. Francouzský archeolog dr. André Pochan spočítal, že na tomto místě v hloubce 27 metrů protéká jedno rameno Nilu, jak již tvrdil řecký historik Herodot. Také dánský architekt Hubert Paulsen dospěl na základě geometrických úvah k závěru, že každá další komora, která se případně ve Velké pyramidě nachází, leží s velkou pravděpodobností pod onou Vyseovou šachtou.

Francouzský stavební inženýr Jean Kerisél upozornil nejen na sedm set metrů dlouhou podzemní chodbu mezi Sfingou a pyramidou, ale i na další anomálii pod pyramidou:

„Pod podlahou sestupné chodby jsme objevili něco, co by mohlo být

„V září 1996 dáme dohromady mezinárodní tým a s podporou NASA pod vedením dr. Farúka el Baz tuto překážku překonáme.“

Vysílací práva pro tuto akci získala londýnská BBC a všichni čekali na přímé vysílání přenášené do celého světa. Jak však všichni víme, oznamené televizní vysílání se nekonalo, ačkoliv kanadská firma Amtex and Spar Aerospace pro tuto příležitost vyvinula speciální techniku! Amtex není jen tak ledajaká firma. Již v roce 1986 vyrobila zařízení používané při startu amerických raketoplánů. Je ovšem kuriózní, že Amtex v roce 1997 ohlásil konkurz a přestal existovat.

Jak se Amtex dostal ke zmíněnému projektu?

Firma byla Egypťanům doporučena německo-kanadským obchodníkem Peterem Zuuringem, který odhadl náklady na překonání blokovacího kamene na deset milionů dolarů! Zuuring poskytl tisku podobné stanovisko jako dr. Zahi Havás:

„Spolupracuji se soukromým egyptským obchodníkem, jenž je osobním přítelem dr. Zahi Haváse. Ať už se v po odstranění kamene objeví cokoliv, bude to vidět v přímém přenosu.“

Oním egyptským obchodníkem byl dr. Farúk el Baz, synovec vědce pracujícího pro NASA. Nabízí se pochopitelně následující otázka:

Byla vynaložena ohromná námaha a spousta peněz – skutečně pak projekt skončil, aniž by se něco podniklo?

Podle informací od pana Jamala, který v Egyptě pracuje pro Správu starověkých vykopávek, byl blokovací kámen překonán již na podzim roku 1996. Byl k tomu použit speciální robot Daedalus. Šachta prý nekončila v komoře, ale pokračovala pod úhlem 90 stupňů vpravo i vlevo do tělesa pyramidy. V dalších úsecích Egypťané údajně našli čtyři metry vysoký, dva metry široký a pět metrů dlouhý prostor. Přístup k němu vede přes Gantenbrinkův zátaras, ale také skrz žulovou desku před královskou komorou. Tyto informace však Havás nepotvrdil a v rozhovoru ze dne 14. ledna 1998 pro jednu rozhlasovou stanici prohlásil, že velká otevírací akce proběhne ve Velké pyramidě v květnu 1998.

V této souvislosti je zajímavé, že tato dřívě úspěšná rozhlasová stanice ukončila v roce 1998 svou činnost (jako Amtex)! Zase jde jen o náhodu?

Podle dr. Haváse však vše probíhá naprosto standardně:

„Já, Mark Lehner i ostatní egyptologové na celém světě se shodujeme v tom, že veřejnost má nárok na pravdivé informace. Pracujeme v pyramidách skutečně velmi pečlivě a lidé se od nás dovidají celou pravdu.“

chodbou probíhající z jihovýchodu na severozápad. Strop se nachází v takové hloubce, již by sestupná chodba dosáhla, pokud bychom ji prodloužili.“

To však ještě není všechno! Na západní straně sestupné chodby, asi šest metrů před vstupem do nedokončené komory, existuje další svažující se šachta s průřezem 1,20 x 1,40 metru a pod úhlem 30 stupňů klesá nejméně pět metrů dolů.

Egyptské úřady otevřely Cheopsovu pyramidu v červenci 1999 turistům, ale předtím se tam pilně (a hlavně tajně) pracovalo. Do března 1998 byla na západní straně stavby umístěna obrovská bílá plachta, zakrývající pyramidu. Údajně se tam opravovaly trhliny, které byly výsledkem Vyseových trhačích prací.

Proč bylo v okolí pyramidy zakázáno fotografování?

Ovšem komické na tom je to, že Vyse roku 1837 nepracoval se střeňným prachem na západní, ale na jižní straně!

Pokud vím, na výzkumných úkolech se podíleli spolupracovníci SRI a NASA. K týmu patřili také lidé z japonské univerzity Waseda a archeologové a technici francouzské Akademie věd. Své vědce vyslalo také Německo. Byli to zástupci univerzity v Saarbrückenu, kteří byli pověřeni pracemi v pyramidě a Sfinze. Z pyramidy bylo vyneseno mnoho tun sutin, odvezených dlouhou řadou nákladních aut. Egypťští vědci dopravili do pyramidy dvě hydraulické pumpy a nikomu nesdělili, k čemu je tam potřebují.

Rudolf Gantenbrink a dr. Zahi Havás hovořili o všech těchto záhadných jevech v březnu 1998 v Gíze. Gantenbrink mi pak sdělil, že podle oficiálního egyptského vyjádření nebylo nalezeno nic podivného. Havás mu řekl, že suť pocházela z uklidových prací prováděných ve větracích šachtách královské komory. Pumpy prý byly vysokotlaká čerpadla, jež byla použita k odstranění graffiti, zanechaných uvnitř pyramidy neodpovědnými turisty. Manipulační rameno firmy Amtex nebylo určeno pro práce na Sfinze, ale byly s ním zkoumány šachty v pyramidě.

Nic z toho nedává smysl! Havás přece věděl již z Gantenbrinkových výzkumů, že šachty jsou daleko delší než devítimetrové chapadlo firmy Amtex. Jeho použití v šachtách by tedy bylo zbytečné. Rudolfa Gantenbrinka možná Havás se svými pohádkami přesvědčil, mne ale ne!

Jak to tedy bylo?

V letech 1946 až 1990 pracovala u měst Aue a Gera sovětsko-německá společnost Wismut. Údajně zde, ve východodurýnských horách, pátrala po těžkém kovu bismutu. V průběhu čtyřiačtyřiceti let byly do hor vyraženy

kilometry tunelů a stovky metrů hlubokých šachet. Název společnosti však byl pouze krycí. Ve skutečnosti nikdo nehledal bismut, ale těžila se zde uranová ruda pro sovětský atomový program. Zmíněná východoněmecká firma se během čtyř desítek let stala třetím největším producentem uranu na světě. To však vyšlo najevo až po sjednocení Německa v roce 1991, kdy byla společnost zrušena. Rovněž se velice brzy ukázalo, že v podzemních šachtách zůstalo velké množství uranovitých louhů s nebezpečnými radioaktivními příměsmi, které dnes ohrožují východoduryňské podzemní vody.

Vědci Výzkumného střediska Rossendorf (FZR) u Drážďan předložili v listopadu 1999 sanační koncepci s doporučením postupu, jak podložit zbe-
zavit veškeré radioaktivity. Již v roce 1993 byly v kontaminovaných haldách objeveny bakterie, jež jsou proti uranovému záření a jedům rezistentní. Dr. Sonja Selenská-Pobellova vysvětluje:

„Jeden z druhů těchto bakterií dokáže vázat uran a oddělovat ho od jiných látek. Jiný dokonce mění rozpustný uran 6 na nerozpustný uran 4.“

Přímý vztah k tajupným pyramidám nastolil v roce 1999 svými slovy pracovník fideletství FZR, dr. Gert Bernard:

„Náš biotechnologický postup využívající nasazení bakteriálních kmenů je založen na zkušenostech NASA, která něco podobného použila minulý rok v Egyptě. My jsme jejich postup zdokonalili a doufáme, že novou metodu využijeme při konstrukci speciálních filtrů, které budou čistit vodu znečištěnou uranem, nebo že přímo poslouží při dekontaminaci zamořeného území.“

Měl dr. Bernard na mysli výzkumy v pyramidách z roku 1998?

Již roku 1965 vyjádřil dr. Lauren Yazolina z univerzity v Berkeley myšlenku, že by měl být v Cheopsově pyramidě instalován vysílač, který by měl pátrat po dosud neobjevených chodbách a komorách. Na tuto myšlenku ho přivedl Brit William Kingsland se svým dvousvazkovým dílem o Cheopsově pyramidě. Kingsland navrhol, aby z královské komory byly vysílány rádiové impulzy o vlnové délce pěti metrů. Zjišťovala by se síla odrazu od možných neznámých dutin v pyramidě. Společně s profesorem Luisem Walterem Alvarezem z Kalifornské univerzity byly zahájeny práce na výzkumném projektu. Ovšem nejprve museli být zajištěni sponzoři.

Nakonec tyto experimenty neproběhly v Cheopsově, nýbrž v Chefrenově pyramidě. Badatelé se totiž domnívali, že v Cheopsově pyramidě již nic k objevení není. Chefrenova pyramida vzbuzovala jejich zvědavost, protože bylo podivné, proč tak kolosální stavba skrývá pouze jednu hlavní komoru.

234

nictví nebo magie. Každopádně působí v pyramidě síly, které se zřejmě vymykají všem přírodním zákonům.“

I doma v Americe popřel Alvarez nejen zmínky o tunelech, ale znovu vyjádřil svou důvěru k vědeckým schopnostem Egyptana Amr Goneida. Vysvětlil, že ho na jeden rok přizval ke spolupráci ve své kalifornské laboratoři:

„Kdybych jen na okamžik uvěřil nesmyslům, které jsou mu připisovány, nikdy bych ho nezařadil do své výzkumné skupiny.“

Špatně placený Egyptan zřejmě dostal nabídku, která mu nakonec zavřela ústa.

Můžeme takový způsob výzkumu ještě nazývat vědou?

V březnu roku 1999 mi jeden čtenář zaslal velmi burčující článek s názvem „Šest tajemství Cheopsovy pyramidy“. Byl zveřejněn v bulvárním tisku. Pustil jsem se do pátrání a ukázalo se, že reportér ani údajný archeolog nejsou k nalezení. Po neschetných rozhovorech s redakcí listu Coupé mi nakonec paní Zderfassová prozradila, že článek převzali z amerického časopisu. Archeolog, který v něm informoval o Cheopsově pyramidě, vystupoval již v americkém originálu pod pseudonymem.

O co v tom článku vlastně šlo?

Jistý archeolog univerzity v Saarbrückenu, údajný dr. Helmut Berner, prý v dubnu 1998 zkoumal vnitřek Velké pyramidy. Podle článku byl vybaven seizmografickými senzory a infračervenými přístroji a nalezl přes dvě stovky uměle vytvořených dutých prostor v pyramidě. Výzkum pokračoval v srpnu 1998 pomocí speciálně zkonstruovaných rentgenových aparátů a existence dutých prostor byla potvrzena. Zajímavé je, že již roku 1987 byl podobný počet dutin zjištěn profesorem Sakuji Jošimurou a jeho týmem z univerzity Waseda. Japonci o svých výzkumech zveřejnili šedesátistránkovou zprávu, ale egyptologové ji dodnes nevzali na vědomí.

Helmut Berner ve své téměř fantasticky působící výpovědi z února 1999 pokračoval:

Pravdivá skutečnost: Na gízské plošině se neustále pracuje.

236

Alvarez umístil do komory Chefrenovy pyramidy vysílače a chtěl vše měřit a zaznamenávat na magnetofonové pásky. Vysílače byly opatřeny vícero hliníkovými deskami a navíc byla jejich citlivost snížena tak, že mohly být zaznamenány jen opravdu silné impulzy.

Když byly známy první výsledky měření v Chefrenově pyramidě, začaly se dít věci. Egyptolog dr. Amr Goneid prohlásil možná s poněkud přílišným zaujetím:

„Síly působící uvnitř pyramidy odporují všem známým fyzikálním zákonům!“

Exkluzivním zpravodajem sledujícím tento experiment byl John Tunstall. I on přišel s dosti podivným stanoviskem:

„Moderní vědecké přístroje možná byly ovlivněny jakousi silou, která přesahuje lidskou představivost.“

Dejme ještě jednou slovo dr. Goneidovi:

„Buďte se geometrie pyramidy odchýly od všech známých zákonů, a proto jsou výsledky měření naprosto matoucí, nebo stojíme před nevysvětlenou záhadou.“

Co se vlastně stalo?

Přístroje objevily zdroj nezvyklé síly, který působil jako Slunce, ale nenalézal se na horizontu, nýbrž pod pyramidou. Experiment měl mít původně především reklamní efekt. Těžít z něj měli nejen archeologové, ale také elektroprůmysl, především IBM. Stejně jako v pozdějším „případě Gantenbrink“ nemělo být nutně něco objeveno. Smyslem bylo upozornit na samotný experiment a dostat tak na něm zúčastněné firmy do novinových článků. Ovšem skutečnost předčila očekávání. Elektronika firmy IBM zaregistrovala v Chefrenově pyramidě další soustavu chodeb a komor. Poslechněme si komentář dr. Yazolina:

„Na obrazovkách se neustále objevovaly obrazy nových komor.“

Professor Alvarez se později pokoušel zamést všechno pod koberec:

„Přístroje fungovaly bezvadně. Prozkoumali jsme oblast tvaru kuželu pod úhlem 35 stupňů a nenarazili jsme na žádné známky nějakých chodeb nebo komor.“

Měření se prováděla v úhlovém odstupu tří stupňů, přičemž bylo zaznamenáno průměrně 84 dopadů na měřenou pole nad kuželem postaveným na špičku pod úhlem sedmdesátí stupňů k hlavní komoře pyramidy. Dr. Goneid se o výsledku experimentu vyjádřil opět poněkud neurčitě:

„Můžeme tomu říkat jak chceme – okultismus, kletba faraonů, kouzlel-

235

„Egyptané dokázali svá tajemství chránit před cizími vetřelci. Do labyrintu chodeb a komor zabudovali bezpečet smrtících pastí, které dodnes perfektně fungují.“

Berner se zmiňuje o tisících kostrách lidí, kteří v posledních staletích přišli v pyramidě o život. Nejedná se v první řadě o mumie egyptských faraonů a jejich zesnulých příbuzných, ale o mrtvolky vylupovačů hrobů, dobrodruhů a badatelů, kteří zahynuli v dokonale promyšlených pastích stavitelů. Dále dr. Berner hovoří o nasazení videorobota, který by rovněž mohl být výrobkem kanadské firmy Amtex and Spar Aerospace:

„Do šachty, jež měla sotva průměr roury od kamen a stoupala příkře vzhůru, jsme vyslali dálkově řízeného minirobota s integrovanou videokamerou. Po sto padesáti metrech se dostal do komory, kde nafilmoval hory pergamenových svitků popsaných neznámými znaky.“

Objevil robot stejnou komoru jako Kinnaman a Petrie?

Projekt Daedalus měl zkoumat úplně jiné části pyramid než Rudolf Gantenbrink se svým Upuautem. Bernerovo líčení v článku vyznívá ale dost podivně a fantasticky:

„Doufali jsme, že robot dokáže spisy zachytit svým ramenem a odnést je. Ale stalo se něco nepochopitelného. Jeho teplotní čidla najednou zaregistrovala teplotu přes 1 000 stupňů. Na monitoru jsme sledovali, jak se robot mění v hroudu žhavého kovu. Poté se spojení přerušilo!“

Je naprosto nejasné, jak takové horko mohlo vzniknout. Ovšem podle záznamů cestovatelů z 10. století prý ještě před 1 000 lety ze špičky Cheopsovy pyramidy „...vycházely zelené paprsky...“

Tajupný dr. Helmut Berner pokračuje ve svém podivném líčení:

„Před několika dny objevili tři naši badatelé v jedné chodbě nástěnnou malbu, z níž vyčnívalo podivně se blýskající oko. Když se ho muži dotkli, stěna se náhle otevřela. Za ní se skrývaly schody, které spadaly příkře do hloubky. Badatelé prošli po 123 schodech dolů a na jejich konci narazili na dveře z ryzího zlata! Tyto dveře se dosud nepodařilo otevřít, ale dokázali jsme rozluštit hieroglyfy, jež jsou do nich vyryty.“

Dr. Berner dále hovoří o několika přístupech do další předtím neznámé komory, kterou se podařilo prozkoumat:

„Víme, že z vnějších stěn pyramidy vedou do této komory nepatrné otvory, dosahující pouze průměru slámky. Těmito průduchy měla faraonova duše odcházet přímo do nebes, aby se spojila s egyptskými bohyněmi. Zatím jsme objevili tři takové „trubičky“. Pokud je pomyslnou čarou pro-

237

dloužíme, dostaneme se ke třem modrým sluncím v mlhovině Orion, jež je od Země vzdálená přibližně 200 milionů světelných let.“

Již v lednu 1972 přišli egyptský nukleární fyzik dr. Fathi el-Bedewi z káhirské univerzity Ain-Sam a egyptolog a specialista na pyramidy dr. Ahmed Fakhry na novou myšlenku. Nukleární fyzik věděl, že sluneční kosmické záření mění stejně jako reaktor dusík vnější zemské atmosféry na radioaktivní uhlík C¹⁴. Dr. Fakhry zkoumal novou metodou pohřební dary a mumie a zjistil, že se jeho měřicí přístroje zřejmě zbláznily. Mumie byly najednou o pět set let starší než jejich sarkofág a obilná zrna starší než nádoby, v nichž byla uložena.

Při dataci do 5 700 let vědci při použití metody C¹⁴ obecně akceptují odchylku plus minus 150 let. Tento způsob určování stáří funguje ovšem jen tehdy, pokud je koncentrace uhlíku v atmosféře po tisíce let konstantní. Měření zahájená po nukleárním výbuchu ukazují skutečně velké regionální odchylky v obsahu uhlíku 14. Také dr. Berner hovoří o radioaktivitě uvnitř Velké pyramidy:

„Zavedli jsme mikroměřicí přístroje do nám známých otvorů na vnějších stěnách. Ukazatele sebou škubaly jako šílené. Náš špičkový počítač spočítal s pravděpodobností na 86,3 procenta, že v centru Cheopsovy pyramidy je ukryta radioaktivní energie, jež se svou silou vyrovná ničivě síle atomové bomby!“

Za slovo „pyramida“ vděčíme Řekům a podle domněnek egyptologů je odvozeno od trojúhelníkovitého sladkého pečiva „pyramis“. Možná však pojem „pyramida“ souvisí s řeckým „pyro“, což znamená „ohně!“ Proto bychom mohli za původní označení pyramidy pokládat řecké slovo „pyromyt“, přeloženo tedy „střed z ohně“. Tato varianta dává logický smysl.

Hoří ve Velké pyramidě skutečně věčný oheň?

Profesor Mark Lehner a dr. Zahi Havás zveřejnili na jaře roku 2001 svou novou teorii, podle níž není Velká pyramida složena z 2,3 milionů kamenných kvádrů, jak se dosud předpokládalo, ale pouze z 750 000 bloků. To by podle mého názoru vysvětlovalo nespočetné informace o tajuplných dutých prostorech v tělese kolosální stavby. Pokud bylo totiž použito podstatně méně kamenných bloků, musí být v pyramidě více dutin!

Egyptologie zaujímá v dějinách archeologie jedinečné postavení. Jenom v Egyptě byly pouštní půdě s konstantními podmínkami vyrvány mnohé dosud veřejně neznámé nálezy! Dějiny starého Egypta jsou sice popsány a hieroglyfy z větší části rozluštny, ale temná minulost světa egyptských

bohů je stejně jako dříve zahalena závojem tajemna. Nejnovější výzkumy ve Velké pyramidě přispěly dalšími body do palety záhad zakázané egyptologie!

Dr. Havás ještě v prosinci 1999 hovořil o velkolepě pojaté akci otevření Gantenbrinkova blokovacího kamene. Ministr turistiky chtěl uskutečnit svou vizi o korunování vrcholu pozlaceným pyramidionem, ovšem k realizaci nedošlo. Islámští fundamentalisté prý proti projektu rozhořčeně protestovali. V době, kdy měl být pozlacený pyramidion usazen na své místo, probíhá postní měsíc ramadán a celá akce začala být pokládána za rouhání proti Alláhovi a byla proto odvolána. Takové vysvětlení je však nesmyslné a mohlo napadnout jen oficiální egyptské úřady. Faktem je, že pokud chcete zdvihnout devítimetrový pyramidion do výšky 140 metrů, potřebujete jeřáb s ramenem o délce nejméně 150 metrů. Samozřejmě by se dal stejně dobře použít armádní vrtulník. Problém byl spíš v tom, že onen pyramidion vůbec neexistoval. Dr. Havás však bez přestání tvrdil, že projekt usazení pyramidionu provázají technické problémy, a proto nebude moci být během silvestrovské noci roku 2000 realizován. Egyptský ministr kultury Farúk Husní se v této souvislosti vyjádřil:

„V pyramidě byly umístěny kamery, které se starají o bezpečnost turistů a hlídají, aby se neodchýlili od vyznačených cest.“

Husní si asi ve skutečnosti nedělá starosti s tím, že by neukázněnému turistovi mohl spadnout na hlavu kámen. Odpovědné úřady i sám ministr se všemožně snaží, aby neoficiálním badatelům co nejvíce ztížili jejich činnost v pyramidách!

Dr. Zahi Havás si na tiskové konferenci 3. ledna 2000 neodpustil další upozornění na chystanou akci ve Velké pyramidě:

„Ukážeme světu poselství starých Egyptanů, poselství dávnověku lidem dneška.“

Rok 2000 je již dávno pryč a oficiálně se dosud nic takového nestalo!
Jak dlouho ještě bude existovat „zakázaná egyptologie“?

Erdogan Ercivan Zakázaná egyptologie

Z německého originálu Verbotene Ägyptologie,
vydaného nakladatelstvím Jochen Kopp Verlag, Rottenburg,
v roce 2004, přeložil Tomáš Kurka.

Vydal Dialog, knižní velkoobchod a nakladatelství,
Markova 348/3, Liberec 14, v roce 2005.

www.dialog-lbc.cz * e-mail: knihy@dialog-lbc.cz

Komplexní jazykové zpracování, obálka
a grafická úprava Redakční a typografické studio
Oldřich Škrbel a Roman Karpaš.

Tisk a vazba Těšínská tiskárna, a. s., Štefánikova 2,
737 36 Český Těšín.

Vydání první, 248 stran.

AA text 11,76, ilustrace 0,82, VA 12,60

ISBN 80-86761-40-1